

**ЛИЙ ГОЛДБЪРГ
Г-Н МОНК И ОТДЕЛ
„УБИЙСТВА“**

Част 3 от „Мистър Монк“

Превод от английски: Деница Райкова, 2007

chitanka.info

На Валъри и Мадисън, моите Натали и Шарона

БЛАГОДАРНОСТИ

Бих искал да благодаря на д-р Д. П. Лайл, Уилям Рабкин, Т. Дж. Макгрегър, Джанет Маркъм, Пат Тиърни, Дейвид Мак, Тони Фенъли, Шейла Лоу, Хал Глатцър, Карън Танърт, Майкъл Сивърлинг, Ийв Симсън, Обри Ний Хамилтън, Джим Дохърти, Пол Бишъп, Лий Лофлънд и Барбара Фаринджър за неограничената им техническа помощ по отношение на астрологията, медицината, географията, полицейските процедури и зъбните пломби, освен всичко останало. Вината за всякакви евентуални грешки в книгата е изцяло моя и не бива да се приписва на чудесните хора, споменати по-горе.

Както винаги, специални благодарности на приятеля ми Анди Брекман, създател на сериала *Монк*, и на невероятно талантливия му екип. — Стефани Престън, Том Шарплинг, Дейвид Брекман, Хай Конрад, Джо Топлин. Даниъл Драч, Джонатан Колиър и Блеър Сингър — за тяхното вдъхновение, ентузиазъм и подкрепа. Също и на Джина Макоби и Кери Донован, без които нямаше да има книги от поредицата *Монк*, които аз да пиша и на които вие да се наслаждавате.

Много бих се радвал да получа вест от вас. Моля, отбийте се на www.leegoldberg.com и кажете едно „здрости“. Паркирането е позволено.

1. Г-Н МОНК СЕ РАЗХОЖДА В ПАРКА

Трупът със същия успех можеше да се намира в минно поле, да е заобиколен от бодлива тел и охраняван от готови да стрелят и при най-малък повод снайперисти. Нямаше начин Ейдриън Монк да се приближи до него.

Монк стоеше на червената чакълена пътека за бягане, която се простираше около парка Маккинли на ъгъла на Върмонт и Двайсета улица на Потреро Хил. Беше облечен с едно от шестте си еднакви вълнени палта, една от дванайсетте си искрящи от белота ризи (без яка и плътно закопчани догоре), един от дванайсетте си еднакви чифта кафяви памучни панталони с бастии (ушити специално за него с по осем гайки на колана, вместо с обичайните седем), и един от дванайсетте си еднакви чифта кафяви кожени обувки („Хъш Пъпис“, излъсквани до блясък всяка вечер).

Беше вдигнал към очите си бинокъл. От мястото, където стоеше, пред него се откриваше ясен изглед на запад през Мишън Дистрикт и Ной Вели към Сътро Тауър, която се извисяваше, изплувайки от мъглата, сякаш винаги обвиняваща Туин Пийкс сутрин.

Не това обаче гледаше той.

Бинокълът му беше насочен към мъртвата млада жена, просната само на десет метра под него. Обраслият с бурени участък около тялото ѝ беше отцепен с кордон от жълта полицейска лента, увита около няколко дървета.

Тялото на жената беше изкривено под необичаен ъгъл, устата ѝ — отворена в безмълвен, застинал писък. Ризата ѝ беше издърпана нагоре, разкривайки бледата кожа на плоския ѝ корем и татуираната долна част на гърба ѝ. Татуировката представляваше знака „плюс“, с четири еднакви малки знака „плюс“ във всеки от четирите участъка на по-големия. Беше с шорти от ликра, които излагаха на показ дългите ѝ, мускулести крака.

Беше жена, която излиза да бяга за здраве. Двете предишни жертви също бяха такива. И също като тях, тя беше удушена.

Не съм ченге или медицински експерт, но през годините като асистентка на Монк бях прихванала някои основни познания относно разследването на убийства. Дори аз можех да определя по синините около врата на жената, че някой я бе удушил.

Но въображението ми не искаше да спре дотук. Поставих се на нейно място, в нейните обувки. Или, всъщност, би трябвало да кажа обувка, тъй като лявата ѝ обувка липсваше — точно като при другите жертви, убити през последния месец.

Тя беше бягала за здраве по пътеката в тишината на ранната утрин, наслаждавайки се на спокойствието и на изгледа, като дишала равномерно и дълбоко. И тогава той я нападнал, събаряйки я на земята, здраво обвил ръце около гърлото ѝ. Дробовете я болели от недостиг на въздух. Сърцето ѝ биело бясно. Имала чувството, че главата и гърдите ѝ ще експлодират.

Беше страдала ужасно.

Плаших се само като си помислех за това, а аз дори не бях в опасност.

Именно заради това развинуто въображение от мен нямаше да излезе ченге. Тъй като не съм такова, и не се водя официално на служба в полицията, гледам да си държа устата затворена, когато се намирам на местопрестъплението, и присъствието ми да е възможно най-ненатрапчиво. Имам чувството, че само се пречкам, и че ако се обадя, това само ще привлече вниманието към факта, че се намирам някъде, където всъщност не би трябвало да бъда.

Капитан Лелънд Стотълмейър дъвчеше клечка за зъби и изучаваше тялото. Може би си представяше същите неща като мен. Може би се чудеше какъв ли човек е била жертвата, дали е умеела да тананика, или пък как се е променяло лицето ѝ, когато се е усмихвала. Може би се питаше защо жена му го беше напуснала и дали може да направи нещо, за да си я върне. Или може би просто се опитваше да реши къде да обядва. Ченгетата могат да бъдат удивително безстрастни по отношение на смъртта.

Лейтенант Ранди Дишър стоеше до него, като задълбочено драскаше нещо в бележника си. Предполагах, че просто си драска безсмислено, защото нямаше нищо, за което да си води бележки. Поне все още не, във всеки случай. И макар да беше добър в обобщаването

на фактите и винаги нетърпелив да угоди на началника си, дедуктивните умозаклучения не бяха силната му страна.

Истината е, че и двамата чакаха Монк, блестящия детектив и мой шеф, да сподели наблюденията си или, още по-добре, да разкрие убийството още там, на място. Тази надежда не беше чак толкова безумна.

Монк го бе правил преди. Именно затова от Полицейското управление на Сан Франциско му плащаха, за да им дава съвети по най-заплетените случаи на убийство. Някога самият той беше работил като ченге, докато натрапчиво-обсесивното му разстройство беше направило оставането му в полицията невъзможно.

Аз стоях до Монк. Зад нас няколко униформени полицаи и криминалисти оглеждаха игрището и пътеката за бягане в търсене на улики.

Стотълмейър очаквателно вдигна поглед към нас:

— Смятате ли да се присъедините към нас?

— Не мисля — каза Монк.

— Тялото е тук долу, Монк.

— Да, виждам.

Монк направи гримаса на отвращение, докато сваляше бинокъла. Но това, което го караше да се чувства неудобно, беше не тялото, а мястото, където беше разположено — точно на сред парк за разхождане на кучета. Сега в парка нямаше кучета, но когато пристигнахме, няколко полицаи още разчистваха доказателствата, че там е имало кучета, ако разбирате за какво намеквам.

— Това е местопрестъплението. Стотълмейър посочи към тялото.

— И това също — каза Монк.

— Местопрестъплението е там, където се намира тялото — каза Стотълмейър.

— Съжалявам, но не съм съгласен — каза Монк.

— Не можеш да разследваш убийството, докато стоиш там горе.

— Не мога да разследвам убийството, ако съм мъртъв.

— Стоенето тук няма да те убие — каза Стотълмейър.

— Ако трябваше да стоя там — каза Монк, — щях да се самоубия.

— Изчистихме всички кучешки изпражнения — каза Стотълмейър. — Гарантирам, че няма да стъпиш в нищо.

— Земята е просмукана с тях — възрази Монк. — Би трябвало целият този парк да бъде разкопан, а пръстта — поставена в ракета и изстреляна в дълбокия космос.

Стотълмейър въздъхна. Нямаше начин да спечели този спор: трябваше да е наясно с това.

— Добре, чудесно. Какво можеш да ми кажеш?

— Убиецът се е криел в съоръженията на площадката за игра, в пясъчника. — Монк посочи зад гърба си към подобно на форт съоръжение, което представляваше наполовина пързалка, наполовина катерушка. — Когато жертвата е притичала покрай него по пътеката, той я е нападнал, притиснал я е към земята и я е убил. Било е лесно да я надвие, защото вече е била задъхана от тичането. Взел е лявата ѝ обувка и след това я е търкулнал по билото на хълма в сметището за токсични отпадъци.

— В парка за разхождане на кучета — каза Стотълмейър.

— Все тая — каза Монк.

— Всички — кметът, шефът на управлението и новинарите — ме притискат да разкрия тези убийства, а не разполагаме с нищо. Дори не знам коя е тази нещастница. Не носи у себе си документ за самоличност — каза Стотълмейър. — Необходимо ми е да ми кажеш нещо, което още не знам. Разполагаш ли изобщо с нещо?

Монк въздъхна:

— Всъщност не.

Стотълмейър въздъхна:

— По дяволите.

— Освен че е от Русия, вероятно република Грузия, където е била активистка в Обединеното национално движение, което поощрява по-тесните връзки с Европейския съюз. Тя също ги е поощрявала. Омъжила се е за евреин от Източна Европа.

Стотълмейър и Дишър се спогледаха удивено. Аз също бях доста удивена.

— Това ли е всичко? — сухо попита Стотълмейър.

— Обувките са нови — каза Монк.

Дишър хвърли поглед надолу към тялото.

— Как разбра?

— Подметките не са износени, а кожата още не се е напукала — каза Монк. — Единствената мръсотия по връзките е червената пръст

от пистата за бягане.

— Много прозорливо — каза Стотълмейър. — Мисля обаче, че Ранди имаше предвид, откъде разбра останалото?

— На един от зъбите ѝ има метална коронка, каквито могат да се видят много в съветската стоматология.

— Не виждам много произведения на съветската стоматология — каза Стотълмейър. — Предполагам, че трябва да излизам повече.

— Татуировката на гърба ѝ изобразява петте кръста, възприети като символ на съпротива от грузинското националистическо движение през 1991 г. Този символ станал част от грузинското знаме през 2004 г. — каза Монк. — Носи златен венчален пръстен на дясната си ръка, което е общоприето в източноевропейските страни, особено сред евреите. Ще забележите, че пръстенът има лек червеникав оттенък, защото руското злато е с по-високо съдържание на мед от западното.

— Видял си всичко това оттам горе? — възкликна Стотълмейър.

— Разполагах с това. — Монк вдигна бинокъла.

Стотълмейър поклати глава:

— Аз стоя точно над тялото, а не можах да видя и половината от тези неща.

— Няма нищо, сър — каза Дишър. — Аз не видях дори три четвърти от тях.

Стотълмейър го изгледа гневно.

— Сега се чувствам много по-добре.

Дишър се усмихна:

— Радвам се, че можах да помогна.

Едно от нещата, които ме удивяваха по отношение на Монк, беше фактът, че той знаеше всичко за неща от рода на съветските зъбни пломби или съдържанието на мед в златото от различни райони, но дори да опряха пистолет в главата му, нямаше да бъде в състояние да назове името на един от членовете на журито в *Американ айڈъл* или да ви каже какво е „Биг Мак“. Често се чудех как решаваше кое познание си заслужава да запази и кое — не. В края на краищата, на кое беше по-вероятно да се натъкне — на картонена кутия с „Биг Мак“ или на грузинското знаме?

Монк изви рамене назад и наклони глава, сякаш за да освободи шип във врата си. Аз обаче знаех, че не е това. Онова, което пораждаше раздражението му, беше някаква подробност, някакъв

факт, който не се вместише там, където се предполагаше, че трябва да бъде. Стотълмейър също го забеляза.

— Какво те тормози, Монк?

— Тя е брюнетка на двајсет и няколко години — каза Монк. — И е почти метър и осемдесет висока.

— Това е очевидно — каза Стотълмейър. — Дори за мен.

— Има стегнато тяло — каза Монк.

— В добра форма е, вярно.

— Първата жертва беше блондинка в началото на трийсетте, и леко дебела — каза Монк. — Втората жертва беше ниска азиатка в края на тийнейджърската възраст.

— Всичките бяха жени, бягащи за здраве, които бяха удушени, а левите им обувки бяха взети — каза Стотълмейър. — Накъде биеш?

— Мисля, че би трябвало да наречем убиеца *Маниакът на краката* — каза Дишър. Всички го погледнахме. — Понеже им взема левите обувки.

— Не — каза Стотълмейър.

— Какво ще кажете за *Удушвачът на крака*?

— Не можеш да удушиш крак — възразих.

— *Фантомът на крака* — каза Дишър.

— Не — твърдо каза Стотълмейър.

— Трябва да му дадем някакво прозвище, капитане.

— Какво ще кажете за *Възможният извършител*? — предложих.

— Как ви се струва *Маниакът на краката*?

— А как ви се струва да престанете вече? — попита Стотълмейър и погледна нагоре към Монк. — Накъде биеш, Монк?

— Защо тези жени?

Стотълмейър сви рамене.

— Тези жени случайно са бягали за здраве наблизо, когато наоколо не е имало никой. Били са на погрешното място в погрешното време.

Монк поклати глава:

— Не мисля така. Избрал е тези три жени по някаква специална причина. Те имат помежду си нещо общо, което пропускаме.

— Задълбочено проучих първите две жертви — каза Дишър. — Едната е била омъжена, другата не. Не са се познавали. Не са живеели

в една и съща част на града. Не са имали една и съща професия. И са носели различни марки обувки за бягане.

— Трябва да има някаква схема — настоя Монк.

— Не всичко в живота става по схема — каза Стотълмейър. — Понякога животът е голяма бъркотия.

— Не би трябвало да бъде — каза Монк.

— Но е — рече Стотълмейър.

— Би трябвало да поправим това — каза Монк. — Не ни ли е точно това работата?

— Предполагам, че би могло да се каже и така — съгласи се Стотълмейър.

За Монк определено беше така. Той копнееше за ред, а нямаше нищо по-противоречащо на реда от едно убийство. Моята теория бе, че за него разкриването на престъплението беше просто въпрос на организиране на фактите, докато те паснат на местата, където би трябвало да бъдат. С други думи, в действителност той не разследваше убийства, а разчистваше бъркотия. И вероятно нямаше да спре, докато не разчистеше бъркотията в центъра на собствения си привидно подреден живот — неразкритото убийство на съпругата му Труди.

Стотълмейър се обърна към Дишър:

— Вземи няколко полицаи и огледайте квартала. Разберете дали някой познава млада рускиня. Може също да проверите в имиграционната служба и в съобщенията за изчезнали хора за някои, отговарящ на нейното описание.

— Разбрано — каза Дишър.

— Убиецът вероятно ще има червен чакъл и кучешки... — Монк не можеше да се насили да изрече думата.

— Изпращания — казах.

— ... по обувките си — продължи Монк. — Би трябвало да възложите на някой да го проследи.

— И какво да кажем? — попита Дишър. — „Бъдете нащрек за човек с кучешки лайна по обувките“?

Монк кимна:

— Разбирам какво имаш предвид.

— Наистина ли? — попита Стотълмейър.

— Държах се нелепо — каза Монк.

— Никога не съм си помислял, че ще те чуя да казваш това — рече Стотълмейър. — Това показва истински напредък, Монк.

— Би трябвало да предупредим службите за вътрешна сигурност — каза Монк.

Стотълмейър въздъхна. Някои неща никога не се променяха.

— Ще го добавя към списъка си със задачи. — Дишър понечи да тръгне.

— Още нещо, Ранди — каза Стотълмейър. — Провери извлеченията от кредитните карти на жертвите за неотдавнашни покупки в магазини за обувки или универсални магазини. Може би всички са пазарували на едно и също място.

— Това е доста дълъг списък — каза Дишър. — Би ми дошла добре малко помощ.

— Възползвай се от цялата помощ, която ти е необходима.

— Вие какво ще правите? — попита Дишър.

— Каквото се полага на един капитан — рече Стотълмейър, като с погледа си предизвикваше Дишър да разчепка въпроса по-нататък.

— Ясно — каза Дишър и забързано се отдалечи.

Монк повика с жест полицаия, който му беше заел бинокъла. Фамилията му беше Милнър и, ако не беше венчалният пръстен, който носеше, може би щях да се заинтересувам и от малкото му име.

— Благодаря ви, че ми го заехте. — Монк върна бинокъла на полицай Милнър, после ми махна с ръка да му дам дезинфекционна кърпичка. Изрових една от чантата си и му я подадох.

— Удоволствието беше мое, сър — каза полицай Милнър. За миг си помислих, че ще козирува. Униформата му бе идеално колосана, а осанката му беше почти като на военен. Навярно именно затова бях изпитала привличане към него. — Удивително е как забелязахте всички онези дребни подробности.

— Бинокълът е хубав — каза Монк, докато си бършеше ръцете.

— Просто скромничите — каза полицай Милнър.

— Да — каза Монк. — Така е.

Отправихме се обратно към джипа ми. Стотълмейър ни посрещна там.

— Слушайте, трябва да ви предупредя за нещо — каза той тихо, като очевидно не искаше да привлече много внимание.

— О, света Богородице — задъхано изрече Монк, отстъпвайки назад.

— Какво? — попита Стотълмейър.

Монк се прегърби и покри лицето си с ръце. Наведох се до него и му прошепнах на ухото:

— Какво има, господин Монк?

— Не знам как да му кажа — рече Монк.

— Какво да му кажете?

— Той стъпи в него — каза Монк.

— В какво?

— В него — изрече мрачно Монк.

Погледнах назад към Стотълмейър, след това надолу към обувките му. Капитанът проследи погледа ми. Беше стъпил в кучешко лайно.

— О, по дяволите. — Той започна да търка подметката на дясната си обувка в ръба на бордюра.

— Не! — изпищя Монк. — Да не сте ненормален? Навсякъде около вас има невинни странични наблюдатели.

Стотълмейър понечи да стъпи отново на земята и Монк отново изпищя. Така че капитанът застана на един крак; другият му крак беше сгънат в коляното, като държеше мръсната обувка зад гърба си, така че да не се допира до земята.

Монк се обърна към полицаите и криминалистите:

— Всички да се от дръпнат. Отдръпнете се. За ваше добро е. Не искаме никакви допълнителни щети.

— Добре, Монк — тихо каза капитанът. — Какво искаш да направя?

Стотълмейър умееше да се справя с Монк, понякога дори по-добре от мен, и нямаше търпение бързо да успокои положението.

— Не мърдайте — каза Монк и забързано се втурна към камионетката на криминалистите.

— Няма — каза Стотълмейър. — Дотук с опитите за дискретност.

— Какво става? — попитах.

— Монк трябва да чуе това — каза Стотълмейър.

Монк се върна с няколко големи торби, от тези, в които се събираха веществените доказателства, и ми ги подаде.

— Какво трябва да правя с тях? — попитах.

Монк погледна Стотълмейър в очите.

— Ще преминем заедно през това. Няма да ви изоставя, капитане.

— Оценявам това, Монк.

— Слушайте ме внимателно, следвайте указанията ми до последната буква, и всичко с вас ще бъде наред. Свалете обувката си много бавно и я сложете в торбичката.

Стотълмейър се наведе.

— Чакайте! — извика Монк, като стресна Стотълмейър и едва не стана причина той да изгуби равновесие.

— Какво? — гневно процеди Стотълмейър.

— Ръкавици — каза Монк.

Като се мръщеше и подскачаше на един крак, Стотълмейър бръкна в джоба си и извади чифт гумени ръкавици, после бавно свали обувката си.

— Това, което исках да ви кажа, е, че редовите полицаи в управлението работят без договор вече повече от година — каза капитанът. — Градът иска да ореже много заплащането ни, медицинските привилегии, и пенсионните добавки. Представителите на нашия профсъюз от месеци се опитват да проведат смислен разговор с тях, но градската управа не се отказва от исканията си.

За да угоди на Монк, Стотълмейър взе обувката си така внимателно, сякаш пипаше нитроглицерин, като я пусна внимателно в торбичката, която аз държах отворена пред него.

— Запечатай торбичката — каза Монк.

Направих го.

— Въпросът е — каза Стотълмейър, — че преговорите се провалиха тази сутрин. И двете страни напуснаха масата за преговори.

Монк махна на криминалиста да се приближи и му направи знак да вземе торбичката от мен.

— Занесете я на отдалечено място поне на шейсет километра от най-близкото населено място и я изгорете — нареди Монк на криминалиста, после се обърна отново към Стотълмейър. — Сега чорапът.

Криминалистът тръгна, вероятно да уговори с НАСА изстрелването на торбичката в далечния космос.

Капитанът изпъшка и си свали чорапа. Разтворих нова торбичка и той пусна чорапа в нея. Подадох му торбичката.

— Мислите ли, че е възможно да има стачка? — попитах.

— Противозаконно е полицаите да стачкуват — каза Стотълмейър. — Чувам обаче, че наоколо върлува доста противен вид грип.

Монк покри носа и устата си с ръце и с препъване заотстъпва назад.

— Нека Бог се смили над душата ви.

— Това не е истински грип, Монк. Това е *Синият грип* — каза Стотълмейър. — Това е, което се случва, когато всички полицаи се пишат болни, макар да не са.

— Защо им е да правят това? — попита Монк.

— За да изразят недоволството си пред управата — каза Стотълмейър. — Това е единственият начин на действие, който ни остава, щом не можем да стачкуваме. Би могло да се случи през следващите ден-два, но не сте го чули от мен.

— Защо ни казвате? — попитах.

— Защото това означава, че известно време може и да не работите — каза Стотълмейър.

— Ами престъпниците? — попита Монк. — И те ли ще си вземат болнични?

— Ще ми се да го бяха направили — каза Стотълмейър и заподскача на един крак обратно към колата си.

2. Г-Н МОНК ОТИВА НА ПАЗАР

Водещата новина в местните новинарски емисии тази вечер бе съобщението, че преговорите между профсъюза на полицаите и представителите на градската управа са стигнали до задънена улица. Изглеждаше, че провалът на преговорите само затвърди решимостта и на двете страни да не отстъпват от позициите си.

Кметът на Сан Франциско, Бари Смитрович, се зарече да постави бюджета на града под контрол и да не се поддава на натиска да прави отстъпки на полицейските служители.

— На всеки в този град ще се наложи да направи някои болезнени жертви — заяви Смитрович, застанал зад подиум, издигнат пред принадлежащия на семейството му популярен ресторант за морски деликатеси на Рибарския кей. — В това число влизат и нашите полицаи, които се радваха на по-високи заплати и по-големи медицински и пенсионни привилегии от събратята си чиновници. Вече не можем да си позволим това.

Смитрович беше як и набит, оплешивяващ мъж с голям, подобен на патладжан нос, големи ръце и постоянно зачервено лице. Изглеждаше ми, сякаш щеше да се чувства много по-удобно на борда на голям риболовен кораб, отколкото застанал облечен в костюм зад онзи подиум.

— Всички оценяваме упоритата работа, отдадеността и храбростта на полицаите от нашия град. Това е най-добрата полиция в държавата. Но не можем да пренебрегнем финансовите реалности, пред които е изправен този град — каза той. — Нека напомня на чудесните мъже и жени в синьо, че са се заклели да защитават закона, включително и законите, забраняващи им да стачкуват и да излагат на риск обществената безопасност.

Биф Нордоф, лидер на профсъюза на полицаите и самият той бивше ченге, имаше лице, набраздено като автомобилна гума. Личеше му всяка година, която беше прекарал на служба. Той направи изявление, застанал пред една полицейска кола:

— Когато си ченге на улицата, очакваш партньорът ти да е наблизно, за да ти пази гърба, да следи къде си, да те подкрепя, да ти осигурява безопасност — каза Нордоф. — Днес нашият партньор, жителите на Сан Франциско, заявиха, че повече няма да правят това. Заявиха, че не ги интересува дали за нашите семейства се полагат грижи, дали децата ни ще получат образование, дали ние ще бъдем осигурени на старини. И въпреки това искат от нас да залагаме живота си на карта, без някой да ни пази гърба. Това просто не е правилно.

Това изказване беше последвано от появата на репортерката от KGO-TV Марго Коул, която имаше повече синтетични части на тялото от *Жената киборг*, предаваща репортаж на живо от Потреро Хил. Тя се взираше мрачно в камерата с присвити, тесни като рибешка муцуна устни. Мрачното ѝ изражение вероятно се дължеше по-скоро на инжекциите с ботокс, отколкото на темата на репортажа ѝ.

— Убиецът, дебнещ бягащи за здраве жени, взе трета жертва, идентифицирана като Серена Миркова, двайсет и три годишна, наскоро емигрирала от Република Грузия. Тя беше открита тази сутрин в парка Маккинли.

Марго повтори подробностите по другите убийства и подчерта липсата на напредък по случая от страна на полицейското управление, макар да беше показан кадър, на който Стотълмейър, очевидно скован и чувстващ се неловко заради присъствието на камерата, казваше, че управлението проследява няколко потенциални улики. После камерата отново се насочи към Марго, за да ѝ даде последната дума.

— Установеният от убиеца режим на терора принуждава жените да не излизат по улиците след смрачаване. Те тръпнат от страх зад заключените си врати и прозорци, чудейки се кога — и дали — полицията ще залови *Удушвача от Голдън Гейт*.

Е, поне сега убиецът си имаше прозвище.

Марго не спомена нищо за липсващите обувки за бягане, защото полицията не бе съобщила тази подробност на медиите.

На другата сутрин седемдесет процента от полицейските служители в града се обадиха да кажат, че са болни, а няколко източника в градската управа съобщиха на *Сан Франциско Кроникъл* опасенията си, че градът може да бъде залят от престъпна вълна.

Предполагах, че това е просто провокативна реторика, разпространявана от общината в опит да настрои обществото срещу

ченгетата. Колкото и силно обаче да подкрепях Стотълмейър и Дишър, аз се тревожех, че излизането на полицаите в отпуск по болест наистина оставя средностатистическите граждани като мен по-уязвими от обикновено.

За щастие аз получавах жалката си заплата, независимо дали Монк работеше по някакъв случай или не. Аз не бях просто негова помощничка в разследванията — бях му също шофьорка, секретарка, говорителка, пазарувах му и бях негов водач през градската джунгла на Сан Франциско.

Единствената роля, която не изпълнявах, беше на негова прислужница. Не беше нужно обаче да се тревожа, че някога ще ме помоли да му измия съдовете, да премега пода или да му почистя прозорците, защото му доставяше твърде голямо удоволствие да изпълнява сам тези задачи. Всъщност, често трябваше да го възпирам да не почисти и моята къща.

Не че нямаше да се зарадвам, ако поемеше цялата ми домакинска работа. Аз мразя домакинската работа, не мога да си позволя домашна помощница, и никога нямам достатъчно време да свърша всички неща, които е необходимо да се свършат. Проблемът е, че той проявява прекомерно усърдие и старание, когато става въпрос за подреденост.

Ако щете вярвайте, има такова нещо като *прекалено* чиста и *прекалено* подредена къща.

Единствения път, когато го оставих да оправи жилището ми, то заприлича на идеален дом, и то не в добрия смисъл на думата. Нямаше и помен от домашния безпорядък, който настъпва по естествен път при обитаването на една къща и който прави домът да изглежда, ами, обичайно. Той го направи зловец. А и не само това. Вътре миришеше като в болница.

Освен това обичам да се наслаждавам на известно усамотение — което не е лесно, когато си самотна майка, отглеждаща дванайсетгодишна дъщеря. Последното, което исках, беше Монк да тършува в дрешника ми.

Тъй като времето на Монк не беше заето с разследване, и тъй като беше почистил жилището си толкова добре, колкото беше възможно, без да отвори стените и да излъска до блясък металните нитове, аз го взех с мен на пазар. Джули имаше нужда от нови дрехи за

училище, а в „Нордстром“, в главния търговски център на Сан Франциско, имаше тотална разпродажба.

Джули беше невероятно пристрастена към марковите дрехи. Можех да купя чифт джинси за десет долара в „Уол Март“, да ги нарежа с нож и да ги прегазя с колата си, и те щяха да изглеждат точно като исканите от нея джинси, които струваха сто и петдесет долара. Но не — тя трябваше да притежава джинсите с марковото лого върху тях, в противен случай рискуваше да бъде отхвърлена от обществото, завинаги изпратена в изгнание в позорния, предназначен само за смотанияците ъгъл на училищното кафене. Или поне така твърдеше.

Исках дъщеря ми да знае, че личните качества са по-важни от броя на дизайнерските дрехи, които носиш, но това беше губеща битка. Ако по дрехите ѝ не личеше отдалече, че са с марката на „Фон Дъч“ или „Джуси“, „Хард Тейл“ или Пол Франк, „Тру Релиджън“ или „Найк“, тя отказваше да се появява на обществени места.

Единственият начин да си позволя дрехите и обувките, които тя настояваше да притежава, беше да дебна като лешояд провеждането на големите разпродажби и след това да се хвърлям вътре в мига, щом магазините отвореха врати. Именно това правех сега заедно с Монк.

Докато ровех из артикулите на разпродажбата, борейки се с други отчаяни, потиснати майки за панталони, блузи, спортни обувки и тениски, Монк беше зает при една от въртящите се закачалки с евтини блузи, подредени на групи по размер.

Подредбата на блузите не го задоволяваше. Не му харесваше, че всички блузи са така смесени. Той ги подреди по марка, цвят и десен, после по размер, съобразявайки се с тези групи. Всички блузи, които нямаха съответствия по марка, цвят или дизайн отдели в собствена група (напомняща повече за чистилище).

Тъкмо поглеждах към Монк, когато бременна жена с огромен корем грабна една блуза от онези точно пред мен — последната от размера на Джули. Жената изглеждаше сякаш всеки момент ще роди близнаци, или може би четиризнаци.

— Това е мое — казах.

— Много странно, госпожо, тъй като е в моята ръка, а не във вашата.

— Беше точно пред мен — казах.

— Цялата маса е пред вас — каза тя. — Това означава ли, че всички блузи върху нея също са ваши?

Чантата ѝ се плъзна от рамото ѝ и падна на пода. Когато се наведе да я вземе, почти се изкуших да я ритна по задника, но се въздържах. Знаех какво е да си бременна. Хормоните могат да те превърнат в чудовище. Може би когато не е била бременна, е била мила, добросърдечна жена.

Тя се отдалечи и аз видях, че Монк също я гледа. От изражението на лицето му се виждаше, че не изпитва към нея по-топли чувства от моите. Той отново се захвана да подрежда блузите, а аз продължих да търся ценни находки.

В крайна сметка намерих едно яке „Джуси“, чифт панталони „Фон Дъч“, две тениски с марката на Пол Франк, и чифт спортни обувки, които общо струваха по-малко, отколкото щеше да струва отделно който и да е от тези артикули на нормални цени.

Чувствах се толкова добре заради успешното пазаруване, че заведох Монк в кафенето на „Нордстром“, за да го почерпя едно хапване набързо. Не беше кой знае колко щедро от моя страна, тъй като знаех, че ще си поръча само бутилка вода „Сиера Спрингс“.

На път за кафенето Монк едва не се сблъска със старец, който се показва иззад една колона, бутайки зад себе си кислородна бутилка. Дишаше хрипливо, малките тръбички от бутилката се простираха нагоре към носа му. Сега, когато го видях отблизо, не ми се стори толкова стар, колкото си помислих отначало. Може би беше малко над шейсетте. Покритите му с набола прошарена брада бузи бяха хлътнали, а погледът му беше гневен.

— Извинете ни — казах, и минах забързано покрай него.

Но Монк не помръдваше. Той оглеждаше мъжа така задълбочено, сякаш онзи беше представител на друг вид.

— Пушете по три пакета дневно в продължение на трийсет години, и също можете да се сдобияте с една от тези — изхриптя мъжът и почука с кокалчетата на пръстите си по кислородната бутилка.

Монк вдигна глава и присви очи. Аз се върнах, дръпнах го за ръкава и го въведох в кафенето. Седнахме на бара, където един плосък телевизор беше включен на обедните новини. Поръчах на Монк вода и си взех кафе и ягодова тарталета.

Забелязах, че бременната също беше в кафенето: седеше на една маса и ядеше парче торта. Изглежда, че в крайна сметка не беше купила блузата. Изкушавах се да изтичам обратно до детския отдел и да я потърся.

Монк все още се вираше във възрастния мъж с кислородната бутилка, който вървеше по пътеката, влизайки в отдела за мъжко облекло пред кафенето.

— Престанете да зяпате — казах. — Не е учтиво.

— Не зяпам каза Монк. — Наблюдавам.

— Може ти поне да се опитате да го правите по-дискретно?

Монк се усмихна:

— Това е все едно да питаш змия дали може да се плъзга.

Той взе едно меню, вдигна го пред лицето си, и надникна над ръба, наблюдавайки възрастния човек, а след това — бременната, а после — една монахиня, която отпиваше от чаша кафе и лениво си играеше с окачения на шията ѝ кръст. С опита си да бъде дискретен, той бе направил поведението си още по-очевидно. Сега хората зяпаха него.

Реших да не му обръщам внимание и хвърлих поглед към телевизора. Кметът Смитрович даваше пресконференция от сградата на кметството. Помислих си, че може би съобщават новини за *Синия грип*, затова помолих бармана да усили звука, за да чуя какво казва кметът.

— ... което именно е причината, поради която обявявам награда от двеста и петдесет хиляди долара за всяко сведение от страна на обществото, което би могло да доведе до арестуването и осъждането на *Удушвача от Голдън Гейт* — каза кметът. — Моля, обадете се на изписания на екрана номер, ако можете да помогнете по някакъв начин.

Дръпнах менюто от ръцете на Монк и посочих към телевизионния екран:

— Чуйте това.

— Не можем да позволим на един човек да тероризира града — тъкмо казваше Смитрович. — Особено сега, когато нашата полиция изостави отговорността си пред нашите граждани с незаконната си стачка.

Набързо надрасках телефонния номер върху една салфетка.

— Това би могло да се окаже голяма възможност за вас, господин Монк.

А също и за мен. Ако вземеше наградата от двеста и петдесет хиляди долара, можеше да ми даде тлъсто увеличение на заплатата и нямаше да ми се налага да чакам тоталните разпродажби, за да купувам дрехи на дъщеря си.

— Не е уместно аз да получа наградата — каза Монк. — Вече работя по случая. Общински служител съм.

— Бивш. Сега сте просто обикновен гражданин, който ще получи четвърт милион долара за разкриването на убийствата.

Но Монк вече не ме слушаше, а се беше втренчил във възрастния човек.

— Той още стои изправен.

— Браво на него — казах. — Той е боец.

— Би трябвало вече да се е свлякъл на земята.

— Господин Монк, изненадана съм от вас. Къде ви е състраданието?

Монк се плъзна от високото си столче и се приближи с отсечени крачки до възрастния човек. Събрах си торбите и хукнах след него.

— Добре, стари мърморко, забавата свърши — каза Монк, препречвайки пътя на мъжа.

— Забава ли? — изхриптя старецът.

— Разкрит си — каза Монк и тикна показалец в лицето му.

— Махнете се от пътя ми. — Старецът се шмугна покрай него, но Монк сложи крак пред колелата на количката с кислородната бутилка и я спря.

— Единственото място, където ще отидеш, е затворът — каза Монк.

— Оставете ме на мира — кресна старецът, като дръпна количката си, за да я освободи.

Монк нави ръкави над лактите си и обгърна количката с кислородната бутилка, като я държеше здраво. Старецът задърпа, но Монк не пускаше количката.

— Откажи се, старче — рече Монк.

Заставах между двамата и погледнах Монк:

— Какво правите?

— Той се преструва — каза Монк. — Повикай охраната.

Но не ми се наложи. Двама яки типове с еднакви слушалки и еднакви униформени якета, които не им бяха по мярка, се приближиха, изниквайки сякаш от нищото. Единият се обади:

— Аз съм Нед Уилтън от охраната на магазина. Какъв е проблемът?

Уилтън беше афроамериканец с издут като буре гръден кош и къса военна подстрижка. Приличаше на състезател по вдигане на тежести, преквалифицирал се в агент от тайните служби.

— Не е ли очевидно? — рече старецът, като се задъхваше. — Този откачен ме напада.

— Той е член на банда, извършваща кражби по магазините — каза Монк.

Старецът започна да кашля. Уилтън хвърли поглед към него, после отново към Монк.

— Видяхте ли този човек да краде някакви предмети?

— Не — каза Монк. Мускулите на челюстта на Уилтън се стегнаха. Зачудих се дали тренираше и тях във фитнесзалата.

— Тогава защо мислите, че е крадец?

— Погледнете скалата, показваща нивото на кислорода в бутилката му — каза Монк. — Празна е.

Старецът рязко рухна на пода и започна да се задъхва, мъчейки се да си поеме дъх, като се държеше за гърдите. Другият охранител приклепна до него.

— По-добре да повикаме линейка.

Уилтън кимна, а другият заговори в радиостанция, която беше измъкнат от джоба на якето си.

— Това е преструвка — каза Монк. — Скалата беше на нула поне от пет минути, а вие го видяхте как се бори с мен за бутилката. Ако наистина имаше емфизем, досега кожата му щеше вече да е посиняла.

Старецът се разтърсваше от спазми, гърчеше се и се давеше на пода. Започваше да се събира тълпа от ужасени купувачи. Уилтън се обля в пот.

— Мисля, че умира — каза другият охранител.

Монк не му обърна внимание.

— Кислородната бутилка е пълна с откраднати стоки. Вътрешната облицовка на бутилката потиска охранителните чипове,

което му позволява да влиза и излиза от магазина, без да задейства сензорите.

От гърлото на стареца започна да излиза гъргорещ звук. Краката му се свиха конвулсивно. Сега дори Уилтън не се връзваше на представлението.

Уилтън развинти капачката на бутилката. Беше натъпкана догоре с дизайнерски облекла.

Старецът престана да се мята и въздъхна примирено.

— О, по дяволите — рече.

— Дните ти на злодейства свършиха — каза Монк.

— Благодаря ви, сър — обърна се Уилтън към Монк. — Оценяваме помощта. Мисля, че вече овладяхме положението.

— В такъв случай знаете за бременната жена — каза Монк.

— Каква бременна жена?

Монк посочи към жената в кафенето, която стоеше до масата и тъкмо се отправяше навън.

— Онази, дете всъщност не е бременна.

Жената хвърли поглед към нас и сигурно видя по лицата ни нещо, което не ѝ хареса. Тя изхвърча светкавично навън. Без дори да се замисля, се втурнах след нея. Не ми беше трудно да я настигна. Нападнах я, налитайки върху нея — умение, което усвоих от брат си.

Ударихме се силно в земята. Прикрепеният на корема ѝ пакет се разкъса и се отвори като палачинка с пълнеж, и от него по целия под се разпиляха дрехи и тоалетни принадлежности. Жената ми се озъби, и аз веднага ѝ се озъбих в отговор. Сграбчих блузата, която бе взела от мен, и победоносно я вдигнах в свития си юмрук.

Не ви препоръчвам да заставате между една майка, дъщеря ѝ и блуза с марката „Джуси“ на осемдесет процента по-ниска от нормалната цена.

Монк и Уилтън се приближиха забързано. Уилтън задържа жената и се обади по радиостанцията си за още подкрепления. Изправих се на крака.

— Добре се справи — каза Монк.

— Откъде разбрахте, че не е бременна? — попитах.

— Вървеше по права линия и не се клатушкаше. А когато си изпусна чантата, се приведе в кръста, за да я вдигне.

Аз не забелязах това, а тогава стоях точно зад нея. Предполагам, че съм била заслепена от справедливия гняв на пазаруваща жена.

Уилтън погледна отново към Монк:

— Още някой, за когото трябва да знаем?

— Монахинята в кафенето каза Монк.

Тя още седеше на масата, преструвайки се, че не ни забелязва, като си играеше с кръстчето на шията си.

— Облечена е с одеждите на ордена на Света Марта от Бетани; на врата си обаче носи кръст с фигурата на Иисус върху него — каза Монк. — Монахините от този орден носят обикновен златен кръст. Тя е предводителката и съгледвачката.

Появиха се още половин дузина служители от охраната и Уилтън изпрати двама от тях в кафенето, за да заловят фалшивата монахиня.

— Беше забавно — каза Монк. — Трябва по-често да ходим на пазар.

Сгънах блузата и тръгнах към най-близката каса. Не исках да ме арестуват за кражба от магазина.

— Много сте наблюдателен, господин Монк.

— Не — каза Монк с усмивка на задоволство. — Просто зяпам.

3. Г-Н МОНК И ЕДИН ПРЯМ ОТГОВОР

Скрих в стаята си нещата, които бях купила за Джули. След няколко дни щеше да пристигне бележникът с оценките ѝ, и аз реших да запазя новите дрехи и обувки като награда за добрите оценки, които знаех, че ще получи.

В събота сутринта майката на една от приятелките на Джули се обади и предложи да заведе децата на кино — едно от онези продължения на преработените игрални филми на Дисни с участието на Линдзи Лоън. Тя покани и мен, но аз отклоних предложението. С нетърпение очаквах няколко часа спокойствие. Освен това така щях да дължа на тази майка една свободна неделя. Така действаше схемата и, повярвайте ми, майките строго следяха за спазването ѝ.

Джули едва беше излязла, когато се обади Стотълмейър. Предположих, че търси Монк, и че това означава, че има ново убийство за разследване. Дотук със свободния ми ден.

— Монк не е тук — казах. — Събота е, така че вероятно е излязъл и търка тротоара пред къщата си.

— Не търся Монк — каза Стотълмейър. — Помислих си, че може би си свободна за едно кафе или нещо от този род. — Преди да успея да отговоря, той бързо добави: — Не те каня на среща.

— Разбира се, че не — казах. После се свих, помисляйки си за всички различни, болезнени начини, по които можеше да приеме думите ми. Жена му току-що го беше напуснала, затова самочувствието му вероятно бе смачкано — всъщност наистина беше. Последното, от което имаше нужда, беше да го карам да се чувства като най-несъблазнителния мъж на земята. — Искам да кажа, не, че не сте подходящ за срещи. Много сте подходящ. Това, което исках да кажа, беше, че знам, че не сте имали предвид онова, което бихте могли да имате предвид, нали разбирате какво искам да кажа?

— Да — рече той. — Това беше лоша идея. Забрави, че съм се обаждал. Това никога не се е случвало.

Когато Карън заряза Стотълмейър, аз му казах да ми се обади, ако му потрябва нещо. Беше безопасно да отправя подобно предложение, тъй като знаех, че капитанът никога няма да се възползва от него. Първо, Стотълмейър беше ченге, затова трябваше да бъде твърд, издръжлив и неуязвим, защото да бъде нещо друго щеше да бъде проява на слабост (което вероятно е една от причините, че бракът му се провали, но какво ли знам аз?). Второ, не бяхме приятели. Единственото, което ни свързваше истински, беше загрижеността и привързаността ни към Ейдриън Монк.

Очевидно грешах.

— Чакайте, всичко е наред — казах. — Среца за по едно кафе звучи страхотно. Наистина страхотно. Търсех си оправдание да не се занимавам с прането, да мия чиниите и да плащам сметките. Къде бихте искали да се видим?

Срещнахме се на едно място, което бе едновременно кафене и павилион за вестници на една пресечка надолу от жилището ми. Заведението беше пълно с диванчета и кресла — сигурна съм, че според собственика това му придаваше усещане за уют, сякаш посетителите се намират в някой от епизодите на сериала *Приятели*. Вместо това се създаваше усещането, че прием кафе в неугледен апартамент. Но кафето беше хубаво, а заведението се намираше наблизо.

Стотълмейър имаше почти същия скапан вид като мебелите: стърчаща коса, подпухнали очи, смачкани дрехи. Прииска ми се да го прегърна, но това беше импулс на майчинския ми инстинкт. Идва ми да прегърна всеки, който изглежда дори мъничко нещастен. Никога не бях изпитвала този порив, докато не се роди Джули. Вместо това си стиснахме ръцете.

Той промърмори: „Как си?“, и побъбрихме за някои дребни незначителни неща, докато поръчаме кафето и сладкишите си и си намерим маса. След това за момент настъпи продължително, неловко мълчание, докато духахме кафетата си, за да изстинат и се опитвахме да не обръщаме внимание на продължителното, неловко мълчание.

— Започвам да разбирам Монк много по-добре — рече той накрая.

— Защо?

— Той винаги си е имал проблеми, но когато беше с Труди, успяваше да поддържа някакъв баланс. Можеше да функционира. Но след като я изгуби, той изгуби себе си — каза Стотълмейър. — Рухна. Отчаяно се опитва да организира всяка дребна подробност от заобикалящия го свят, защото мисли, че ако успее, може отново да се съвземе.

— Винаги сте знаели това — казах.

— Да, но не както го знам сега — рече Стотълмейър.

— Защо?

— Защото съм сам — каза той. — Човек би си помислил, че няма да имам нищо против, като се има предвид...

— Като се има предвид какво?

— Жена ми все ми казваше, че живея в своя малък свят, изолирайки нея и всички останали — обясни Стотълмейър. — Казваше, че е все едно да живееш сам вкъщи. Но не е така. Познавам разликата.

— Сега със сигурност я знаете — казах, и съжалих в мига щом думите излязоха от устата ми.

Той кимна:

— Да, предполагам, че е така.

— Съжалявам — казах.

— Недей — каза Стотълмейър. — Имам късмет, че бракът ми продължи дори толкова, като се има предвид професията ми. Всеки ден виждам човечеството от най-лошата му страна. Мислех си, че я закрилям от това. Смяташ ли, че ако ѝ разказвах всичко, ако се връщах вкъщи и избълвах всичко, случило се през деня, тя щеше още да е с мен?

Свих рамене.

Той се втренчи в кафето си.

— Досега винаги съм имал работата си, която да ме държи зает, да заема времето ми. Работата е там, Натали, че не зная как да бъда сам.

— Не сте сам — казах. — Все още имате роднините и приятелите си.

— Това ли ти казваха хората, когато почина съпругът ти?

— Вашата съпруга не е мъртва.

— Но се чувствам, сякаш е — каза той. — И всеки път, когато я видя и тя си тръгне, аз също умирам по малко.

— Казвали ли сте й това?

— Тя знае — каза Стотълмейър.

Не възнамерявах да споря по този въпрос. Не познавах него или Карън достатъчно добре, за да преценя дали е прав.

— Значи се боите, че ще се превърнете в копие на господин Монк?

— Всъщност да, боя се — каза той. — Само че без онзи момент, в който започвам да се справям блестящо с разкриването на престъпления.

— Това няма да се случи — казах.

— Натали, знаеш ли какво направих снощи? Лъснах си обувките. Аз *никога* не си лъскам обувките.

— Премерихте ли връзките, за да сте сигурен, че са еднакво дълги? Поставихте ли ги в оригиналните им, идеално запазени кутии? Подредихте ли ги по цветовете?

— Не — каза той.

— Тогава не сте Монк — рекох.

— Определено ми се стори много монковско — каза Стотълмейър. — Тази сутрин хвърлих един поглед на обувките си, излязох навън и ги омазах целите с кал.

Е, добре, *това* вече беше странно. Аз обаче си замълчах.

— Лъскането на обувките, разчистването на килера, каквото и да е — именно дребните неща, обичайните всекидневни житейски ритуали и отговорности — ти помагат да се справиш с най-лошото от него — казах. — Функционираш, дори и да ти се струва, че не е така. Мисля, че това е част от оздравяването. А после един ден се събуждаш и скръбта не е толкова потискаща, а гаражът ти е подреден. Това е нещо като допълнителна награда.

Той като че ли обмисляше това в продължение на минути, после въздъхна.

— Благодаря, Натали, оценявам това.

— Пак заповядайте, капитане — казах, нарочно поддържайки тона на разговора официален. Не ми се искаше той да рикошира в моята посока. — Какво смятате да правите сега?

Той сви рамене:

— Предполагам, да започна да чистя гаража си.

Клетъчният ми телефон звънна. Обаждаше се Монк. И не можех да повярвам на онова, което ми каза.

— Веднага идвам при вас — казах. Щракнах капачето на телефона и се втренчих в Стотълмейър.

— Какво има? — попита той.

— Кметът иска да види господин Монк — казах. — Смятате ли, че кметът иска да му възложи работа по случай?

Видях как възможността Монк да вземе наградата за залавянето на *Удушвача от Голдън Гейт* изчезва заедно с всичките ми надежди за повишение на заплатата.

— Той знае, че Монк няма да се съгласи да работи с никое друго ченге, освен с мен — каза Стотълмейър. — И че никое друго ченге освен мен няма да се съгласи да работи с Монк.

— Тогава какво може да е?

— Може би той иска Монк да преговаря с полицейския профсъюз — каза Стотълмейър.

— Защо кметът би поискал това от него?

— Сещаш ли се за по-добър начин да се прекърши решимостта на преговарящите от страна на профсъюза? — попита Стотълмейър. — След един час в едно и също помещение с Монк те или ще го застрелят, или гамите те ще се гръмнат.

Сградата на кметството в Сан Франциско бе построена не много време след земетресението през хиляда деветстотин и шеста, за да оповести гръмко пред света, че градът се е възродил — по-голям, по-силен и по-разкошен от всякога.

Украсяващите сградата орнаменти в стила на изящните изкуства, колоните в дорийски стил и медният купол в стила на късния барок означаваха, че човек винаги непогрешимо би разпознал, че това е сграда за обществени събрания. Сякаш и така не бе достатъчно величествен, големият купол бе увенчан с украсена с орнаменти, островърха кула и фенер, който се запалваше вечер всеки път, когато градският съвет се събираше на заседание.

Сградата винаги ме беше впечатлявала по-скоро като биеща на очи и помпозна, отколкото като величествена и внушителна.

Предполагам, че това е подобаващо за място, подслоняващо главно политици и бюрократи.

Докато стоях в кабинета на кмета Смитрович обаче, имах чувството, че се намирам в аквариум. По стените бяха окачени херинги, риби меч и златни рибки, със зяпнали усти, с тела, завинаги застинали извити на половината от скока. Отвън работеха двама чистачи на прозорци, които надничаха вътре към нас от другата страна на стъклото зад кмета. Единственото, което липсваше, за да завърши впечатлението, беше керамична статуетка на русалка и замък, около който да плуваме. Представихме се.

— За мен е истинско удоволствие най-сетне да се запозная с вас, господин Монк — каза Смитрович, като заобиколи бюрото и се ръкува с Монк. — Голям ваш почитател съм.

Подадох на Монк мокра хартиена кърпичка.

— Наистина ли? — попита Монк, като си бършеше ръката.

— Наистина оценявам неуморните усилия, които полагате за благо на този град.

— Това е такова облекчение. Започвах да си мисля, че пренебрегвате всичките ми писма — каза Монк. — Крайно време е някой управник да прекрати позора на нашия град и да превърне Ломбард от най-кривата улица на света в най-правата.

— Искате да *изправите* Ломбард? — възкликна кметът.

— Който и да е одобрил тази улица, заслужава да го набият с нивелира му — каза Монк. — Добре, че са го спрели, преди всяка улица в града да заприлича на Ломбард. За мен е удивително, че никой така и не си е направил труда да я поправи.

— Знаете как е, господин Монк — каза кметът. — Има толкова много други належащи въпроси, които изискват вниманието ни.

— Какво би могло да е по-важно от това?

— Всъщност — изрече кметът, — именно затова ви поканих тук днес.

— Значи няма да изправяте Ломбард?

— Все още не.

— Знам, че ще се сблъскате с известна съпротива от страна на неколцина откачени хипита и битници. Но аз ще ви окажа стопроцентова подкрепа.

— Това е успокоително, защото наистина се нуждаем от подкрепата ви — каза кметът. — Ясно ми е, че и двамата изпитваме дълбока и крепка обич към този страхотен град.

— Той не може да бъде страхотен, докато тук се намира най-кривата улица на света — обясни Монк. — Това, което би било страхотно, е град с *най-правата улица* на света. Само си помислете за всички туристи, които ще идват тук да я видят.

— Милиони туристи *наистина* идват да видят Ломбард Стрийт — каза кметът.

— За да ни се подиграват — обясни Монк. — Откъде според вас идва изразът „тези луди американци“? От Ломбард Стрийт. Оправете улицата и няма да го кажат никога вече.

— Точно сега повече ме тревожи невявяването на полицаите на работа. Повечето патрули са на работните си места, детективите и полицаите, отговарящи за опазването на реда, са тези, които не се появяват — каза кметът. — Това сериозно поставя въпроса за обществената безопасност. Не разполагаме с нужните хора за разследване на сериозните закононарушения. Знаете колко важни са първите четирийсет и осем часа в едно разследване. Следите изстиват. Трябва да се направи нещо по този въпрос, особено при положение че *Удушвачът* е на свобода. Не можеха да изберат по-лош момент да се захванат с тези глупости.

— Бихте могли да оттеглите исканията си за големи съкращения в заплатите и привилегиите на полицаите — казах. — Обзалагам се, че това ще накара детективите да се върнат на работа.

— Разбира се, бих могъл да дам на полицаите каквото искат — каза кметът, като ме стрелна с гневен поглед, преди да погледне отново към Монк, — но тогава откъде ще дойдат парите за изправянето на Ломбард Стрийт?

Монк ми хвърли поглед:

— В думите му има смисъл.

— Не, няма — казах. — С цялото ми уважение, господин Смитрович, тези хора рискуват живота си заради нас. Дължим им прилично заплащане, медицински грижи на достъпни цени и сносен живот, след като се пенсионираат.

— А какво предлагате да кажа на работниците, поддържащи канализацията, на учителите и на огнеборците, които не се радват на

същите привилегии, госпожице Тийгър? И какво да кажа на гражданите, които искат нови училища и по-чисти, по-безопасни, по-прави улици?

Последното очевидно бе казано, за да угоди на Монк; той обаче не обръщаше внимание. Накланяше глава ту на една страна, ту на друга, опитвайки се да надзърне зад гърба на кмета.

Кметът хвърли поглед през рамо да види какво отвлича вниманието на Монк. Видя единствено двамата чистачи на прозорци, които прокарваха инструментите си за чистене по стъклото, за да отмият препарата.

— Не сте поканили господин Монк тук, за да изложите пред него политическото мнение на града относно трудовите спорове — казах. — Искате нещо от него.

— Вярно е, искам — каза кметът, обръщайки се към Монк. — Бих искал помощта ви за разкриването на убийствата в града.

Монк обаче беше зает да маха на чистачите на прозорци. Те му отвърнаха. Монк помахаше отново и те не му обърнаха внимание.

— Господин Монк работи като консултант към полицията заради специалните си отношения с капитан Стотълмейър — казах. — Няма да приеме да работи за друг детектив.

Погледнах Монк за потвърждение, но сега той правеше с ръка във въздуха пред себе си движения, имитиращи бърсане. Чистачите на прозорци най-сетне разбраха и отново обляха прозореца с течен сапун. Монк се усмихна одобрително, докато те бършеха прозореца с инструментите си.

— Не искам той да работи за никакви други детективи — каза кметът. — Искам те да работят за него.

— Не разбирам — казах.

— Искам да го възстановя на служба в Полицейското управление на Сан Франциско — рече кметът, — и да го повиша в началник на отдел „Убийства“.

— Това някаква шега ли е? — попитах. — Защото ако е, тя е много жестока.

— Говоря напълно сериозно — каза кметът.

Монк измарширува до прозореца и почука по стъклото:

— Пропуснахте едно петно.

Чистачите на прозорци свиха рамене. Не го чуваха. Той отново имитира напръскване на стъклото пред него. Те поклатаха отрицателно глави.

Погледнах кмета.

— Сега съм убедена, че се шегувате.

— Той има по-голям процент на разкрити престъпления от всички детективи в отдел „Убийства“, взети заедно, и то само на частица от техните разноси. Ако Монк поеме кормилото, отдел „Убийства“ може да се справя също толкова добре, или по-добре, отколкото досега, с поне наполовина по-малък персонал. Освен това мисля, че той е готов за началник.

— За един и същи човек ли говорим? — попитах. — Погледнете го.

Монк поклата глава към чистачите и посочи петното, което току-що бяха почистили. Двамата чистачи започнаха да повдигат скелето си към следващия етаж. Монк заудря по стъклото.

— Върнете се тук долу — извика той.

— Извинете ни за момент — обърнах се към кмета, след това се приближих до Монк и му подадох кърпичка. — Чухте ли какво каза кметът току-що?

Монк разкъса пакета, извади кърпичката и затърка стъклото с нея.

— Какво правите? — попитах.

Монк погледна кърпичката, която държеше и поклата глава:

— Ама че съм глупак, мръсотията е била отвътре.

Той се обърна към кмета и вдигна кърпичката.

— Кризата е преодоляна. Вече можете да отдъхнете.

— Значи ще приемете работата? — каза кметът.

— Каква работа? — попита Монк.

— Началник на отдел „Убийства“ — поясни кметът.

Монк погледна удивено кърпичката, после мен.

— Това ли беше всичко, което трябваше да направя? През всичките тези години работя, за да се върна на служба, и всичко се свежда до това?

— Господин Монк — казах тихо, така че да не ме чуе кметът. — Той се възползва от вас. Използва ви като примамка, за да потуши стачката. Ще бъдете стачкоизменник.

Монк трепна от отвращение.

— Стачкоизменник ли? Това звучи отблъскващо.

— Наистина е така — казах. — Ще облекчите донякъде натиска върху града и ще подкопаете усилията на полицаите да се договорят за по-добро заплащане.

— Но той ми предлага да си получа обратно полицейската значка — рече Монк.

— Той ви предлага работата на капитан Стотълмейър — казах.

Монк ми подаде мръсната кърпичка, после се обърна към кмета.

— Искам работата, но не за сметка на капитана.

— Вие просто ще го замествате, докато този трудов спор бъде разрешен; ще командвате шепа други възстановени на работа детективи, които, по различни причини, е трябвало да напуснат управлението — каза кметът. — Ако се справите добре обаче — а аз знам, че ще се справите, — това временно назначение би могло да се превърне в постоянен пост в друг отдел. Знам, че искате да подкрепите капитана: помислете си обаче за всички онези престъпления, които се влачат неразкрити. Искате ли на извършителите да им се размине осъждането за убийство?

Монк ме погледна:

— Как мога да кажа „не“?

— Повтаряйте след мен — казах. — *Не*.

Монк обмисли думите ми за миг, след това се обърна към кмета:

— Приемам.

4. Г-Н МОНК ПОЕМА КОМАНДВАНЕТО

Преди да си тръгнем от кабинета му, кметът Смитрович връчи на Монк полицейска значка, а на мен — куп документи с лична информация за зачисления на Монк екип от детективи. Изпитвах по отношение на тях нещо доста повече от леки подозрения. Бяха ги изритали от полицията. Това означаваше, че може би са корумпирани или некадърни. Можеше да са алкохолици или наркомани. Или пък можеше да притежават всички гореспоменати пороци.

Доколко можеше Монк да разчита на тях в действителност? Или да им има доверие?

Монк определено не би могъл да очаква да получи подкрепа от никого от кадърните, способни ченгета, които още бяха на работа. Полицаяте сигурно знаеха, че ако Монк и разнородната му сбирщина от детективи успееша, в крайна сметка редовите полицаи щяха да се окажат с по-ниски заплати и с изгубени привилегии. А полицаите, които бяха излезли на стачка, особено Стотълмейър и Дишър, щяха да погледнат на това, което Монк правеше, като на неподправено предателство.

Дори възстановяването на Монк на служба да останеше в сила и след разрешаването на трудовия спор, колегите му полицаи никога нямаше да забравят — или да простят — начина, по който си беше получил обратно значката. Той щеше да бъде отлъчен. Щеше да се превърне в аутсайдер в полицейското управление, от което така отчаяно искаше отново да бъде част.

Но каквито и тревоги да изпитвах относно предстоящата задача, Монк определено не ги споделяше. Той изхвърча от сградата, почти подскачайки, и влезе в „Сивик Сентър Плаза“, стиснал в ръката си златната значка. Нямаше да се изненадам, ако изведнъж запееше.

Да си кажа честно, бях му много ядосана, и то не само защото лекомислено пренебрегваше уловките на взетото решение.

Аз съм заклет либерал, и макар да не подкрепях стопроцентово замаскираната под излизане в отпуск по болест полицейска стачка,

упорито вярвах, че профсъюзите трябва да се подкрепят.

Нямаше истински кордони, но въпреки това се чувствах, сякаш бяхме пресекли някой такъв. И бях съвсем сигурна, че Стотълмейър, Дишър и всички останали в сини униформи щяха да се почувстват по същия начин.

И въпреки това знаех, че Монк имаше само две цели в живота: да си получи обратно полицейската значка и да разкрие убийството на жена си. От много време и двете изглеждаха безнадеждно непостижими за него. А сега кметът му предлагаше да сбъдне едната от тези мечти. Знаех какво означаваше значката за Монк. Това беше признание пред него и пред света, че най-последно отново беше сглобил живота си след години на самотна борба.

Монк беше прав: Как можеше да откаже? Коя бях аз, че да изпитвам огорчение, задето е получил тази възможност?

Никоя.

Бях негова служителка. Работата ми, в буквалния смисъл, беше да го подкрепям. Никой друг нямаше да го стори: това беше сигурно.

Затова се опитах да пренебрегна гнева и раздразнението си и да се съсредоточа върху онова, което ми се плащаше да върша, а именно — да улеснявам живота му.

Намерих една пейка в търговския център и седнах да прегледам досиетата.

Монк стоеше встрани, възхищавайки се безмълвно на значката, докато гледаше как отразява светлината. Мисля, че се опитваше да убеди сам себе си, че значката е истинска.

Отворих първото лично досие. Грубото, мрачно лице на Джак Уайът отвърна на погледа ми със студени като кремък очи и стиснати зъби. Все едно му правеха колоноскопия, докато го снимаха.

Уайът беше детектив ветеран около четирийсетте, с удивителен брой случаи, които беше успял да приключи, и с подобаващ брой заловени престъпници. Жестоките му, неконвенционални методи му спечелили прозвището *Бесния Джак* на улицата и в управлението. Според досието веднъж приключил едно бясно преследване на сериен убиец, като хвърлил в колата на онзи тип ръчна граната. (Не можех да намеря никакво обяснение защо Джак е разнасял със себе си експлозиви.)

Едва след като градската управа изгубила няколко иска, повдигнати срещу Уайът по повод на някои от случаите му, свирепото му поведение и пълното му незачитане на гражданските права, му била потърсена сметка. Отнели му полицейската значка преди три години. Оттогава работеше на длъжност, евфемистично наричана „консултант по сигурността“ в горещи точки по света като Ирак и Афганистан.

Какъв очарователен човек.

В личното дело на Синтия Чоу нямаше снимка, нито пък кой знае колко информация. Някой беше използвал черен маркер и беше заличил всякакви имена, дати, места и идентификационни детайли, защото случаите, по които беше работила, още бяха засекретени. Причината беше, че Чоу бе прекарала голяма част от полицейската си кариера под прикритие, водейки опасен двойствен живот, в който и най-дребната грешка или неправилна преценка можела да ѝ струва живота.

За да оцелее, докато била под прикритие, трябвало да живее в постоянно състояние на параноя, което ѝ идвало отвътре. Докато четях, постепенно ставаше ясно, че тя страда от параноидна шизофрения. Виждала заговори навсякъде и вярвала, че е под постоянно наблюдение. Поне това било вярно. Началниците ѝ все повече се тревожели от ексцентричното ѝ държание и я държали под око много внимателно, като ѝ казвали, че всичко това е част от случая. Не било.

След разрешаването на последния случай, по който работила под прикритие, тя била подложена на терапия и отново назначена в отдел „Убийства“. Параноичните ѝ фантазии обаче само се влошили. По времето, когато я освободили от работа, тя вече твърдяла, че правителството подслушва мислите ѝ, а пришълци от космоса се опитват да я забременят.

В досието не пишеше с какво се е занимавала оттогава насам. Тази информация също беше редактирана.

Досието на Франк Портър всъщност се състоеше от няколко издути папки, прикрепени една към друга с дебели гумени ленти. Беше прекарал в полицията четирийсет и пет години, последните две десетилетия — в отдел „Убийства“.

В досието имаше две негови снимки. Едната беше избледняла черно-бяла фотография на висок и слаб като върлина млад полицай с много късо подстригана коса, вероятно направена при завършването на

полицейската академия. Другата снимка беше цветна и на нея се виждаше по-пълнен и солиден мъж с увиснала гуша, торбички под очите и широка, ярка вратовръзка, която беше пристегната твърде силно около дебелия му врат.

През годините той си беше спечелил впечатляващ брой похвали за упоритата си и надеждна работа като полицай. Вероятно още щеше да седи зад някое бюро в отдел „Убийства“, ако проблемите със здравето и „ясните наченки на сенилно поведение“ не го бяха принудили да се пенсионира миналата година.

Затворих досиетата, върнах ластичните ленти на местата им и преговорих наученото. Страхотният детективски екип на Монк се състоеше от склонен към насилие социопат, параноидна шизофреничка и изкуфял старец.

Монк беше сериозно загазил.

— Добре ще е да погледнете тези досиета — казах.

— Не мисля — рече Монк.

— Трябва да знаете някои факти за детективите, които ви е зачислил кметът.

— Вече знам всичко, което ми е необходимо. Те са полицейски служители.

— Вие не разбирате. Това са дълбоко обременени хора. Изхвърлили са ги от полицията, защото са били неспособни да си вършат работата.

— Така беше и с мен — каза Монк.

Той отправи още един любовен поглед към значката си, после я пусна във вътрешния джоб на якето си.

Разбира се, той беше щастлив, но бурната радост се бе изличила, и аз видях в сведенията му надолу очи следа от тъга, която винаги изпитваше. Именно тогава си дадох сметка, че макар да не познаваше никого от тези детективи, той вероятно ги разбираше по-добре от всеки друг.

И може би — само може би — той беше точно подходящият човек, който да ги ръководи.

В отдел „Убийства“ беше почти пусто и изненадващо спокойно, когато пристигнахме. Двама униформени полицаи приемаха

телефонните обаждания, но това беше всичко, което се случваше. Ако се махнеха униформите и пистолетите, обстановката щеше да напомня времето за обяд в която и да е счетоводна кантора.

Докато вървеше, Монк докосваше всяка от настолните лампи, отивайки към кабинета на началника. Никога не проумях защо му беше да почуква по редица еднакви предмети, като например броячите на паркингите и светофарите, и да ги брои. Може би това го успокояваше. Може би създаваше илюзията, че в хаотичния заобикалящ го свят всъщност има някакъв ред.

Той спря на вратата, водеща към кабинета на началника, и се взря в безпорядъка — купчините с папки (съдържащи книжа по минали и настоящи случаи), снимките (на семейството и колегите на Стотълмейър), дреболиите (като например пластмасовото преспание, в което имаше куршум, изваден от рамото на капитана), и резервният комплект от палто, сако, риза и вратовръзка, които Стотълмейър винаги държеше на закачалката.

През последните месеци безпорядъкът се беше увеличил. Тъй като бракът на капитана се беше разпаднал, кабинетът се беше превърнал в негов дом. Бях изненадана, че не е пренесъл в него и спалната си гарнитура.

— Не мога да работя в този кабинет — заяви Монк.

Кимнах. Щеше да бъде великанско усилие да се подреди кабинетът така, че да се хареса на Монк. Можеха да са нужни месеци и двайсет и четири/двайсет и седем часовият труд на всеки от наличните полицаи в управлението, за да се осъществи тази задача. Можеше да се наложи дори събарянето на сградата до основи.

— Сигурна съм, че може да се оправи — казах.

Той поклати глава:

— Не, този кабинет си е на капитана.

— Сега вие сте капитанът.

Монк се отдалечи, отправяйки се през дежурната стая и надолу по коридора към стаите за разпити. Влезе в първата, до която стигна. Последвах го вътре.

Помещението беше спартански обзаведено, студено и оскъдно осветено. Стените бяха със същия сив като оръжеен метал цвят като металното бюро и съответстващите му метални столове с прави твърди облегалки.

Монк седна на един от столовете и се обърна с лице към огледалото, което, разбира се, скриваше стаята за наблюдение.

— Това става — каза той.

— За какво става?

— За мой кабинет — рече той.

— Не смятате ли, че е малко стерилно?

Той се усмихна:

— Да, смятам.

В стаята влезе млада полицайка.

— Извинете, капитан Монк?

Монк вдигна поглед, с невярващо изражение на лицето.

— Капитан Монк ли?

— Вие сте капитан Монк, нали? — попита полицайката.

— Не съм сигурен — каза той.

— Това е той, да — казах и се представих като негова помощничка.

— Аз съм полицай Сюзън Къртис — каза тя. — Временно съм назначена на чиновническа длъжност в отдел „Убийства“.

— Доста е необичайно, че са избрали жена полицай за тази длъжност — отбелязах.

— Да, каква изненада — мрачно рече тя. — Истински стимул да не прихванеш грипа.

Това беше момент, в който между нас се установи някаква връзка. Е, поне така се *надявах*. Нужно ни беше да имаме на своя страна представител на полицията, или, най-малкото, някой, който не ни презираше, че сме стачкоизменници.

— Имате ли нужда от нещо, сър?

— Трябва ми подвързан със спирала бележник от сто листа, с точно четирийсет и две извивки на спиралата. Листовете да са бели, с по трийсет и четири сини реда, разстоянието между които да е точно по три милиметра. Ще ми трябват също четири кламера, две квадратни гуми за триене, настолна лампа като онези отвън, телефон и десет неподострени молива номер десет.

Полицай Къртис си тръгна. Монк вдигна поглед към мен. Аз отвърнах на погледа му. Настъпи много неловко мълчание.

— Какво да правя сега? — попита той.

— Вие сте ченгето, не аз.

— Дај жокер — примоли се той.

Въздъгнах:

— Предполагам, че бихте могли да поискате досието по случая с *Удушвача от Голдън Гейт*, да прегледате докладите от лабораторията по криминалистика, и да проверите дали лейтенант Дишър е открил дали всички жертви са си купували обувки от един и същ магазин.

— Добра идея — каза Монк. — Добре е да се заловиш веднага с това.

— Аз не съм ченге — напомних му.

— Мога да те упълномоща.

— Не, не можете.

— Да, мога.

— Това не е *Едно време на Запад*, а вие не сте градският шериф, който събира отряд преследвачи.

— Навярно си забравила с кого си имаш работа — каза Монк. — Аз съм капитан в отдел „Убийства“ от Полицейското управление на Сан Франциско.

— Тогава започнете да се държите подобаващо — казах и се отправих навън, като едва не се сблъсках с Франк Портър в коридора.

Пенсионираният детектив влезе с накуцване в дежурната стая. На две крачки след него вървеше млада жена, която влачеше крака, сякаш носеше стокилограмов товар върху костеливите си рамене.

Портър носеше плетен вълнен пуловер, който му беше твърде голям, карирана риза и панталони от рипсено кадифе със заседнали между ръбовете трохи. Главата му ми напомни за свободно място за паркиране — суха и гола, с по някой и друг кичур раздърпана рошава коса. От крайчеца на тънките му, напукани устни се стичаше слюнка — като вода по изградена от пръст дига.

— Франк Портър, явявам се на служба. — Той ми подаде покритата си със старчески петна ръка.

— Аз съм Натали Тийгър, асистентка на капитан Монк. — Разтърсих леко ръката му, усещайки всичките двајсет и седем кости под тънката му кожа като вейки, обвити в лико. — Не съм полицейски служител.

— Нито пък аз, технически погледнато. Това е внучката ми Спароу^[1] — каза Портър. — Предполагам, би могло да се каже, че ми е помощничка. Тя ме пази да не ми се случи нещо.

Спароу сви рамене.

— По-добре, отколкото да продаваш хамбургери в „Макдоналдс“.

— Внимавай, чувам те — обадох се.

Спароу едва беше излязла от тийнейджърската възраст, беше си сложила твърде много очна линия, на всяко от ушите ѝ висеше редичка от поне дузина халки, и упорито се стараеше да излъчва отегчение и недоволство. Познавах това изражение. Бях го овладяла до съвършенство, когато бях на нейните години.

Извиних се и тръгнах да издирвам Монк. Вече го нямаше в стаята за разпити. Открих го в стаята, където се съхраняваха доказателствата, седнал на една маса, загледан в три десни обувки за бягане, които сигурно бяха взети от мъртвите жени. Всяка обувка беше в найлонова торбичка за съхраняване на доказателства, и торбичките бяха подредени пред него в редица.

— Не мога да преживея това — каза Монк.

Вярно беше, че три невинни жени бяха убити, но Монк не за първи път си имаше работа с убийство. Не разбирах защо смъртта на тези жени го засягаше толкова силно.

— Случилото се с тези жени е ужасно — съгласих се. — Но наистина ли това е чак толкова различно от другите случаи на убийство, които сте разкрили?

— Никога не съм виждал такава поквареност. Това е престъпление срещу природата — каза той. — Не му ли е било достатъчно, че е отнел живота им, та е трябвало и да вземе по една от обувките им? Той е разстроил цялото равновесие във вселената.

— Като е взел *три* обувки?

— Обувките вървят на чифтове, по две: такъв е естественият порядък — каза Монк. — Докато тези обувки не бъдат намерени и този безумец не бъде заловен, животът, такъв, какъвто го познаваме, е свършил.

— Значи твърдите, че трябва не само да заловите един убиец, а и да възстановите равновесието на цялата вселена.

— Сега върху мен лежи тази внушителна отговорност.

— Поне не изисквате твърде много от себе си — казах. — Един от подчинените ви детективи е тук.

Монк се надигна от масата и посочи към обувките:

— Това ще ме преследва всеки миг, когато съм буден.

— Вярвам ви — казах.

— А също и в моментите, когато не съм буден — каза той, докато излизаше. — И в наносекундите между тези моменти.

Последвах Монк в дежурната стая, където той тръгна право към Портър и Спароу с усмивка на лицето.

— Здравей, Франк — каза Монк. — Доста време мина.

— Двамата се познавате, така ли? — попитах.

— Франк е един от най-добрите детективи, които съм срещал — каза Монк. — Той може да проследи пътят на хартията чак до дървото, от което е взет материалът за нея.

Никога не бях чувала Монк да сипе такива щедри похвали за нечий детективски умения. Освен за собствените си, разбира се. Също така никога не го бях чувала да използва подобна цветиста метафора. Или каквато и да било метафора, като стана въпрос.

— Наистина ли? — попита? — До самото дърво?

— Разбира се — каза Монк. — Защо иначе бих го казал?

— Помислих си, че може да е метафора.

Монк ме погледна, сякаш бях ненормална.

— Червата ми не са се раздвижвали от три дни — обяви Портър.
— Имам нужда от клизма.

— Сега ли? — Гласът на Монк потрепна.

— Не мога да мисля, когато съм запушен.

— Никой не иска от теб да мислиш. — Монк ме погледна. — Ти молила ли си го да мисли?

Портър присви очи към Монк:

— Помня те. Ти си оня откачалник, дето все ми преподреждаше бюрото.

Монк се усмихна:

— Добри времена бяха.

— Той се страхува от прясното мляко — обърна се Портър към Спароу.

— Наистина ли? — възкликна тя, проявявайки моментен интерес към нещо друго, освен към това, да изглежда незаинтересована. — Защо?

— Това е телесна течност, налята в стъклена чаша, която някой ненормалник възнамерява да пие. — Монк потръпна погнусено само

при мисълта за това. — Неестествено е.

— Това е най-естественото нещо на земята — каза Спароу. — Бебетата сучат мляко от гърдите на майките си. Затова служат гърдите.

— Аз кърмех Джули — казах.

Монк се изчерви от смущение и извърна поглед от мен.

— Може би и вас са ви кърмили, господин Монк — казах.

— Това е невъзможно. Не бих пил собствените си телесни течности — защо да пия нечии други?

— Гърдите не са просто модно украшение — каза Спароу. Тази хлапачка започваше да ми харесва. Докато не повдигна тениската си и не разголи бюста си пред Монк.

Помислих си, че Монк ще изпищи. Забелязах, че не само ушите на Спароу бяха пробити.

Портър плесна с ръка по плота на бюрото:

— Каква е задачата ми?

Монк запозна Портър със случая на *Удушвача от Голдън Гейт* и го помоли да провери внимателно направените чрез кредитна карта покупки на жертвите. Освен това поиска от него да изготви табло с всички снимки от местопрестъплението, и карта, показваща мястото на всяко от убийствата.

— На драго сърце — рече Портър. — А вие сте?

— Ейдриън Монк.

— Помня те — рече Портър и хвърли поглед към Спароу. — Той се страхува от прясното мляко.

Спароу въздъхна — звукът бе зареден с цялото раздражение, отегчение и досада, които успя да докара. Едва не я изби пот от усилието.

Полицай Къртис се приближи и подаде на Монк парче хартия.

— Станало е убийство в Хайт-Ашбъри. На местопрестъплението ви чака детектив.

— Коя е жертвата? — попита Монк.

— Алегра Дусет, астроложка — каза полицай Къртис. — Бихте си помислили, че е трябвало да го предвиди.

[1] Врабче (англ.). ↑

5. Г-Н МОНК И АСТРОЛОЖКАТА

От средата на шейсетте години на двайсети век насам Хайт-Ашбъри се митологизира като епицентър на движението на контракултурите, родина на психеделичните наркотици, на свободния секс, децата цветя и групата „Грейтфул дед“. Хвърляха се многобройни усилия в поддържане на илюзията, че мястото не се е променило, макар че Джери Гарсия е мъртъв, войната във Виетнам е приключила, а Мик Джагър получава пенсионерска отстъпка в ресторантите от веригата „Дени’с“.

Днес „Хайт“ изглежда така, сякаш е олицетворение на шейсетте, опаковани и почистени, за да бъдат продадени на старо. От двете страни на улицата има магазини, в които се продават висококачествени дрехи, „нелегални“ комикси, употребявани грамофонни плочи, а също тамян и кристали. Има дори няколко магазина, в които се продават главно предмети, интересувачи наркоманите, където можете да си купите боядисани на ивици тениски и свързани с „Грейтфул дед“ сувенири, които да занесете на близките си у дома в Уичита. Малкото характерна атмосфера идва от ателиетата за татуировки, тесни търговски центрове и магазини за амулети, талисмани и други подобни дреболии, но нека го приемем — в наши дни дори причудливите неща са се превърнали в общоприети.

Дори при това положение е възможно да се заблудиш и да си помислиш, че си се върнал назад във времето, през лятото на 1967. Илюзията обаче се разбива, ако се заскиташ по страничните улички, където истинските пазарни стойности на реставрираните домове от времето на Виктория и Едуард възлизат на милиони, а повечето места за паркиране са заети от рейндж роувъри и беемвета. Тези деца на цветята „свалят“ своята свободна любов от Интернет и получават психеделичната си възбуда, като пазаруват изгодно по eBay.

Жилището на покойната Алегра Дусет се намираще на една странична уличка, която не беше напълно „оеснафена“. Имаше останали няколко къщи и магазини, които изглеждаха така, сякаш не са

боядисвани, откакто космическият кораб „Джеферсън“ все още беше самолет. Къщата на Дусет правеше изключение. Жилището във викториански стил беше прясно боядисано в синьо с бели кантове. Имаше широки еркерни прозорци, а под тях се виждаха сандъчета с цветя, преливащи от пъстроцветни, цъфтящи рози. На една табела на прозореца пишеше с елегантен калиграфски шрифт:

АЛЕГРА ДУСЕТ

астроложка и ясновидка
Само с предварителна уговорка

Когато се приближихме, улицата пред къщата ѝ беше задръстена с полицейски коли, камионетка от отдела по съдебна медицина, и един ван от отдела за научни разследвания. Не си направих труда да намеря място за паркиране. Сега Монк беше шефът, затова просто спрях наред улицата, подадох ключовете за моя джип „Чероки“ на един полицай, и му казах да се погрижи нищо да не се случи на колата на капитана.

Докато аз разговарях с полицая, Монк побърза да излезе от колата. Не ме беше погледнал, откакто в участъка споменах, че имам гърди. Сигурно предпочиташе да мисли за мен като за някакво безполово същество.

Пред вратата на Дусет го посрещна зашеметяваща трийсетинагодишна азиатка с остри черти и пронизващ поглед, който ѝ придаваше обезпокояваща напрегнатост. Беше облечена изцяло в черно, ако не броим окачената на врата ѝ значка на Полицейското управление на Сан Франциско, шапчицата от алуминиево фолио на главата ѝ и транзисторът, прикрепен към нея с лента за облепване на водопроводни тръби. Чувах от високоговорителя приглушения, статичен пукот, съпровождащ излъчването на местните новини. Не си мислех, че радиото е прикрепено към главата ѝ, за да може да следи текущите събития.

До нея стоеше очилат мъж, изцяло погълнат от съобщението, което изпращаше по джобния си компютър, каквото и да беше то.

Изглеждаше сякаш беше паднал от леглото право в купчината дрехи, които беше носил предишния ден, и беше решил, че — какво пък толкова, по дяволите — може да ги носи още един ден. Носеше неприбрана в панталоните, незакопчана, изпомачкана синя риза над измачкана червена тениска и измачкани работни панталони. В него имаше нещо безспорно академично. Не знам дали бяха очилата, измачканите дрехи или просто общото впечатление за задълбоченост.

— Кой сте вие? — обърна се Чоу към Монк, с глас, съвсем малко по-висок от шепот.

Монк вдигна шава и я огледа с едва ли не научно любопитство.

— Аз съм Ейдриън Монк — представи се той.

— Докажете го — рече тя.

Монк извади значката си и гордо я показа на мен, на нея и на мъжа, който стоеше до нея.

— Значка като тази може да се купи на Юниън Скуеър за жълти стотинки — каза тя. — Ако наистина сте онзи, за когото се представяте, няма да възразите да ми дадете ДНК проба, за да го потвърдите.

Тя бръкна във вътрешния джоб на коженото си яке и извади дълга извита епруветка в стерилна опаковка. Това действие накара мъжа до нея да забарабани възбудено с кокалчетата на палците си.

— Вие сигурно сте детектив Синди Чоу — казах.

Тя ме погледна с присвити очи.

— За кого работите?

Кимнах към Монк:

— За него. Вашият шеф. Началникът на отдел „Убийства“.

— Това е асистентката ми Натали Тийгър — каза Монк.

— За кого всъщност работите? — попита ме Чоу.

— Хубава шапка — казах.

— Груба е, но успешно блокира сигнала. — Тя се усмихна. — А това дразни дяволски много вас и вашите господари марионетки, нали?

Монк отправи невярващ поглед в посоката в която се намирах, но не точно към мен. Още не беше забравил, че имам бюст.

— Тя детектив ли е?

— Вие сте онзи, който не пожела да прочете досиетата — казах.

— Какви досиета? — попита Чоу.

Застаналият до нея мъж едва смогваше да въвежда материала в джобния си компютър.

— Кое е приятелчето ви? — попитах.

Мъжът спря да трака по клавиатурата.

— О, извинете. Трябваше да кажа нещо, но се опитвах да не влияя върху естествения ход на разговора. Аз съм Джаспър Пери, психиатричният болногледач на Синди.

— Можете да престанете с преструвките — заяви Синди. — Знам, че и двамата работите за тях.

— За тях ли? — попита Монк.

— За извънземните пришълци, завзели правителството — каза тя, в отговор на което той я изгледа безизразно. — Онези, измислили програмата „Артишок“ на ЦРУ, за да контролират масите чрез „бърза храна“, поръсена с наркотици за контролиране на ума, подсъзнателно внушавани послания в телевизионните шоупрограми, и трансмисии от обикалящите около орбита сателити към имплантирани в мозъците ни микрочипове.

— О — възкликна Монк. — Те значи.

— Те не искаха да ме пуснат да се върна в полицията, освен ако не се съглася да позволя на техния шпионин тук да ме дрогира и да ме държи под постоянно наблюдение.

— Любопитен съм за нещо — каза Монк. — Когато си получихте обратно значката, дадоха ли ви заедно с нея и пистолет?

— Разбира се — каза тя. — На вас не ви ли дадоха?

— Не — каза Монк.

— Не съм изненадана — каза Чоу. — Говори сте, че сте откачен.

Обърнах се към Джаспър, който яростно блъскаше с палци по клавиатурата на джобния си компютър.

— На кого пишете имейли?

— Изпращам бележки сам на себе си.

— За какво?

— За мен — каза Чоу. — Съобщава на онези, дето му дърпат конците, за всичко, което мисля, казвам и правя.

— Всъщност работя по докторската си дисертация върху общото между определени аспекти на комплексните, повтарящи се фантазии за заговори, което формира почти юнгианско колективно безсъзнателно сред параноидните шизофреници, независимо от езика, расата,

половата или етническата им принадлежност, но което — и именно това е истински изненадващото — възплава митологичната иконография от...

— Къде е тялото? — прекъсна го Монк.

— Вътре — каза Чоу.

Монк влезе в къщата и всички го последвахме, макар че Джаспър изглеждаше малко засегнат, задето така бързо бяхме изгубили интерес към темата на докторската му дисертация, за каквото и да се отнасяше проклетото нещо.

Предната стая в къщата на Дусет беше посветена на занятието ѝ — в шикозната, съвременна обстановка обаче нямаше нищо, свързано с астрологията. Никакви кристални топки или карти таро. Никакви украсени с мъниста завеси или тамян. Това можеше със същия успех да бъде кабинет на психиатър, адвокат или счетоводител. Имаше две кожени кресла, поставени срещу дървено бюро, върху което имаше клавиатура и плосък монитор. На монитора се виждаше кръг, изпълнен с многоцифрени числа, пресичащи се накръст линии и странни символи.

Дусет лежеше по очи на пода — дългата ѝ черна коса беше разперена като ветрило около главата ѝ и натикана в кафеникава локва засъхнала кръв.

Когато полицаи Къртис каза, че жертвата на убийството е астроложка, веднага си представих образа от клишетата — стара вещица с брадавици, пердета на очите и беззъба усмивка.

Дусет обаче можеше да мине за манекенка. Имаше гладка, мургава кожа, стройна фигура, и беше безупречно облечена в костюм на „Прада“, с пола, която беше съвсем малко по-къса, отколкото се полага за една професионалистка.

Монк заобиколи бюрото, като накланяше глава ту на една страна, ту на друга, държейки ръцете си протегнати пред себе си, сякаш определяше границите на филмов кадър. Стъпките му отекваха по пода от твърдо дърво.

Джаспър наблюдаваше запленено Монк.

— Какво прави?

— Магията си за съсредоточаване — казах.

Погледът ми беше съсредоточен върху дамската чанта „Луи Вюитон“ върху една странична масичка. Чантата струваше повече от

колата ми. Дусет сигурно е била много добра в работата си. Зачудих се дали парите са идвали от клиентите ѝ или от това, че беше използвала гадателските си способности, за да залага успешно на борсата, на конни надбягвания и на лотария.

— Медицинският експерт твърди, че е убита по някое време снощи. Намушкана е многократно в гърдите и корема с шиш за лед или нож за писма — каза Чоу, като стоеше зад монитора на компютъра. — Един от клиентите ѝ се отбил тази сутрин, надникнал в прозореца и видял тялото ѝ.

Монк погледна изображението върху екрана на компютъра:

— Какво е това?

Чоу извади от джоба си огледало. Пресегна се през монитора и наклони огледалото под такъв ъгъл, че да вижда отражението на онова, което се намираще на екрана.

— Защо просто не погледнете екрана? — попитах я.

— Защото не искам да отвърне на погледа ми.

Нямах представа за какво говори. Джаспър, изглежда, усети объркването ми.

— Тя се опасява, че компютрите позволяват на правителството да ни шпионира — прошепна ми той. — Че те отбелязват всеки наш удар по клавиатурата и ни наблюдават от камери, скрити в екраните.

— Това е компютърно генерирана, лична астрологична звездна карта, основаваща се на разположението на планетите и звездите в точния момент и на точното място, където е роден даден човек — обясни Чоу на Монк. — Символите представляват зодиакалните знаци, планетите и елементите например огън, земя, въздух и вода. Кръгът е разделен на отделни участъци, наречени домове, които представляват различни страни на вашия физически, психически, духовен и емоционален живот. Тя е можела да погледне тази диаграма, да изчисли настоящото подреждане на планетите, и по математически път да предвиди какво ще има на диаграмата, за да предскаже дали седмицата е подходяща да поискате от шефа си повишение на заплатата.

— Притежавате доста обширни познания относно хороскопите — каза Монк. — Вярвате ли в астрологията?

— По дяволите, не — каза тя. — Но те вярват.

— Те? — попита Монк.

— *Онези* — каза тя.

— О — рече Монк.

— На хард диска на компютъра й вероятно има стотици диаграми точно като тази — каза Чоу. — Всеки клиент би трябвало да има такава.

— Бих искал да знам кои са тези клиенти. Може би някой от тях е имал мотив — каза Монк. — Мислите ли, че бихте могли да откриете?

Монк беше гений на дедуктивното мислене и притежаваше невероятна наблюдателност относно детайлите, никога обаче не го бях виждала да се рови в търсене на факти. На драго сърце оставяше други да вършат тази черна работа.

— Мога да ви кажа кои са, с кого спят, за кого са гласували на последните избори, и дали си бъркат в носа, докато шофират.

— Хора си чистят носовете, докато боравят с тежки машини? — невярващо възкликна Монк. — Да, ясно.

Монк ме стрелна с поглед и завъртя очи. Що се отнасяше до него, това беше най-откаченото нещо, което Чоу бе изрекла досега. Струваше му се толкова откачено, та забрави, че се страхува да ме гледа.

— Мисля, че убийството би могло да се окаже част от нещо далеч по-голямо — каза Чоу.

— Започва се — отбеляза Джаспър.

— Наблюдението й върху подреждането на звездите и планетите върху диаграмата на някой клиент й е помогнало случайно да открие датата, времето и мястото, където са се приземили извънземни пришълци — каза Чоу. — Затова те веднага са изпратили местен агент да я убие.

— Те? — попитах.

— *Онези*, извънземните — отвърна тя.

Но Монк вече не слушаше. Нещо беше отвлякло вниманието му. Той прекоси стаята и застана в центъра й, с наклонена под ъгъл глава и вдигнати пред тялото ръце.

— Чувате ли това? — попита.

— Какво? — попитах.

— Приглушено скимтене — каза Монк. — Не, свирене. Свирене, примесено с хленч.

— Нищо не чувам — каза Чоу.

— Може би ще можеш, ако си изключиш радиото — рече Джаспър.

— О, това би ви се харесало, нали? — обвинително рече Чоу. — Нямата търпение отново да проникнете в ума ми.

— Шшшш — каза Монк.

Всички мълчахме. Чух жуженето на компютъра, гласовете от радиостанцията на Чоу и звук, който разпознах на мига.

— Това е шум от пуснато тоалетно казанче — казах.

Монк ме изгледа гневно. За него изричането на думата „тоалетна“ беше същото като да изречеш особено противна ругатня.

— Извинете казах. — Имах предвид, че звучи като шум от повреден водопроводен уред.

Монк тръгна надолу по коридора, следвайки звука. Останалите чинно го последвахме.

Тоалетната се намираше в задния коридор на първия етаж, точно зад стълбите, в онова, което най-вероятно бе служило за килер, когато къщата е била построена най-напред. Беше тясна и неудобна и вероятно щеше да създава усещането за клаустрофобия, ако не беше прозорчето, което беше отворено, а закачалката за хавлиени кърпи под него беше откъртена от стената и лежеше на пода през тоалетната чиния.

В тоалетната имаше място само за един човек, затова Монк влезе, докато ние стояхме в коридора и надничахме през вратата.

Монк огледа дупките в стената, където някога закачалката за кърпи е била прикрепена с нитове.

— Някой е стъпил върху закачалката и я е откъртил от стената.

— Май открихте как е влязъл убиецът — каза Чоу. — И как се е измъкнал, след като си е свършил набързо работата.

Монк направи гримаса и отстъпи от тоалетната чиния, сякаш тя можеше да избухне в пламъци от само себе си.

— Няма логика — каза Монк.

— Когато трябва да се облекчиш, просто се налага да го направиш — каза Чоу.

— Навярно от нервността, жестокостта и кръвта, пролята по време на убийството, му е прилошало и е трябвало да повърне — каза Джаспър. — Това е обичайна реакция при стрес.

— Ще проверя тоалетната чиния за следи от ДНК — каза Чоу, като извади една от епруветките си. Монк застана пред нея, препречвайки ѝ достъпа до банята.

— Да не сте обезумяла? — запита Монк, почти пищейки. — Ако отворите този капак, можете да изложите всички ни.

— На какво? — попита тя.

— Един Господ знае — каза Монк. — Ще почакаме, докато жилището бъде евакуирано, и ще оставим професионалистите да се справят с това.

— Искате да евакуирате жителите, преди да повдигнете капака на тоалетната чиния? — попита Чоу.

— Това не е подходящо време за прояви на героизъм — каза Монк.

Палците на Джаспър прелетяха по клавиатурата на джобния компютър. Беше намерил нова откачалка, за която да пише.

Монк отново насочи вниманието си към прозореца и откъртената метална пръчка за окачване на кърпи.

— Ако е откъртил пръчката на влизане, тя е щяла да го чуе.

— Може би я е откъртил на излизане — каза Чоу. — Жената е била мъртва. Можел е да вдига шум, колкото си иска.

— Тогава защо е бързал толкова, ако работата е била свършена? — попита Монк. — Нямало ли е да бъде по-логично да използва входната врата, задната врата или някой от по-големите прозорци на спалнята? Сигурно е било доста трудно да се промуши през този тесен прозорец.

— Може да е бил много дребен — каза Чоу. — Те често са такива.

— Те? — попита Монк.

— *Онези* — отговори Чоу.

6. Г-Н МОНК И МАДАМ ФРОСТ

— Нещо не е наред — каза Монк, докато двамата с него си тръгнахме от къщата на Дусет.

— Я гледай, наистина ли мислите така? — възкликнах. — Какво най-напред ви наведе на тази мисъл? Алуминиевото фолио или прикрепената към главата радиостанция?

— Говоря за убийството. Защо нямаше никакви следи от влизане с взлом в къщата?

— Прозорецът на банята не е ли следа от влизане с взлом?

— Още не знам какво е. Единственото, в което съм сигурен, е, че Алегра Дусет е познавала убиеца си.

— Защо смятате така?

— Стояла е и е гледала убиеца си в лицето, когато я е намушкал — каза Монк. — Няма следи от борба, а по тялото ѝ не се виждат рани от самозащита. Не е осъзнала, че животът ѝ е в опасност, докато не го е изгубила.

— Предполагам, това означава, че още не сте разкрили случая — казах.

— Имам почивен ден — каза Монк.

— Шегувах се.

— А аз — не — каза Монк. Вниманието му се измести към една къща отсреща. — Може би тя може да ни подсказе нещо.

Проследих погледа му и видях занемарена, боядисана в избелял пурпурен цвят викторианска къща. Тъмните завеси бяха дръпнати и разкриваха неонена табела, на която пишеше:

Мадам Фрост — гадател и медиум.

Карти таро, гледане на ръка, астрология.

Завесите бяха украсени с полумесеци и звезди и няколко изображения на символите „ин“ и „ян“, вмъкнати за завършване на

впечатлението.

— Да не смятате да я помолите да погледне в кристалното си кълбо и да ви разкрие истината? — попитах.

— Мадам Фрост може да знае нещо за своята съседка и посестрима в шарлатанството.

Тъкмо се отправяхме към входната врата, когато мадам Фрост се зададе с клатушкаща се походка откъм задната страна на къщата си. Разбрах коя е, защото, за разлика от покойната Алегра Дусет, мадам Фрост изглеждаше напълно подобаващо за ролята, която играеше. Беше към шейсетте, или може би по-възрастна, загърната в шал, който изглеждаше, сякаш беше изтъкан от нишки на паяжина, и се подпираше на чворест бастун, очевидно издялан от клон на много старо дърво. Всички пръсти на възлестите ѝ ръце бяха покрити с пръстени, а зъбите ѝ бяха пожълтели като страниците на овехтял от четене роман с меки корици. Представете си Йода в женски дрехи, и ще получите представа как изглеждаше мадам Фрост.

— Мадам Фрост? — запита Монк, макар че той сигурно също я беше познал. Кой друг би се облякъл така?

— Чудех се кога ли ще дойдете дотук — каза тя с глас, чието звучене напомняше повече за Анджела Лансбъри, отколкото за Маргарет Хамилтън. — Очаквах ви.

— Погледнахте в кристалното си кълбо и ни видяхте да идваме ли? — попитах.

— Надникнах през прозореца. Това често разкрива повече неща — отговори тя, докато вървеше към предната врата. — Видях всички полицейски коли пред автомобилната ми алея и медицинския експерт, който влезе в къщата на Алегра. Предположих, че в някакъв момент полицията ще се появи на вратата ми. Моля, влезте.

Тя отключи входната врата на къщата си и ни направи знак да влезем в гостната, която, също както и самата жена, всячески се връзваше с всичко, изброено на табелата отвън.

Стаята се осветяваше от няколко лампи от цветно стъкло, хвърлящи мъждив отблясък върху стените. Покрай самите стени имаше книжни лавици, натъпкани до пръсване и огъващи се под тежестта на прашни, много стари книги, чиито гръбчета и обложки бяха покрити със странни символи и невъзможен за разчитане шрифт. Останалото пространство по лавиците беше отрупано с дреболии,

които явно трябваше да внушат усещане за мистичност: глинени руни, спаружени глави, египетски обелиск, използвани при вуду ритуалите животински кости, кристали, амулети за „ловене на сънища“, каквито правят индианците от племето навахо, рога от еднорог, торбички с лекове по метода на чакрите, пилешки крачета, статуетки на Буда, чаши и бокали, африкански идоли, стимулиращи плодовитостта, пергаментови свитъци и миниатюрен макет на космическия кораб *Ентърпрайз*.

Тя със сигурност покриваше всички сфери, на които се основаваше нейният мистицизъм. Ако някой запален по историята на древен Египет индианец от племето навахо, фен на серията *Стар Трек*, дойде при нея да му гледа на ръка, тя беше подготвена.

В центъра на стаята имаше кръгла маса с поставени върху нея кристално кълбо, тесте карти таро, и жълт адвокатски бележник. Тя хвърли ключовете си на масата и се обърна към нас:

— Е, с какво мога да ви помогна?

— Разследваме убийството на Алегра Дусет, астроложката отсреща — каза Монк, като потрепваше нервно, а очите му обхождаха стаята.

— Тя не беше астроложка — каза мадам Фрост. — Беше актриса, служеща си с компютър. Не притежаваше уменията свихе.

— Все нещо е притежавала — казах. — Печелела е достатъчно, за да пазарува в „Прада“.

Мадам Фрост със сигурност не пазаруваше там. Сигурно беше купила всичките си дрехи на гаражна разпродажба, организирана от семейство Адамс.

— И все пак тя е мъртва, а аз съм жива — каза мадам Фрост. — Сега банковата ѝ сметка не ѝ е от голяма полза.

— Изглежда, че не сте я харесвали особено. — Монк се задъхваше, сякаш току-що беше изкачил тичешком стръмен хълм. Не можех да разбера какъв му е проблемът.

— От четирийсет години давам съвети, напътствия и подкрепа на хората в този квартал. Самата Джанис Джоуплин е седяла на тази маса. Също и Кен Киси. Разменяла съм си хапливи реплики с Тимъти Лиъри. Гледах на ръка на Алън Гинзбург, докато той ми четеше поезията си — каза мадам Фрост. — А коя беше тя? Неуспяла актриса от Ел Ей, която се появи тук преди две години, като наричаше себе си

„съветничка по астрология“ и вземаше на клиентите по двеста долара на час.

— Като психиатър — изхриптя Монк. Кожата му беше бледа. По челото му започваха да избиват капчици пот като мъниста.

— Алегра обичаше да прави това сравнение. Но един психолог притежава известни познания, известна способност да вникне истински в човешкия ум. Тя притежаваше единствено някакви купени наготово компютърни програми за астрология, които можеха за броени секунди да изплюят някаква безполезна диаграма — каза мадам Фрост, разсеяна за миг от хрипкавото дишане на Монк. — Аз се трудя над загадъчните символи и явления всеки ден, анализирайки сложните движения и трудно доловимите влияния на планетите и звездите, за да създам подробна лична звездна карта за клиентите си.

— Повечето от които тя е примамвала и ви ги е отмъквала — казах аз.

— По-младото поколение се чувстваше привлечено от нея — каза Фрост. — Те имат доверие в технологиите, и величат еротичността. Тя представляваше неустойимо съчетание от двете. Не бих могла да си съпернича с нея. Младите се отегчават от книгите, смятат, че всяко нещо, което се прави на ръка, е по-нискокачествено, и се ужасяват от остаряването. Отдавнашните ми клиенти обаче все още разчитат на мен за напътствия, а младите в крайна сметка остаряват, въпреки огромните си усилия да се преборят със старостта.

Хрумна ми, че Алегра Дусет създава нова и по-възвишена представа за астрологията, по същия начин, както и самият квартал, такъв, какъвто се олицетворяваше от мадам Фрост, се оеснафяваше и пре моделираше. Мадам Фрост и Алегра Дусет олицетворяваха конфликта между миналото и бъдещето на Хайт Ашбъри. Поне така бяха стояли нещата, докато Алегра Дусет беше убита.

Монк започна да диша учестено.

— Не издържам повече — заяви той и забърза навън. Излязохме след него.

Той стоеше на верандата и си поемаше въздух на големи глътки, като давещ се човек, който най-сетне е изплувал на повърхността.

— Какво има? — попитах. — Мога ли да направя нещо за вас?

— Можеш да я помолиш да разчисти тази бъркотия — каза Монк. — Нищо не си пасва. Няма организация. Цари пълна анархия.

— Съжалявам, че еkleктичната обстановка в жилището ми не ви се нрави — каза мадам Фрост. — Това е отражение от годините, през които изучавах мистичните предели на нашето съществуване.

— Това е безумие — заяви той. — Как можете да живеете така?

— Казват ми, че домът ми има характер — нещо, чиято болезнена липса откривам в света напоследък.

— Характерът се надценява твърде много — каза Монк. — Опитайте вместо това да заложите на чистотата. По-късно ще ми благодарите.

— Има ли нещо друго, което мога да направя за вас? — попита мадам Фрост — в гласа ѝ се долавяше остра нотка. Не мога да кажа, че я винях, задето се е обидила. Никой не обича да му казват, че къщата му прилича на бунище.

— Алегра Дусет имаше ли врагове? — попита Монк. — Освен вас?

— Тя самата беше най-големият враг на себе си.

— Не се е намушкала до смърт сама — казах.

— Беше само въпрос на време някой да открие, че така нареченият личен хороскоп и анализът, за който ѝ плащаха толкова щедро, не са нищо повече от компютърно генерирани безсмислици — каза мадам Фрост. — Тя увековечаваше една измама. На хората не им харесва да ги правят на глупаци. Иронията е, че тя можеше да го избегне. Предупредих я, но тя не пожела да ме чуе.

— Знаели сте, че някои иска да я убие? — попита Монк.

— Изготвих хороскопа ѝ. Знаех, че случилото се снощи — каквото и да е било — ще предопредели участта ѝ.

— Ако убийството ѝ е било предсказано от звездите — попитах, — какво изобщо би могла да стори, за да го предотврати?

— Астрологията е като прогноза за времето — казва ви с какви условия е вероятно да се сблъскате в бъдеще. Ако метеорологът казва, че вероятно ще завали, вие си вземате чадър. Ако следвате този съвет, няма да се намокрите. Но ако изберете да го пренебрегнете, ще се намокрите до кости — каза мадам Фрост. — Снощи тя е трябвало да избира, и явно е направила погрешния избор. Ние притежаваме свободна воля, и, ако бъде използвана разумно, тя е по-могъща от всяка небесна сила.

— Звездите и планетите се движат в точно определени орбити в съответствие с основните закони на физиката — каза Монк. — Прав ли съм?

— Да — каза мадам Фрост.

— Тогава, като астролог, не смятате ли, че вещите ви също трябва да бъдат подредени в определен ред?

— Тъй като явно толкова се интересувате от разположението на звездите, навярно ще ми позволите да ви направя хороскоп — каза мадам Фрост. — Мога да ви разкрия какви препятствия стоят както пред разследването ви, така и в личния ви живот.

— Не вярвам в астрологията — каза Монк.

— А в какво вярвате?

Монк обмисля въпроса в продължение на цяла минута.

— В реда — каза той, и си тръгна.

Мадам Фрост ме погледна:

— А вие, скъпа? Вие в какво вярвате?

— В себе си — казах.

— Това върши ли ви работа?

— В някои дни повече, в други по-малко. — Сбогувах се с мадам Фрост, благодарих ѝ за отделеното време и отидох при Монк, който стоеше насред улицата.

— Сега накъде? — попитах.

— Обратно в щабквартирата — каза той. — Тъкмо се чудех как ще стигнем дотам.

Обърнах се към колата си. Или поне към мястото, където мислех, че трябва да се намира колата ми. Нямаше я там. Огледах се. Нямаше я никъде. Приблжих се до полицаия, на когото бях предала ключовете си. С квадратната си челюст, червени бузи и с високо подстригана коса, главата му приличаше на покрита с мъх тухла. На табелката с името му пишеше, че се казва Круп, и той гледаше и двама ни с очевидно развеселено изражение.

— Къде е колата ми? — попитах настоятелно.

— Ще трябва да питате хората с „паяка“ — рече полицаей Круп.

Не можех да повярвам на чутото:

— Накарали сте да вдигнат колата ми с *паяк*?

— Беше паркирана неправомерно и пречеше на движението — каза той. — Ето талона.

Круп ми подаде жълтия талон, който аз веднага свих на топка и замерих Круп с него в гърдите. Той се престори, че не забелязва, като и за миг не свали очи от лицето ми.

Посочих Монк.

— Знаете ли кой е той?

— Да, знам — рече Круп. — Той е онзи, откаченият, заради когото няма да мога да получа прилична пенсия.

— Той е онзи, откаченият, който може да ви уволни още сега, на минутата — казах.

— При този критичен недостиг на полицаи по улиците? — Той се усмихна, изпълнен с противно самодоволство. — Не мисля.

— Чудесно — казах. — Дайте ми ключовете.

Той ми подаде ключовете от колата ми, но аз продължих да държа ръката си протегната.

— Искам ключовете за патрулната ви кола.

— Това е официално полицейско превозно средство — заяви той. — Вие сте цивилна гражданка.

— Той е началникът — казах, като посочих отново към Монк. — Или може би ще искате да обсъдите това с кмета? Случайно имам номера на Смитрович в менюто за бързо избиране.

Зарових из чантата си за клетъчния телефон, но полицаят разбра, че е победен. Подаде ми ключовете от патрулната кола.

— Благодаря — казах и погледнах Монк, който изглеждаше зашеметен. — Да вървим, капитане.

Отправихме се към патрулната кола.

— Сериозно ли говориш? — попита Монк.

— Бихте ли предпочели да пътувате на задната седалка на някое такси, обслужвало хиляди хора? — попитах. Видях как потръпна от отвращение. — И аз така си помислих.

Стигнахме до патрулната кола и се качихме в нея. Пред централното табло за управление имаше лаптоп, винтовка и микрофон, но иначе не беше много различно, от която и да е друга кола. Включих мотора. Двигателят нададе такъв яростен рев, пред който моторът на моя джип „Чероки“ звучеше като електрическа количка за голф. Имах чувството, че ако натисна педала за газта, от ауспуха ще изскочат пламъци.

Това щеше да бъде забавно.

Клетъчният ми телефон иззвъня. Извадих го от чантата си и отговорих на обаждането. Беше полицай Къртис от управлението, която се обаждаше да съобщи, че животът на още един гражданин на Сан Франциско е завършил с жесток край. Тя ми съобщи адреса на местопрестъплението, и аз ѝ казах в коя патрулна кола сме, за да може да се свърже с нас по радиостанцията. Освен това я помолих да открие коя компания е вдигнала колата ми.

Полицай Къртис се канеше да затвори, когато Франк Портър я помоли да му подаде слушалката. Беше проверил в извлеченията от кредитните карти на жертвите на *Удушвача от Голдън Гейт* дали през последните три месеца са си купували обувки за бягане. Такива покупки не бяха отбелязани — освен това жертвите не пазаруваха в един и същ магазин.

Затворих телефона. Първата ми работа бе да съобщя на Монк какво беше открил Портър. Монк се умърлуши. После му казах защо се беше обадила полицай Къртис.

— Имате нов случай на убийство — казах.

— Не е поредната жертва на *Удушвача*, нали?

Поклатих глава:

— Катастрофа в Мишън Дистрикт. Виновният шофьор е избягал от мястото на произшествието.

Той въздъхна уморено:

— Това не звучи като особено труден случай. Разпитваш свидетелите, откриваш колата, която съответства на този регистрационен номер или на описанието на автомобила, а после проверяваш дали по нея има кръв или други доказателства от местопроизшествието.

С други думи, за разкриването на този случай щеше да е нужно по-скоро сериозно обикаляне пеш насам-натам, отколкото блестящи умозаклучения. Монк не обичаше да влага чак толкова много усилия, освен ако в тях не влизаше и отстраняването на петно отнякъде.

— На местопроизшествието има детектив. Сигурна съм, че присъствието ви там не е необходимо — казах, полагайки усилия да звуча незаинтересовано. — В края на краищата, вие сте началникът. Имате да вършите важна административна работа.

Признавам си, че го манипулирах. Искях аз да карам колата. И то бързо.

— Знаеш ли как да стигнеш до местопрестъплението? — попита
Монк.

Кимнах и се опитах да потисна усмивката си.

— Може ли да използваме сирената?

— Затова е поставена там.

7. Г-Н МОНК И МРЪСОТИЯТА ПО УЛИЦАТА

Богopodobната власт, която една най-обикновена сирена може да ти даде, е удивителна. Коли се изтегляха от пътя ми, а улиците се разтваряха широко пред мен. Наслаждавах се на свобода, каквато на малцина шофиращи из града е съдено да изпитат, освен ако случайно не се озоват на улицата в три сутринта. Дори при това положение ми се искаше местопрестъплението да се намираше от другата страна на някой от пословично стръмните хълмове на Сан Франциско, за да мога да прелетя през възвишението и да се „приземя“ наистина бурно, та от шасито да се разлетят искри, докато се допира до асфалта по време на спускането.

За нещастие скоростомерът никога не превиши петдесет километра в час, а между нас и мястото, накъдето се бяхме отправили — район, състоящ се от построени през петдесетте години сгради с тесни като кутийки апартаменти и мъчещи се да оцелеят дребни предприятия — минимаркети, цветарски магазини, перилни автомати и салони за маникюр, скрити зад овехтели, занемарени витрини — нямаше никакви хълмове.

На улицата бяха паркирани полицейски коли. Няколко униформени полицаи удържаха няколко дузини любопитни пешеходци на тротоара и зад жълтата полицейска лента, отцепваща пресечката, в която лежеше тяло, покрито с окървавен бял чаршаф.

Никой обаче не обръщаше особено внимание на мъртвеца. Всички се взираха в димния стълб, който се издигаше от една сграда зад ъгъла. Можех да разбера това. Един бушуващ пожар е далеч поинтересна гледка от някакъв покрит с чаршаф труп.

Монк седеше преbledнял и с широко разтворени очи, залепнал към пътническата седалка, сякаш прикован там от някакви могъщи свръхестествени сили. В мига, в който спряхме, земята се разтресе от експлозия.

— Мисля, че прехвърлихме звуковата бариера — каза Монк с далечен, замаян глас.

— Почти не съм превишила ограничението за скоростта — казах.

— Тогава какъв беше този бумтеж, който чух току-що?

— Вероятно има нещо общо с пожара — предположих, като посочих към дима, който се издигаше в небето.

Монк колебливо разкопча предпазния си колан, сякаш се боеше, че колата може внезапно да се устреми с бясна скорост напред ей така, от само себе си, а после с трепереща ръка се пресегна да отвори вратата.

— Когато казах, че можеш да използваш сирената — рече той, — това не означаваше, че съм искал да караш с превишена скорост.

— За какво според вас служи тази сирена?

— За да предупреди другите хора да освободят пътя, така че никой да не ни се пречка, докато караме бавно и внимателно към мястото, накъдето сме се запътили.

— Не сте забавен — казах.

— Дай ми една метла, лопатка за смет и мръсен под — рече той, — и ще ти покажа кое е забавно.

Той излезе от колата и двамата завихме заедно зад ъгъла, където видяхме приземния етаж на някаква сграда, обхванат от пламъци. Пожарникари се бореха с пламъците, издигащи се от овъглените останки на някаква кола, която беше влетяла през стъклото на витрината. Тъкмо откарвах с носилка на колела към чакащата линейка един ранен мъж, докато парамедиците оказваха първа помощ на някакъв оплешивяващ, хлипащ тип, който седеше на пейка от автобусна спирка: рамото му бе подгизнало от кръв. По тротоарите се бяха събрали хора и наблюдаваха потушаването на пожара.

На фона на огъня, агонията и врявата към нас се отправи фигурата на мъж, небрежно отпуснал ръце отстрани до тялото си. Държеше най-големия пистолет, който някога бях виждала; слънцето хвърляше отблясъци върху димящата му сребриста цев.

— Кой е този? — попита Монк.

Разпознах твърдите като кремък очи, изразяващи презрение към целия свят, и, най-вече, разрушенията, които оставяше след себе си. С облекчение видях, че към колана му няма прикрепени ръчни гранати.

— Това е Бесният Джак Уайът — казах, — един от подчинените ви детективи.

— Какво го е вбесило? — попита Монк.

Свих рамене.

— Вие сигурно сте новият началник — каза Уайът и направи гримаса, сякаш думите му причиняваха болка.

— Аз съм Ейдриън Монк, а това е асистентката ми Натали Тийгър.

— Асистентка — повтори Уайът. — Каква наперена мацка.

— Не съм наперена мацка — казах.

— На такава ми приличате — рече Уайът.

— Как тази кола се е озовала наскредин магазина? — попитах, като посочих към пожара.

Уайът хвърли поглед през рамо.

— Може би е търсел изхода и се е объркал.

— Какво го е объркало чак толкова? — попитах.

— Вероятно изстрелите — каза Уайът.

Монк започна да изпълнява типичния за него ритуал, като обикаляше в кръг около нас и оглеждаше следите от гумите по асфалта. Уайът го наблюдаваше предпазливо, сякаш можеше да насочи пистолета си към него.

— Колата е идвала от север, а след това е увеличила скоростта, докато е минавала през пресечката — каза Монк, като разчиташе следите от гуми, все едно бяха запис на събитието. Предполагам, че в известен смисъл наистина бяха нещо такова. — Вие сте стреляли и сте спукали предната дясна гума, а след това, когато колата е минала покрай вас — и лявата задна гума. Шофьорът и изгубил контрол върху колата и е налетял в предната витрина на онзи магазин.

Уайът кимна:

— Доста безразсъдно от негова страна.

— Той ли е прегазил пешеходеца? — попитах.

— Не — отвърна Монк, преди Уайът да успее да отговори. — Това е различна поредица следи от гуми. — Той започна да проследява въпросните следи зад ъгъла, където бях паркирала патрулната кола.

— Все още не разбирам какво се е случило — казах. Уайът ме погледна:

— Пристигнах на местопрестъплението и тъкмо започвах разследването си, когато разпознах шофьора на една минаваща кола като Тринидад Лопес, главния заподозрян в поредица от обири на банкомати.

— И затова стреляхте по него? — попитах.

— Стрелях по колата му — каза Уайът. — Ако бях стрелял по него, щеше да напусне местопрестъплението в чувал за трупове, вместо в линейка.

Погледнах през рамо и видях как вдигат един мъж на носилка и го качват в линейката.

— Ако това е Лопес, кой е онзи човек? — Посочих към обляния в сълзи, ранен мъж на пейката от автобусната спирка.

— Това е моят консултант, който ми помага да овладявам гнева си.

— *Простреляли сте го?*

— Това е просто драскотина. — Уайът пъкна оръжието си в презраменен кобур, дълъг колкото бедрото ми. — Не е за препоръчване да ми се изпречиш на пътя, когато стрелям.

— Не е нужен много мозък, за да се сетиш за това — казах.

— И той сега щеше да е останал без мозък, ако се бях целил в него — каза Уайът. — Предполагам, че днес е бил щастливият му ден.

— Ще ида да му кажа на всяка цена да си купи билет от лотарията, преди да се прибере вкъщи.

Стори ми се, че в ъгълчетата на присвитата в гримаса уста на Уайът видях да потрепва усмивка. Надявах се това да не означава, че се кани да ме застреля. Монк се върна при нас.

— Какво можете да ми кажете за жертвата?

— Не наричам тип, който ограбва стари дами при банкоматите, „жертва“ — каза Уайът. — Такъв бих го определил като подходяща мишена за упражняване в стрелба.

— Мисля, че господин Монк имаше предвид жертвата на автопроизшествието с избягалия шофьор — казах, опитвайки се да бъде полезна.

Уайът изсумтя, извади бележник от задния си джоб и погледна най-горния лист.

— Покойният е Джон Ямада, на четирийсет и четири години, архитект. Живял е в къщата на ъгъла, а сега обитава мястото под ей

онзи чаршаф там — каза Уайът. — Бил е блъснат от кола, докато е пресичал неправилно улицата на път към пазара. Никой не е видял регистрационния номер, но свидетелите категорично разпознаха блъснатата го кола като тойота, форд, хонда, субару, понтиак, хюндай, шевролет или کیا седан.

— Какво е заключението ви от случилото се? — попитах.

Уайът сви рамене:

— Естествен подбор.

— Моля? — възкликнах.

— Онзи тъпак е трябвало да се огледа и в двете посоки, преди да пресече улицата — каза Уайът.

— Не е било злополука, при която шофьорът е избягал — каза Монк. — Било е предумишлено убийство.

И двамата погледнахме към Монк. Е, аз със сигурност го направих. Мисля, че Уайът също го направи, но може да е следял за други минаващи наблизо нарушители, по които би могъл да стреля.

— Следите от гуми показват, че шофьорът е бил паркирал успоредно на другите коли отсреща, и е натиснал до дупка газта, когато Ямада е влязъл в пресечката — каза Монк. — Убиецът го е чакал.

— Разбрахте всичко това само от някакви си следи от гуми? — скептично запита Уайът.

— Има още. — Монк ни поведе зад ъгъла към патрулната ни кола. — Колата е била паркирана тук, откъдето ясно се вижда входната врата на Ямада. Виждате ли тази кал?

— Не, не я виждам — каза Уайът.

Аз също не я виждах.

— Говоря за онези големи, отвратителни буци точно пред краката ви. — Монк посочи към земята.

Двамата с Уайът се наведохме и надникнахме към улицата. Между двама ни имаше няколко миниатюрни трошици кал.

— Как е видял това? — попита ме Уайът.

— Мръсотията никога не убягва от погледа му — казах. — Където и да е. Когато и да е.

— Ей там има още. — Монк посочи на няколко стъпки от нас. — Между тези две купчини обаче няма никаква. Смятам, че мръсотията е била почистена от колата, докато моторът е работел на празни обороти.

— Е, и? — попита Уайът.

— Не е била изтръскана на никое друго място, освен тези две определени точки, разстоянието между които е равно точно на дължината на една кола, под предния и задния регистрационен номер. Причината, поради която никой не е видял номерата, е, че са били покрити с кал.

— Един професионалист щеше да открадне комплект номера от някоя кола и да ги сложи на колата, с която се движи — каза Уайът. — Имаме си работа с обикновен цивилен гражданин, който измисля плана си в движение.

— Може би някой, свързан с личния живот на Ямада — каза Монк.

— Ще проверя това — каза Уайът. — И ще накарам да анализират пръстта в лабораторията.

— Разчитам на вас да разчистите това — каза Монк.

— С удоволствие — рече Уайът. — Роден съм да разчиствам улиците.

— Аз също — каза Монк. — Кое почистващо средство предпочитате?

Уайът разтвори якето си, за да покаже на Монк гигантския пистолет в гигантския му кобур.

— „Магнум“ триста петдесет и седем. А вие?

— „Симпъл Грийн“ — рече Монк.

Долових в гласа на Монк нотка на разочарование. За миг си беше помислил, че е открил сродна душа.

Клетъчният ми телефон звънна. Извадих го от чантата си и отговорих на обаждането. Полицай Къртис се обаждаше отново. Заслушах внимателно, като почти не можех да повярвам на онова, което ми казваше, а поле щракнах капачето на телефона.

— Този град става прекалено опасен — казах.

— Това ще се промени съвсем скоро — допълни Уайът. — Аз съм отново в играта, а в пистолета ми има патрони.

Погледнах Монк.

— Станало е ново убийство.

— Три за един ден? — рече Монк. — Ако това продължава, можем да се превърнем в града с най-много убийства в света.

— Ако това продължава — казах, — ще се преместя.

Гледките, разкриващи се от Раптън Хил, са доста живописни. Погледнете ли на север, виждате Алкатраз и Марин Каунти. Погледнете на север — и виждате Коит Тауър и сребристия Бей Бридж. Погледнете на юг, и ще видите високо издигащите се сгради на Финансовия район. Поглеждате на запад — и ето ви го Голдън Гейт. Тази вечер обаче единствената гледка, от която някой се интересуваше, беше тялото на Даян Тръби в дъното на една улица с жилищни сгради, и окървавената броня на автобуса, който я беше блъснал.

Само няколко минути преди това тя беше пътувала в същия този автобус. Шофьорът оставил Даян и още няколко пътници на спирката на билото на хълма. Няколко минути по-късно автобусът поемал по надолнището, когато тя се изтърколила от тротоара и паднала на пътя му. Автобусът се блъснал силно в нея, като влачил трупа ѝ чак до подножието на хълма, преди шофьорът да успее да спре.

Една алея разделяше улицата на половината път нагоре по хълма. Това беше горе-долу мястото, където бе блъсната Тръби, и именно там двамата с Монк се срещнахме с Франк Портър и неговата внучка Спароу, която се беше облегнала на една стена и слушаше своя iPod с толкова отегчен вид, че си помислих, че самата тя може да се хвърли под някой автобус, ей така, просто заради тръпката.

Портър седна на щайга от зеленчуци и ни обясни какво се е случило, без нито веднъж да се консултира с бележките си.

Даян Тръби била сервитьорка, която се прибирала къщи след работа. Пътувала всеки ден със същия автобус. Живеела с някакъв художник, който си изкарвал прехраната, като рисувал карикатури и ги продавал на туристите, които чакали на опашка за обиколката от Пауъл до Хайд с възената железница.

— Разговарях с всички пътници от автобуса — каза Портър. — Никой не е видял нищо, освен шофьора, а неговото внимание било насочено към улицата пред него, когато тя просто налетяла на пътя му.

Монк слушаше внимателно, после излезе на улицата, направи един-два малки пируета и се върна на алеята. На тротоара имаше дамска чанта, оградена с бял тебеширен кръг.

— А това на тротоара чантата на Даян ли е?

— Аха — рече Портър. — Вътре има шейсет долара в брой и клетъчен телефон. Не мисля, че е било грабеж, в който нещо се е объркало.

— Значи тя е слизала по хълма, когато някой е изскочил от тази алея и я е блъснал на пътя на автобуса — каза Монк.

— Имаме си работа с доста откачен индивид — каза Портър. — Спомням си случай, който един мой приятел разследваше в Ню Йорк. Някакви хлапета блъскаха хора пред влаковете от метрото.

— Това не беше случай — обади се Спароу, — а епизодът на *Закон и ред*, който гледа снощи.

— Правеха го заради тръпката — продължи Портър, без да обръща внимание на забележката на Спароу. — Подобни откачалки са най-трудни за хващане. Никога не знаеш кога или къде ще нанесат следващия си удар.

— Тази щайга, на която седиш — рече Монк. — Откъде се взе?

— Тук си беше — рече Портър.

— И беше там, където седиш в момента, преобърнатата по този начин?

— Имам болни колене — каза Портър — звучеше отбранително и малко смутено.

Монк приклепна до щайгата и погледна към улицата.

— Тук е седал и убиецът.

Портър не помръдна от щайгата.

— Какво ви кара да твърдите това?

— Оттук никой от улицата не може да те види, но ти можеш да виждаш ясно къщите на източната страна на улицата близо до подножието на хълма.

— Каква полза е имал от това убиецът? — попитах. — Жертвата е слизала от билото на хълма.

— Убиецът е гледал отражението в огледало — каза Монк.

— Какво огледало? — попитах.

— Което собственикът на една от къщите е закрепил на стълба на уличната лампа пред гаража си, за да вижда приближаващите се коли, докато излиза на заден ход.

Приклепнах до Монк и проследих погледа му. Наистина, имаше огледало, поставено под такъв ъгъл, че отразяваше горната половина

на улицата. Онзи, който бе седял върху щайгата, е можел да види Даян Тръби и автобуса, преди да стигнат до началото на алеята.

— Това означава ли, че трябва да стана? — попита Портър.

— Седиш върху веществено доказателство — каза Монк. — Вероятно вече си го осквернил.

— По дяволите — рече Портър. — Ще ми трябва помощ.

Монк не понечи да му помогне, което беше типично за него. Въздъгнах, погледнах към Спароу, която също въздъгна, и двете изправихме Портър на крака.

— Това е странно — каза Монк.

— Почакай докато остарееш, и да те видим колко ще си пъргав — изсумтя Портър. — Едва не умрях, докато се изкачвах по този хълм.

— Не говоря за това. — Монк посочи към опаковката, прикрепена към щайгата с прозрачно тиксо. — Щайгата за зеленчуци е била доставена тази сутрин на един пазар през две пресечки оттук.

— Това означава ли нещо? — попитах. Всъщност толкова често задавах този въпрос, когато се намирах в близост до Монк, че се изкушавах да го напиша на картонче, за да мога просто да го вдигна към него, когато се наложи.

— Означава, че убиецът е донесъл щайгата, за да има на какво да седне. — Монк се намръщи и вдигна глава. Нещо в местопрестъплението не си пасваше както би трябвало, и от това той получаваше шипове във врата. — Защо убиецът просто не е стоял прав? Или не се е облегал на стената? Или не е клекнал на земята?

— Може би е имал артрит — каза Портър. — Или подбити крака. Или болен гръб. Или, като мен, всичко гореизброено. — Портър затаи дъх и стрелна Спароу с разтревожен поглед. — О, Боже мой. Може би аз съм го извършил.

— Ти имаш алиби — раздражено рече Спароу. — По време на убийството беше в полицейския участък.

— Наистина ли? — възкликна Портър. — Е, това наистина е голямо облекчение.

— И не си я познавал — каза Спароу.

— Сигурна ли си? — попита Портър.

— Да — рече Спароу.

— Това е добре. — Портър кимна към мен. — Познавам ли я?

Не бях сигурна дали Портър говори сериозно или си прави някакъв майтап на гърба на внучката си. Погледнах го в очите с надеждата да видя палава искрица. Вместо това видях две влажни очи, които гледаха безизразно към улицата. Говореше сериозно.

— Аз съм Натали Тийгър — казах. — Асистентката на капитан Монк.

Портър кимна, после присви очи към Монк.

— Ти си онзи, дето откачи, когато Стотълмейър донесе поничките с дупки. Искаше да открием поничките, от които са изрязани, и да ги върнем по местата им.

— На първо място, не беше редно да ги отстраняват от поничките и да ги продават отделно — каза Монк. — Все едно да продаваш пилешки бутчета без останалата част от пилето.

— Какво му е нередното на това? — попита Спароу.

— Така се започва — каза Монк. — И в следващия миг вече продаваш бижутата на майка си, за да поддържаш пристрастеността си към наркотиците.

— Наричат се понички с дупка — казах, — но всъщност дупките не са получени, като е откъснато парче от средата на другите понички.

— Да, ясно — рече Монк. — Щом като можеш да се вържеш на тази лъжа, тогава вероятно си мислиш и че това е било случайно убийство, извършено просто заради тръпката.

— А не е ли било? — попитах.

— Даян Тръби през цялото време е била набеязаната жертва.

— Откъде знаете? — Това беше друг от въпросите, които трябваше да си напиша на картонче. Предположих, че е по-добре да се заема със съставянето на списък.

— Никаква тръпка няма в чакането — каза Монк. — Тръпката идва от импулсивността и потенциалната опасност на деянието.

Зачудих се откъде може Монк да знае каквото и да е за тръпките. Неговата представа за импулсивно поведение беше да почисти някой кухненски плот с препарат „Фантастик“ вместо с „Формула 409“. А след това да се върне и в крайна сметка да го почисти с „Формула 409“.

— Но убиецът си е донесъл нещо, на което да седне — продължи Монк. — Знаел е, че може да мине известно време, докато се появи чаканият от него човек. И е бил готов да чака.

— Ще наредя на няколко полицаи да огледат квартала и да разберат дали някой е видял наблизно да се мотае тип с празна щайга от зеленчуци каза Портър.

— Тип с болни колене, болен гръб, и подбити крака. Ще им наредя да показват на хората моята снимка, просто за всеки случай.

— И все пак — каза Монк, потънал в мислите си, — за предумишлено убийство, да блъснеш някой пред движещ се автобус изглежда странно импулсивна постъпка.

— Противоречите си — казах.

— Да — каза замислено Монк. — И в същото време — не.

8. Г-Н МОНК ИГРАЕ РОЛЯ

Убедих Монк да дойде къщи за вечеря — да си кажа честно обаче, причината не беше, че исках да се наслаждавам още на компанията му или че смятах, че на него може да му е приятно да остане още в моята компания. Исках да повозя Джули в патрулната кола, а се чувствах неловко да я управлявам без присъствието на полицейски служител до мен.

Радвам се обаче, че му отправих тази покана, защото не мисля, че наистина искаше да бъде сам. Докато пътувахме към къщи, той седеше тихо, взирайки се в значката си. Беше очевидно потиснат.

Сред цялото вълнение от тичането от едно убийство към друго, бях забравила, че това беше първият ден на Монк след завръщането му в полицията. На всичкото отгоре му беше за пръв път да командва — а това едва ли беше лесно за човек, който едва успяваше да контролира собствения си живот.

— Голям ден беше, нали, господин Монк?

Той върна значката в джоба на якето си и въздъхна:

— Най-сетне си получих обратно значката.

— Вълнуващо е, нали?

— Беше вълнуващо, докато траеше — каза Монк.

— Никой не ви е помолил да я върнете.

— Ще го направят — каза Монк. — Не постигнах нищо.

— Днес е едва първият ви ден — казах. — Успяхте да поддържате функционирането на отдел „Убийства“ с фиктивен екип от бивши детективи наред с парализираща стачка. Това е сериозно постижение.

— Но не съм постигнал никакъв напредък по случая с *Удушвача от Голдън Гейт*.

— Как бихте могли? Днес бяхте зает с други три убийства.

— И все още нямам представа кой е намушкал астроложката, или кой е сгазил архитекта, нито пък кой е блъснал сервитьорката пред някакъв автобус.

— Работите по тези случаи само от няколко часа.

— Такъв неудачник съм.

— Почти нямахте възможност да посетите местопрестъплението, още по-малко пък да проведете някакво разследване — казах. — Наистина ли очаквахте да ги разкриете веднага, на място?

— Правил съм го преди.

— Това са били щастливи случайности.

— Шейсет и осем процента от времето не е чак такава случайност каза Монк. — Това е нормата.

— Водили сте си статистика?

Това беше тъп въпрос. Той броеше електрическите стълбове по улицата, плочките на тавана в полицейския участък, стафидите в зърнената си закуска „Рейзин Бран“, и вероятно дори зрънцата сол в солницата си. Разбира се, че водеше статистика за броя на случаите, които беше разкрил, и за времето, което му бе трябвало за това.

— Това наистина ще се отрази зле на статистиката ми — каза Монк.

— Забравете тези цифри: погледнете общата картина казах. — Разкрили сте всички убийства, които сте разследвали.

— Всичките, с изключение на едно — тъжно каза той. Говореше за Труди, разбира се. Жена му. Най-важният от всичките му случаи.

— Ще разкриете и това — казах. — Няма значение колко време ще ви отнеме.

— Ами ако съм си изгубил усета?

— Не сте.

— Може би е най-добре да си подам оставката и да спестя на кмета неудобството от позорния си провал.

— *Това ли* ви е стратегията за успех? Да се откажете в мига щом работата стане трудна?

— Може да подейства — рече Монк.

— Така ли сте стигнали толкова далече — като сте се отказвали? Не. Направихте го, като неотклонно се стремяхте напред, борейки се с всичките си тревоги, ужаси и страхове, докато получихте каквото искахте: полицейската си значка. А сега, когато вече я получихте, просто ще се откажете? Изненадана съм от вас, господин Монк.

— Не разбираш, Натали. Не проумявам нищо във връзка с тези три убийства днес. Всички факти и въпроси са объркани и смесени в

главата ми. Все едно всичко е един и същи случай. Не мога да мисля.

— Твърде суров сте към себе си.

— Озадачен съм, а тези убийства дори не са хитро замислени и извършени — каза Монк. — Те са съвсем обикновени. Прости. Не могат да се сравняват със заплетените убийства, които съм разкрил.

— Защото това са онези убийства, с каквито Стотълмейър и Дишър се занимават всеки ден, и за които вие така и не научавате. Те не търсят помощта ви за подобни неща. Проблемът е, че вече не сте консултант. Налага ви се да се занимавате с всяко убийство, което става. А това, което съм научила досега, е, че повечето от тях не се извършват от разумни хора, които изпилват всеки свой ход. Те се извършват ей така, в резултат на моментно хрумване, от ирационално мислещи хора в отчаяни ситуации.

— Следователно би трябвало да са по-лесни за разкриване — каза Монк.

— Може би това, което ви обърква, е именно обикновеният, недоизпитан характер на тези убийства — казах. — Мисля, че в случая няма истинско обмисляне, затова не можете да почувствате замисъла и *мислителите*, криещи се зад убийствата.

— Мислиш ли? — попита Монк.

— Освен това, не разполагате с лукса да посветите ума си само на един случай. Днес ви стовариха три убийства, освен убийствата, извършени от *Удушвача от Голдън Гейт*. Разбира се, че ви е трудно да се концентрирате.

Монк поклати глава:

— Не знам как се справя капитанът.

— Можете да го попитате — предложих.

— Той няма да ми помогне — каза Монк.

Свих рамене:

— Тогава, предполагам, просто ще трябва да направите онова, което прави той, когато нещата загрубят.

— А именно?

— Да разчитате на себе си.

Монк ме погледна:

— Предлагаш да разчитам на себе си?

Кимнах.

Той изстена:

— Значи съм обречен.

— Така ви искам — казах.

Поне вече не говореше за отказване. Успявам да постигна малките си победи, когато открива подходящата възможност за това.

Когато отидох да взема Джули от къщата на приятелката й Кейти с полицейската кола, това предизвика голяма възбуда. Джули ме накара да повозя нея, Кейти и майката на Кейти около пресечката с включена сирена.

Монк се държа наистина мило. Мълчаливо изтърпя радостните писъци на децата, покрил устата и носа си с кърпичка, за да се предпази от техните микроби.

Мисля, че беше прекалено зает със собствените си тревоги, за да се обезпокои истински от присъствието на децата. Освен това между него и децата на задната седалка имаше голяма плексигласова преграда, така че нямаше голяма вероятност те да го докоснат. Той смята, че всички деца, включително собствената ми дъщеря, поначало не се различават твърде много от плъховете, разнесли Черната смърт из Европа.

Върнахме Кейти и майка й в дома им и се отправихме към къщи. Джули подскачаше развълнувано на задната седалка, възбудена от факта, че се вози сама отзад.

— Хайде да се престорим, че съм някакъв злодей, ама наистина страховит — каза тя, като държеше ръцете си зад гърба, все едно бяха оковани в белезници. — Хванали сте ме да ограбвам банка.

— Ако беше ограбила банка, нямаше да бъдеш в полицейска кола — каза Монк.

— Няма значение, господин Монк — казах. — Това е наужким.

— Ограбването на банка е федерално престъпление — каза той. — Затова ще трябва да се престорим също и че това е кола на ФБР.

— Добре, чудесно. Ние сме двама агенти на ФБР — казах, после погледнах към Джули в огледалото за обратно виждане. — Които транспортират много опасен банков обирджия.

— Освен това убивам хора — изръмжа Джули. — И ги изяждам.

— Ти си чудовище — казах, полагайки големи усилия да звуча като закоравяло ченге, което в общи линии означаваше да понижа глас

и да присвия очи. — През всичките си години като служител, отговарящ за прилагането на закона, никога не съм срещала по-ужасяващ престъпник.

— Всъщност не мисля, че изобщо ще бъдем в кола — каза Монк. — Ще бъдем в камионетка. С отличителните знаци на ФБР.

— Но ние сме в истинска полицейска кола — възрази Джули. — Това е забавното. За какво ми е да се преструвам, че съм в някаква скучна камионетка?

— Защото преструвката трябва да бъде точна — каза Монк. — Нека да погледнем фактите. Ти си банков обирджия — това е федерално престъпление. И си убивала и изяждала хора. Това те превръща в изключително жесток психопат. Определено щеше да бъдеш закопчана с белезници и окована в задната част на някоя камионетка. Може би дори щеше да си с намордник.

Изгледах гневно Монк:

— Напълно ви убягва идеята за нещо, което се прави наужким.

— Не мисля — рече Монк.

— Когато се преструваш — казах, — можеш да бъдеш всеки, навсякъде, правейки всичко, което поискаш. Няма правила.

Монк поклати глава:

— Смятам, че ако провериш, ще видиш, че има някои ограничения.

— Да проверя какво? — попитах. — Да проверя къде?

Дотогава обаче вече и без друго беше твърде късно. Бяхме пристигнали пред нашата къща, нуждаеща се от малко нежна любяща грижа, на която нямаше да ѝ дойде редът, докато не получех голямо П-О-В-И-Ш-Е-Н-И-Е.

Джули изпъшка:

— Хей, това наистина беше забавно.

Тя отвори вратата и намусено измарширува навън. Хвърлих поглед към Монк.

— Много благодаря — казах.

— Няма проблем — рече Монк, без изобщо да схване сарказма ми.

Всички точки, които бях набрала, като взех приятелката на Джули да се повози в полицейската кола, бяха заличени, когато Монк

провали частта с играта на път към къщи. Аз обаче нямах никаква представа как да я компенсирам за това.

За начало помолих Монк да направи за вечеря прочутите си палачинки. Онова, което ги прави прочути, поне в дома на семейство Тийгър, е фактът, че неговите палачинки са съвършено кръгли. Джули го наблюдава, запленена от способността му да премери точното количество тесто и да го изсипе в тигана точно както трябва, за да се получат кръговете. Любимата ѝ част идва по-късно, когато, по негово настояване, тя използва дезинфекцирания си пергел, за да се увери, че всички палачинки са с нужния размер и кръгла форма, преди да бъдат сервирани.

Това беше представата на Монк за неофициална вечеря. Мен ме устройваше, защото докато двамата с Джули бяха заети с това, аз можех да изпия чаша вино, да поседя във всекидневната и да помързелувам.

Така че направихме точно това. Монк направи своите палачинки, Джули ги измери, а аз си почивах. Всички бяха доволни. Монк, изглежда, забрави всичко за терзанията си. Дори го видях да се усмихва няколко пъти.

Колкото и да се оплаква, че децата са опасни и носещи зарази, на Монк му е приятно да бъде с тях. Причината е, че приема света със същата почуда като тях, което намирам за удивително, като се има предвид, че през живота си е видял толкова много насилие и трагедии.

След вечеря възнаградих Монк, задето беше сготвил, като го оставих да раздигне съдовете, и реших да възнаградя Джули за страхотните ѝ оценки, като ѝ дам подаръците, които ѝ купих вчера.

— Но аз ще си получа бележника с оценките чак другата седмица — каза Джули.

— От надежден източник знам, че оценките ти ще бъдат страхотни — казах, донасяйки пазарските чанти на масата. — Освен това господин Монк ми помогна да ти избира тези неща, затова сигурно и на него ще му е приятно да гледа как си отваряш подаръците.

— Господин Монк ти е помагал да пазаруваш? — попита предпазливо тя.

— Да — казах.

— Вече имам достатъчно консумативи за оказване на първа помощ и достатъчно дезинфекционни средства да отворя собствена болница — каза тя. — Наистина нямам нужда от повече.

— Знаеш какво казват — отбеляза Монк. — Никога не може да имаш прекалено много дезинфектанти.

— Кой го казва? — попита Джули.

— Хората, които нямат достатъчно дезинфектанти — каза Монк. — Малко преди окаяната си, удавена в лиги смърт.

— Купихме ти дрехи и разни такива неща — казах. — Какво щеше да бъде дезинфектантът като награда за страхотните оценки?

— Мощен стимул за усъвършенстване — каза Монк.

Джули въздъхна облекчено:

— За миг ме накарахте да се разтревожа.

Тя бръкна в пазарските торби и започна да охка и ахка над якето „Джуси“, тениските „Пол Франк“ и панталоните „Фон Дъч“, както и знаех, че ще стори. Когато стигна до маратонките „Найк“ обаче, ентусиазмът ѝ помръкна.

— Какво става? — попитах.

— Тези обувки щяха да са страхотен подарък за предишния доклад с оценките ми.

— Какво не им е наред, та не могат да са страхотен подарък за тези оценки?

— Старомодни са — каза Джули. — „Найк“ спряха тази линия преди месеци.

Не знам откъде дванайсетгодишната ми дъщеря черпи всичките си задълбочени познания за нещата, случващи се в модната индустрия, или откъде учи изрази като „спряха тази линия“. Макар да се удивявах от познанията и речника ѝ, бях малко раздразнена от отношението ѝ.

— Точно затова ги бяха пуснали на разпродажба и именно по тази причина можахме да си ги позволим — казах.

— А другата седмица ще ги продават от камиони при рампите на магистралата.

— Тогава може би е добре да върна тези и да изчакам да ги купя от камиона на още по-ниска цена.

— Пропускаш най-важното, мамо — каза Джули. — Ако нося тези обувки, няма да съм в крак с модата.

— Да не дава Господ — казах.

— И всички ще разберат, че сме бедни — допълни тя.

— Това, което ще разберат е, че си пестелив купувач. Вместо да платиш двеста долара за обувките, ти си ги купила чисто нови за трийсет и девет долара. Те би трябвало да се срамуват, че плащат толкова много пари за съвсем същите обувки, които ти си успяла да купиш на много по-ниска цена просто като си проявила търпение и хитрост.

— Нямах никаква представа какъв е животът в действителност — каза тя и гневно тропна с крак.

Тя тропна с крак, когато се ядоса, откакто навърши три години. Смятах го за възхитително и не можех да сдържа усмивката си, когато го правеше — а това я разгневяваше още повече.

Тя тропна с другия си крак:

— Мамо! Престани!

Обърнах се към Монк, за да потърся подкрепа за тази ситуация, знаейки колко е стиснат с парите (чекът със заплатата ми определено бе доказателство за това). На лицето му обаче беше изписано странно, объркано изражение. Умът му бе някъде другаде.

— Господин Монк? — казах.

Той рязко излезе от вгълбението си, усмихна се и погледна Джули:

— Как ще ти хареса да се повозиш пак в полицейската кола?

— За нов чифт обувки ли отиваме? — попита Джули с надежда.

— Ще те откараме в полицейското управление за разпит.

— Ама наистина ли? — попита Джули.

— Наистина — каза Монк.

— Сериозно ли? — попитах.

— Сериозно — отвърна Монк.

— Супер! — възкликна Джули, като захвърли маратонките „Найк“ и си облече новото яке „Джуси“. Позорът, който щяха да ѝ навлекат обувките бе мигновено забравен, засенчен от неустоимото преживяване да бъде престъпничка.

9. Г-Н МОНК ПОДОБРЯВА СТАТИСТИКАТА СИ

Джули беше идвала в полицейското управление само веднъж преди, а точно този ден полицейският отдел за борба с порока беше извършил мащабно прочистване на ползващия се с лоша слава квартал с барове. Сградата беше пълна с проститутки пияници, наркомани, членове на разни банди, и убийци. Мястото миришеше на нещо средно между мъжка съблекалня и бара, където работех, преди Монк да ме наеме. А част от езика, който чу, щеше да смути дори Тони Сопрано.

На нея страшно ѝ хареса. За нея това беше все едно да посети нова атракция в Дисниленд, само дето участниците в представлението не бяха Мики Маус и Бъз Лайтиър, а проститутката Жоржет и сводникът Хулио. За нея това беше плашещо, но по един предизвикващ тръпка начин, както когато се возиш на скоростно влакче: плашещо, но безопасно.

Това не беше точно типът обкръжение, на което ми харесваше да излагам дъщеря си, но този ден нямаше учебни занятия, аз трябваше да работя, а нямаше кого да помоля да се грижи за нея. Освен това в сградата нямаше никой или нищо, което да не може да се види ясно, през всеки ден от седмицата, по улиците на Сан Франциско, от Юниън Скуеър до Рибарския кей, от Китайския квартал до парка Голдън Гейт. Такъв беше градът.

Тя така или иначе щеше да го види. А аз смятам, че работата на една майка е да подготви децата си за независимост, за оцеляване в реалния свят, а закрилянето от по-грозните страни на този свят не им е непременно от полза. Поне в полицейското управление лошите бяха с белезници, а наоколо имаше много ченгета, които да ни защитят. Не съществуваше истинска опасност. След това тя ме изтормози с многобройни неудобни въпроси за секса, наркотиците и престъпността — което, от моя гледна точка, направи преживяването полезно. През онзи ден засегнахме някои големи, неловки, важни въпроси.

Така формулирано, не бях особено приятно развълнувана от идеята да я заведа отново там в събота вечер, и се надявах, че Монк има основателна причина за тази разходка с цел събиране на материали. Нямах достатъчно енергия за още една от онези важни, пълни със скрити капани дискусии с Джули.

В управлението не заварихме чак такава лудница, както очаквах. Не се виждаха никакви заподозрени, проститутки или мръсни и противни типове. Предполагам, че след като *Синият грип* продължаваше, бе по-важно полицаите да са по улиците, отколкото на бюрата си, попълвайки рапорти за арести.

Изпитах облекчение, но Джули бе явно разочарована, че няма да може отново да хвърли един поглед към по-грубата страна на живота.

Полицай Къртис ни посрещна, когато влязохме в отдел „Убийства“.

— Джипът ви е паркиран отзад — каза тя и ми подаде ключовете. — Офицер Круп и патрулният отряд ще са ви признателни, ако им върнете патрулната кола.

— А талонът за глобата? — попитах.

— Унищожен е — каза тя.

Дадох на офицер Къртис ключовете от патрулната кола и я представих на Джули.

— Мамо — възропта Джули.

— О, извинете — казах. — Това може и да прилича на дъщеря ми Джули, всъщност обаче е психопат, който яде деца. Двамата с капитан Монк я доведохме за изключително строг разпит.

— Тогава тя би трябвало да е с белезници. — Полицай Къртис извади от джоба си пластмасова лента, обвини я около китките на дъщеря ми и я щракна да се затвори.

Джули изръмжа. Къртис демонстративно сложи ръка на кобура с пистолета си.

— Не ме принуждавай да се държа грубо — каза Къртис.

— Само опитай, ченге — рече Джули. — И ще приготвя супа от костите ти.

— Ела с мен, безумен превъртял убиец канибал такъв — каза Монк и я въведе в дежурната стая, където Франк Портър подреждаше снимки на жертвите на *Удушвача* (за щастие, не заснетите на местопрестъплението снимки на труповете им) върху едно табло за

съобщения, отрупано със събраната информация за живота им. Монк се приближи да го разгледа.

Спароу седеше пред един компютър, проверяваше си имейла и похапваше чипс.

— Изненадана съм, че и двамата сте още тук — казах.

— Аз също — изпъшка Спароу и погледна към дядо си. — Той отказва да си тръгне. Според мен го е страх, че ако го направи, утре няма да го пуснат да влезе отново.

Разбирах това. Беше смятал, че е изгубил службата си завинаги, и сега, когато си я беше получил отново, не искаше да я изгуби. И все пак вероятно знаеше, че възстановяването му на служба е само временно, и искаше да се наслаждава на всеки миг от преживяването, докато можеше.

— Пиърсингите ти са супер — рече Джули, загледана в ушите на Спароу. — Болеше ли?

— Адски много — обадох се. — Гърчила се е в агония цели седмици.

— Не болеше чак толкова, както когато си пробих... — започна Спароу, но аз я прекъснах.

— Тя не иска да чува как си си пробила... каквото и да е там.

— Да, искам — възрази Джули. — Може би и аз искам да си пробия... нещо си там.

— Повярвай ми, не искам — казах.

— А кое ми е това „нещо“? — попита Джули.

— Джули? — приближи се до нея Монк. — Мога ли да ти задам няколко въпроса?

Той отведе Джули до таблото за съобщения и ѝ показа снимките на обувките, свалени от десния крак на всяка от жертвите.

— Какво можеш да ми кажеш за тези обувки? — попита Монк.

— Едната е „Найк“, другата е „Адидас“, а тази е „Пума“ — каза тя. — Всичките са маратонки с проветриви подметки.

— Нещо друго?

Тя сви рамене:

— Стари са.

— На мен ми изглеждат нови — каза Монк.

— Нови са, в смисъл че са наскоро купени, но иначе са стари. Всичките са от модели, които не се произвеждат повече — каза Джули.

— Хората, носили тези обувки, независимо кои са, са били доста смотани.

Монк се усмихна:

— Имаш заложби на велик детектив.

— Така ли? — попита тя.

Монк кимна:

— Току-що определи какво общо са имали помежду си жертвите на *Удушвача от Голдън Гейт*.

— Сериозно? — удивено възкликна Джули.

— Какво казваш, че се случва със старите модели, чиято продажба в универсалните магазини или търговските центрове не върви добре? — попита Монк.

— Продават ги от камиони на рампата на магистралата — каза Джули.

— А тези типове не приемат чекове или кредитни карти — казах, когато ми просветна накъде бие Монк. — При тези сделки се приемат само пари в брой. Знам от опит.

— Затова не можахме да открием в извлеченията от кредитните карти на трите жертви никакви покупки на обувки за бягане — каза Монк. — Защото всички жертви са платили в брой, когато са купили обувките си от някакъв случайно минаващ амбулантен търговец.

— Не са само типовете, които продават обувки, натрупани в каросерията на камионите им — казах. — Има какви ли не разпродажби, организирани при затварянето на някой магазин, или когато стоката е в излишък, или пък има изостанала непродадена стока. Продължават по няколко седмици пред празните витрини, а после приключват. Хората, които ги организират, никога не се застояват дълго на едно място.

— Трябва да открием всички цветнокожи продавачи на обувки в Сан Франциско, и да им покажем снимки на жертвите — каза Портър. — Може би някой ще си спомни, че е продал обувки на тези жени.

— Или може би някой от продавачите е *Удушвачът* — каза Монк.

— Ще занеса тази информация на патрулите и ще им кажа да следят за хора, продаващи маратонки на улицата — каза полицай Къртис.

— Оценявам това — каза Монк. — Благодаря ви.

— Мисля, че ако тези сведения доведат до арестуването на *Удушвача от Голдън Гейт* — казах, — е редно Джули да получи част от паричната награда.

— Ще трябва да обсъдиш този въпрос с кмета — рече Монк.

— Не се безпокойте — казах. — Ще го направя.

— Каква награда? — попита Джули.

— Нека го кажа така — заявих. — Ако я получиш, обещавам никога вече да не ти купувам обувки на разпродажба.

Отведох Джули в едно от помещенията за разпит и известно време я разпитвах за престъпленията ѝ. След като приключих със заподозряната, офицер Къртис я отведе в една от празните килии, като я заключи за десет минути. След това срязва „белезниците“ ѝ и я освободи заради някакво техническо недоразумение. Джули беше безкрайно щастлива.

Монк също бе доста щастлив. Най-после разполагаше с улика за проследяване по случая с *Удушвача*.

А аз вече обмислях как да похарча парите от осигурената от градската управа награда, и при тази мисъл на лицето ми разцъфна усмивка.

Тъкмо излизахме от сградата, когато офицер Къртис се приближи тичешком към нас.

— Капитане, станал е грабеж в един минимаркет близо до Гиъри и Ван Нес — каза тя. — Взели са двеста долара и са застреляли собственика.

Монк ме погледна. Искаше да отиде на местопрестъплението, но нямаше начин да заведе дъщеря си там.

— Имаш ли нещо против да останеш за малко тук с офицер Къртис?

— Няма проблем — каза тя.

— Хайде да поразгледаме малко албуми със снимки на заподозрени — каза офицер Къртис, докато я отвеждаше. — Това винаги е забавно.

Поне знаех, че Джули ще бъде в добри ръце, докато ме няма. Не можех и да мечтая за по-добра детегледачка от една полицайка с пистолет.

От двете страни на „Спийд Е-Март“ имаше магазин за порно видеокасети и закусвалня, в която сервираха фалафели на приземния етаж на овехтяла, четириетажна сграда с офиси, покрита с трупала се в продължение на десетилетия мръсотия. Нарисувани на ръка плакати на витрината на минимаркета рекламираха евтина бира, цигари и лотарийни билети.

Яркийт блясък от флуоресцентните лампи в магазина се изливаше на улицата, къпейки полицейските коли, тротоарите и асфалта в матова жълта светлина.

Една жена стоеше пред магазина. Беше се облегнала на стената и нервно пушеше цигара. Беше около трийсетте, носеше избелели джинси и червен униформен елек с логото на „Спийд-Е-Март“ върху бяла тениска с дълги ръкави. Тъмните кръгове под очите ѝ изглеждаха така вбити в кожата на лицето ѝ както мръсотията по стените на сградата.

До нея стоеше униформен полицай на петдесетина години. Шкембето му преливаше над панталоните и опъваше копчетата на ризата му. Беше извадил бележника си и си отбелязваше нещо в него с късо парче молив. Полицаят ни видя да идваме и ни посрещна на входа на магазина.

— Аз съм сержант Риглин — представи се полицаят. — Вие ли сте капитан Монк?

— Да, аз съм — каза Монк. — Това е асистентката ми Натали Тийгър. Какво е станало тук тази вечер, сержант?

— Двама чернокожи типове влезли и завзели мястото. Касиерът, който бил и собственик на магазина, изпразнил касата, а те въпреки това го застреляли. Копелета такива. Името на покойния е Рамин Тоузи, четирийсет и седем годишен.

Монк посочи с глава към жената:

— Тази коя е?

— Лорна Карш, трийсет и четири годишна, нощем работи тук като общ работник. — Риглин се консултира с бележките си. — Била в склада, когато започнала шумотевицата, излязла, като чула изстрелите, и видяла двама чернокожи да излизат от помещението.

— Върху маншета на десния ѝ ръкав има синьо петно — каза Монк, като оправи и двата си ръкава.

— Да, и какво? — попита Риглин.

— На левия ръкав обаче няма петно — каза Монк.

— Това важно ли е? — попита Риглин.

Да, беше, ако изобщо исках да се прибера вкъщи тази вечер. Монк нямаше да бъде в състояние да се концентрира върху случая, докато ръкавите на жената не си паснеха.

— Бихте ли искали да я помоля да си смени ризата, или да изцапа и другия си ръкав? — попитах.

— Сигурно се шегувате — каза Риглин.

— Ще ми се да беше така — казах.

— В много красив нюанс на синьото е — каза Монк.

— Кое? — попитах.

— Петното — казах. — Плътно, трептящо и наситено.

— Ъ-хъ — рече Риглин. — Има ли още нещо, капитане?

— Кой се е обадил на полицията? — попита Монк.

— Тя — каза Риглин, като посочи към Лорна. — А също и онзи тип, който държи намиращия се в съседство магазин за порнокасети.

— Разполагаме ли със заснет от охранителната камера запис на стрелбата?

Риглин поклати глава:

— Служителката казва, че камерата се е счупила преди няколко дни. Собственикът се е канел утре да купи нова.

— Добре — каза Монк. — Бих искал да погледна вътре. Нещо местено ли е?

— Не, сър — каза Риглин.

Двамата с Монк влязохме в магазина. Касата се намираще вляво от входната врата, срещу четирите тесни коридора с бакалски стоки и хладилниците и фризерите от двете страни на задната част на магазина. Чекмеджето на касата беше отворено.

Надникнахме над гишето на касата. Рамин Тоузи беше притиснат в тясното пространство между гишето и стената. В средата на гърдите му имаше огнестрелна рана, а главата му беше облепната на пластмасово кошче за боклук. Носеше униформен елек с логото на „Спийд-Е-Март“ върху горнище на екип за ръгби.

Монк вдигна глава — нещо беше привлякло погледа му. Той заобиколи гишето, извади химикалка от джоба си и с нея повдигна отворена кутия с херметични найлонови торбички и я измъкна от

кошчето за боклук. Торбичката беше от същата марка като онези, които Монк купуваше с цели сандъци.

Постави кутията с херметични найлонови торбички на гишето на касата.

— Това е истинско престъпление — заяви той.

— За херметичните найлонови торбички ли говорите?

— Че за какво друго?

— О, не знам — казах. — Какво ще кажете за мъртвеца зад гишето на касата?

— Защо някой ще отвори кутия с херметични найлонови торбички, ще извади една-две, и ще изхвърли останалите? — попита Монк. — Това е недобросъвестно.

— Може би точно затова тези двама типове са влезли, откраднали са му парите и са го застреляли — казах. — Като наказание, задето е прахосвал херметичните найлонови торбички.

— В какъв свят живеем?

Монк отново погледна в кошчето за боклук и се намръщи. Проследих погледа му. Вътре имаше отворена кутия от алуминиево фолио, в която по-голямата част от ролката още си стоеше.

— Това е такова прахосничество — каза Монк.

— Ще приема, че имате предвид безсмисленото отнемане на човешки живот, а не загубата на метър алуминиево фолио.

Монк отиде до гадната част на магазина и спря пред вратата, която водеше към склада. На вратата имаше направен на ръка надпис, който гласеше *Няма обществени тоалетни*.

Той се взря продължително в надписа, обърна се така, че застана с лице към предната каса, и кимна в отговор на някакви свои мисли.

— Какво? — попитах.

— Сега проумявам — каза Монк.

— Какво проумявате?

— Какво се е случило тук — каза той и се отправи навън.

Не знаех, че в обира има нещо мистериозно, с изключение на самоличността на двамата крадци. Възможно ли беше Монк по някакъв начин вече да я е открил?

Той се приближи до полицай Риглин и Лорна Карш, която изтръска пепелта от фасата на цигарата си върху тротоара и я стъпка с крак Монк трепна, но не направи нищо по въпроса.

— Госпожице Карш? Аз съм капитан Монк. Можете ли да ми кажете какво правехте точно преди да чуете изстрелите?

— Бях в задната стая, както казах и на него — каза тя, като посочи към полицай Риглин. — Тъкмо разопаковах един кашон с пакети чипс „Доритос“. От онзи начос със сирене.

— Какво правехте преди това? — попита Монк, като душеше въздуха.

— Разопаковах пластмасови чаши „Биг Слърп“ и ги подреждах до автоматите за напитки — каза тя.

— Разбирам. — Монк се наведе напред и я подуши. Тя щеше да отстъпи назад, ако зад гърба ѝ нямаше стена. — Какво направихте, след като чухте изстрелите?

— Отворих вратата и видях тези двама едри чернокожи типове да изтичват от магазина. И двамата бяха облечени с онези обемисти якета, знаете, дето ги носят рапърите. А единият от типовете носеше пистолет в ръка.

— После какво направихте?

— Отидох до гишето на касата да проверя как е господин Тоузи и видях всичката онази кръв — каза тя. — Обадох се на деветстотин и единайсет и седях до него, държейки ръката му, докато пристигна полицията.

— И не сте ходили никъде другаде?

— Утешавах го — каза тя. — Човекът умираше пред очите ми. Нямах да го оставя сам.

— Много затрогващо — отбеляза Монк. — Знаехте ли, че миришете като тоалетна чиния?

— Какво ми казахте току-що?! — възкликна Лорна.

— Какво ѝ казахте току-що? — попита Риглин.

— Миришете като вътрешността на тоалетна чиния — каза Монк. — Много чиста, разбира се, с вода в същия наситено син цвят като онова петно в мокрия край на ръкава ви.

Тя погледна ръкава си:

— За какво говорите, по дяволите?

— За любимия ми препарат за почистване на тоалетни чинии — каза Монк. — „2000 впръсквания“ с аромат на пролетна ливада. Бих разпознал прекрасния аромат и красивия нюанс на синьото навсякъде, макар че, ако се съди от оттенъка, на вас ви остават само около сто

петдесет и три пускания на водата в тоалетната, преди да се наложи да го смените.

Полицай Риглин пристъпи напред и тикна показалец в лицето на Монк:

— Може и да имате по-висок чин от мен, но ако още веднъж я наречете „тоалетна“, ще ви изритам по задника. Тази дама току-що е видяла как шефът ѝ умира пред очите ѝ.

— Защото го е застреляла — каза Монк.

— Вие сте луд — каза Лорна.

— Казахте, че когато е станал обирът, сте били в склада и сте разтоварвали кашони, и че сте стояли до шефа си, докато полицаите са пристигнали. В такъв случай, кога си изцапахте ръкава?

— По-рано — каза тя, — докато почиствах.

— А това кога беше? — настоя Монк.

— Преди да започна да разопаковам кашоните с „Доритос“ — каза тя.

— Казахте, че преди това сте изваждали пластмасовите чаши „Биг Слърп“ — каза Монк.

— Така беше — каза Лорна. — А преди това чистех тоалетната. Каква разлика има?

— Разликата между вината и невинността — каза Монк. — Ето какво всъщност се е случило. Не е имало никакви крадци. Вие сте застреляла шефа си, изпразнила сте касата, и сте се обадила на деветстотин и единайсет. Бързо сте увила пистолета и парите в алуминиево фолио, опаковала сте ги в херметични найлонови торбички, и сте ги скрила в тоалетното казанче, като сте изцапали крайчето на ръкава си в оцветената от ароматизатора вода. Ако не бяхте оставили в кофата за боклук напълно годна за употреба кутия с херметични найлонови торбички и цяла ролка алуминиево фолио, можеше да ви се размине.

— Едва ли вярвате на тази налудничава история — обърна се Лорна към полицай Риглин.

— Съвсем лесно е да се провери — каза полицай Риглин. — И без това през последния половин час ми се ходи до тоалетната.

Полицай Риглин се отправи към склада.

— Искам адвокат — заяви Лорна. — Няма да кажа и дума повече.

Полицай Риглин се обърна кръгом, сложи белезници на Лорна Карш, и й прочете правата.

— Съжалявам за онова, което ви казах, капитане — каза полицай Риглин. — Не бях на себе си.

— Няма нищо — каза Монк. — Оказвам подобно въздействие върху някои хора.

Полицай Риглин отведе Лорна.

— Това беше наистина удивително, господин Монк — казах. — Можете да престанете да се тревожите за усета си. Все още го притежавате.

— Бога ми, надявам се — каза Монк. — Върни се в склада и вземи малко лизол, руло домакинска хартия, и кутия торбички за смет. Ще остана тук и ще обезопася мястото.

— Кое място?

Монк посочи към смачкания фас от цигарата на Лорна Карш:

— Може да остави трайно петно.

10. Г-Н МОНК И ТАЙНАТА СРЕЩА

Откакто преди известно време Монк откри, че милата старица, която използвах като детегледачка, е убила съпруга си и го е заровила в задния си двор, намирането на някой, който да се грижи за дъщеря ми през деня, се превърна в проблем за мен.

Отне ми известно време, но накрая намерих Челси — деветнайсетгодишна колежанка в началните курсове, която имаше часове сутрин и беше свободна да наглежда Джули в следобедите. Двете с Джули дори си пишеха заедно домашните, което беше чудесен стимул за дъщеря ми. Ако през уикендите изникнеше нещо важно, обикновено отново успях да склоня Челси да ми послужи.

В неделя уредих Челси да заведе Джули и Кейти да карат велосипеди в парка Голдън Гейт, като не само си осигурих свободно време, за да работя заедно с Монк, но и погасих дълга си за свободния ден, с който едва вчера бях задлъжняла на майката на Кейти.

Взех Монк в десет сутринта и го закарах в полицейското управление, където ни чакаха Синди Чоу и психиатричният: болногледач, Франк Портър с внучката си, и Джак Уайът със съветника си, помагач му да контролира гнева си.

Чоу беше заета да разглобява телефона си (зачудих се защо), докато Джаспър Пери си водеше бележки на джобния си компютър. Чоу не носеше на главата си нито алуминиевото фолио, нито радиостанцията. Предположих, че в полицейското управление имаше нещо, което пречеше на извънземните същества, тайните агенти на правителството или дори на Опра Уинфри, да четат мислите ѝ.

Портър беше със същите дрехи като вчера. Спароу също. Така че или бяха нощували на някоя от кушетките в задната стая, или се опитваха да намалят купищата си с дрехи за пране.

Уайът се беше облегал назад в стола си, с крака върху бюрото, като упорито се стараше да не обръща внимание на съветника си по контролиране на гнева, когото разпознах от мястото на произшествието с избягалия шофьор. Ръката на съветника беше

пъхната в превръзка през рамо, а погледът му бе леко изцъклен, вероятно от болкоуспокояващите.

Докато гледах събралите се детективи, внезапно ми хрумна, че всеки от тях си имаше личен помощник (или сътрудник, съветник или бдителен пазач, в зависимост от гледната точка). Добре беше всички ние, придружителите, да се съберем и да си поговорим по работа, помислих си. Можехме да споделим „боен опит“ относно дългите си работни часове, липсата на привилегии, и жалките заплати. Можехме дори да си сформираме собствен профсъюз. — Международна асоциация на помощниците на детективи — за обслужване на интересите ни.

Какво щяха да правят всичките онези ексцентрични детективи с блестящи умове там, навън, ако ние, техните угнетени поддържащи актьори, решим да си спретнем наш собствен *Син груп*?

Монк се обърна с лице към екипа от детективи, към полицай Къртис и към всички нас, нископлатените, недооценени, и, поне в един случай, обсипвани с куршуми сътрудници. Прокашля се и пристъпи от крак на крак.

— Добро утро — каза той. — Тъй като положението с убийствата се поуталожил, смятам, че е добре да се възползваме от тази възможност, за да почистим дежурната стая, да изправим картините по стените, да подредим мебелите в редици, да подредим бюрата си, да разпределим кламерите си по цветове и да изравним дължината на моливите си.

— Да изравним дължината на моливите си ли? — повтори Уайът.

— Той иска да се погрижите всичките да са подострени и еднакво дълги — казах.

Монк ми се усмихна одобрително, вероятно доволен, че ми допада светогледът му.

— О. — Уайът взе в ръка всичките моливи, счупи ги наполовина, и ги пусна в боклука. — Готово.

— Опитай се да овладееш гнева си — промърмори съветникът му.

— Направих го, Арни — отвърна му Уайът. — Ако бях разгневен, щях да стрелям в моливите.

Арни преглътна с мъка. Зачудих се дали е бил прострелян случайно. Бях сигурна, че и той се чудеше същото.

— Какъв ден е днес? — попита Портър.
— Неделя — каза Спароу.
— Добре е това да се знае — каза Портър. — А коя година?
— Две хиляди и седма — каза Спароу.
— Не, наистина — настоя Портър. — Коя година?
— Две хиляди и седма — каза Спароу.
— Това не е възможно — рече Портър. — Дотогава ще съм мъртъв, а на луната ще има хотели от веригата „Холидей Ин“.
— Претърсихте ли стаята за „бръмбари“? — попита Чоу.
— Не — каза Монк.
— Тогава добре, че аз го направих — каза тя, като извади от чантата си някакво устройство, което приличаше на космическия записващ уред на господин Спок, и го остави на бюрото си. — Чисто е. Но човек никога не знае кога над главата му може да се разнесе бръмчене.
— Какво е това? — попита Спароу.
— Роботизирано средство за наблюдение, използвано от правителството, за да улавя всякакви трансмисии, включително мозъчните вълни — каза Чоу. — Работи с изключително сложен софтуер, предназначен да търси определени думи или мисли, а след това да открива с помощта на радар човека, излъчил тези мисли, запазвайки цялата информация, за да бъде разгледана по-късно.
Джаспър едва не си изкълчи палците, докато се опитваше да въведе всичко това с малката клавиатура на джобния си компютър.
— Някакво ново развитие по случаите на убийство, които разследвате? — обърна се Монк към детективите.
— Джон Ямада, жертвата на пътнотранспортното произшествие от вчера, е преживявал неприятен развод — каза Уайът. — Отчуждената му съпруга, която по една случайност все още е човекът, който ще получи неговата застраховка „Живот“ на стойност един милион долара, преди два дни е съобщила, че колата ѝ е открадната. Обзалагам се, че когато открием колата ще намерим по гумите следи от кръвта на съпруга ѝ.
— Бих искал да говоря с нея — каза Монк.
— Открих, че Алегра Дусет е имала богат клиент, някой си Макс Колинс, който правел всичките си инвестиции въз основа на нейните

астрологични съвети — каза Чоу. — Вече не е толкова богат. Изгубил е милиони по нейна вина.

— Звучи като сериозен мотив за убийство — каза Монк. — Ще проуча това.

— Все още проверявам другите ѝ клиенти и ровя в миналото ѝ — каза Чоу. — Не бих се изненадала, ако се окаже замесена по някаква начин в Хладилния проект.

— Какво е това? — попита Монк.

— Тайната програма на правителството за контрол на ума — каза Джаспър. — Набелязват медиумите още от раждането им и се обръщат към тях за дейности, свързани с наблюдаване на мислите.

— Щом е такава голяма тайна — попитах, — вие откъде знаете за това?

— Той е част от нея — каза Чоу. — Дори сега, в същия този момент, той разголва и подрива мозъка ви.

— Мисля, че ми се е случило точно това — каза Франк Портър. — Имам малки пропуски в паметта, все едно част от мозъка ми е била изтрита.

— Наистина е станало така — рече Чоу. — Сега е общоизвестно, че болестта на Алцхаймер е страничен ефект от следенето на мислите. Вероятно са ровили из главата ти през цялото време, докато си разследвал убийството на окръжния инспектор през хиляда деветстотин деветдесет и осма.

— Това не си го спомням — каза Портър.

— Не съм изненадана — отбеляза Чоу.

— Спомням си обаче, че Даян Тръби, момичето, блъснато от автобуса, е имала един клиент в ресторанта, който я е преследвал — каза Портър. — Тя дори издействала ограничителна заповед срещу него, след като ѝ изпратил букет рози и чаша с кръвта си. Вчера сутринта се появил в ресторанта, където работела, и изкрещял пред свидетели, че ако той не може да я има, никой не може.

— Възможно е той да го е направил — каза Монк. — Ще говоря с него.

— Разполагаме със списък на около двацет и пет пътуващи търговци на обувки за бягане — каза полицай Къртис. — Да започнем ли да им показваме снимки на жертвите на *Удушвача*?

— Не — каза Монк. — Искам да присъствам.

— Може ли да поговоря с вас за момент, господин Монк? — попитах. — Насаме.

Той кимна и двамата влязохме в кабинета на Стотълмейър. Затворих вратата зад нас.

— Току-що казахте, че искате лично да разпитате Макс Колинс, съпругата на Джон Ямада и преследвача на Даян Тръби.

Монк кимна:

— Всички те са сериозно заподозрени.

— И освен това искате лично да обикаляте из града и да показвате на всички онези амбулантни търговци на обувки снимките на жертвите на *Удушвача* — казах.

— Възможно е *Удушвачът* да се окаже някой от пътуващите търговци.

Посочих към детективите в дежурната стая:

— А те какво ще правят докато вие разследвате всички тези случаи?

— Ще разчистват кабинета, ще си подреждат бюрата, ще си сортират кламерите — каза Монк. — Ще предотвратяват възцаряването на анархия в Полицейското управление на Сан Франциско.

— А евентуални бъдещи убийства, които може да станат? — попитах. — И с тях ли ще се занимавате лично?

— Разбира се — каза Монк.

— Докато в същото време продължавате да работите по убийствата, извършени от *Удушвача* и по убийствата на Дусет, Ямада и Тръби?

— Как иначе се предполага да ги разкрия?

— Кой е казал, че вие, лично, трябва да разкривате всяко убийство, извършено в Сан Франциско?

— Затова съм тук — заяви Монк. — Не е ли така?

— Господин Монк, не можете да правите всичко това. Вие сте сам. В денонощието няма достатъчно часове.

— Просто ще трябва да ги разкрия по-бързо.

— Помните ли как се чувствахте вчера? Положението само ще се влошава — казах. — Ще се докарате до пълно изтощение, и тогава тези случаи никога няма да бъдат разкрити.

— Но аз не знам как да го направя по друг начин — каза Монк.

— По-добре да намерите някакъв — казах.

Монк се намръщи, закрачи из стаята и се намръщи още по-силно. Накрая спря и ме погледна.

— Трябва ни консултант — рече той.

В телевизионните представяния ченгетата непрекъснато имат тайни срещи в празни складове, на изоставени паркинги или в запустели увеселителни паркове.

В Сан Франциско няма много пусти складове, поне доколкото ми е известно. Повечето паркингови съоръжения в този град са претъпкани с коли и хора, но дори да не бяха, съпругата на Монк беше загинала именно на такова място, така че подобен вариант беше изключен. А при положение че недвижимите имоти бяха толкова скъпи, най-близкото подобие на увеселителен парк, което ни оставаше, бяха развалините на Сътро Бате.

Затова се озовахме именно там, на брулен от ветровете чакълест паркинг над буренясалите тресавища и плисканите от вълните основи, поддържали някога шест тона железни носещи греди и осемдесет хиляди квадратни метра рисувано стъкло във всички цветове на дъгата над шест плувни басейна със солена вода, един басейн със сладка вода, музей и художествени галерии.

Стотълмейър ни чакаше. Седеше върху гюрука на колата си, пушеше пура и наблюдаваше как един възрастен парков служител показва на няколко затлъстели туристи на средна възраст пожълтял и измачкан албум с изрезки, пълен със снимки на баните „Сътро“, построени през хиляда осемстотин деветдесет и шеста, и намиращата се до тях Клиф Хаус — пететажна нескопосно построена сграда в стила на френска хижа, издигната по същото време и кацнала неправдоподобно над пенещото се море.

„Клиф Хаус“ рухнала при пожар десетилетие по-късно и впоследствие била построена отново в по-малък, далеч не толкова амбициозен мащаб (и преустройвана безброй пъти през последвалите десетилетия). Баните обаче оцелели до хиляда деветстотин шейсет и седма, макар че дотогава се били превърнали в забравена, рушаща се пързалка за кънки, безпощадно очукана от времето и приливите.

Накрая това място също изгоряло до основи, докато го разрушавали заради някакъв курортен комплекс, който така и не бил построен.

Не е кой знае каква история, нали?

Службата по поддържането на парка обаче се отнася към мястото така, сякаш затрупаните основи и разпръснатите парчета гол, изложен на атмосферните влияния цимент са руините на някой храм на маите, когато, всъщност, те не притежават по-голяма историческа стойност от развалините на някоя закусвалня от веригата „Хауърд Джонсън“.

Беше мразовито и сиво, а въздухът беше наситен със ситна мокра морска мъгла. Тюлените се обаждаха върху назъбените скали близо до сушата, а над нас крякаха чайки.

— Какво правим тук, капитане? — обърна се Монк към Стотълмейър.

— Ти ми кажи, Монк — каза той. — Ти поиска тази малка тайна среща.

— Имам предвид, защо трябваше да се срещаме чак тук? — каза Монк. — Със сигурност наблизо е имало някое място, от което не се разкрива гледка към скали, побелели от курешки на чайки.

— Защото не искам да ме виждат с теб. Ако дори само едно ченге ни зърне заедно, с работата ми в управлението е свършено. Никой вече няма да ми се довери.

— Но всички знаят, че сме приятели — каза Монк.

— Не би трябвало да сме — рече Стотълмейър. — Вече не. Приятелите не се предават един друг.

— Аз не съм ви предал.

— Седиш на бюрото ми — каза Стотълмейър.

— Седя в стая за разпити.

— Няма значение къде седиш в действителност, Монк. Ти си началник на отдел „Убийства“.

— Временно изпълняващ длъжността *началник* — каза Монк.

— Двете най-важни неща в живота ми бяха съпругата ми и работата ми. Сега нямам нито едно от двете. Мисля, че знаеш точно какво е усещането.

Монк примигна силно. Все едно Стотълмейър го бе зашлевил.

— Съжалявам — каза Монк. — Това беше много лоша идея.

Той наведе глава, изгърби раменете си, и се затътри към колата ми. Сърцето ми се късаше и заради двамата. Погледнах лицето на

Стотълмейър. Това, което видях, не беше гняв, а болка.

— Чакай — рече Стотълмейър. — Монк се обърна назад и застана с лице към него. — Това, което се опитвам да ти кажа, е, че знам как се чувстваш, може би сега го осъзнавам по-добре от когато и да било преди, и осъзнавам защо е трябвало да приемеш назначението в полицията, когато кметът ти го предложи.

— Наистина ли? — попита Монк.

— Не казвам, че постъпката ти е правилна, или че ми харесва това, че прецака всички полицаи в управлението, но разбирам защо си го направил.

— Значи ще ми помогнете?

— Питаш ме дали ще работя против най-добрите си интереси и тези на колегите си полицаи?

— Имам предвид, дали ще ми помогнете да заловя един сериен убиец, преди да отнеме живота на още хора, и да попреча на трима убийци да се измъкнат, без да бъдат наказани за престъпленията си.

— По-сложно е.

— Не и според мен — каза Монк.

— Това ти е един от големите проблеми. — Стотълмейър се намръщи и смачка пурата върху гюрука на колата си. — Добре, кажи ми какви са ти тревогите.

Монк му каза.

Стотълмейър разтърка небръснатата си брадичка и си пое дълбоко въздух, който бавно изпусна.

— Нека ти кажа за Ранди Дишър...

— Не мисля, че той може да ни помогне — прекъсна го Монк.

— Остави ме да довърша — каза Стотълмейър. — Смяташ, че Ранди е ентузиазизиран и работи упорито, но не го цениш много като детектив.

— Никога не съм казвал това — рече Монк.

Сигурно обаче си мислеше точно това. Аз го мислех. Не ме разбирайте погрешно — харесвам Дишър. Той е дружелюбен човек, но често съм се чудила как се е издигнал до чин лейтенант.

— Ранди е общителен човек. Той е приятен, спокоен и вежлив. Хората съвсем естествено се разкриват пред него, дори онези, които би трябвало да са нащрек — каза Стотълмейър. — Казват му неща, които не биха казали на никой друг, неща, които е дяволски сигурно, че не

биха казали на мен, и го правят съвсем несъзнателно. Това е неговата дарба.

— Разкрива ли случаи? — попитах.

Стотълмейър ме погледна с присвити очи.

— Да не мислиш, че щях да го държа тук, и че щеше да бъде дясната ми ръка, ако не разкриваше случаи? Процентът на случаите, които е разкрил и които са завършили с присъда, е отличен.

— Не знаех — казах.

— Защо би трябвало да го знаеш? Ти не си ченге, а случаите, които той разкрива, не са необичайни, заплетени или особено цветисти. Но, за Бога, той ги приключва.

— Какво общо има работата на лейтенант Дишър с мен и моите проблеми? — попита Монк.

— Франк Портър е най-упоритият детектив, когото познавам. Ако фактите са налице, той ще ги открие. Синди Чоу може да разплете една конспирация по-добре от когото и да било, защото вижда конспирации навсякъде. Тя открива връзки между хора, места и събития, които биха убягнали на всеки друг. Бесният Джак Уайът е като природна стихия по улиците, непреклонен, безстрашен и неудържим. Не изпуска нишката на случая, щом веднъж се докопа до него. А ти, Монк, си гений в дедуктивното мислене, но това е просто догадка от моя страна. Истината е, че, по дяволите, не знам как правиш онова, което правиш.

— Оценявам комплимента — каза Монк. — Но не разбирам какво искате да кажете.

— Като се има предвид, че си гений, е удивително колко често може да си пълен идиот.

— *Това ли* искате да кажете? — попита Монк.

— Аз не разследвам лично всяко убийство. Упълномощавам някого. Държа нещата под око и давам съвети — главно обаче напасвам случаите към определените таланти на отделните детективи — каза Стотълмейър. — Ти разполагаш с екип от опитни детективи. Използвай ги. Пести силите и енергията си за онова, което правиш най-добре, и остави другите да вършат останалото.

— Ами ако пропуснат нещо?

— Значи просто го пропускат. Може би ще го откриеш по-късно, а може би не. Трябва да се примириш с това.

— Не знам дали ще мога — каза Монк.

— Тогава не си готов да бъдеш капитан.

— Така ли смятате? — попита Монк. — Че не съм квалифициран да върша тази работа?

Стотълмейър се загледа към морето:

— Не мога да отговоря на това.

— Не можете или не искате?

Изгледах гневно Монк. Достатъчно лошо беше дори само това, че беше поискал от Стотълмейър да избира между приятелските си чувства към него и лоялността си към полицията. Струваше ми се, че Стотълмейър направи избора и не беше особено доволен от себе си заради това, което бе избрал. Сега Монк влошаваше положението, като продължаваше да притиска приятеля си.

— Истината е, Монк, че не ми пука дали си, или не си — каза Стотълмейър. — Най-доброто, което би могло да се случи на мен и на всяко ченге в този град, е ти да се провалиш позорно. Така че ще ти загатна към какво се стремя.

На мен не се налагаше някой да ми загатва нещо, а ако Монк беше достатъчно умен, той също нямаше нужда от това. Отправих се към колата си, с надеждата, че Монк ще схване намека и ще си държи устата затворена.

— Благодаря за помощта — каза Монк.

— Не моли отново за нея, защото няма да я получиш — каза Стотълмейър, застанал с гръб към него. — Сам си, докато отmine този вирус.

— В такъв случай се надявам всички скоро да оздравеят — каза Монк и се качи в колата ми.

По обратния път към центъра Монк се обади в управлението и помоли Портър да надзирава арестуването на тъмнокожите амбулантни търговци на обувки, възложи на Уайът търсенето на откраднатата кола, принадлежаща на съпругата на Ямада, и поиска от Чоу да открие преследвача на Даян Тръби и да го доведе в управлението за разпит. Монк реши да се заеме с разпита на Макс Колинс — инвеститора, който беше изгубил милиони долари, след като беше последвал астрологичните съвети на Алегра Дусет.

— Защо си избрахте случая с астроложката? — попитах.

— Проследяването на следата с обувките изисква много ходене насам-натам, и много хора — не съм им нужен за това — каза Монк. — Ясно е какво се е случило с Ямада и Тръби. Просто не знаем кои са убийците или защо са извършили тези престъпления. Тези отговори ще дойдат чрез разследване и упоритост. Но убийството на Алегра Дусет е пълна загадка за мен. Знам единствено, че е била намушкана, но нищо друго по отношение на местопрестъплението, в което да има смисъл.

— Надявате се, че когато се срещнете с Макс Колинс, ще имате един от онези моменти на внезапно прозрение.

— Би било хубаво — каза Монк.

— И нямате нищо против да оставите Портър, Чоу и Уайът междувременно да се занимават с другите случаи.

— Не. Единственото, което ме възпира да се свия в ембрионална поза и да избухна в ридания, е предпазният ми колан.

— Но въпреки това следвате съвета на Стотълмейър — казах.

— Бива го в това — рече Монк.

— Трябва някой път да му го кажете — предложих.

— Той знае — рече Монк.

Не знам защо мъжете не са в състояние да кажат на никого, дори на най-близките си приятели и обични хора, какво чувстват. Дали просто приемат, че всички около тях притежават способности на медиуми и сами ще се досетят за това? Или си мислят, че признаването на каквито и да било чувства, дори нещо положително като например любов или възхищение, по някакъв начин ги прави слаби?

— Но чул ли го е от вас? — попитах го.

— Той не желае да го чува от мен. Вече не.

— Само докато това свърши — казах.

Монк поклати глава:

— Зависи как ще свърши.

11. Г-Н МОНК И ШЕДЪОВЪРЪТ

Галерията „Грийнуолд“ беше пълна с картини и скулптури, които вероятно бяха на астрономически цени. В противен случай нямаше да се намира на Юниън Скуеър, нямаше да се отваря само по предварителна уговорка, и нямаше да бъде пазена от въоръжени охранители и вътре, и отвън пред вратите.

Посрещна ни висока слаба британка, облечена в дрехи, които имаха ъгловат вид. Ръбовете на костюма ѝ на раменете, талията и ханша бяха остри почти като бръсначи. Дори чертите ѝ бяха остри. Всеки, който се приближеше до нея, рискуваше да пререже гърлото си на изострените ѝ скули, на ъгловатата ѝ брадичка или на връхчето на усъвършенствания ѝ с помощта на пластичната хирургия нос, който тя държеше високо вирнат, сякаш за да му попречи да долови противната ни миризма.

— Аз съм Прудънс Грийнуолд, собственичка на галерията. Господин Колинс ви очаква, детективи. Той е отзад — каза тя с школуван британски акцент. — Последвайте ме, и, ако обичате, не докосвайте никое от произведенията на изкуствата.

Акцентът ѝ беше фалшив — нещо, което беше възприела, за да върви с постигнатото ѝ с помощта на пластичната хирургия преобразяване.

Добре де, не съм наистина сигурна дали е вярно, но именно това исках да вярвам. Не си направих труда да кажа, че не съм детектив и че Монк временно изпълнява длъжността началник на отдел „Убийства“ Харесваше ми погрешното ѝ схващане, че съм човек, разполагащ с някаква власт.

— Имате ли някоя от онези картини с кучета, играещи покер? — попитах. — Просто ги обожаваме.

— В момента не — каза тя.

— А портрети на Елвис?

Тя ми отправи подигравателна усмивка.

— Боя се, че не.

— Тогава предполагам, че днес само ще разглеждаме — казах.

Намерихме Макс Колинс да се възхищава на плетеница от парчета желязо, която напомняше огромна топка косми, изкашляни от котка. Скулптурата беше изложена върху бял пиедестал под насочена право към нея халогенна лампа.

Колинс носеше безупречно ушит костюм, все едно сам позираше пред себе си като манекен, но когато се огледах, не видях отражението му никъде. Сигурно си представяше колко добре изглежда. Беше в средата на трийсетте, с толкова бели зъби и толкова златиста кожа, че Джордж Хамилтън вероятно му изпращаше изпълнени с възхищение писма.

— Благодаря ви, че се срещнахте с мен тук, капитане — каза Колинс, подавайки ръка на Монк, който я разтърси, а после ми направи знак да му дам мокра кърпичка. — Не можех да пропусна тази уговорка. Тези неща току-що бяха изпратени от един частен колекционер, който продава някои свои притежания, за да събере пари в брой за друго начинание. Неговата загуба е моя печалба.

— Научавам, че напоследък и вие самият сте претърпели някои загуби — каза Монк, като си бършеше ръцете. — Заради това, че сте последвали съветите на Алегра Дусет относно инвестициите.

— Нека просто да кажем, че напоследък съсредоточавам инвеститорските си интереси върху произведения на изкуството.

— Отказали сте се от астрологичните съвети? — попитах, като взех мократа кърпичка и я сложих в херметична найлонова торбичка, която след това натъпках в чантата си.

— Все още чета хороскопа си в *Кроникъл*. Просто престанах да разчитам на звездите да ме напътстват относно вложенията ми.

— А тази изящна скулптура ще бъде особено добро вложение — каза Прудънс. — Това е една от най-хубавите творби на Лофисиер. Нарича се *Съществуване*.

Монк отвратено извърна очи.

— Не ви ли харесва? — попита Колинс.

— Тя няма форма — каза Монк. — Дори не е симетрична. Тя е нестабилна и неравномерна.

— В това е красотата ѝ — каза Прудънс. — Тя изобразява кръговрата на живота и, в неговите рамки, вечната борба между духовното и физическото, между политиката и изкуството.

— Но това не е кръг — възрази Монк. — Това е някакъв миш-маш.

— Това, което виждате, е сложността на творбата — каза Прудънс.

— Това, което виждам, е бъркотията — каза той. — И хаоса.

— Предполагам, че не сте почитател на абстрактното изкуство — обърна се Колинс към Монк.

— Харесвам неща, които са спретнати и чисти — каза Монк. — Как се замесихте с Алегра Дусет?

— Интересен въпрос — каза Колинс. — Чувах за нея от известно време. Тя съветваше някои бизнесмени, прочути с големите удари, които правеха, по въпросите за инвестициите, като използваше за напътствие астрологията и личните им хороскопи. Чух, че постигнали голям успех.

— Затова я потърсихте — каза Монк.

— Всъщност не. Израснах в Хайт. Майка ми още живее там. Един ден ѝ гостувах, минах покрай дома на Алегра и накрая реших: „Какво пък, по дяволите?“ С Алегра се свързахме незабавно. Тя ми направи хороскоп. Невероятно е колко верен се оказа. Затова продължих да се връщам за още съвети.

— Въпреки че губехте пари? — попитах.

— Споменах ли, че беше страхотна в леглото? — Колинс ми се усмихна, а после с големи крачки се приближи до една картина, която представляваше взрив от цветове, изразен в мазки на четката, разплискана боя, и малки капчици.

Изглеждаше ми сякаш някой беше окачил платното на стената и беше започнал да го замерва с балони, пълни с боя, а после беше прокарал четката си по него няколко пъти, след което беше изсипал отгоре още малко боя от метална кутия.

Монк закри очи с длан, за да не гледа картината.

— И какво се обърка?

— Изгубих три милиона. Не можех да повярвам, че звездите внезапно са станали толкова неблагоприятни. Затова наех един частен детектив да се поразрови малко. Той откри, че компаниите, в които инвестирах, плащат на Алегра да подтиква богаташи да се обръщат към тях. Астрологията нямаше нищо общо със съветите ѝ. Затова прекратих отношенията си с нея.

Бях изненадана, че води този разговор с нас в присъствието на Прудънс — тя обаче явно изобщо не обръщаше внимание, нито пък изпитваше дори най-малка неловкост, макар че очевидно чуваше всяка дума. Беше се усъвършенствала в уменията да остава присъстваща, но в същото време да не натрапва присъствието си.

— И това е всичко? — попитах. — Просто сте прекратили взаимоотношенията си?

— Освен това ѝ препоръчах да напусне Сан Франциско, докато все още е в състояние да си служи с краката.

— Имахте ли ключ от къщата на Алегра? — Монк си намери място, където можеше да застане така, че да не му се налага да гледа към картината, докато стои с лице към Колинс.

— Всъщност да, имах — каза Колинс и се премести така, че на Монк отново щеше да му се наложи да види картината, ако погледне към него.

— Къде бяхте преди две вечери? — попита Монк, като се премести до Колинс и го погледна с крайчеца на окото си.

— На гости при майка ми, която живее зад ъгъла, на който е къщата на Алегра. — Колинс отстъпи назад, така че за да го погледне, Монк трябваше да се обърне и отново да зърне картината. — Не само имах мотив да убия Алегра, а и разполагах със средство и възможност.

— Изненадан съм, че сте толкова откровен — каза Монк, като примижа, за да не вижда съвсем ясно. — Не искате ли да си признаете, така и така сте започнали да говорите по темата?

— Смятам, че колкото по-открит и честен съм с вас, толкова по-голяма е вероятността да ме зачеркнете от списъка си със заподозрени.

— Това може да е просто хитър ход за заблуда — каза Монк. Като това, дето непрекъснато обикаляте така, че да ми се налага да гледам онази картина.

Колинс се престори на изненадан:

— О, извинете. Нямах представа. Не ви ли харесва тази картина?

— Хаотична е — каза Монк.

— Това е класическа творба на Уолънгрен, един от най-ранните му опити в абстрактния експресионизъм. — Прудънс отпрати към картината благоговееен поглед. — Нарича се *Лаура*, портрет на любимата му. Както виждате, бил е дълбоко повлиян от Полак и Де Кунинг.

— Определено — каза Колинс и кимна.

— Емоцията тук е първична и сурова, почти анималистична — каза Прудънс, — и все пак уравнивесена с чувственост, и — смея ли да го кажа — капризна. Чувствате мощта ѝ по-скоро инстинктивно, отколкото емоционално или интелектуално.

— Едно празно платно щеше да е по-приятна гледка — обади се Монк. — Изображението на картината изобщо не прилича на жена.

— Абстрактното изкуство не изобразява предметите — каза Прудънс с покровителствен тон. — То улавя тяхната природа, тяхната загадъчност, породеното от тях чувство, тяхната същност.

— Колко струва? — попита Колинс.

— Седемстотин хиляди долара — каза Прудънс.

— Ще я взема — заяви Колинс.

— Не ви трябва да я купувате — каза Монк. — Това не е изкуство.

— Любопитно ми е — рече Колинс, — дали тук има нещо, което бихте удостоили с определението „произведение на изкуството“?

Монк зарея поглед из галерията, докато откри нещо, което го удовлетворяваше.

— Това е шедьовър — каза той.

Отведе ни до един пиедестал, където под ярка халогенна лампа блестеше снабдена с помпичка бутилка с препарат за чистене на прозорци.

— Червено-бяло-синята цветова гама на това произведение извиква усещането за свобода, демокрация и мир, подчертавайки нашия патриотичен дълг да пазим повърхностите, незамърсени от микроби — каза Монк. — Изящните, плавни очертания на бутилката и наситеният, жив син цвят на течността вътре представляват природата, чистотата и духовното освобождение, които могат да дойдат само от живота сред чистота. Прекрасно е.

— Това е бутилка препарат за почистване на прозорци — каза Прудънс. — Не е изложбен експонат. Чистех прозорците и оставих бутилката там. Тя няма стойност.

Тази дама не ми харесваше, и ми беше писнало от надменното ѝ държание. Не ме превъзхождаше с нищо, и трябваше да ѝ дам да го разбере.

— Една кутия от сапун „Брило“ е просто обикновена потребителска стока в пъстра опаковка. Но когато Анди Уорхол направи точни шперплатови копия на кутиите от сапун „Брило“ и ги струпа на куп в една галерия, те се превръщат в изкуство — казах. — Както и при бутилката „Уиндекс“, смелото използване на червено, синьо и бяло върху кутията със сапун „Брило“ свързва патриотизма, добродетелта и независимостта с акта на поддържане на алуминия чист, докато квадратната форма на самата кутия извиква усещането за ред, баланс и хармония. Уорхол използва обикновената природа на изложения от него предмет, за да попита: Защо това, което дадено нещо представлява, е изкуство, а въпреки всичко това, което то изобразява, не е? И, правейки това, той изцяло подкопава преобладаващата философия на изкуството. Смея да твърдя, че поставяйки бутилката на пиедестал под прожектор в една галерия, вие я превърнахте в изкуство чрез подсказания от нея контекст. Въпросът е: Дали изкуството е равнодушно към контекста? Мисля, че господин Монк доказва, че отговорът е „да“.

В продължение на цяла минута всички се взираха мълчаливо в мен. Може и да изглеждам като член на работническата класа, това обаче не означава, че нямам образование. Наслаждавах се на удивлението им и се опитвах да не изглеждам самодоволна.

Колинс вдигна бутилката „Уиндекс“ и я поднесе на Монк.

— Ваша е — каза той, — заедно с нашите почитания.

Монк отстъпи назад, протегнал ръце пред себе си.

— Наистина ли мислите, че мога да изляза оттук с това и никой няма да забележи? Това е подкуп.

— Това е „Уиндекс“ — каза Колинс.

— Това, което правите, е отчаяна постъпка на виновен човек, и е равносилно на признание.

— Не съм убил Алегра Дусет — каза Колинс.

— Тогава защо се опитвате да ме подкупите? — попита Монк. — Трябва да сте направили нещо нередно. Ще открия какво е. Можете да бъдете сигурен в това.

С тази реплика Монк излезе, като по целия път закриваше очите си с ръка, за да не вижда болезнените изображения на абстрактния експресионизъм.

Върнахме се пеша до колата ми, която беше паркирана на няколко пресечки северно на Сътър. Тротоарът беше претъпкан с хора. Ръцете на Монк бяха пъхнати дълбоко в джобовете на палтото му, а главата му беше ниско наведена, докато упорито се опитваше да не се блъсне в някого. Усилията му да избягва всякакъв контакт с минувачите превръщаха вървежа му в нещо, наподобяващо шамански танц. Той се извиваше, кривеше и правеше чупки. Изкушавах се да сложа на тротоара една шапка и да събирам дарения за уличното му представление.

— Едно е да не харесвате дадено произведение на изкуството — казах. — Но не мислите ли, че беше малко пресилено да криете очите си?

— Защиатавах се.

— От една картина с маслени бои?

— Нямах представа какво е за мен да съм принуден да гледам нещо толкова ужасно.

— Как е възможно съвсем небрежно да разглеждате окървавен, обезобразен труп, но да се отвращавате от няколко цветни петна и пръски боя, разпръснати с въображение по брезентово платно?

— Колкото по-продължително гледам нещо толкова хаотично, толкова неорганизирано, толкова *нередно*, толкова по-силен и неустоим става поривът ми.

— Порив към какво?

— Да го поправа — каза Монк.

— Как бихте могли да поправите една картина? Как искате да въведете ред в нещо преднамерено абстрактно?

— Не знам, и именно от това се страхувам. Нямам представа какво бих могъл да сторя.

— Със сигурност можехте да се овладеете — казах. Той ме погледна. — Няма значение, вземам си думите назад.

— Когато пред мен има неразкрито убийство, ме тласка същият порив да разреши проблема. Но знам как да го направя — обясни Монк. — Събирам доказателствата в ясна картина на случилото се, а след това се погрижвам убиецът да бъде наказан за престъпленията си.

— Смятате ли, че Колинс е убил Алегра Дусет?

— По собственото му признание той е имал средство, мотив и възможност — каза Монк. — Фактът, че е имал ключ и че е бил любовник на Дусет, би обяснил как е влязъл в къщата, защо тя е стояла с лице към убицеца си, и защо е разбрала, че е в опасност едва когато е било твърде късно.

— Ами отвореният прозорец на банята и откъртената метална пръчка за окачване на кърпи?

— Колинс е могъл да инсценира цялата постановка, за да направи случилото се да изглежда така, сякаш някой е влязъл насила, когато в действителност не е било така.

— Човек би си помислил, че ако е планирал да убие Алегра Дусет, Колинс щеше да си съчини по-убедително алиби.

— Да, така би си помислил — каза Монк.

— Но пък може би той точно това иска да си помислим — казах. — Може би алибито му нарочно е толкова неубедително, за да изглежда по-невинен.

— Може би — каза Монк.

— Е, кое е вярното?

Монк сви рамене:

— Още не знам. Но бях много впечатлен от онази реч, дето я дръпна в галерията.

Усмихнах се. Може дори да съм се изчервила. За пръв път Монк ми казваше, че е впечатлен от някое мое изказване или постъпка.

— Наистина ли? — попитах, опитвайки се да си изпрося още някой комплимент.

— Не мога да престана да мисля за това.

— Имате предвид трънливия философски въпрос за това, в какво се състои изкуството?

— Имам предвид кутията от сапун „Брило“ — каза Монк. — Звучи невероятно. Къде мога да я видя?

Клетъчният ми телефон звънна. Полицай Къртис се обаждаше да съобщи, че Сан Франциско е останал с един данъкоплатец по-малко.

Бяхме на път към място, където бе станало убийство, така че на жертвата вече не можеше да ѝ се помогне, но въпреки това изпитвах

усещане за неотложност. Това не означава, че шофирах с превишена скорост, макар че определено карах агресивно.

Ако още дълго продължавахме да се правим на ченгета, щях да поискам прикрепена с магнит червена прозрачна лампа, каквато имаше *Коджак*, за да мога да протегна ръка нагоре и да я сложа на покрива на колата си, когато дойде моментът да натисна с всичка сила педала на газта.

Но в момента не натисках педала кой знае колко силно, затова се изненадах, когато видях как в огледалото ми за обратно виждане се появи отражението на полицейска кола с примигващи светлини.

— Какво иска този? — попитах.

Монк погледна през рамо:

— Може би са го пратили да ни ескортира.

— Съмнявам се — казах.

Във всеки случай продължих да шофирам, отминавайки още една-две пресечки, докато полицаят натисна кратко сирената и ми даде сигнал да се изтегля от платното и да спра.

Паркирах в червена зона, единственото открито пространство на улицата, и свалих стъклото на прозореца. Монк ме изгледа укорително.

— Сега вече го направи — каза той.

— Нищо не съм направила — казах.

— Полицията не те отбива от пътя ей така, за нищо — рече Монк.

— Прави го, ако возиш човека, приел предложението на кмета да оглави отдел „Убийства“ по време на *Синия грип*.

— Не разбирам какво имаш предвид — каза Монк.

— Те знаеха, че сме на път към местопрестъплението и че вероятно ще минем оттук — казах. — Това беше капан. Не бих се изненадала, ако полицаите във всички патрулни коли в града са предупредени да ме глобят за нещо си.

— Някой страда от комплекс за преследване — рече Монк.

— Вдигнаха колата ми с „паяк“ от местопрестъпление — казах.

— Беше паркирала неправилно, нали?

— Убягва ви най-главното — казах.

— Трябва вече да четеш знаците, преди да паркираш — каза той.

Полицаят се приближи до прозореца ми. Беше азиатец в средата на шейсетте. На табелката с името му пишеше, че се казва полицай

Накамура.

— Шофьорската книжка и регистрационния талон, ако обичате — каза той.

Подадох му шофьорската си книжка. Когато я взе, аз се пресегнах през Монк, отворих жабката и извадих регистрационния си талон.

— Нещо сте се разбързали, госпожице Тийгър — рече полицай Накамура.

— Това е капитан Монк, от отдел „Убийства“, както вече знаете. — Подадох на полицая регистрационния талон. — Аз съм негов шофьор. Пътуваме към местопрестъпление, по официални полицейски дела.

Монк вдигна значката си.

— Това не е оправдание за превишаване на скоростта в населено място — каза полицай Накамура. — Вие сте цивилен гражданин в цивилно превозно средство. Трябва да спазвате правилата за движение.

— И аз все това ѝ повтарям — рече Монк.

— Благодаря за подкрепата — казах на Монк, после се обърнах отново към полицаи. — Не съм карала с превишена скорост.

— Боя се, че това твърдение е невярно — каза полицай Накамура. — Засякох ви с радара, че шофирате с петдесет километра в час.

— За Бога, жено, какво си си мислила? — възкликна Монк.

— Това е зона, в която позволената скорост е четиридесет и пет километра в час, господин Монк. Бях превишила ограничението за скоростта с *пет* километра.

— Значи признавате, че сте превишили скоростта? — ухилено рече полицай Накамура.

— Не може да говорите сериозно — казах.

— Напълно сериозен съм, госпожице Тийгър. Тези пресечки са пълни с жени с бебешки колички, възрастни граждани и деца — каза полицай Накамура, като едва се сдържаше да не се разсмее. — Това не е състезателна писта.

— Състезателна писта ли? — повторих. — Какво е това, хиляда деветстотин петдесет и седма ли?

— Как можеш да си толкова безразсъдна? — упрекна ме Монк. — Изобщо ли не цениш човешкия живот?

— Хайде, господин Монк, нима не разбирате какво става тук? Това няма нищо общо с факта дали съм превишила ограничението за скоростта с някакви си пет километра в час, или не: всичко е заради вас — казах. — Това си е чист тормоз.

— Освен това сте паркирали в червена зона — допълни полицай Накамура. — Това е нарушение на правилата за паркиране.

— Виждате ли? — обърнах се към Монк. — Сега вече разбирате ли?

— Вие не сте истински полицай — каза Монк.

— Моля, останете където сте, докато ви напиша квитанциите за глобите — каза полицай Накамура, като се върна при колата си.

— Бог да ви благослови, полицай — рече Монк.

Погледнах в огледалото за обратно виждане и видях Накамура да се смее под мустак. Гадина такава.

— Би трябвало да си благодарна, че се показва толкова снизходителен към теб — каза Монк.

— Снизходителен към мен? Не мога да повярвам на това, което казвате — почти изкрещях от гняв. — Глобите, които пише заради тези измислени нарушения, вероятно ще ми струват стотици долари!

— Не гледай към мен — каза Монк. — Не аз карах като бесен.

— Вие сте капитан от полицията — рекох.

— Да не искаш да кажеш, че би трябвало лично да те арестувам?

— Би трябвало да му препоръчате какво да направи с тези квитанции за глоба.

— Ще го направя — каза Монк.

— Наистина ли?

Полицаят се върна и ми връчи квитанциите, шофьорската книжка и регистрационния талон.

— Добре ще е за в бъдеще да шофирате по-внимателно, госпожице Тийгър, заради собствената си безопасност и за доброто на общността.

Погледнах Монк:

— Нямате ли да казвате нещо на този полицай?

Монк се прокашля:

— Аз съм началник на отдел „Убийства“ — наясно ли сте с този факт?

— Да, сър, наясно съм.

— Хубаво, тогава слушайте много внимателно. Ето какво искам да направите с тези квитанции. — Монк се наведе през мен и погледна полицаия в очите: — Направете копия и ѝ ги изпратете по пощата, за всеки случай, ако изгуби оригиналите.

— Ще го направя — каза полицаи Накамура, леко объркан, и се отдалечи.

— Много благодаря — обърнах се към Монк.

— Просто се грижа възможно най-добре за интересите ти.

— Как точно? — попитах.

— Ако ги изгубиш и пропуснеш да платиш глобата, могат да издадат заповед за арестуването ти — каза Монк. — И тогава кой ще ми бъде шофьор?

12. Г-Н МОНК ПОСЕЩАВА ДРУГО МЕСТОПРЕСТЪПЛЕНИЕ

Ричмънд Дистрикт някога представлявала мъглива пустош, където градът погребвал мъртвците си. Сега се е превърнала в подслоняващ многобройни култури и етноси квартал с китайски ресторанти и италиански пекарни, френски бистра и руски чайни. Построените на прелома между деветнайсети и дваисети век домове в стил Едуард стоят рамо до рамо с подредени в редици еднакви викториански къщи и покрити с гипсова мазилка жилищни блокове. Това е причудливо място, на ръба да се превърне в изключително шикозно и в безбожно скъпо. В този квартал се намира единствената сатанистка църква в града, но няма да откриете много агенти по недвижими имоти, които да споменават този факт, нито пък ще го намерите изтъкнат в някой туристически справочник.

Трупът на Скот Егърс се намираше в уличката зад боядисаната му в пастелни цветове къща на Десето Авеню. Бяла найлонова торба за покупки беше нахлузена на главата му и пристегнатата около врата му.

Егърс носеше тениска без ръкави и къси панталони. Притежаваше по-скоро изваяната мускулатура на човек, който тренира с тежести, отколкото естественото телосложение на човек, заякнал от физическа работа.

Тялото се намираше между лъскав „Лексус“ комби и няколко метални кофи за боклук, поради което на Монк му бе трудно да се концентрира върху настоящата задача.

Монк стоеше на няколко крачки от тялото и зорко наблюдаваше кофите, сякаш можеха внезапно да връхлетят върху него и да го погълнат.

Жена в грозен бял гащеризон, на гърба на който бяха щамповани в яркочълт цвят буквите SID, се беше навела над тялото — дългата черна коса беше вързана на конска опашка и пъхната под яката ѝ, за да не оскверни местопрестъплението. Беше в края на трийсетте си години и лицето ѝ беше осеяно с лунички. Представи ни се като Тери Куин.

— Ето какво мисля, че се е случило — започна тя, но спря на средата на изречението, когато Монк вдигна ръка.

— Под колата има комплект ключове, а тилът на жертвата е покрит със засъхнала кръв — каза Монк. — Следователно е ясно, че е отивал към колата си, изваждайки ключовете си, за да изключи алармата, когато е бил ударен в гръб. Паднал е по очи. Убиецът е грабнал найлонов пазарски плик от боклука, притиснал е този човек към земята и го е задушил.

— Откъде знаете, че пликът е взет от боклука, а убиецът не го е носел със себе си? — попита Тери.

Монк посочи логото на магазина върху плика:

— Минахме покрай тази бакалия на Клемънт Стрийт, докато идвахме насам, затова предполагам, че там пазарува жертвата и че кофата му за боклук е пълна с такива торбички.

— Бива си ви — рече Тери.

— Съжалявам — каза Монк. — Обикновено се справям по-добре.

Забележката би прозвучала арогантно, ако в нея не се усещаше такова неподправено разочарование от собствените му способности.

Тери ме погледна въпросително. Не знаех как да предам отговора само с изражението на лицето си — не че изобщо можех да дам някакъв отговор.

— Господин Егърс е бил ударен с тъп предмет, например тръба или лост. Каквото и да е било, не го открихме — каза Тери. — На гърба на жертвата има следа от натъртване, вероятно там, където убиецът го е притискал с коляно, а в боклука има още много от онези пазарски пликове.

— Какъв ужасен начин да умреш — рекох.

— Можело е да бъде и по-лошо — каза Тери. — Можеше да е бил в съзнание, когато се е случило. В общи линии може да се каже, че е умрял в съня си, и всичко е свършило за няма и пет минути. Господин Егърс така и не е разбрал какво го е ударило.

— Или кой го е ударил — заяви Монк. — Всичко е станало зад гърба му.

— Звучи ми логично — каза Тери. — Този човек е бил силен. Не бих искала да го предизвикам на честна борба, а имам черен колан.

— Колко ли струва тази кола? — рече Монк.

Свих рамене.

— Предполагам, че стотина хиляди долара.

— Чудя се защо убиецът не я е взел — каза Монк. — Щяло е да бъде лесно. Ключовете са ей там на земята.

— Може би колата има устройство за проследяване и убиецът се е страхувал, че полицията ще го активира и ще открие местонахождението му — предположих.

— Освен това убиецът не е взел портфейла на Егърс — каза Тери. — Вътре има две хиляди долара в брой и няколко кредитни карти.

Монк се намръщи, изви рамене назад, и започна лениво да си играе с най-горното копче на яката си, сякаш дрехите му причиняваха сърбеж или не му бяха по мярка. Не дрехите му обаче бяха причина за раздразнението му, а фактите по случая.

— От колко време е мъртъв? — попита Монк.

— Предполагам, от около час. Тялото му беше още топло, когато пристигнахме. Любовникът му се върнал, след като излизал да тича в „Президио“, намерил тялото и съобщил в полицията. Това е той, с бейзболната шапка. — Тя посочи към един мъж, застанал пред тълпата, която се беше събрала от другата страна на жълтата полицейска лента. Мъжът беше облечен в яркосин екип за бягане, а по грубите му, небръснати бузи се стичаха сълзи. — Казва се Ханк Кризуел.

— Благодаря ти, Тери — каза Монк.

— За това ми плащат, сър — каза тя с усмивка. Игрива усмивка. Едва не паднах от изненада. Монк, разбира се, не схвана намека в усмивката ѝ. Той е невероятно наблюдателен, освен когато става дума за тънкостите на човешкото поведение.

Ако смятах, че Монк ще си падне по идеята за среща, щях да му изтъкна какво е пропуснал. Той обаче още беше влюбен в покойната си съпруга и, доколкото можех да преценя, ни най-малко не се интересуваше от започване на романтична любовна връзка. Зачудих се какво в Монк беше привлякло Тери.

Той отиде до полицейската лента и небрежно показа значката си на Ханк Кризуел. Това му харесваше толкова много, че я показа още два пъти на униформения полицаи.

— Аз съм Ейдриън Монк. Разследвам убийството на господин Егърс. Съжалявам за загубата ви.

— Няма нищо за разследване. Идете и арестувайте Мърл Сметър — каза Кризуел, като бършеше с длани сълзите от бузите си. — Той уби Скот.

— Откъде знаете? — попита Монк.

Аз щях първо да попитам кой е Мърл Сметър, но не аз бях детективът.

— Сметър си направи веранда от червено дърво и сауна на покрива, без да вземе нито едно от нужните разрешителни. Непрекъснато организира празненства там горе. Дори само шумът от това е достатъчен проблем, но тръбите за басейна са точно пред прозореца на спалнята ни, и вят и гъргорят денонощно — каза Кризуел. — Затова подадохме до градската управа оплакване срещу него, и те ще го накарат да изтръгне всичко.

— Прилича на дребен междусъседски спор — каза Монк. — Не на нещо, което би довело до убийство.

— Хората се избиват помежду си за дребни пари. На Сметър му струва сто и шейсет хиляди долара да махне всичко и да възстанови покрива в първоначалния му вид, и той обвинява за това нас — каза Кризуел. — Би могло да му струва повече, ако спечелим юридическия иск.

— Подали сте иск срещу него? — попитах. — За какво?

— Ние сме художници, графични дизайнери. Шумът ни пречи да спим достатъчно, което се отразява на способността ни за творчество и на работата ни. Затова сме подали иск на стойност милион и половина долара за изгубени приходи и умишлено причиняване на емоционално страдание — каза Кризуел. — Сега обаче тази сума трябва да се увеличи значително. Преживявам *изключително* емоционално страдание.

От зачервените очи на Кризуел се отрониха още сълзи, и той се разтърси от нови ридания.

— Къде мога да намеря господин Сметър? — попита Монк.

Кризуел подсмръкна и обвинително насочи пръст към един мъж, който би се открил във всяка тълпа.

Сметър приличаше на кръстоска между много дребен човек и пор. Беше плешив мъж, с бирено коремче, със стърчащи изпод яката

снопчета косми, и намазани с восък мустаци, извити в краищата.

Освен това беше висок едва метър и петдесет.

Единственият начин, по който Мърл Сметър можеше да е нападнал Скот Егърс в гръб, беше да се е хвърлил върху него, отскачайки от пръчка за игра на поло.

Двамата с Монк се спогледахме. И той не изглеждаше убеден.

— Благодаря ви за помощта, господин Кризуел — каза Монк. — Бих искал да възложа на някой полицай да вземе показанията ви, ако нямате нищо против.

— Значи няма да арестувате Сметър?

— Все още не — рече Монк.

Отправихме се към един от полицаите. Когато се приближихме, познах в негово лице полицай Милнър, същия, който услужи на Монк с бинокъла си в парка Маккинли. Той се усмихна топло, като ни видя.

— Не знаех, че районът ви на действие обхваща целия град — казах.

— Заради този вирус, който върлува, броят на служителите в управлението доста орedia — каза полицай Милнър. — Затова отивам там, където имат нужда от мен.

— Полицай, можете ли да вземете показания от Ханк Кризуел, Мърл Сметър и всички други съседи с жилища, гледащи към тази уличка? — попита Монк.

— Разбира се — ентузиазирано заяви полицай Милнър.

— Нямате нищо против да помогнете на господин Монк да се измъкне от затруднението?

— Това ми е работата, нали?

— Мислех си, че заради този грип и всичко останало може да имате проблем, задето сте тук.

Полицай Милнър сви рамене:

— Всички трябва да си изкарваме прехраната. Вижте мен — поемам всичката извънредна работа, която мога да намеря.

— Тогава може би бихте могли да съберете още няколко полицаи и да потърсите някого, който би могъл да потвърди, че Ханк Кризуел наистина е тичал в парка по време на убийството — каза Монк.

— Няма проблем, капитане — рече полицай Милнър. — Как върви случаят с *Удушвача*? Обявената от кмета награда помогна ли да откриете нещо?

— Още никой не е дошъл да предяви претенции — каза Монк.

— Някой ще го стори — заяви полицай Милнър. — Има хора, които за двеста и петдесет хиляди долара са готови да издадат и собственото си дете.

Милнър извади бележника си и тръгна към Кризуел. Наблюдавах го как си отива. Добре изглеждаше.

— Мислите, че Кризуел е убил любовника си, а после се е престорил, че е открил тялото? — обърнах се към Монк.

Монк поклати глава:

— Просто разсъждавам задълбочено. Кризуел не би нападнал Егърс посред бял ден в уличката зад дома им. Има твърде голяма вероятност да бъде видян и разпознат.

— Следователно каква е вашата теория?

— Нямам такава — каза Монк. — Нищо в това убийство не е правилно.

— Нима има правилен начин да убиеш някого?

— Ако това е било обир, защо да си правят труда да го задушават, когато вече е бил в безсъзнание и беззащитен? И защо нищо не е било взето? — каза Монк. — Ако това е било предумишлено убийство, защо да го нападат посред бял ден? Ако убиецът още от самото начало е възнамерявал да го задуши, защо не е донесъл найлонова торбичка, вместо да рови из боклука, за да намери такава?

Монк потръпна при самата мисъл за това.

— Изглежда, сякаш убиецът набързо е импровизирал всичко — обясни Монк. — Не е имало никакъв опит да се направи това да прилича на нещо друго, освен на това, което е в действителност.

— А именно?

— Убийство, в което нещо не е наред — каза Монк.

13. Г-Н МОНК ОТИВА В ЩАБКВАРТИРАТА

Монк стоеше на прага на дежурната стая на отдел „Убийства“ и мълчеше, зашеметен. Аз самата също бях доста удивена.

Портър, Чоу и Уайът, техните помощници и полицай Къртис бяха на бюрата си, като или говореха по телефона, или използваша компютрите си, или подреждаха книжа, и едва сега постепенно започваха да си дават сметка за присъствието ни. Но удивлението ни не беше предизвикано от това, че видяхме всичките да се трудят упорито.

Удивителното беше в самата дежурна стая. В наше отсъствие тя беше преобразена в място за излагане на показ на принципите на симетрията и реда.

Всички бюра бяха подредени в редици и поставени на толкова равни разстояния едно от друго, сякаш някой наистина беше измерил разстоянието между тях до сантиметър.

Телефоните, лампите, бележниците, мониторите, клавиатурите, поставките за моливи и останалите принадлежности за бюро бяха поставени точно на едно и също място на всяко бюро без изключение, сякаш бяха трайно залепени по местата си.

Във всяка чаша за моливи имаше точно по четири еднакво дълги молива, по четири химикалки (две черни и две сини), по две ножици и две линийки.

Всички плакати, фотографии, карти и табла за обяви по стените бяха центрирани, изправени, поставени на равни разстояния едно от друго, и подредени по големина, форма и цвят. Дори книжата, снимките и бележките по отделните табла за обяви бяха подредени по големина, форма и цвят.

Мястото беше старателно намонкчено.

Единственият ъгъл от дежурната стая, останал непокътнат, беше кабинетът на капитан Стотълмейър, който, сравнен с останалото, имаше вид, сякаш е бил претършуван.

Докато Монк успее да възприеме всичко това, всички в кабинета бяха зарязали работата си и се обърнаха да го погледнат. Той беше

толкова развълнуван от видяното, че едва успя да си поеме дъх и да проговори.

Да си кажа честно, в очите ми имаше сълзи. Бях щастлива заради Монк и искрено трогната от онова, което тези непознати бяха сторили, за да покажат благосклонността и уважението си към него.

— Благодаря ви — изрече той с треперещ от вълнение глас. — Нямам думи да ви кажа колко много означава това за мен. Няма да ви изоставя.

Искаше да каже още нещо, но не можеше да намери думите. Той просто се усмихна, кимна няколко пъти и се оттегли в стаята за разпити, която използваше като кабинет.

Уайът направи гримаса:

— За какво говореше той, по дяволите?

— Очевидно е напълно откачен — отвърна Чоу.

— Определено — заяви Портър. — Който и да е той.

Бях объркана. Приблжих се до кафемашината, където се бяха събрали Джаспър, Спароу и Арни.

Предполагам, че това превръщаше този ъгъл на стаята в кът на асистентите.

Погледнах Джаспър в очите и посочих към детективите:

— Как са успели да се стегнат и да направят всичко това?

— Не са — каза Джаспър. — Ние със Спароу го направихме.

— Защо? — попитах.

— Очевидно е, че Монк страда от натрапчиво-обсесивно разстройство.

— Искаш да кажеш, че е откачен — рече Спароу.

— Той вече е подложен на необичайно силен стрес — продължи Джаспър, без да обръща внимание на забележката на Спароу. — Едно неподредено обкръжение би му се отразило съсипващо. Колкото по-удобно се чувства в обкръжението си, толкова по-голяма е вероятността да прояви най-добрите си възможности.

Всичко беше вярно. Но това налагаше задаването на един циничен въпрос.

— Моля ви, не приемайте погрешно това — казах, — но какво значение има за вас дали господин Монк ще успее или не?

— Загрижен съм за хората. Иначе нямаше да се занимавам с опазване на умственото здраве. Предполагам обаче, че можете също да

кажете и че това е себичен интерес към пациентката ми — каза Джаспър. — Никога не съм виждал Синди толкова щастлива, нито параноята ѝ толкова овладяна.

— На това ли му казвате „овладяно“? — попитах, хвърляйки поглед към Синди.

Чоу тъкмо отиваше към един шкаф за папки, като вървеше крадешком, криволичеше и използваше заобиколен маршрут, за да не бъде забелязана от мониторите на компютрите, покрай които минаваше.

— Излязла е от къщата без залепена за главата ѝ радиостанция — каза Джаспър. — Това е голяма стъпка.

— Повечето хора прикрепват към ушите си онези джаджи за клетъчните телефони — каза Спароу. — Не виждам особена разлика между тях и нея.

Джаспър се усмихна одобрително:

— Това е вярно, Спароу. Иска ми се повече хора да притежаваха твоите просветени, основаващи се на сравнения възгледи относно умственото здраве.

Погледнах Спароу:

— Изненадана съм, че си помогнала на Джаспър с неговия малък замисъл.

— Джаспър има хубав задник — небрежно отбеляза тя. Джаспър се изчерви. — Готова съм да направя много неща за някой с хубав задник. Пък и дядо наистина имаше нужда от това. То отново му напомня кой е, така че не се налага аз да го правя през цялото време. Това може да е последният му шанс да бъде себе си, и да го знае, преди да откачи напълно.

— Монк е единственото нещо, което сплотява тази група — каза Джаспър. — Никой от тях не би го признал, но те възлагат именно на него надеждите си за опрощение.

— Кучи син! — кресна Уайът, без да се обръща конкретно към някого. — Кой е залепил чашата ми за моливи за бюрото?

Джаспър се сви зад мен и Спароу. На това му се казва смелост — да се криеш зад момичетата.

Уайът се облегна назад в стола си, вдигна ботуша си и зарита пластмасовата чаша за моливи, докато я разби, оставяйки само

основата залепена за плота на бюрото. Доволен, той се върна към работата си.

— Това е напредък — каза ни Арни. — Старият Бесен Джак щеше да стреля в чашата.

— Има ли нещо, по което този човек да не е готов да стреля? — попитах.

— По майка си — каза Арни. — Е, поне не и напоследък, във всеки случай.

Монк се върна в дежурната стая. Изглеждаше спокоен и отпуснат за пръв път, откакто си получи обратно значката. Приблужи се до бюрото на Портър:

— Докъде сме с разпитите на случайно минаващи търговци на спрени от производство и излишни обувки за бягане?

Портър погледна бележките си:

— Получих доклади за седемнайсет разпита, проведени от изпратени за тази цел служители. Никой от търговците още не е разпознал нито една от жените на снимките, но съхраних в компютъра информацията за имената, адресите и други данни за живота на всички, с които служителите са разговаряли, в случай че се наложи да ги потърсим отново по-късно.

Монк кимна:

— Продължавай да работиш все така добре.

— Няма да мръдна от бюрото си, докато не разнищим докрай този случай — заяви Портър.

— Той не се шегува — каза ми Спароу. — Надявам се, че в сградата има души.

Монк се приближи до бюрото на Синди Чоу:

— Някакъв успех в издирването на преследвача на Даян Тръби?

— Още е в неизвестност, но има роднини в Сакраменто, затова предупредих тамошните ченгета и каемпитата да бъдат нащрек.

— Каемпитата ли?

— КМП — каза Чоу. — Калифорнийските магистрални патрули. Къде бяхте?

— Далече — каза Монк.

— В държавно или в частно психиатрично заведение?

— В апартамента си — каза Монк. — Той е сравнително уединен.

— А-ха — каза Чоу и кимна, сякаш в думите на Монк имаше някакво двояко значение, и тя го разбираше. В тях обаче нямаше друг смисъл. Поне така *мисля*.

— Открих някои важни неща за Алегра Дусет — каза Чоу и направи малка пауза, за да подчертае важността на онова, което се готвеше да каже. — Малко преди да се премести от Ел Ей в Сан Франциско, е прекарала няколко месеца при „приятели“ в Албакърки.

Монк сви рамене:

— Това има ли някакво значение?

Чоу изглеждаше смаяна.

— *Огромно*. Щабквартирата на агенцията „Омега“, тайният орден на човечи и извънземни, които дърпат конците на всяко правителство по света, се намира под въздушната база „Къртленд“ в Албакърки. Именно това е мястото, на което извънземните, най-вече сиви и зелени, живеят и провеждат експериментите си за контрол на ума, включително Хладилния проект. Което в общи линии е незаконно, неупълномощено „разклонение“ на Операция „Скара“.

— Последната част е истинска — прошепна ми Джаспър, докато Чоу продължаваше да бърби.

— Това за сивите и зелените извънземни ли? — отвърнах.

— За операция „Скара“ — каза Джаспър. — ЦРУ похарчи двайсет милиона за тайна програма, за да използва медиуми да четат мислите на вражески агенти, да променя орбитата на шпионски сателити, и да открива плутоний в Северна Корея. Тази програма беше следствие на МК-Ултра, отдела на ЦРУ за контрол на ума, издържана през хиляда деветстотин петдесет и трета с шест процента от бюджета на управлението, докато накрая беше прекратена през хиляда деветстотин седемдесет и втора.

Втренчих се в него.

— Честно — допълни той. — Именно те пуснаха ЛСД за масова употреба и всъщност създадоха шейсетте години на двайсети век.

Втренчих се в него.

— Вярно е — каза той. — Можете и сама да го проверите.

Джаспър ме плашеше. Той беше професионалист, грижещ се за опазването на душевното здраве. Ако беше възможно част от параноята на Чоу да се предаде на него, тогава какво можеше да се предполага, че ще стане с мен, след като се бях движила в компанията

на Монк? Колко ли време щеше да мине, преди да започна да меря кубчетата лед във фризера си, за да се уверя, че са съвсем квадратни?

Докато говорех с Джаспър и за миг се вгълбих в собствения си малък кошмар, пропуснах много от онова, което Чоу имаше да каже; вероятно обаче мога да обобщя същината достатъчно простичко: Извънземните разбъркват мозъците ни, бърникат из телесните ни отверстия и контролират света с помощта на злонамерени правителствени агенции.

— Ами Макс Колинс? — попита Монк. — Знаете ли нещо за него?

— Ето тук става наистина интересно — каза Чоу. — Натрупал е състояние, като е разработвал модернизирани софтуер за радарни системи — каза тя. — Един от най-големите му клиенти е правителството на Съединените щати. Свържете точките.

— Какви точки? — попита Монк.

— Албакърки. Радарен софтуер. Военновъздушната база „Къртланд“. Астрология. Извънземни. Хладилния проект. Розуел. Убийство. Трябва ли да ви го нарисувам?

— Би ли го направила, ако обичаш? Мисля, че това ще ни бъде от голяма помощ. — Монк продължи към бюрото на Уайът и застина, когато видя липсващата чаша за моливи. — Чашата ви за моливи я няма.

— Нахлух в три места за продажба на крадени коли, но няма и следа от колата на съпругата на Ямада — каза Уайът. — Вероятно досега е разглобена на части, които вече са на път към Мексико, Китай и Южна Америка. По това време другата седмица предните й седалки ще са на път към Манила.

— На всички други бюра има чаши за моливи — каза Монк. — А на вашето — не.

— Възложих на техниците в лабораторията да се опитат да сравнят следите от гуми на пресечката с онези по пода на гаража й — каза Уайът. — Освен това проверявам къде е била по време на убийството. Тя казва, че била в дома на приятеля си, и той поддържа твърдението й, но съм сигурен, че е готов да излъже за процент от парите от застраховката „Живот“ на Ямада. Ще го пречупя, дори ако се наложи да го направя с голи ръце.

— Трябва да ви намерим нещо за моливите. — Монк се обърна към полицай Къртис, която стоеше отстрани в очакване на нареждания. — Наложително е да му намерите чаша за моливи, която си пасва с останалите.

Тя кимна и си записа в бележника.

— Чаша за моливи. Задължително. Да се намери.

— Извинете — каза някой.

Всички се обърнахме и видяхме върлинест мъж на трийсетина години, който беше застанал на прага, след като бе придружен дотам от един полицай. Непознатият беше слаб, с дълъг врат, дълги ръце, и тясно лице. Тресеше се, сякаш през кокалестото му тяло преминаваше електрически ток, и нервно подръпваше едно снопче косми на брадичката си.

— Кой е шефът тук?

Монк пристъпи напред:

— Май съм аз.

— Пригответе се да ми напишете един много тлъст чек — каза мъжът. — Мога да ви предам *Удушвача от Голдън Гейт*.

14. Г-Н МОНК ПРЕДВОЖДА НАПАДЕНИЕТО

Монк забързано натика мъжа в една стая за разпити. Придружих го, макар да не бях ченге и да не бях поканена да го сторя. Напълно съм сигурна, че д-р Уотсън щеше да придружи Холмс в такава ситуация.

— Аз съм капитан Монк. Вие кой сте?

— Бъртрам Грубър.

— За начало можете да си разкопчаете ризата, господин Грубър — каза Монк.

— Не съм дошъл на медицински преглед.

— Пропуснали сте един илик — обясни Монк. — Цялата ви риза е закопчана накриво.

— Е, и какво от това?

— Намирате се в полицейски участък. Нашата работа е да прилагаме закона и реда — каза Монк. — А вие, сър, сте нарушили този ред.

— Господин Монк — обадох се, — този човек твърди, че разполага с информация, която може да доведе до арестуването на *Удушвача от Голдън Гейт*.

— Точно с това разполагам — потвърди Грубър.

— От мен се очаква да се доверя на човек, който е пиян и неспретнат? — рече Монк.

— Не съм пиян — каза Грубър.

— Тогава защо сте толкова неспретнат?

Грубър неохотно разкопча ризата си. Монк му обърна гръб и ми даде знак да направя същото.

— Не съм стеснителен — рече Грубър.

— А би трябвало — каза Монк.

— Какво знаете за *Удушвача*? — попитах, с гръб към Грубър.

— До парка „Маккинли“ има една общинска градина. Рано в неделя сутринта отидох там да си поляя ягодите. Тъкмо се навеждах,

нали знаете, да ги поляя, когато видях онзи тип да излиза от парка за разхождане на кучета — само че той нямаше куче. Не ме видя. Странното е, че притискаше онази обувка за бягане към гърдите си, все едно беше златна или нещо такова.

Обувка.

Сърцето ми пропусна един удар. Ако Монк знаеше, че сърцето ми е направило това, щеше да настоя то да удари още веднъж, за да навакса.

Монк се обърна и аз направих същото.

— Ризата ви все още е погрешно закопчана — каза Монк.

Грубър сведе поглед към тялото си:

— Не, не е.

Беше. Монк ме погледна умолително.

— Не е възможно сериозно да искате от мен да му закопчая ризата — казах.

— Покажи малко състрадание към ближния си — помоли Монк.

— Да — рече Грубър. — Покажете ми.

Знаех, че Монк няма да бъде в състояние да се концентрира, докато ризата е погрешно закопчана. Трябваше да се жертвам заради нашия екип. Въздъхнах и разкопчах ризата на Грубър, разкривайки кльощавия му, хлътнал гръден кош. Той ми се ухили.

— Хубаво, а? — рече той. — Тренирам.

— По-добре ще е да получа голямо повишение — обърнах се към Монк, но той вече ни беше обърнал гръб.

— Разкажете ни повече за човека, когото сте видели — каза Монк.

— Беше дебел бял мъж в средата на трийсетте или началото на четирийсетте. Беше средно висок, с мазна кафява коса и големи, закръглени бузи, все едно държеше в устата си две топки за тенис.

Закопчах ризата възможно най-бързо.

— Готово.

— Ако се размечтаеш за този момент, обади ми се — каза Грубър. — Можем да се повозим на яхтата ми.

— Имате яхта? — попитах.

— Скоро ще имам. — Той намигна. — Това е на първо място в списъка на нещата, които ще си купя с двеста и петдесетте хиляди долара.

— Не ни съобщихте нищо, което може да ни е от полза — каза Монк.

— Още не съм свършил — рече Грубър. — Оня тип си остърга обувката в ръба на бордюра, та да изчисти от нея някакви кучешки лайна, после се качи в колата си — избелял син форд „Таурус“, модел хиляда деветстотин деветдесет и девета със счупен заден фар и вдлъбнатина на бронята. Искате ли номерата?

— Помните регистрационния му номер? — възкликна невярващо Монк.

— Само последната буква и цифрите, защото съвпадат с рождения ден на майка ми — каза Грубър. — М-петстотин шейсет и седма. Като пети май хиляда деветстотин шейсет и седма.

— Стойте тук — каза му Монк. — В стаята има хубаво огледало. Може би ще искате да се поупражнявате в закопчаване на ризата си, докато ни няма.

Щом излязохме от стаята, Монк отиде право при полицай Къртис, която, също като всички останали, чакаше в дежурната стая, за да чуе новините, които той имаше да събщи.

— Искам от вас веднага да проследите един регистрационен номер — каза Монк. — Завършва на „М-567“.

— При положение че разполагате само с част от номера — каза тя, — при търсенето ще излязат стотици такива резултати.

— Искам само онези, които се отнасят за коли с марката форд „Таурус“ — каза Монк.

Полицай Къртис седна пред един компютър и въведе информацията.

— Какво мислите за историята, която той ни разказа? — попитах.

— Той знаеше за лявата обувка. Тази информация не беше оповестена. Освен това каза, че мъжът е излизал от парка за разхождане на кучета. Точното място, където беше открито тялото, също не беше огласено.

— Значи това е добра следа.

— Нямам му доверие — каза Монк.

— Казвате това само защото ризата му не беше закопчана както трябва.

— Няма да намериш по-добър показател за характера на човек — каза Монк. — Затова не се изненадах, когато той излъга.

— За какво е излъгал?

— За това какво е правил в парка тази сутрин — рече Монк.

— Откъде знаете? — Ето че отново задавах този въпрос. Би трябвало да го напечатам на тениска, заедно с още няколко, които често повтарях, и да я нося на работа всеки ден като униформа.

— Каза, че наглеждал ягодите си.

— Там има градина за общо ползване — казах. — Хората могат да отглеждат каквото си искат.

— Но е твърде рано за садене на ягоди. Най-подходящото време е между първи и десети ноември, за да се хване зимният мраз; иначе ще произведете съвсем малко или никакви ягоди.

— Може просто да не го бива като фермер — казах. — Аз също нямаше да знам кога е подходящото време за садене на ягодите.

Полицай Къртис се обади:

— Като въведох частичната информация за регистрационния номер, получих един резултат за форд „Таурус“, модел хиляда деветстотин деветдесет и девета, сър. Намира се тук в Сан Франциско и е регистриран на името на Чарли Херин.

— Това име ми е познато — каза Портър.

— Наистина ли? — полита Монк.

— Мисля, че е моето — каза Портър.

— Не е твоето — каза Спароу. — Твоето име е Джордж Клуни.

— Тогава има друга причина, поради която това име ми е известно. — Портър започна да рови из разпръснатите листове по бюрото си. — А. Ето го. Чарли Херин. Той продава преоценени обувки на един битак в Мишън Дистрикт.

Сърцето ми отново пропусна удар. Ако това продължаваше, щеше да се наложи да си запиша час при кардиолог.

Чарли Херин трябваше да е убиецът. В противен случай пасването на тези факти щеше да бъде определено като едно от най-големите съвпадения в историята на съвпаденията.

Единственото неприятно нещо беше, че Бъртрам Грубър щеше да получи двеста и петдесет хиляди долара за това, че беше насочил полицията към Херин. Признавам, че изпитвах негодувание и завист. Монк разкриваше по осемнайсет или двайсет убийства годишно и

получаваше нищожно заплащане като консултант, от което идваше жалката ми заплата. Но сега се появяваше някакъв смотаняк, съобщаваше ни един регистрационен номер и получаваше четвърт милион долара. На Монк щяха да са му нужни години, прекарани в служба на града, за да спечели толкова.

Уайът се надигна от мястото си и се наведе над рамото на полицай Къртис:

— Разполагате ли с адреса на Херин?

Полицай Къртис кимна:

— Разпечатката тъкмо излиза от принтера.

Уайът измарширува до принтера и рязко издърпа листа.

— Живее в един бордей в Мишън Дистрикт. Ще трябва да го щурмуваме с цялостно тактическо нападение, колкото е възможно по-скоро.

— Не можем ли просто да почукаме на вратата и да разберем дали си е вкъщи? — попита Монк. — Аз обикновено така правя.

— Говорим за психопат. Ако днес двама униформени полицаи са го разпитвали за мъртвите жени, той знае, че е само въпрос на време ние да му хванем следите — каза Уайът. — Той или се готви да офейка, или да се спотайва и да се бие докрай.

— Той е прав — каза Джаспър. — От психологическа гледна точка, разбира се.

— Сигурен съм, че появата на полицаите на работното му място много го е разгневила — каза Арни. — Но ако се появят в дома му, нарушавайки личното му пространство, това направо ще го изкара от кожата му.

Монк ми направи знак да се приближа до него в един ъгъл и прошепна:

— Какво да правя?

— Изключително ми е неприятно да го кажа, но Уайът вероятно е прав — казах. — Ако някой тук трябва да бъде начело на тактическо нападение, това е той. Само гледайте да сте облечен в бронирани дрехи от глава до пети.

— Наистина ли трябва да съм там? — изхленчи Монк.

— Вие сте капитанът — напомних му.

Екипът за тактическото нападение се събра на паркинга на един супермаркет от веригата „Сейфуей“ зад ъгъла срещу сградата, в която живееше Чарли Херин.

Монк стоеше, облечен в бронираната си жилетка, докато трийсетте други полицаи отново проверяваха оръжията и съобщителната си техника. Изглежда, че се чувстваше неудобно в жилетката си и неловко в това обкръжение, сякаш беше единственият мъж с праволинейна сексуална ориентация в гей бар (все едно такова нещо можеше изобщо да му се случи!). Непрекъснато попипваше слушалките на главата си и наместваше микрофона пред устата си. Вероятно това го отклоняваше от мисълта колко не намясто се чувства.

Уайът обаче беше напълно в стихията си. Бронираната жилетка му прилягаше толкова добре, че се зачудих дали не е изработена по поръчка. Той разстла върху гюрука на една кола план на сградата на Херин, и уверено даваше заповеди на полицаите, докато Монк стоеше настрана и все още наместваше микрофона със слушалките, докато го нагласи точно както трябва.

След като Уайът свърши с инструктирането, вейки свериha часовниците си и заеха позиции. Той хвърли неодобрителен поглед към Монк.

— Носите ли оръжие? — попита Уайът.

Монк бръкна в джоба си и извади половин дузина опаковки с дезинфекционни кърпички.

— Убиват микробите веднага щом се докоснат до тях — рече той.

Уайът направи гримаса на отвращение:

— Остани зад гърба ми и си намери прикритие, когато започне стрелбата.

Монк кимна:

— А кога да започна да се скатавам?

— Ти никога не се скатаваш — каза Уайът.

— Напълно съм сигурен, че го правя — каза Монк. — Мислех си, че може да ми е от помощ, ако започна да загарявам със скатаването сега, за да съм се скатал напълно, когато трябва.

Уайът само поклати глава и си тръгна. Арни му пресече пътя:

— Спомни си дихателните упражнения, на които те учих — каза Арни. — Опитай се да останеш спокоен и съсредоточен.

— Винаги съм спокоен и съсредоточен, когато съм с пистолет в ръка — каза Уайът.

— Не позволявай на гнева да те подтиква — каза Арни. — Ти направлявай гнева си. Насочи го към гаража и го паркирай там.

Уайът го изглежда студено. Арни се умърлуши и се отдалечи, като влачеше крака.

Тъй като Арни и аз бяхме цивилни граждани, не ни позволиха да присъстваме на нападението. Бях благодарна за това. Вместо това наблюдавахме протичането на цялата операция от удобния подвижен команден център — модернизиран микробус с телевизионни монитори, които излъчваха кадри на живо, заснети от микрокамерите, монтирани в шлемовете на момчетата от специалния отряд.

Преди да ви разкажа какво се случи, имайте предвид, че в действителност не бях там. Този разказ се основава на онова, което видях на „полицейските камери“ в командния център и на това, което научих по-късно от Монк, така че ако тук ви звучи като вездесъщ разказвач, ще сте наясно каква е причината.

Ченгетата обкръжиха сградата от няколко различни входа. Движеха се с хореографски издържана прецизност, с изключение на Монк, който приличаше на танцьор в ансамбъл, който не може да спазва ритъма. Уайът непрекъснато го буташе отново в строя.

Полицаяте евакуираха наемателите на първия етаж, преди да се качат горе в апартамента на Херин. Коридорът беше тесен и зле осветен, с покрит с петна килим и лющещ се боя.

Уайът и полицаите застанаха покрай стените. Монк правеше всичко по силите си, за да не се допира до стените или да не настъпва петната по пода, което го правеше да изглежда сякаш играе на дама в коридора.

Полицаяте застанаха от двете страни на вратата на Херин, насочили оръжията си право в средата ѝ. Уайът пристъпи, вдигна крак и с един мощен ритник разби вратата и тя се отвори.

Привеждайки се ниско, той влезе в стаята и зае позиция за стрелба. Полицаяте се втурнаха зад него, с пистолети, насочени към огромен плакат на усмихващата се Джесика Симпсън по миниатюрни къси панталонки и бюстие. В краката ѝ, върху малка масичка, имаше купчина леви обувки за бягане.

Полицайте се струпаха в празния апартамент, отваряйки рязко вратите, за да се уверят, че никой не се крие в банята или спалнята. Когато Уайът отвори грубо вратата на килера, оттам изпадна подвижна стълба и той едва не я простреля.

Монк се появи зад полицайте и бързо отиде до обувките.

— Веднага ги отнесете обратно в управлението — каза той на най-близкия полицай.

Няколко полицаи чинно последваха нареждането на Монк и прибраха обувките в торби.

— Излизайте — обърна се Уайът към хората си и прибра оръжието си в кобура. — Изглежда, че твърде много сме закъснели.

Монк се заразхожда из миниатюрната всекидневна, оглеждайки евтината, опърпана мебелировка, каталозите за обувки и списанията за педикюр. Спря до масичката за кафе и се наведе да разгледа някакъв фин бял прашец отгоре.

Намръщи се, вдигна очи към тавана и видя пукнатина, разтваряща се като цип. И точно когато започна да проумява какво означават пукнатината и прашецът, таванът се разцепи и оттам се изсипаха мазилка, дърво, парчета от изолацията, и един много дебел мъж, който се стовари право върху Монк.

Изпищях, стряскайки всички в командния център, което не беше особено благоразумна постъпка. Когато някои стресне полицаи, мигновеният им рефлекс е да измъкнат оръжията си. След миг към мен сочеха три пистолета. Моментално забравих за Монк и започнах да се тревожа за собствената си безопасност.

— Съжалявам — промърморих сконфузено. Изнервените полицаи прибраха оръжията си, и всички отново насочихме вниманието си към екраните.

— Отпусни се — каза ми Арни. — Уайът е най-добър в това.

Чарли Херин с мъка бе успял да се изправи на крака, повдигайки Монк пред себе си. С една ръка беше обхванал Монк през гърдите, а с другата притискаше пистолет към главата му.

Всички полицаи в малкия апартамент се врътнаха кръгом и насочиха оръжията си към Херин и Монк.

— Пуснете оръжията, или ще му пръсна мозъка — дрезгаво рече Херин и се закашля, за да прочисти гърлото си от прашеца от мазилката, който покриваше него и Монк.

— Чухте го — свалете оръжията. — Уайът излезе пред останалите и насочи масивния си пистолет право в корема на Монк. — Като се има предвид колко са скъпи патроните, трябва да правим икономии.

Полицаите се подчиниха на заповедта на Уайът. Монк се опита да се избърше от праха, но спря, когато Херин тикна пистолета си в ухото му.

— Стига си се гърчил — рече Херин на Монк, после насочи вниманието си към Уайът. — Ти също свали пистолета.

Уайът поклати глава:

— Ето какво ще стане, умнико. Ще застрелям заложника ти.

Очите на Монк се разшириха.

— Добре, това е идея. Хайде да я оставим настрана за момент и да видим дали тримата не можем да помислим внимателно и да решим нещо друго.

— Куршумът ще мине право през него — обърна се Уайът към Херин, — и ще заседне дълбоко в огромното ти шкембе.

— Ще стрелям — рече Херин. — Ще разпръсна мозъка му из цялата стая.

— Ще получиш спазъм, ще се изпуснеш, и ще изгубиш контрол над вътрешностите си — каза Уайът. — Но няма да стреляш.

— Хей, имам идея. Какво ще кажете всички да свалят оръжията и да уредим този въпрос с едно състезание по канадска борба? — каза Монк. — Ще бъде забавно и няма да остане бъркотия за разчистване.

— И двамата ще оживеете, а аз само ще съм прахосал един патрон — продължи Уайът, без да обръща внимание на предложението на Монк. — Другият вариант е да разбия капачките на колената ти с един изстрел и да изстрелям един куршум в черепа ти, когато пуснеш заложника си. Това прави три куршума, което е доста скъпичко за човек с моята заплата.

— Той носи бронирана жилетка — каза Херин, като притисна здраво Монк към себе си. — Защитен съм.

— Пистолетът ми е зареден с куршуми с тефлоново покритие — каза Уайът. — Те могат да пробият стоманена броня.

— Те са незаконни.

— Какво, ще ме арестуваш ли, умнико? — рече Уайът. — Тези куршуми могат да проният бронираната жилетка, все едно е тоалетна

хартия. Докато се гърчиш в агония в локва от собствените си изпражнения, ще те накарам да си признаеш.

— Наистина бих искал тази заложническа криза да се размине без изпражнения — рече Монк. — Какво ще кажете да оставим Чарли да си върви, да преброим до десет, и *тогава* да се втурнем да го преследваме? Мисля, че това ще устрои всички.

— Е, та какво ще кажеш, умнико? — Уайът вдигна спусъка на пистолета си. — Готов ли си да се позабавляваш?

— Това е голям напредък — каза ми Арни, като кимна одобрително.

— Наистина ли? — възкликнах невярващо. — Уайът твърди, че ще разреши конфликта, като простреля господин Монк в корема!

— Не е ли чудесно?

— Някак си не го възприемам по този начин.

— Старият Уайът щеше вече да го е застрелял и нямате да си губи времето първо да говори за това — доволно се усмихна Арни. — За него това е значителна крачка напред.

Изобщо не се съмнявах, че Уайът наистина ще стреля. Сигурна съм, че Монк също не се съмняваше. А, очевидно, също и Чарли Херин. Убиецът пусна пистолета, отдръпна се от Монк и вдигна ръце.

Двама души от специалния отряд веднага го сграбчиха, притиснаха го към земята и му сложиха белезници. Докато ставаше това, Уайът прибра пистолета си в кобура и се приближи към Монк, който трескаво отупваше дрехите си, тропаше с крака и се тръскаше, за да се изчисти от праха.

Уайът погледна Херин и разочаровано поклати глава:

— Всичко разваляш.

— Старият блъф със „застрелването на заложника“ — каза Монк, като отупваше дрехите си. — Удивително е, че хората още се хващат на това.

— Не блъфирам. Аз *винаги* застрелвам заложника — поясни Уайът. — Тоест, до днес. Сигурно съм почнал да се размеквам.

— Никой, който е с ума си, не би сторил това — каза Монк.

— Да си малко луд, е от полза. Точно това ми дава известно превъзходство над всички останали — каза Уайът. — Точно ти би трябвало да го разбираш.

Той намигна на Монк, ухили се цинично и с широки крачки се отправи навън.

15. Г-Н МОНК И ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯТА

Чарли Херин се намираше в килия в предварителния арест, възползвайки се от правото си на мълчание. Уайът смяташе, че може да убеди Херин да стане по-разговорлив, но Монк благоразумно реши да не се възползва от предложението на детектива.

От лабораторията по криминалистика бързо потвърдиха, че липсващите обувки, принадлежащи на трите убити жени, са сред онези в колекцията на Херин. Освен това намериха в колата форд „Таурус“ на Херин червен чакъл от пътеката за бягане в парка „Маккинли“, както и вещественни доказателства, свързани с другите две убийства, безусловно доказващи вината му.

Макар че полицията откри в апартамента на Херин десетки леви обувки за бягане, Монк не смяташе, че това са трофеи от други извършени от Херин убийства. Монк смяташе, че Херин от години краде обувки от жени и едва наскоро си е „повишил квалификацията“, преминавайки към убийства. Дори при това положение Монк накара Франк Портър да започне да разследва миналото на Херин и да се свърже с други служби за прилагане на закона във всички градове, в които Херин беше живял преди.

Независимо какво щеше да разкрие това разследване, едно беше сигурно — случаят с *Удушвача от Голдън Гейт* беше приключен.

Броени минути след арестуването на Херин кметът Смитрович се обади на Монк в дежурната стая да го поздрави и да уговори пресконференция същата вечер, за да оповести публично новината.

— Как кметът е научил толкова бързо? — попитах Монк. Преди той да успее да отговори, се обади Синди Чоу.

— Той има шпиони навсякъде — каза тя.

Никак не ми се искаше да го призная, но тя вероятно беше права. Какво друго обяснение съществуваше?

Но ако кметът ни шпионираше, не можех да не се зачудя кой ли друг можеше да ни наблюдава и да подслушва разговорите ни. Опитах се да не мисля твърде много за това, иначе нещата можеше главоломно

да излязат извън контрол, и преди да се усетя, щях да използвам алуминиево фолио, за да увивам главата си вместо остатъците от храна.

Джаспър изгаряше от нетърпение да разпита Херин и да задълбае в причудливата склонност на убиеца да фетишизира левите крака на жените, но Монк не му позволи. Окръжната прокуратура поемаше случая и щеше да изпрати собствен експерт по психиатрия.

— Вероятно можех да напиша страхотна дисертация по случая на този тип, която щеше да преобърне много схващания — скръбно рече Джаспър.

— Какво стана с идеята ви за почти юнгианското колективно несъзнателно сред параноидните шизофреници? — попитах.

— Кое мислите, че ще срещне по-голям отзвук? Изучаването на параноидните шизофреници ли — каза Джаспър, — или съдебният психиатричен анализ на убиец психопат, фетишизиращ обувките, който убива жени и колекционира леви обувки за бягане? *Вие* кое бихте предпочели да прочетете?

В думите на Джаспър имаше логика.

Монк прекара следващите няколко часа в кабинета си, записвайки върху листчета за картотекиране репликите си за пресконференцията. Упражни ги пред мен, като четеше направо от листчетата.

След като се представяше, той благодареше поименно на всички детективи от екипа си за тяхната отдаденост и упоритата им работа. Накрая настойчиво призоваваше градското ръководство да си оправи отношенията с полицаите, като им отдаде уважението, привилегиите и компенсацията, които заслужават за неуморната си служба на обществото.

— Страхотна реч, господин Монк — казах. — Но няма ли да благодарите на Бъртрам Грубър за това, че ни предостави най-важната следа?

— Не.

— И аз не го харесвам, но не можете да отречете, че без него днес убиецът нямаше да бъде арестуван.

— Той е измамник — каза Монк.

— Чарли Херин не е ли *Удушвачът*?

— Той е — рече Монк.

— И нима именно регистрационният номер, който Грубър ви съобщи, не показва, че от всички заподозрени именно Херин е извършителят?

— Така беше — потвърди Монк.

— Мислите ли, че Грубър е имал нещо общо с убийствата?

— Не — каза Монк.

— Тогава в какво се състои измамата му?

Наистина ми беше много неприятно да защитавам Грубър, но трябваше да му призная заслугата за това, че беше съобщил на полицията какво е видял.

— Грубър лъже — каза Монк.

— Не говорите пак за онези ягоди, нали?

— Грубър е трийсет и няколко годишен. Каза, че запомнил последната част от регистрационния номер, „М-567“, — защото съвпадала с рождения ден на майка му — пети май хиляда деветстотин шейсет и седма година. Това би означавало, че когато го е родила, е била десетгодишна.

Добре, в думите на Монк имаше логика. По някаква причина Грубър не беше напълно честен, когато ни съобщи фактите, с които разполагаше. Дори при това положение нямаше как да се отрече крайният резултат от действията му.

— Какво значение има как Грубър е запомнил регистрационните номера? Херин е убиецът, и е заловен — казах. — И всички тези чифтове обувки за бягане се събраха отново. Равновесието във вселената е възстановено.

— С изключение на едно — настоя Монк. — Той си послужи с измама.

— Е, и какво не е наред сега?

— Аз — каза Монк.

Пресконференцията се състоя същата вечер в разкошната ротонда на кметството, на широката площадка на величественото мраморно стълбище, заобиколено от колоните с орнаменти от колорадски варовик, увенчани със скулптурни изображения на декоративни листа и свитьци.

Ротондата беше драматично осветена, за да се подчертаят елегантните балкони, да се добави драматизъм на изображенията на същества от гръцката митология, изваяни по стените, и да се придаде блясък на сложните изображения по подовете, настлани с розов мрамор от Тенеси.

Кметът Бари Смитрович застана зад подиума, с Бъртрам Грубър от едната си страна и Монк — от другата. Грубър носеше чисто нов, току-що свален от закачалката костюм и нервно подръпваше козята си брадичка Монк подреждаше картончетата с бележките си.

Аз стоях зад Монк заедно с двама от сътрудниците на кмета, които държаха гигантска снимка на чека за двеста и петдесет хиляди долара, който щеше да бъде връчен на Бъртрам Грубър, мизерника му с мизерник.

Имаше само половин дузина репортери, двама фотографи с обикновени фотоапарати, и четирима оператори с камери. Важното обаче вече беше не броят на появилите се хора: важен беше броят на онези, които щяха да превключат на излъчваните на живо предавания по телевизията, радиото и интернет. Дори само един човек да се беше появил с видеокамера, лаптоп и широкообхватна връзка, съществуваше потенциална възможност записаното от него да стигне до милиони зрители по света.

Кметът Смитрович се качи на подиума и се усмихна на публиката, играейки ролята си за невидимите множества, вместо за шепата реално присъстващи.

— Със задоволство съобщавам, че беше извършен арест по случая с убийствата на *Удушвача от Голдън Гейт*, и че жените от този велик град могат отново да се чувстват в безопасност по улиците — каза Смитрович. — Залавянето на този индивид е пряк резултат от обединените усилия на служителите по прилагането на закона и общността, за постигането на една обща цел.

— Какво можете да ни кажете за заподозрения? — провикна се един от репортерите.

— Името му е Чарли Херин, и това е всичко, което съм готов да кажа за него на този етап — каза Смитрович. — Но това, което мога да ви кажа, е, че то щеше още да е на свобода, ако един свидетел не беше дошъл в полицията и не беше споделил изключително важни сведения.

И за мен е огромно удоволствие заради тази смела постъпка да връча наградата от двеста и петдесет хиляди долара на Бъртрам Грубър.

Кметът даде знак на Грубър да пристъпи напред, и двамата помощници му връчиха истинския чек.

— За мен е чест да ви връча този чек за двеста и петдесет хиляди долара като награда за вашата бдителност, кураж и безкористност. — Смитрович разтърси ръката на Грубър.

Ако кметът продължеше да говори още дълго, щеше да ми трябва торбичка за повръщане.

— Просто изпълнявах дълга си като гражданин и като жител на Сан Франциско — каза Грубър. — Щях да го направя и без нищо.

— Значи ще дарите тези пари обратно на града? — пошегува се кметът.

— Не мисля така, Бари — каза Грубър.

Това предизвика в тълпата силен изблик на смях, толкова гръмогласен, че само онези, които стояха точно до Смитрович, го чува да казва на Грубър без следа от хумор в гласа: „За вас съм «господин кмете»“.

Те продължиха да позират заедно още минута, сплели ръце в продължително ръкостискане пред мукавения чек, а после кметът се качи отново на подиума.

Грубър ми намигна. Извърнах поглед. Наистина ли си мислеше, че ще падна в краката му само защото вече беше с двеста и петдесет хиляди долара по-богат?

— Макар че именно онова, което ни беше подсказано от господин Грубър, в крайна сметка доведе до ареста, предоставената от него информация щеше да бъде безполезна, ако не бяха фактите, събрани преди това от капитан Ейдриън Монк — каза кметът. — Аз лично само преди четирийсет и осем часа му възложих да оглави разследване, стигнало до задънена улица по вина на детективите, които се отклониха от изпълнението на служебните си задължения и настояват за по-големи привилегии. На тези детективи, понастоящем участващи в незаконна стачка, аз казвам: Позор за вас. На капитан Монк казвам: Благодаря ви, не само за това, че заловихте този ужасен злодей, но и за това, че по този начин доказахте, че Полицейското управление на Сан Франциско може да работи по-ефективно и ритмично.

Кметът и неговите хора заръкопляскаха, но Монк едва вдигна поглед от картончетата с репликите си. Прошепнах в ухото му:

— Трябва да кажете нещо в защита на капитан Стотълмейър. Не можете да позволите на кмета да ви използва така, господин Монк.

— Не се тревожи — каза Монк. — Работя по това.

Кметът махна на Монк да се качи на подиума и двамата се ръкуваха.

— Благодаря ви, господин кмете — каза Монк, после ми направи знак да му дам кърпичка. Дадох му една, останах там, докато той си чистеше ръцете, после взех от него използваната кърпичка и се отдръпнах.

— Имате ли да кажете няколко думи? — попита кметът.

— Да, имам — каза Монк.

Кметът се отдръпна и Монк зае мястото му.

Монк се прокашля, остави картончетата с бележките си на подиума и внимателно намести микрофона.

После пак го намести. И продължи да го намества.

Секундите се влачеха като часове.

Монк пак нагласи микрофона.

Операторите оставиха камерите си и зачакаха.

Монк наклони микрофона малко наляво.

Кметът нетърпеливо потропваше с крак.

Монк наклони микрофона съвсем леко надясно.

Бъртрам Грубър ми се усмихна злобно.

Монк наведе микрофона.

Погледът ми се зарея към източната стена и към подробно изображение на гола фигура на божество в образа на старец, олицетворяващо времето, с пясъчен часовник в ръка. От двете му страни имаше голи изображения на Миналото и Бъдещето. Зачудих се защо никой от тях не бе успял да намери няколко минути, за да си сложи някакви дрехи.

Най-сетне Монк нагласи микрофона в идеалното положение и почука по него. Звукът отново привлече вниманието на всички към него.

Операторите отново вдигнаха камерите си.

Кметът въздъхна с облекчение.

— Аз съм Ейдриън Монк — започна Монк, поставяйки ръце от двете страни на подиума.

Подиумът се разклати.

— Аз съм Ейдриън Монк — повтори той и леко разклати подиума, за да разбере кой от краищата е неравен.

Беше десният преден ъгъл.

— Всички да запазят спокойствие — каза Монк. — Държа всичко под контрол.

То бавно сгъна най-горното картонче с бележките си, и ходът на времето такъв, какъвто го познаваме, изскърца и спря.

Отново вдигнах поглед към божеството, олицетворяващо времето, като почти очаквах, че то ще се възползва от тази възможност, първата в цяла една вечност, да изтича до „Нордстром“ за долно бельо.

Щом картончето беше идеално сгънато, Монк се наведе, опипа подиума и сложи картончето под предния десен ъгъл. Изправи се и разклати подиума, за да се увери, че е равен.

Беше.

Той се изправи и пак се приведе към микрофона:

— Аз съм Ейдриън Монк, и аз...

Монк млъкна и погледна второто картонче. Изглеждаше объркан. Знаех какво се бе случило: беше сгънал първото картонче, преди да е прочел докрай написаното на него. Беше забравил докъде е стигнал.

Кметът се беше облял в пот. Нямах представа, че на челото на един човек има толкова много вени, докато не ги видях всичките да се издуват по челото на Смитрович.

Грубър беше преместил похотливия си поглед от мен към една от репортерките, която, в пристъп на унищожителна скука, явно се наслаждаваше на вниманието.

Монк сложи второто картонче обратно върху купчинката, подравни я, после се наведе пред подиума, измъкна сгънатото картонче и бавно го разгъна, прочитайки на глас написаното отгоре:

— ... И бих искал да отделя една минута да благодаря на детективите, които...

Той отново сгъна картончето, наведе се и пак го пъкна под предния ъгъл. Докато правеше това, кметът изпадна в отчаяние. Стори ми се даже, че нададе лек стон.

Смитрович се затича към подиума и дръпна микрофона.

— Благодаря ви, капитане — рече кметът. — Не искаме повече да ви отвличаме от чудесната работа, която вършите.

Монк отново се върна и застана до мен.

Кметът продължи да говори още няколко минути, но аз все още излизах от предизвиканото си от Монк подобно на кома състояние и пропуснах по-голямата част от речта. Когато кметът свърши, двамата с Грубър бяха обсадени от репортери и това позволи на двама ни с Монк да се измъкнем незабелязани.

Бяхме излезли навън и вървахме към служебния паркинг, борейки се с проникващия чак до костите мразовит вятър, когато Монк проговори.

— Мисля, че ясно изложих становището си — каза ми той.

— Казахте единствено името си.

— През цялото време, докато кметът говореше, подиумът беше неравен — каза Монк. — Той приличаше на клоун. Но аз излязох и уверено поправих подиума. Мисля, че това изпрати убедително послание на хората.

— Сигурна съм в това, господин Монк.

Приближихме се до караулната будка пред паркинга. Полицаят вътре гледаше пресконференцията по малкия си телевизор, и изгледа нервно и двама ни, когато минахме покрай него.

— Как кметът ще преживее това объркване? — попита Монк.

— Може да му струва повторното избиране — казах.

— Няма да получи моя глас — каза Монк. — Ако не може да закрепим стабилно един подиум, как може да очаква да управлява цял град?

Още преди да стигнем до колата ми, забелязах, че нещо не е много наред. Колата ми стоеше отпусната и някак приведена на мястото, където я бях паркирала, върху три срязани гуми. Монк беше съкрушен. Аз бях бясна.

— Как е възможно това да се случи на паркинг, намиращ се под двайсет и четири часова полицейска охрана? — възкликна Монк.

— Предполагам, че има някои хора, които не са получили вашето силно и въздействащо послание.

Погледнах към полицаия на входа на паркинга. Той ми се ухили злобно и се скри отново в будката си.

Монк приклепна до колата и огледа единствената гума, останала непокътната.

— Имаш ли джобно ножче? — попита той.

— Не.

— Навярно можеш да попиташ полицая дали той има — каза Монк.

— Разбира се, че има — казах. — Вероятно това е именно негово дело.

— Би ли го помолила да ни го заеме?

— Господин Монк, няма да моля човека, пробил гумите на колата ми, да ми услужи с ножа, с който го е сторил — заявих. — За какво ви е нож?

— Пропуснали са една гума — каза Монк.

— Ще срежете една здрава гума само за да си пасва с останалите?

— Автомобилът има четири гуми — каза той. — А те са срязали само три.

— Не ми пука — казах.

— Хайде де, помогни ми — примоли се Монк.

— Не — заявих.

Монк изпъна рамене назад:

— Погледни тази гума. Почти се е изтъркала. Ако сложиш три нови гуми, няма да си съответстват с тази.

— Все някак ще оживея — казах.

— А може би не — рече Монк. — След като е толкова изтъркана, тази гума може да се спука всеки момент. Помисли за безопасността си. Помисли за безопасността на Джули. Наистина имаш нужда от четири нови еднакво набраздени гуми.

Тук вече ме хвана натясно. Подхвърлих му ключовете си.

Той се наведе, за да не го ударят.

— Така можеш да извадиш окото на някого.

— Наистина ли? — възкликнах, докато ровех в чантата си за клетъчния телефон.

Той вдигна ключовете ми и с помощта на един от тях притисна болта в основата на ходовата част на гумата и изпусна въздуха.

Обадих се на пътна помощ и помолих да изпратят кола да ме изтегли. Монк въздъхна със задоволство, когато изпусна въздуха от

гумата и колата ми се отпусна равномерно на земята.

— По-късно ще ми благодариш — каза той.

— По-късно ще ви изпратя сметката — заявих.

16. Г-Н МОНК И ТЕОРИЯТА НА КОНСПИРАЦИЯТА

Изтеглиха на буксир колата ми до една предлагаща пълно обслужване бензиностанция, където ми сложиха четири нови гуми на ужасно надуты цени. Накарах Монк да плати за смяната. Той не спори много с мен, защото го убедих, че всъщност не купува гумите, а плаща за рядката привилегия да помогне на техника да ги балансира и да постави подходящите противотежести в ръбовете.

Откарах Монк до дома му. Стотълмейър беше паркирал пред жилищната сграда на Монк на Пайн Стрийт, седеше в полицейския си автомобил „Краун Виктория“ и пушеше пура.

Ето нещо странно, което съм забелязала по отношение на ченгетата: по цял ден се разкарват наоколо в черно-бели коли „Краун Виктория“ без отличителни знаци, стандартното превозно средство, използвано от службите за прилагане на закона в цялата страна. Следователно бихте си помислили, че когато си купуват собствени коли, ще искат нещо напълно различно, нещо не толкова голямо, не толкова приличащо на кутия, и не толкова делово — но не. Те не се чувстват удобно в коли за цивилни граждани. Искат да бъдат ченгета дори когато са у дома. Кое то може би е причината процентът на разводите сред полицаите да е толкова висок. Може би ако зарежеха колите си „Краун Виктория“, щеше да съществува по-малка вероятност самите те да бъдат зарязани.

Монк излезе от колата. Аз смъкнах стъклото на прозореца и се усмихнах на Стотълмейър.

— Не се ли боите да ви виждат с Монк?

— Прецених, че си струва риска — каза Стотълмейър и метна угарката от пурата си. Монк се наведе и я вдигна.

— Направихте боклук — рече той.

Стотълмейър издърпа угарката от ръката му.

— Благодаря, детектив Самата любезност.

— Да не сте ми ядосан, че арестувах *Удушвача от Голдън Гейт*?
— попита Монк.

— Не, Монк, не съм. Това беше хубаво нещо. Трябваше ли обаче да участваш в пресконференцията?

— Кметът ме помоли да го направя.

— Можеше да откажеш — каза Стотълмейър.

— Той ми е шеф — каза Монк.

— Той те използва, за да подкопае позицията ни за преговаряне и да обърне общественото мнение срещу нас. Едно е да работиш за него — почти бих могъл да оправдая тази постъпка пред другите полицаи, поне пред онези, които те познават. Но когато стоиш там, докато той ни разкъсва на парчета, това е предателство.

— Забелязахте ли, че подиумът беше неравен?

— Да, забелязах.

Монк се ухили:

— Той стоеше пред милиони хора върху разклатения подиум. Това беше политическо самоубийство. Когато дойде моят ред да се кача на подиума, можех да го оставя както си беше.

— Не, не можеше — каза Стотълмейър.

— Но аз го поправих. Нанесох съкрушителен удар. Това беше умел политически ход, който го остави парализиран. Сега той е уязвим. Можете да го хванете натясно.

Стотълмейър си пое дълбоко въздух и го изпусна бавно. Нямаше начин да успее да накара Монк да види нещата, по какъвто и да е различен начин.

— Моля те, като лична услуга към мен, да не вземаш публично страната на кмета или полицейския комисар. Ако смяташ да продължаваш да работиш за управлението по време на тази трудова акция, прави го зад кулисите. Бъди незабележим.

— Добре, но мисля, че това е все едно да поискаш от един блестящ преден защитник да не... да не... — Монк се мъчеше да си довърши мисълта, което не беше лесно, тъй като той не разбираше нищо от футбол. — Да прави каквото там прави.

— Ще поемем този риск — каза Стотълмейър. Монк кимна, пожела ни лека нощ, и влезе в дома си. Стотълмейър се обърна към мен.

— Очаквах повече от теб, Натали.

— Какво трябва да означава това? — попитах.

— Твоята работа е да го наблюдаваш внимателно.

— Това и правя — казах и почувствах как лицето ми почервенява от гняв. — Наблюдавам как моят приятел и работодател се радва на сбъдването на мечтата си. Той си получи обратно значката.

— Но на каква цена? — попита Стотълмейър.

— Това не е мой проблем — казах, но знаех, че не е вярно. Имах четири нови автомобилни гуми, които го доказваха. Не беше нужно обаче Стотълмейър да знае това.

— Понякога трябва да пренебрегваме мечтите си за доброто на другите.

Пощади ме, помислих си.

— Мисля, че господин Монк вече е пожертвал достатъчно неща в живота си — казах. — Останали са му единствено мечтите. Ако го помолите да пожертва и тях, какво друго ще има?

— Животът невинаги е справедлив — каза той.

— Чудесно — заявих. — Този път е ваш ред да поемете удара и да се цупите колко несправедлив е животът, а не на господин Монк. Оставете го на мира.

Стотълмейър ме изгледа така, сякаш току-що ми беше пораснал още един нос. След доста продължителна минута кимна:

— Грешил съм по отношение на теб, Натали. Ти наистина бдиш над него.

Оставих го той да каже последната дума, понеже победата беше моя. Запалих мотора и потеглих. Това не означава, че нещата между нас вървяха добре. Още бях бясна.

Как смееше да дрънка глупости от рода на „животът невинаги е справедлив“ особено когато ставаше въпрос за Монк или мен? Беше докоснал оголен нерв с нажежено желязо.

Знаех, че Стотълмейър преживява тежък период и се самосъжалява, но с тази забележка беше пресякъл границата. Напоследък всички искаха нещо от Монк, без да ги е грижа дали то е добро за него или не.

Поне що се отнасяше до мен, всички можеха да се разкарат. Беше време някой да се погрижи за интересите на Монк. По подразбиране този някой бях аз.

Бях толкова ядосана, гладна и уморена, че забелязах полицейската кола зад моята едва когато полицаят натисна сирената веднъж и присветна със светлините.

Като изругах наум, отбих от пътя и сграбчих волана толкова здраво, че кокалчетата ми побеляха. Вече до крайна степен ми беше писнало от глупостите на тези глезльовци в униформа. Една полицайка се приближи до прозореца ми. Изглеждаше така, сякаш хобито ѝ беше да се бие с алигатори, а после да ги изяжда сурови.

Не бях уплашена.

Добре де, бях, но нямаше да ѝ позволя да го разбере.

Смъкнах стъклото на прозореца си. На табелката с името ѝ пишеше, че се казва полицай Паола Гомес.

— Знаете ли защо ви отбих от пътя? — попита полицай Гомес.

— За да ме тормозите заради решението на Ейдриън Монк да поеме временно длъжността началник на отдел „Убийства“ — и, честно казано, не желая да чувам това. Напишете ми талон за глоба, вдигнете колата ми с „паяк“, нарежете отново гумите ми, ако искате; не ми пука. Защото това няма да промени нищо. Господин Монк ще продължава да разкрива убийства, защото това му е работата. Всъщност вероятно той върши тази работа по-добре от всеки друг на земята. Знам, че имате проблеми с парите. Знам, че се тревожите за здравните и пенсионните осигуровки. Но това не е оправдание за начина, по който се отнасяте към него и мен. Всички сте толкова разстроени, че сте забравили какво означава да носите тази значка. Е, той не е забравил. Той е мил човек, който не иска да навреди на никого. И просто си върши работата. Всички вие би трябвало да се срамувате от себе си.

Полицай Гомес ме изглежда гневно:

— Свършихте ли вече?

Кимнах:

— Значи сега ще ми кажете, че съм минала на червено, направила съм непозволен обратен завой и съм шофирала неправилно по еднопосочна улица?

— Багажникът ви е отворен — каза полицай Гомес. — Ако срещнете някоя издатина на пътя, всичко, което е вътре, ще изпадне на улицата. Помислих си, че може би ще искате да го затворите, преди да продължите по пътя си.

Именно тогава осъзнах, че една лампичка свети, показвайки, че някъде има откритата врата. Погледнах в огледалото за обратно виждане и видях, че багажника наистина не е затворен. Цялата футболна екипировка на Джули се беше разпиляла, заедно със съгваемия ми стол, една каса от бутилираната вода на Монк, кутия кърпички „Ует Уанс“ и един издаден преди пет години от „Томас Брос“ екземпляр на картата на Сан Франциско.

Още веднъж тази вечер почувствах как лицето ми се облива в червенина, този път — от смущение.

— О — изрекох. — Благодаря.

— Приятна вечер — каза полицай Гомес и се отправи обратно към колата си.

В понеделник сутринта се успах. Сигурно съм изключила будилника, когато започна да звъни в седем без петнайсет и го пернах с ръка, за да престане. Когато се събудих, застанах под душа за около минута, точно колкото да се намокря, и припряно се облякох. Дори нямах време за чаша кафе. Приготвих обяда на Джули и бързо я изкарах от къщата.

Оставих дъщеря ми в училището, и до девет сутринта успях да взема Монк и да го закарам в службата. Но пак не успяхме да изпреварим Франк Портър. Когато влязохме, той вече се беше настанил пред бюрото си. С облекчение видях, че носи чисти дрехи.

Не знам кога беше пристигнал Портър, но беше успял да сложи цялата информация по четирите отворени случая на убийство върху таблото, което преди беше покрито с материали по случая с *Удушвача от Голдън Гейт*.

За Алегра Дусет, Джон Ямада, Даян Тръби и Скот Егърс беше отделена по една колонка с данни за живота им, а най-отгоре имаше цветна снимка на всеки от четиримата, направена преди ужасната им смърт.

Като имах предвид съмнителната способност на Портър да схваща подробностите, не бях сигурна до каква степен Монк може да се довери на информацията върху таблото, но не споделих тревогите си.

Спароу седеше, отпуснала глава върху едно от бюрата, дълбоко заспала и с все още подаваща се от ухото ѝ слушалка на нейния iPod. Устата ѝ беше отворена и върху попивателната хартия на бюрото се стичаше слюнка. Гледката не беше особено приятна, и именно затова Монк извади от джоба си една салфетка, разгъна я и покри с нея лицето на Спароу.

Ако не поемех ударна доза кофеин и захар, щях да свърша точно като Спароу, затова оставих Монк да стои пред таблото и изтичах да взема кафе и понички от „Уинчъл“ надолу по улицата. Боях се, че след още една седмица на полицейска диета щях да притежавам абсолютно плосък задник.

Върнах се горе с кафето си и дузина понички. Разбира се, не купих никакви понички с дупка, и изядох доказателството, че съм купила „пекарска дузина“ (тринайсетата поничка), защото иначе Монк щеше да откачи.

Монк беше придърпал един стол пред таблото и съсредоточено се взираше в него, сякаш гледаше любимото си телевизионно шоу (което по това време беше едно информационно-рекламно предаване за „Чудодейната бърсалка“ — устройство, което можеше да се използва за почистване на подове, тавани прозорци и шкафове, и дори за миене на коли с вода под налягане. На Монк никога не му омръзваше да гледа как озъбеният, превзет водещ демонстрира продукта пред изпадналата в благоговение, платена публика в студиото. Монк притежаваше четири от споменатите устройства и ми беше подарил две за Коледа). Портър седеше до него, дремеше в стола си и хъркаше шумно.

Синди Чоу, Бесният Джак Уайът и двамата им асистенти. — Джаспър и Арни — бяха пристигнали по време на краткото ми отсъствие. Чоу обикаляше из стаята, като размахваше някакво електронно устройство — несъмнено претърсваше помещението за „бръмбари“. Уайът седеше на бюрото си, като разглобяваше пистолета си и го почистваше с малки четчици, парцали и смазки.

Спароу говореше с Джаспър до кафемашината. Цялото ѝ тяло бе наклонено към него, и двамата се усмихваха и се гледаха в очите малко прекалено дълго. Кафето не кипеше, но романтичната връзка — определено да. Предполагам, че беше неизбежно след коментара на Спароу за готиния задник. Арни правеше кафе, в пълно неведение за ритуала на съешаване, който се провеждаше точно до него.

— За фетишиста обувката представлява различни части от женската анатомия — каза Джаспър на Спароу. — Аз обаче смятам, че Чарли Херин се е интересувал повече от *миризмата* на обувките, отколкото от онова, което те олицетворяват. Всичките му жертви са тичали и са се изпотявали. Той се е опивал от феромоните, и е страдал от силно изразена клептофилия — нуждата да краде превръщани във фетиш предмети, за да получава сексуална възбуда.

— Както ако ти ми откраднеш сутиена — каза Спароу с престорена свенливост.

— Струва ми се, че някой вече го е направил — заяви той.

— О, божичко — възкликна Спароу. — Да съобщя ли за престъплението?

Джаспър се ухили:

— Не бърза ме.

Пфу. Психологически брътвежи като средство за прелъстяване. Може би някой беше защитил докторат по тази тема.

— Убийствата имат повече общо с омразата на Херин към жените и страха му от тях, отколкото с каквото и да е друго — каза Арни, давайки мнението си, без някой да го е питал. — Той не може да има отношения с жени, затова ги убива и ги заменя с непредставяващ заплаха предмет, който олицетворява женствеността — техните обувки. Но защо лявата обувка, а не дясната? Това е истинската загадка.

И Джаспър, и Спароу го изгледаха гневно, разстроени, че се е намесил в малкия им флирт. Реших да спася Арни:

— Някой да иска понички? — попитах.

Портър се събуди моментално и почти се изстреля от мястото си. Ако някога сърцето му откаже, вместо да го свестяват с помощта на дефибрилатор, някой трябва просто да размаха под носа му поничка с глазура от крем и хрупкави парченца.

Оставих кутията с поничките на масата и я отворих.

Всички, с изключение на Монк, се приближиха и грабнаха по една поничка. Той не обичаше да яде нищо, което беше лепкаво и покрито със захар, или което имаше дупки.

Монк вдигна глава, оглеждайки таблото от различни ъгли, сякаш това можеше да промени гледката, която виждаше. Не знам. Може и да можеше.

Приближих се до него.

— Какво правите?

— Тези убийства ме тормозят — каза Монк.

— Разбира се, че ви тормозят. Неразкрити са.

Той се обърна с гръб към таблото, наведе се и го погледна измежду краката си, виждайки го наопаки.

— Нещо друго е — каза той.

— И мислите, че като гледате фактите с крайчеца на окото си и надолу с главата, ще откриете какво не е наред.

— Казват, че помага да погледнеш на положението от нова перспектива.

— Според мен го казват в преносен, а не в буквален смисъл — предположих.

— Да преговорим отново фактите — каза Монк.

Направихме го.

Всички се събраха наоколо и отново обсъдихме всички детайли от четирите неразкрити убийства. Няма да ви отегчавам с преговор на *всичко*, но ето малко факти за освежаване на паметта:

Алегра Дусет работела върху някакъв хороскоп, когато била намушкана в гърдите, вероятно от човек, когото е познавала, който или е влязъл, или е излязъл през прозореца на банята. Завличала заможните си клиенти, като например Макс Колинс, като ги съветвала да влагат парите си по показания на „звездите“ в компании, които ѝ плащали комисиони. Макс имал ключ от дома ѝ и бил в квартала в нощта на убийството ѝ. Средство, мотив, възможност. Казвали са ми, че това е много важно, когато става въпрос за разследване на убийство, или когато играеш *Доказателства*.

Архитектът Джон Ямада пресичал улицата, когато някой го прегазил и избягал. Не беше нещастен случай. Шофьорът го чакал да стъпи на пресечката. По това време Ямада бил наред грозна раздяла със съпругата си, чиято кола била открадната няколко дни преди убийството. Какво съвпадение.

Сервитьорката Даян Тръби се прибирала пеша вкъщи, когато някой я блъснал пред автобус. Същия ден противният преследвач, който я тормозел от седмици, внезапно изчезнал. Интересно подбран момент, а?

Поне имахме заподозрени по тези три случая. Засега убиецът на Скот Егърс беше неизвестна величина. Егърс беше нападнал в гръб, ударен по главата и удушен в една уличка без очевидна причина — освен ако не го беше сторил съседът му, задето Егърс го беше издал пред общинската управа, че незаконно е инсталирал сауна на покрива си.

— И тримата — Ямада, Тръби и Егърс — са били нападени изненадващо и не са получили никаква възможност да се защитят — каза Монк.

— Връзва се — рече Уайът. — Повечето убийци са страхливци.

— Но Алегра Дусет е стояла с лице към убиеца си — каза Монк.

— Какъв е смисълът да се сравняват убийствата? — попита Уайът. — Всичките са различни случаи, между които няма нищо общо.

— Всичките са неразкрити — каза Монк.

— Три от жертвите са по на четирийсет и четири години — обясни Портър.

Това беше странна реплика, нямаща връзка с казаното дотук. Аз щях да я пренебрегна, но Монк не го направи.

— Моля — рече той.

— Всички, с изключение на астроложката са били по на четирийсет и четири години — каза Портър. — Това ги свързва.

Монк се надигна от стола си, застана пред таблото и се наведе толкова близо до листовете хартия, залепени с тиксо върху него, че носът му почти се допираше до тях.

— Франк — каза той, — ти си гений.

— Сериозно? — възкликна Спароу.

— Кой е Франк? — попита Портър.

— Не само че всичките са по на четирийсет и четири години — каза Монк, — а и всичките трима са родени в един и същи ден — двайсети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора.

Значи из Сан Франциско обикаляше още един сериен убиец. Каква прекрасна новина. А не бяха минали и двайсет и четири часа от залавянето на *Удушвача от Голдън Гейт*.

Търговската камара и туристическото бюро в Сан Франциско можеха направо да захлопнат врати завинаги. Кой би искал да живее или да гостува в град, по чиито улици се шляят толкова много психопати? Самата аз бях почти готова да се обадя на някой агент по

недвижими имоти. Нямах да се наложи да се местим далече В Бъркли, може би.

— Това е! — извика Чоу. — Всички части от конспирацията си идват по местата. Четирите убийства са свързани.

— Искаш да кажеш, *трите* — рече Монк. — Алегра Дусет беше на двајсет и седем години, и не е родена на двајсети февруари.

— Тя е центърът на цялата конспирация — каза Чоу.

— Започва се — промърмори Джаспър.

— На двајсети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора астронавтът Джон Глен оставя името си в историята, като става първият американски астронавт, обиколил Земята в орбита. Тези трима души са родени на същия този ден. Алегра Дусет е била астроложка, вероятно дори една от оцелелите бегълци от Хладилния проект — каза Чоу, като думите се лееха възбудено. — Помните ли как казах, че убийството ѝ може да е резултат от факта, че се е натъкнала на датата, времето и мястото на кацане на извънземни пришълци? Тази дата е била двајсети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора година. Извършената от Джон Глен обиколка е била с цел да се отвлече вниманието от истинското исторически значимото, междузвездно събитие. Следвате ли мисълта ми дотук?

Монк, Джаспър и Спароу кимнаха. Арни, Портър, Уайът и аз поклатихме глави.

— Спомняте ли си как казах, че Дусет е прекарала известно време в Ню Мексико, където извънземните имат тайна подземна база и провеждат експериментите си за контрол над ума? Добре, точно тук става интересно. Като хиляди други жени, аз бях похитена и забременена от извънземни.

— Може би ще започнат по-често да те канят на срещи тук, на Земята, след като на главата ти вече няма прикрепена радиостанция — рече Уайът. — Но се съмнявам.

— Отвори си очите за това, което става, Джак. Агенция „Омега“ отчаяно иска да създаде поколение от кръстоска между извънземни и хуманоиди, способно да оцелее тук *и* на родната им планета — каза Чоу. — Мисля, че Ямада, Тръби и Егърс са трима от поколението, родено вследствие на недодяланите им, първоначални експерименти в кръстосването, започнало на двајсети февруари хиляда деветстотин

шейсет и втора. Дусет го е открила, и е трябвало и четиримата да бъдат елиминирани.

Чоу отново седна на стола си, много доволна от себе си.

— Разбира се, това означава, че в същия този момент изпращат агенти да ни убият — каза тя. — Знаем твърде много.

— Просто ги оципи по вратовете по онзи начин, който е запазена марка на жителите на Вулкан, щом пристъпят прага — каза Уайът.

Монк отправи продължителен поглед към Синди, а аз погледнах него. Знаех какво означават искрицата в погледа му и усмивката, играеща в ъгълчето на устните му. Но не вярвах на онова, което виждах.

— Синди — каза Монк. — Ти си гений.

Застанах пред Монк.

— Погледнете ме в очите и ми кажете честно, че според вас тя е права.

— Тя разкри убийствата на Джон Ямада, Даян Тръби и Скот Егърс — каза Монк.

Знаех, че ще каже това. Всичко беше изписано на лицето му.

— Загубил си си ума, Монк — рече Спароу, после смушка Джаспър в ребрата. — По-добре му дай една от визитните си картички.

— Детектив Чоу е права — каза Монк. — Всичките четири убийства са свързани. Алегра Дусет е в центъра на всичко, а двацети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора година е разковничето.

— Наистина ли мислиш, че Ямада, Тръби и Егърс са били извънземни „бебета от епруветка“, че Алегра Дусет е убита от мъжете в черно, а ние сме следващите жертви в списъка? — попита Уайът.

— Не съм казал това — рече Монк.

Сега бях сигурна, че Монк губи нишката.

— Господин Монк, току-що казахте, че Синди Чоу е разкрила убийствата.

— Така казах — потвърди Монк.

— Объркана съм — казах.

— Аз също — каза Франк Портър. — Може ли някой да ме упъти как да се върна до бюрото си?

— Не знам защо е убита Алегра Дусет, нито кой го е направил — каза Монк. — Знаем обаче защо са убити другите трима, и ако не

действаме бързо, ще умрат още хора.

17. Г-Н МОНК ОПРАВЯ БЪРКОТИЯТА

Разбира се, Монк не ни каза защо някой е убил трима души, родени в един и същи ден, или защо е възможно животът на други хора също да е застрашен. Това щеше да направи живота прекалено лесен.

Монк има невероятно дразнещия навик да прави гръмки, драматични изказвания като това, а след това да крие всички подробности, докато успее да намери липсващото парче, потвърждаващо онова, което той вече знае.

В такъв случай защо просто не си държи устата затворена, докато не се сдобие с този неясен факт или изключително важно доказателство?

Мисля, че го прави, защото му доставя наслада да ни вижда как всички го гледаме с увиснали от почуда челюсти, и получава тръпка от това, че ни държи в напрежение.

Единственото, което му доставя по-голяма наслада от това, е обобщаването, моментът, в който може да ни каже точно кой е извършителят на престъплението и как е било извършено. Но тръпката, която получава от това, не идва от перченето и от доказването колко по-умен е от всички около него. Тя е породена от удовлетворението и абсолютната увереност, че е разчистил една противна бъркотия.

По настояване на Монк двамата с него отидохме до къщата на Алегра Дусет. Чоу и Джаспър ни последваха в черния шевролет „Събърбан“ на Чоу с дузина антени върху покрива и толкова затъмнени прозорци, че тя сигурно управляваше колата си с помощта на радар.

Къщата на Дусет изглеждаше точно както я оставихме, с изключение на полицейската лента пред входната врата и официалното съобщение, че мястото е запечатано местопрестъпление.

Счупихме печата и влязохме вътре. Монк отиде право до бюрото на Алегра, като внимателно избягваше голямото петно от кръв на пода, и помоли Чоу да включи компютъра.

— Можеш ли да откриеш астрологическата диаграма, която беше на екрана в деня на смъртта ѝ? — попита Монк.

— Разбира се. — Чоу седна пред компютъра и започна да щрака с мишката и да натиска клавишите. Монк се отправи към задната част на къщата.

— Не се ли страхувате, че ще бъдете забелязана от тях? — Разбира се, говорех за монитора на компютъра и за скритите вътре камери.

— Разглобих монитора последния път, когато бяхме тук — каза тя. — Беше чист. Агентите по тайни операции сигурно са махнали камерите, преди да си тръгнат.

— Откъде знаете, че оттогава насам не са се върнали и не са ги поставили отново?

Чоу замръзна, а Джаспър ме изгледа гневно. Знам, че ми беше ядосан, задето съм провокирала параноята ѝ, но не можах да се съържа. Понякога ми харесва да съм малко палава.

Тя се отърси от колебанието си и отново започна да печата.

— С това, което открихме, вече сме мъртви — каза Чоу. — Вече няма място на земята, където можем да се скрием.

Монк се върна — беше с кухненска престилка на цветя и жълти домакински ръкавици и носеше кофа сапунена вода. Той коленичи до петното от кръв, извади гъба от кофата и започна да търка.

Беше време, когато може би щях да попитам Монк какво прави. Можеше да му изтъкна, че това не е неговата къща или че не е негово задължение да почисти бъркотията. Може би щях да спомена, че не е достатъчно просто да се изтърка петното, дори и ако всички очевидни следи от него са изчезнали, и че накрая някой щеше да наеме професионалисти по почистване на местопрестъпления да отстранят всички следи от кръвта и телесните течности, просмукали се в подовете.

Но Монк знаеше всичко това, а аз съм се научила колко безплодно е да се спори с него за почистването на каквото и да било, разсипало се някъде, където то случайно се намира.

Това беше двойна наслада за него. Трябваше да разчисти две бъркотии наведнъж — петното и убийството, довело до появата на това петно. Монк само дето не си подсвиркваше от щастие.

Бях изненадана обаче, че Джаспър не беше извадил джобния си компютър, за да си води бележки върху натрапчиво-обсесивното поведение на Монк. Предполагам, че сега професионалният интерес на Джаспър беше насочен към Чарли Херин.

— Ето я диаграмата — каза Чоу.

Монк не си направи труда да стане или дори да погледне екрана. Той продължаваше да търка.

— Не зная как да разчета една астрологична диаграма — каза той. — Но съм сигурен, че се отнася за някого, който е роден на двацети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора.

— Да, така е — каза Чоу, удивена. — Как разбрахте?

Радвам се, че тя зададе този въпрос вместо мен.

Ако някога направя онези тениски с въпросите върху тях, ще ѝ подаря една.

— Защото човекът, за когото е направена тази диаграма, независимо кой е той, е станал свидетел на убийството ѝ — каза Монк.

— Името му няма ли го в диаграмата? — попитах.

Чоу поклати глава:

— Дусет е въвеждала датата и програмата просто е изплювала хороскопа. Още не е била успяла да го съхрани в паметта на компютъра, когато са я убили. Аз го запазих и дадох име на файла.

— Чакайте малко — каза Джаспър. — Как нещо от това доказва, че е имало свидетел?

— Доказателството беше точно пред очите ни още първия път, когато влязохме тук — каза Монк, докато работеше. — Ето какво се е случило...

И докато Монк обясняваше всичко, почти виждах как сцената се разиграва пред очите ми, как призрачните образи на участниците се движат из стаята, всичките безлики, с изключение на самата Дусет.

Алегра Дусет имала среща с клиент и изготвяла хороскопа му, когато той се извинил и отишъл до тоалетната. Няколко мига по-късно влязъл убиецът. Бил някой, когото Дусет познавала и от когото не се чувствала застрашена. Изправила се да го погледне в лицето и била намушкана. Заварена напълно неподготвена, тя нямала реална възможност да се защити.

Клиентът ѝ пуснал водата в тоалетната, понечил да отвори вратата и видял как убиват Дусет. Избягал през прозореца на банята, и

измъквайки се, счупил закачалката за кърпи.

Убиецът така и не успял да види добре свидетеля. Единственото, за което можел да се захване, била датата на раждане, отбелязана върху хороскопа.

— Затова сега убиецът на Алегра Дусет избива всички, родени на двайсети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора година — каза Монк и се изправи да се възхити на работата си. — Това обяснява също и очевидно импровизирания характер на убийствата. Убиецът не е имал време да се подготви. Бързал е. Единствената му грижа е била да успее да извърши убийствата, и изобщо не е помислил да прикрие следите от престъпленията си.

— Сигурно има десетки хиляди хора, родени на тази дата — поясни Джаспър. — Как убиецът стеснява кръга на избраните жертви? Как от всички е избрал точно Ямада, Тръби и Егърс?

— Не знам — рече Монк и занесе кофата с мръсна вода обратно в кухнята.

— Очевидно е — каза Чоу. — Набелязват само хората, които са били част от програмата за създаване на кръстоски с извънземни, и ги откриват чрез компютърни чипове, имплантирани в черепите им при раждането.

Монк се върна в стаята. Вече не беше с престилката и ръкавиците. Обърнах се към него и му зададох въпроса, който ме озадачаваше в цялата тази ситуация.

— Ако това, което казвате, е вярно, защо свидетелят не се е явил да съобщи в полицията за видяното?

— Може би свидетелят е бил сред тримата души, които вече са били убити — каза Монк. — Но убиецът няма как да е напълно сигурен, затова трябва да продължи да убива.

— Свидателят е бил едно от децата, родени в резултат на програмата за кръстоски — каза Чоу. — Това е единственото логично обяснение.

Ако това й звучеше логично, не можех да си представя кое според нея щеше да бъде напълно откачена идея.

— Да предположим, просто заради спора, че убиецът не проследява жертвите си с помощта на компютърни чипове или списъци с потомци на извънземни — казах.

— Губите си времето — рече тя.

— Проявете снизхождение към мен — казах. — Какъв друг начин има за стесняване кръга на възможните жертви, за да можете да спасите от убийство следващия в списъка?

Монк въздъхна тежко:

— Ще ми се да знаех.

Чоу почука по екрана:

— Ще анализирам тази диаграма. Тя би могла да се окаже ключът към цялата извънземна конспирация на Земята.

Или пък тя можеше просто да попита извънземните следващия път, когато я отвлечаха.

Клетъчният ми телефон звънна. Отново се обаждаше полицаи Къртис. Още преди да проговори, вече знаех какво ще каже. Някъде в града беше извършено убийство и Монк трябваше да отиде и да види трупа.

Бях права.

Следващите й думи обаче ме шокираха. Жертвата беше полицаи. И беше някой, когото двамата с Монк познавахме.

На изток от Потреро Хил изоставените складове на Бетлехем Стийл, леярните, машинните отделения и навесите за заваряване гният на кей 70. Прозорците им са изпотрошени, тухлите, от които са изградени, са избелели от времето, а ръждивата им обшивка от гофриран метал се лющи подобно на люспици суха кожа.

Тялото на полицаи Кент Милнър беше проснато на циментовия под пред черно-бялата му полицейска кола, паркирана в наподобяващите пещера останки на машинно отделение с тухлени стени. Таваните бяха високи и сводести като в църква, светлината се изливаше вътре от хиляди изпочупени прозорци и капандури. Сред оголените носещи греди отгоре прелитаха птици.

Наоколо, изглежда, имаше повече униформени полицаи, отколкото бяха нужни, за да подсигурят мястото, но присъствието им бе разбираемо. Беше загинал един от техните.

Докато влизахме, Монк закачи значката на якето си, просто в случай че някой не е наясно с новото му служебно положение като капитан в отдел „Убийства“. Тълпата от полицаи и криминалисти се раздели, за да ни пусне да минем, и видяхме пред нас капитан

Стотълмейър, наведен над тялото на Милнър, и лейтенант Дишър, застанал до него, който си водеше бележки.

Капитанът бързо хвърли поглед нагоре към нас, регистрира присъствието ни с едва забележимо кимване, и после насочи вниманието си отново към жертвата.

Монк се наведе срещу Стотълмейър — трупът беше на циментовия под между тях. В средата на челото на Милнър имаше дупка от куршум, а на лицето му беше застинало изражение на огромна изненада.

Извърнах се. Достатъчно трудно ми беше да виждам мъртвите тела на непознати. Но да видя трупа на някого, когото познавах, дори на човек, който ми беше само бегло познат, беше твърде много.

Но после отново погледнах към него, и колкото по-дълго се вирах в трупа, толкова по-малко той приличаше на полицай Милнър. Това не беше онзи полицай Милнър, с когото говорих вчера, а въсъчно изображение с изцъклени очи и дупка в главата.

И за миг почувствах онова, което сигурно беше студената, професионална отчужденост, която Монк, Стотълмейър и Дишър изпитват по отношение на смъртта.

Не знаех дали да се гордея с това, или да изпитвам съжаление към себе си.

— Капитане? — обади се Монк. — Какво правите *тук*?

— Върша си работата — рече Стотълмейър.

— Ами грипът ви?

— Има загинал полицай, Монк — каза той. — Това променя всичко.

— Как научихте за това? — попита Монк.

— В известен смисъл следях работата на полицията, докато бях болен — каза Стотълмейър, малко сконфузено, все едно очакваше да бъде обсипан с упреци заради това. От нас не ги получи.

— Познавам го — Монк кимна към тялото.

— Полицай Кент Милнър. Потреро Хил беше районът му на действие — каза Стотълмейър. — Беше в парка, охраняваше местопрестъплението. Той ти даде назаем бинокъла си.

— Видяхме го отново вчера на пристанището, на мястото, където имаше друго убийство — казах. — Каза ни, че работи из целия град и се опитва да натрупа извънредни часове.

— Беше женен, с две деца — каза Дишър, без да вдига поглед от бележките си. — На четири и на шест години.

Монк посочи към колана с пистолета на Милнър.

— Не е извадил пистолета си. Кобурът дори не е разкопчан. Не е очаквал неприятности.

— По тези докове патрулират частни охранители — каза Стотълмейър. — Не е имал причина да бъде тук, освен ако не е видял нещо подозрително или не е подплашил някакви скитници. Но той би се обадил да съобщи за това, ако беше така. Тъй като не се е обадил, нито е казал на някого, че ще идва тук, мисля, че е имал среща с информатор. Или информаторът го е застрелял, или са му устроили клопка.

— Обзалагам се, че след това стрелецът е хвърлил пистолета в залива — каза Дишър, като все още демонстративно отказваше да погледне и Монк, и мен. — Може би си струва да изпратим водолази да претърсят за няколко часа водата отвъд тези докове.

— Добра идея — каза Стотълмейър и кимна одобрително. — Докарай тук водолазите.

— Милнър беше млад патрулиращ полицай. — Монк се изправи и бавно се приближи до полицейската кола. — Не е ли било необичайно да се среща с информатори?

Стотълмейър сви рамене:

— Може да е бил по-добър полицай, отколкото всички смятаха. Може да се е добрал до сведения за нещо важно, и лекомислено се е опитал да проследи сам нишката, вместо да предупреди командващия си офицер.

— Може би е сметнал, че това нещо, каквото и да е било, ще му отвори пътя към повишение — каза Дишър.

— Могат да се направят много предположения. — Монк отвори вратата откъм шофьорското място на полицейската кола. На пътническата седалка имаше туристически брошури и списания за коли.

— Проследяване на възможностите. Точно в това се състои работата на един детектив, поне за повечето от нас — каза Стотълмейър. — Каквато и да е историята около Милнър, ще я открием. Ще работим по това без прекъсване, докато стрелецът се озове или зад решетките, или на някоя маса в моргата.

Започвах да се дразня от това, че Дишър отказваше да ни погледне, затова заставах пред него и наведох глава над бележника му:

— Тревожи ли те нещо, Ранди?

— Влизаш във връзки с врага — каза Дишър.

— Не съм влизала във връзки с никого от толкова отдавна, че може да ми трябват уроци, преди да мога да го направя отново.

— Монк ни предаде за една мръсна дрънкулка — каза Дишър.

— Първо, господин Монк не би докоснал нищо мръсно — казах. — Второ, каква *дрънкулка*?

— Значката — изсумтя Дишър. — Не е ли това невероятна ирония? Той ни предаде, за да я получи.

Влизане във връзки? Мръсни дрънкулки? Ирония? Хम्म.

Изгледах Дишър с присвити очи:

— Да не посещаваш някакви курсове?

Дишър примигна силно, зашеметен:

— Как разбра?

Боже мой, бях направила дедуктивно умозаклучение. А Монк беше ли тук да стане свидетел на това? Не. Той беше зает да наднича в полицейската кола на Милнър. Стотълмейър се мотаеше зад него и се преструваше, че не надзърта през рамото му.

— Просто предположение — казах.

Звучах по същия начин като хиляди ченгета от телевизионните филми. Никой, освен телевизионните разкривачи на престъпления не казваше „Просто предположение“, затова се насладих на възможността да използвам тази реплика в истинско детективно разследване.

— Тъй като имах известно свободно време, си помислих най-сетне да се заема с писането на романа, който съм замислил каза Дишър. — Затова се записах в един популярен университетски курс, ръководен от Йън Лъдлоу — Толстой на бедняшките улици.

— Не знаех, че имаш в ума си идея за роман — казах.

— Имам в ума си какво ли не — каза Дишър. — Пълен съм със сложни мисли и намерения.

Монк седна в полицейската кола на Милнър, вдигна един брой на *Тенденции при двигателите* от пътническата седалка и го запрелиства.

Стотълмейър напълно престана да се преструва, че прави нещо друго, а не очаква да види какво е от крил Монк.

Дишър погледна към Стотълмейър за указания, и след като не получи никакви, просто последва примера му и също зачака.

— Само да отбележа — *Удушвачът от Голдън Гейт* беше скапано прозвище за Чарли Херин — обърна се Дишър към мен. — *Кракомразеца* беше много по-добро и благозвучно.

— Онзи Толстой от бедняшките улици ли ти каза това? — попитах.

— Той е напълно запознат с жестокото сърце на градската пустош — каза Дишър. — Като мен.

— Това е странно — каза Монк. — Полицай Милнър е подгънал ъгъла на една страница, за да си отбележи някаква статия за германските луксозни коли.

— Знам, че смяташ прегъването на ъгълчетата на страниците за осъдително — каза Стотълмейър, — но много хора го правят, когато искат да си отбележат докъде са стигнали или да прочетат някоя статия по-късно.

— Но той не е можел да си позволи да си купи беемве. — Монк разгъна ъгълчето и приглади страницата. — Освен това е четял туристически брошури с пътувания до Хаваите и списание за цените на новите жилища в Марин Каунти.

— Значи е обичал да мечтае — каза Стотълмейър. — Аз имам в банята си списание с реклами за круизи до Карибите. Обичам да си се представям на борда на някой от онези кораби, отпивайки от тропическа напитка. Напоследък често го правя.

— Полицай Милнър се е държал като човек, който има много пари за харчене — рече Монк. — Намирам това необичайно за човек, който е получавал най-ниското заплащане в управлението и рискувал да си навлече презрението на колегите си полицаи, като работи извънредно по време на трудов спор.

— Да не искаш да кажеш, че според теб е вземал подкупи? — попита Стотълмейър.

— Искам да кажа, че нещо просто не си пасва — каза Монк.

Вдигнах рамене и ги извих назад, изпреварвайки Монк с една секунда, преди да направи същото движение. Не съм сигурна дали го направих, защото раменете ми се бяха схванали, или защото несъзнателно подражавах на онова, което знаех, че ще направи.

Овладях се, преди да започна да накланям глава ту на една, ту на друга страна заедно с Монк, но едва след като Стотълмейър забеляза какво правя.

— Ще проверим банковата му сметка — каза Стотълмейър. — Но не мисля, че ще открием нещо необичайно.

— Добре. — Монк излезе от колата и ми направи знак да му дам кърпичка. Дадох му една и той си почисти ръцете. — Предполагам, че сега ще се прибера вкъщи. Обадете ми се, ако ви потрябва нещо.

— Не можеш да се прибереш вкъщи — каза Стотълмейър. — Смяната ти не е приключила.

— Но вие се върнахте — възрази Монк.

— Ти все още си капитан каза Стотълмейър.

— Наистина ли?

— Докато кметът не даде друго нареждане — обясни Стотълмейър. — Имаш да приключваш четири недовършени случая на убийство, и отряд детективи, които чакат указанията ти. Тъй като пристигнах пръв на това местопрестъпление, бих искал да поема този случай, докато ти оставаш при другите.

— Това зависи от вас, капитане — каза Монк. — Вие сте шефът.

— Ти също си капитан, Монк. Имаме еднакъв чин. Не работиш за мен. Искам това от теб като твой колега.

— Това е напълно нередно — промърмори Дишър.

— Не, Ранди, не е — остро каза Стотълмейър. — Така стоят нещата. Е, Монк, какво да бъде?

— Както искате, капитане.

— Благодаря, капитане — рече Стотълмейър.

— Удоволствието е мое, капитане.

— Ако обичаш, може ли вече да престанем да се наричаме един друг „капитане“?

— Разбира се — рече Монк. — Капитане.

18. Г-Н МОНК И ПОЛЕЗНИЯТ ХОРОСКОП

Астрологичната диаграма от компютъра на Алегра Дусет беше забодена на таблото за съобщения в дежурната стая заедно с цялата останала информация относно четирите убийства.

Синди Чоу и Спароу разговаряха пред таблото, докато Портър, Уайът, Джаспър и Арни седяха наоколо и чакаха нещо да се случи. Мисля, че „нещото“ бяхме ние.

Когато влязохме, всички се обърнаха към нас. Уайът се изправи.

— Говори се, че е убит един полицай — каза Уайът. — Изпратете ме на улицата, и ще открия копелето, което го е извършило.

— Не ние се занимаваме с разследването — каза Монк.

— Това е убийство — каза Уайът. — Ти си капитанът. Кой друг ще се заеме с това? Полицаяте по паркингите ли?

— Капитан Стотълмейър се върна на работа — каза Монк.

— Разбира се, че се върна, броени часове след като разобличихме извънземната конспирация — каза Чоу. — Това съвпадение ли е? Мисля, че не. Потулването вече започва. Не след дълго ще последва „случайна“ и „естествена“ смърт на всички ни. Няма да остане и следа от нас или от работата ни тук.

— Беше забавно, докато траеше — каза Уайът. — Къде да предадем значките си?

— Няма да ги предавате — рече Монк. — Капитан Стотълмейър се занимава с убийството на Милнър, а ние продължаваме с тези.

— Наистина ли? — възкликна невярващо Чоу.

— Наистина — каза Монк.

— Много си умен — обърна се Чоу към най-близкия компютърен монитор. — Заговори в рамките на други заговори. Машинации в рамките на други машинации. Кутии, пъхнати в други кутии. Чудя се какъв е крайният ви замисъл.

— На кого говори? — обърна се Портър към Джаспър.

— На тях — каза Джаспър.

— О! — Портър погледна към компютъра си и помахна към екрана: — Хей, как я караш?

Монк се приближи до таблото и присви очи към астрологичната диаграма. Не знам какво го караше да смята, че присвиването на очите внезапно ще го дари със способността да схване онова, което се намираше пред него, но също опитах. Това ни най-малко не ми помогна да си изясня бъркотията.

Диаграмата приличаше на колело. Около външния пръстен имаше тясна линия, изпълнена с числа, написани като степени, и десетки символи, от които не разпознах нито един. Със същия успех можеше да е написана и на санскрит. Вътрешният кръг, подобно на пица, беше разделен на дванайсет отрязъка, всеки от които също беше изпълнен с цифри и символи. В средата имаше друг кръг, пълен с многоцветни пресичащи се линии, които ми навяваха плашещи спомени за часовете по геометрия в гимназията и за господин Рос, учителя по математика, който продължава да играе главна роля в много от кошмарите ми.

— Какво успя да научиш от хороскопа за онзи свидетел? — обърна се Монк към Чоу.

— Всичко важно за него, с изключение на името, адреса и телефонния му номер — каза Спароу. — Меркурий е във Водолей, а Венера е в Риби, така че търсите човек, който е обаятелен и притежава склонност към творчество, но също така вероятно потаен, алчен и наистина ужасно себичен и надменен. Уран се намира в съзвездието Лъв, следователно това е човек, който държи на свободата си, не се подчинява на чужда власт, и не притежава почти никаква самодисциплина. Аз бих се разтревожила от този Нептун в Скорпион: това означава, че е способен на изключителна жестокост.

Монк се обърна към нея, изненадан:

— И ти ли разбираш от астрология?

— Името ми е Спароу — каза тя. — Вие как мислите?

Монк се втренчи безизразно в нея. Нямахше представа какво иска да каже тя.

— Що за родител ще нарече детето си Спароу? — каза тя.

Той все още не заговаряше. Тя въздъхна, насищайки въздишката с толкова много примесено с безнадеждност раздражение, че беше цяло чудо, дето изобщо можеше да диша.

— Родителите ми са много запалени по движението „Ню Ейдж“ и се смятат за част от естествените цикли на природата — каза тя. — А всички тези цикли са обвързани с движението на Земята около слънцето, най-важния от всички цикли.

Франк Портър беше баща на един от родителите на Спароу. Трудно ми беше да си представя някое от неговите деца да има такива либерални и земни възгледи. Това сигурно е било акт на бунт срещу Франк, който синът или дъщеря му така и не бяха надраснали.

Съвсем скоро Джули щеше да започне да се бунтува срещу мен, точно както аз се бунтувах срещу родителите си. Не можех да не се зачудя каква ли форма щеше да приеме нейният бунт. Смятах, че все още ми остават няколко години да се подготвя за него.

— Е, и как тази диаграма ще ни помогне да открием следващата жертва, набелязана от убиеца? — попита Монк.

— Това е карта — каза Спароу. — Ако човек знае как да я разчете.

— Географската дължина и географската ширина, отбелязани на картата, показват, че непознатият клиент на Алегра е роден в Сан Франциско — каза Чоу. — Тези неща тук, около външния край на диаграмата, са „линии на меридианите“, които изобразяват всекидневното движение на планетите. Тези линии на меридианите се изчисляват въз основа на това, къде живее сега търсеният субект.

— Сан Франциско — каза Монк.

Забелязах онзи проблясък в очите му. Чоу дори още не беше довършила обяснението си, но знаех, че всички улики започват да се подреждат в ума на Монк.

— Точно така — каза Чоу. — Линиите на меридианите показват, че той живее в Сан Франциско. Диаграмата, показваща връщането на слънцето в началното му положение, съвпада със *следващия* му рожден ден, който има същите линии на меридианите, следователно това показва, че той възнамерява да остане близо до това място до тогава. Или поне така е смятал, докато не е видял как намушкват смъртоносно Алегра Цусет.

Сега вече започваше да звучи логично, дори за някой като мен, който не притежава каквито и да било детективски умения.

— Значи така убиецът е стеснил кръга на възможните свидетели — казах. — Той знае, че човекът, намирал се в банята на Алегра Дусет

в нощта на убийството — който и да е бил — е роден в Сан Франциско на двацети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора и все още живее в града. Но как е успял да се сдобие със списък на хората, отговарящи на това описание?

— Има го в публичните архиви — каза Портър. — Всичко, което трябва да направите, е да съпоставите имената, излезли при търсенето на удостоверения за раждане, издадени в Сан Франциско на двацети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора, с текущата информация от Отдела за регистриране на моторни превозни средства, данъчните ведомости на окръга, регистрационните списъци на гласоподавателите... такива неща.

— Много ли е трудно това? — попита Монк.

— Всяко дванайсетгодишно хлапе, разполагащо с интернет връзка, може да го направи — каза Арни. — Познавам един много враждебно настроен тийнейджър, който използваше тази информация, за да краде личните данни на учителите си, да си издава кредитни карти на тяхно име, и безгрижно да пръска пари по магазините.

— Можеш ли да направиш същия списък като този на убиеца? — обърна се Монк към Портър.

— Само ми дай два часа — каза той. — Но може да стане по-бързо, ако успеем да накараме това враждебно хлапе да ми помогне.

— Няма проблем. — Арни посегна към телефона с лявата си ръка. — Ще измъкна сина си от училище. Страшно ще се зарадва на възможността отново да се приближи до компютърна клавиатура. Направо е нетърпим, откакто съдията му забрани да се доближава до компютър с интернет връзка. Сигурен съм обаче, че съдията ще прояви разбиране и ще му позволи едно изключение. Това е за добра кауза.

Монк се обърна към Уайът:

— След като Франк състави списъка, искам двамата с детектив Чоу да започнете да се свързвате с хората в него, докато откриете клиента на Алегра Дусет.

— Ако приемем, че той или тя все още не е в моргата — каза Уайът.

— Не е ли редно да поставите всички тях под полицейска закрила? — попитах.

Монк поклати глава:

— Да им кажем да не излизат от къщи през следващите час-два и да не отварят вратата на непознати, би трябвало да е единствената закрила, която им е необходима.

Усмяхнах се. Без да го казва направо, Монк току-що беше дал да се разбере, че е разрешил загадката. Той знаеше кой е убиецът.

— Мислите, че ще е достатъчно да заключат вратите си, за да са в безопасност? — попита Уайът.

Това беше погрешният въпрос. Уайът трябваше да попита защо според Монк те трябва да си стоят вкъщи само през следващите един-два часа.

— Само ако убиецът ги чака пред дома или службата им точно в този момент — каза Монк. — Но ще разберем съвсем скоро.

— Как? — попита Чоу.

Грабнах си чантата и якето.

— Защото отиваме да арестуваме убиеца още сега. Нали така, господин Монк?

— Такъв е планът — каза Монк.

На мен този план ми звучеше много добре.

Макс Колинс тъкмо излизаше от къщата на мадам Фрост, когато спряхме до сребристото му мазерати „Куатро порте“ — което е много по-секси и по-скъпо звучащо описание от „Италиански седан с четири врати“. Беше облечен с костюм „Армани“, който вероятно беше стандартна добавка към колата. Или може би беше обратното.

Паркирах успоредно на останалите коли на улицата. Двамата с Монк излязохме от колата. Предполагах, че този път полицай Къртис и партньорът ѝ, в черно-бялото полицейско „Куатро порте“ зад нас, няма да ми напишат талон за глоба и да вдигнат колата ми с „паяк“.

— Капитан Монк, каква неочаквана изненада — каза Колинс.

— Мадам Фрост не ви ли каза, че ще дойдем? — попита Монк.

— Тя знаеше ли? — попита Колинс.

— Ако не е знаела — рече Монк, — значи не я бива много да вижда в бъдещето, нали?

— За нещастие астрологията не е толкова прецизна. Но мадам Фрост наистина ми предсказа някои вълнуващи неща.

— Мислех, че се отказвате от астрологията — отбелязах.

— Само по отношение на инвестиционните съвети, както ви казах по-рано — рече Колинс. — Но намирам, че ми е от помощ в други области от живота. Мадам Фрост съветваше мен и семейството ми от години.

— Докато се появи Алегра Дусет — каза Монк.

— Мадам Фрост е като любима леля. Алегра приличаше повече на голите момичета от средните разгъващи се страници на „Плейбой“. — Колинс сви рамене. — Тя непрекъснато правеше опити да ме прелъсти. Е, затова ли сте тук — да ми задавате още въпроси за Алегра?

— Тук сме, за да арестуваме убиеца ѝ — каза Монк.

— Трябва ли да се обадя на адвоката си?

— Може би трябва да зададете този въпрос на мадам Фрост — каза Монк.

Като по поръчка, мадам Фрост излезе от къщата си и закуцука към нас, облягайки се тежко на дебелия си, чепат бастун, който изглеждаше достатъчно стар, за да е принадлежал на самия Мерлин. Кожата ѝ беше повехнала, а косата ѝ беше посивяла, но в погледа ѝ имаше удивителен плам. В този момент вярвах, че може да надзърне не само в бъдещето, а и направо в душата ми.

— Знаете ли защо са тук, мадам Фрост? — попита Колинс.

Мадам Фрост кимна важно. Това беше умение, което не притежавах. Аз не бих могла да кимна важно, дори животът ми да зависеше от това. Ако се опитам, просто щях да изглеждам все едно съм изяла нещо изключително кисело.

— Предвидих този момент преди много дни — каза тя.

— Това, преди да убиете Алегра Дусет, ли беше? — попита Монк. — Или след като убихте Джон Ямада, Даян Тръби и Скот Егърс?

Макс се втренчи невярващо в Монк:

— Мислите, че мадам Фрост е убила Алегра и други трима души?

— Знам, че го е направила — каза Монк. — Няма съмнение в това.

— Той никога не греши за тези неща — рекох, макар че също бях доста изненадана от изказването му.

— Не може да говорите сериозно — каза Колинс. — Мадам Фрост е немощна жена, прехвърлила шейсетте. Алегра беше млада жена във върхова физическа форма. Наистина ли смятате, че е възможно мадам Фрост да я е надвила?

— Подценявате мадам Фрост, което е било и фаталната грешка на Алегра Дусет — каза Монк.

Мадам Фрост не казваше и дума — просто се взираше в Монк с пронизателните си очи. В отговор Монк я погледна право в очите, без да трепне. Когато е разкрил някой случай и се изправя лице в лице с убиеца, Монк никога не се колебае. Единствено тогава той успява да бъде в мир със себе си и със заобикалящия го свят. Тогава се намира в свои води.

— Алегра е била измамница, която е отмъквала всички клиенти на мадам Фрост и я е избутвала от бизнеса — продължи Монк. — Мадам Фрост не е можела да си съперничи с Алегра, затова я е убила. Ето какво е станало...

И Монк изложи ситуацията, изпитвайки огромно удоволствие от разказа си. Не се налагаше да изнася това представление — можеше просто да арестува мадам Фрост и да спести всички тези обяснения, за да ги каже на окръжния прокурор. Но кое му беше забавното на това? Във всяко разследване това беше точно моментът, за който живееше.

Монк ни каза, че мадам Фрост влязла в къщата на Алегра през входната врата в петък вечерта, вероятно демонстрирайки фалшиви приятелски чувства. Когато Алегра се надигнала от стола си, мадам Фрост я намушкала в гърдите и продължила да мушка. Алегра изобщо не получила шанс да се защити. Била мъртва още преди да падне на пода.

Точно тогава мадам Фрост чула шума от тоалетното казанче и осъзнала, че в къщата има още някой. Докато стигнала до банята, другият човек, който и да бил той, вече бил избягал през прозореца. Мадам Фрост била твърде стара и немощна, за да побегне след него към колата му, затова разгледала астрологичната диаграма на екрана на компютъра на Алегра, за да намери следите, които ѝ били нужни за откриването на свидетеля.

— Мадам Фрост съвсем не изпитва такова презрение към компютрите, каквото би искала да смятаме, че храни — каза Монк. —

Използвала е интернет да състави списък на възможните свидетели въз основа на информацията, която е научила от диаграмата.

Монк обясни, че тя е бързала да убие избраните жертви, преди свидетелят, който и да бил той, да успее да отиде в полицията. Точно затова и трите убийства изглеждаха импровизирани — защото наистина бяха такива. И също като Алегра Дусет всички бяха нападнати изненадващо или в гръб. Тя не можела да поеме риска някой от тях да окаже съпротива, защото била физически неспособна да ги надвие.

— Когато дойдохме да се срещнем с вас в събота сутринта, вие отивахте пеша към къщата си — каза Монк. — Беше се наложило да паркирате колата си, същата, с която току-що сте били прегазили Джон Ямада, на една странична улица, защото автомобилната ви алея беше задръстена от полицейски коли.

— Да отворим гаража ви и да погледнем колата ви — казах. — Обзалагам се, че предната броня е смачкана.

— Много хора на моята възраст имат коли с вдлъбнатини по бронята — каза мадам Фрост. — За съжаление, вече не шофирам така добре, както някога. Преди няколко седмици се блъснах в стълба на една улична лампа.

— Стълбовете на уличните лампи не кървят — казах. — По колата ви ще има следи от кръвта на Ямада и други уличаващи доказателства — дори и да сте я измили след убийството.

Нямах представа дали това е вярно. Всичките ми юридически познания идваха от гледането на повторения на сериала *От местопрестъплението*, но го изрекох с увереността, която идва от пълното невежество, а тя не се опита да ми противоречи. Затова събрах кураж и увереност.

— И освен това са намерили на местопрестъплението кал, която се е олющила от колата ви — казах. — В лабораторията не би трябвало да имат проблем да я изследват и да докажат, че е от този квартал.

Това отново бе твърде смела догадка от моя страна, но се забавлявах твърде много, за да ме е грижа. Никога преди не се бях правила на детектив, никога не бих дръзнала да го направя в присъствието на капитан Стотълмейър, Дишър и всичките тези криминалисти. Но тъй като този път присъстваха само Монк и двама

униформени полицаи, прецених, че мога да си доставя едно малко удоволствие.

— Това е налудничаво — каза Колинс. — Погледнете я. Наистина ли ви прилича на масов убиец?

— Как се предполага, че трябва да изглеждат те? — попитах, макар че всъщност бях съгласна с него. Тя не ми изглеждаше особено страховита.

— Ами, първо, нямат болни колене и не се тътрят наоколо, подпирайки се на бастуни — отвърна Колинс.

— Точно затова мадам Фрост е взела празна щайга за зеленчуци от една бакалия, докато е отивала да убие Даян Тръби — каза Монк, като премести погледа си обратно към мадам Фрост. — Трябвало ви е нещо, на което да седнете, докато чакате жертвата ви да мине.

— В думите ви няма никакъв смисъл — каза Колинс.

Разбихах защо коментарите на Монк може би звучаха на Колинс като празни брътвежи, но на мен думите му ми звучаха съвсем логично. Почувствах удовлетворяващото изцракване в ума, когато една неясна улика си дойде на мястото. Осъзнах, че сигурно точно това чувстваше Монк, само че хиляда пъти по-силно, когато разкриеше някой случай.

Монк беше много озадачен от щайгата. Спомних си как се чудеше защо убиецът си е направил труда да я носи със себе си. Фран Портър беше предположил, че може би убиецът, също като него самия, има подбити ходила или болен гръб. По това време нито Монк, нито Портър си бяха давали сметка за това, но Портър се беше оказал прав.

— Блъснали сте Даян пред бързо движещ се автобус, а после сте се измъкнали незабелязано в суматохата — каза Монк. — Но сте зарязали щайгата. Това е било грешка.

— Чудя се дали сте оставили отпечатък от пръстите си някъде по нея — добавих, само за да ѝ дам още един повод за тревога.

— Освен това сте причакали Скот Егърс в една уличка — каза Монк. — Ударили сте го в гръб и после сте го задушили с найлонов пазарски плик, който сте измъкнали от боклука.

— Предполагам, че сте го ударили с бастуна — рекох.

— И аз така предполагам — каза Монк. Изпитах голямо облекчение, защото това *наистина* беше напълно произволна догадка от моя страна.

— Мислите ли, че на хората от лабораторията по криминалистика ще им е много трудно да намерят по този бастун петно от кръвта на Скот Егърс, господин Монк?

— Изобщо няма да е трудно — отговори Монк и погледна мадам Фрост в очите. Блясъкът в погледа ѝ угасна като фенерче, на което са се изтозили батериите. Беше хваната натясно, и го знаеше.

— Всичките им обвинения са смехотворни — успокояващо се обърна Колинс към мадам Фрост. — Ще ви свържа с един блестящ адвокат по криминални дела, но дори един лош адвокат би могъл да направи на пух и прах това несъстоятелно обвинение.

— Не мисля така — каза мадам Фрост.

— Не се тревожете — рече Колинс. — Тези двамата разполагат само с разни глупости.

— Доказателствата са в изобилие, дори без свидетел — каза мадам Фрост. — Убих всичките, точно както те казват.

Колинс погледна мадам Фрост, сякаш тя внезапно се беше преоборила във върколак. Челюстта му увисна, очите му се разтвориха широка, и ми се струва, че дори косата му настръхна, но не мога да съм напълно сигурна. Нека просто да кажем, че беше шокиран, и да оставим нещата така.

— Аз не съм полицаи, господин Монк — казах, — но мисля, че това може би е подходящият момент да прочетете на мадам Фрост правата ѝ.

— Може ли? — попита Монк.

— Вие сте капитанът — казах.

Монк извади от джоба си малко картонче, прокашля се и зачете на глас от него. Каза на мадам Фрост, че има право да мълчи, има право на адвокат по време на разпита, и всичките тези неща. Това му достави такова удоволствие, че предложи да ги прочете втори път просто за да е сигурен, че мадам Фрост е наясно с правата си.

— Знам си правата, благодаря — заяви мадам Фрост.

Монк отдавна чакаше възможността да прочете на някого правата му, и искаше да се наслади напълно на момента. Мисля, че за него това беше повторно потвърждение на факта, че отново е ченге.

— Тази част с адвоката може да бъде малко объркваща — каза той. — Вероятно ще е добре да я минем отново.

— Отказвам се от правата си — каза тя. — Няма смисъл да ми ги четете отново. Аз убих Алегра Дусет и останалите.

Монк погледна към Макс Колинс:

— Вие бихте ли искали да ги чуете?

— Арестувате ли ме за нещо? — попита Колинс.

— Не — каза Монк. — Но всички би трябвало да знаят правата си, установени от закона.

— Запазвам пас — рече Колинс.

Разочарован, Монк пхна картончето обратно в джоба си.

Все още имах да задам на мадам Фрост един въпрос относно внезапно отприщилото ѝ се желание да убива, на който Монк не беше отговорил.

— Убили сте Алегра Дусет в петък вечерта — казах. — Когато никакъв свидетел не се е появил в събота, след като сте прегазили Ямада и сте блъснали Тръби пред един автобус, защо сте продължили да убивате? Защо не приехте, че сте убили когото трябва, или че свидетелят ще си мълчи?

— Следвах напътствията на звездите — каза тя мрачно. — Те ми казаха, че ще бъда заловена. Опитвах се да променя съдбата си.

Звездите се бяха оказали прави. А Макс Колинс беше изпитал вълнението, което те му бяха предрекли. Реших, че в астрологията може би все пак има някаква истина. Реших да започна да чета хороскопа си по-внимателно.

19. Г-Н МОНК ОТИВА НА ВЕЧЕРЯ

За да отпразнуваме това, че Монк разкри останалите случаи на убийство, аз го поканих да излезе на вечеря заедно с Джули и мен. Това, разбира се, означаваше, че пътьом трябваше да се отбием в апартамента му да вземем комплект чинии и прибори за хранене, които да вземе със себе в ресторанта в специална подплатена кошничка за пикник.

Отидохме в „Марио и Мария“, или „М & М“, както го нарича Джули — семеен ресторант на Двайсет и четвърта улица, докдето може да се стигне пеша от къщата ми в Ной Вели — квартал, създаващ усещането за истинско малко градче. Бяхме водили Монк с нас в „М & М“ няколко пъти преди, затова там бяха свикнала да раздигат чиниите си от масата и да го гледат как слага собствените си.

Монк си поръча точно десет съвършено оформени в квадратна форма равиоли с месен сос, докато Джули и аз си поделихме една пица със сирене, която той настоя да ни разреже на осем еднакви парчета, с помощта на компас и линия, които беше донесъл специално за случая. Бихме предпочели да си поръчаме пица с чушки, но в присъствието на Монк това би се равнявало на шумна кавга. Той щеше да настоява всяко парче от пицата да съдържа еднакъв брой парченца чушка, които да са подредени симетрично по цялата пица.

Докато се хранехме, Джули разказа за деня си в училище, за дребните недоразумения с приятелите си, и за нещата, които беше планирала за остатъка от седмицата. Това беше типичен, обикновен разговор, изпълнен с нещата, за които ежедневно си бъбрим вкъщи, но на Монк изглежда му доставяше удоволствие. А също и на Джули, която често ми се оплакваше колко странен е Монк, и все пак винаги изглеждаше изпълнена с нетърпение да привлече вниманието му, когато той беше наоколо.

Монк дори сложи резенче лимон във водата си „Сиера Спрингс“, което за него се равняваше на изпиването на чаша мартини. Добре че не му се налагаше да шофира.

След вечерята Монк се върна в кухнята да си измие съдовете с гумените ръкавици, телта за миене, сапуна и гъбата, които беше донесъл специално за целта. Джули с радост го придружи. Дори му помогна в миенето на съдовете — задължение, което вкъщи смяташе за жестоко и необичайно наказание.

Собствениците на ресторанта нямаха нищо против чудатото поведение на Монк, защото той компенсираше за него, като миеше и всички останали съдове заедно със своите, и на драго сърце чистеше и кухненските им уреди. Всъщност „Марио и Мария“ беше един от малкото ресторанти в Сан Франциско, в които Монк все още беше добре дошъл — стига да беше заедно с мен.

— Първокласно място — каза Монк, докато вървахме обратно към къщата ми. — Не могат да се намерят много ресторанти с напълно квадратни равииоли.

— Не са много хората, които наистина ги мерят — отбелязах.

— Само истинските чревоугодници — каза Монк.

— Вие чревоугодник ли сте? — попита Джули.

— Имам рулетка и компас, с които да измеря големината на равииолите, нали? — каза Монк. — Хубаво беше, че получих възможност да се отпусна с едно хубаво ядене. Наистина имах нужда да изпусна парата.

Не можех да си представя друг човек, който би сметнал излизането на вечеря, измиването на всички съдове и почистването на кухнята след това за отпускащо. Повечето хора посещават ресторанти точно за да избягат от неща като миенето на тенджери и тигани, но нямах намерение да споря с него.

— Благодаря, че ме поканихте — каза Монк.

— Удоволствието беше наше — отговорих.

— Последните няколко дни бяха много напрегнати — каза Монк.

— Но мисля, че това може да се окаже повратна точка за мен.

— Надявам се, господин Монк — рекох.

— Не бих се справил без теб — каза той.

— Не се нуждаете от мен, за да разкривате убийства.

— Нуждая се от теб за всичко останало — каза Монк.

— Без теб щях да съм загубен.

— Когато вече нямате нужда от помощта на мама, ще идвате ли да ни виждате? — попита Джули.

— Аз винаги ще се нуждая от помощ — каза Монк.

— Но ако пак станете детектив, който разследва убийства, през целия ден ще разполагате с много полицаи, които могат да ви помагат — каза Джули. — За какво ще ви трябва мама?

В думите ѝ имаше логика. През последните няколко дни до такава степен бях въввлечена в трескавия нов живот на Монк, че не се бях замисляла за дългосрочните последици от това, че си беше получил обратно работата в полицията. Съмнявах се, че ще приемат една цивилна гражданка да се мотае с Монк по цял ден. В момента обаче бях по-малко загрижена за сигурността на работата си, отколкото от въпроса на Джули и онова, което разкриваше той относно чувствата ѝ.

Откакто баща ѝ загина в Косово, Монк беше единственият мъж, който винаги беше присъствал в живота ѝ. Също и в моя. Беше някой, на когото тя можеше да разчита. Ако не друго, Монк поне беше последователен. И то до степен на натрапчивост. Децата обичат установения ред — той им внушава усещане за сигурност. Това важи с двойна — дори *тройна* — сила за Монк. Той ѝ внушаваше усещане за сигурност, и, междувременно, тя се беше привързала емоционално към него.

Истината беше, че аз също се бях привързала.

Не чак толкова отдавна и тримата бяхме загубили някого, откъснат от нас чрез насилствена смърт. Всички се носехме по течението без посока, докато открихме Монк, а той откри нас. Това, което имахме сега, не беше любов, но беше нещо близко до това, нещо, към което си струваше да се придържаме.

Сега и аз се заинтересувах как ще отговори Монк на този въпрос също толкова силно, колкото и Джули.

Монк наклони глава на една страна, после на друга, и оправи яката си, която нямаше нужда от това.

— Ще имам нужда от твоето присъствие и от това на майка ти в живота си, независимо какво правя — каза той. — Аз съм безпомощен. Но ти не си.

— Какво искате да кажете? — попита Джули.

— Аз съм труден за издържане човек, като някой супермодел — каза Монк. — На хората им писва от мен. На баща ми. На Шарона. Списъкът може да продължи.

— На мен никога няма да ми писне от вас, господин Монк — заяви тя, обвинявайки ръка около неговата, — ако обещаете, че на вас никога няма да ви писне от мен.

— Договорихме се — каза той.

Аз също обвих ръката си около неговата.

— Дадено — рекох и лекичко го целунах по бузата.

Не му хареса, но поне беше достатъчно умен да не ми поиска кърпичка.

Откарах Монк до дома му. Когато се върнах, Джули вече беше заспала. Бях изтощена и очаквах, че ще потъна в дълбок сън секунди след като положа глава на възглавницата. Но това не стана.

Не можех да престана да мисля за малкия ни разговор след вечерята. Какво щях да правя, ако Монк вече нямаше нужда от мен?

Макар заплащането да беше ужасно, работните часове — безумни, а привилегиите — несъществуващи, бях започнала да се чувствам много доволна от тази работа, с която се бях сдобила по-скоро случайно, отколкото по план.

В някои отношения завиждах на Монк. Той имаше насока в живота. Знаеше кой е, какви са талантите му, и каква е целта на земното му съществуване, знаеше го още от детските си години. Монк беше роден за детектив. И беше блестящ в тази работа.

Аз не бях сигурна какво съм родена да правя, в какво съм добра, или накъде отива животът ми.

Предполагах, че там, във външния свят, сигурно имаше и други хора, също толкова не наясно със себе си, колкото бях аз, но все още се чувствах като единствения човек, който не беше роден с предварително инсталирана работна програма.

Никога не съм изпитвала естествено влечение към една или друга професия. Никога не съм притежавала очевидни артистични или физически способности. Изпитвам завист всеки път, когато срещна жена, която цял живот е знаела, че иска да бъде това или онова.

Опитвала съм се да си представя какво ли е да растеш с увереността, че притежаваш вроден талант за рисуване, пеене, водене на спор или размахване на бейзболна бухалка. Чудила съм се какво ли е да растеш с изгарящото желание да бъдеш нещо точно определено,

например ветеринарен лекар или космонавт, адвокат или главен готвач, градинар или инженер. Сигурно е страхотно. (Известно време исках да бъда една от *Ангелите на Чарли*, но не мисля, че това наистина се брои. Исках също да стана и рокзвезда, но най-вече заради дрехите и ласкателствата.)

Много хора намират целта си в колежа, като най-сетне в някой от часовете или съвместните занимания откриват какво искат да правят или какви искат да бъдат. Или го откриват, след като сменят една-две работи след дипломирането си. Понякога призванието им само ги намира.

Искам да кажа, никой не израства, мечтаейки да продава автомобилни застраховки, но има хора, които го правят и постигат големи успехи в тази област. Едва след като вече са влезли в света на автомобилните застраховки, те получават прозрение и си казват — хе, какво пък толкова, значи това е моята същност и нещото, което съм роден да правя, и съм дяволски добър в него.

Аз още чаках този момент на осъзнаване.

Съпругът ми, Мич, винаги е знаел, че иска да лети. Не се чувстваше щастлив, когато се застоеше на земята твърде дълго. Копнееше да бъде във въздуха. Но на него не му стигаше просто да лети: зад летенето трябваше да има по-сериозна цел от това, просто да превозваш туристи или пратки от един град до друг. Той изпитваше също и огромна нужда да служи на страната си. Възхищавах му се заради страстта му към летенето и отдадеността му към работата му като военен, но само си давах вид, че го разбирам, защото самата аз никога не бях чувствала подобно призвание.

Аз в известен смисъл подскачах из живота, от една временна работа на друга. Дори с подобен подскок се бях втурнала и в брака и майчинството, без всъщност съзнателно да го планирам или да го желая.

Да работя за Монк беше най-интересната и удовлетворяваща работа, която някога бях имала — а също и най-изнервящата, отнемаща най-много време, вбесяваща и финансово несигурна. Но аз просто случайно и непредвидено поех тази работа, по същия начин както случайно и непредвидено правех и всичко останало в живота си.

Дали призванието ми беше да бъда помощничка на велик детектив?

Не знаех.

Може би имаше някой друг детектив с психически проблеми, на когото можех да помагам. Но какви бяха професионалните ми квалификации? Дали Монк, Стотълмейър и д-р Кроджър щяха да ми дадат препоръчителни писма? И ако отговорът беше „да“, какво щеше да пише в тях?

А дори и наистина да ме одобряха за работа като помощничка на някой детектив, беше ми доста трудно да си се представя в компанията на Франк Портър, Синди Чоу, Бесния Джак Уайът или някой друг детектив с проблеми.

Отношенията ми с Монк бяха уникални. Имаше нещо в темперамента му, в чувствителната му душа и в общата ни болка, което ни превръщаше в добра двойка.

Просто трябваше да се надявам, че ще се натъкна на нещо друго, за предпочитане нещо, за което щях да получавам огромни парични суми. И така продължих да се тревожа и да фантазирам чак до малките часове, докато, най-сетне, милостиво ме обори неспокоен сън.

20. Г-Н МОНК И КЪЛБАТА ПРАХ

Всеки вторник Монк има редовен час при психиатъра си д-р Кроджър. Този психиатър ме нервира. Боя се, че анализира всичко, което правя, езика на тялото ми и дори степента, до която са разширени зениците ми, за да определи точно колко изперкала съм всъщност.

Освен това през цялото време той е някак прекалено отпуснат. Неестествено е. Сигурна съм, че бих могла да вляза в кабинета на д-р Кроджър с брадва, забита в гърдите и с маймуна на главата, и той пак няма да се стресне. Всъщност, изкушавам се да го направя, просто за да видя какво ще стане.

Д-р Кроджър ни поздрави, когато влязохме в безупречната му чакалня. Не знам дали беше толкова чиста, защото безпорядъкът би подразнил пациенти от рода на Монк, или самият доктор страдаше от някаква форма на натрапчиво-обсесивно разстройство.

— Поздравления, Ейдриън — каза доктор Кроджър.

— За какво? — попита Монк.

— За възстановяването ти на работа в полицията и повишението ти в чин „капитан“, разбира се. Много се радвам за теб.

— Видели сте ме по телевизията?

— Да.

— Тогава знаете, че това беше момент на сериозна политическа драма, равняваща се по значимост с дебатите между Кенеди и Никсън — каза Монк.

— Определено беше паметно събитие — каза д-р Кроджър и въведе Монк в кабинета си. — Настани се удобно, Ейдриън, веднага идвам.

Докторът затвори вратата зад себе си и ме погледна.

— Как се справя той? — попита д-р Кроджър.

— Не трябва ли да зададете на него този въпрос?

— Има разлика между неговото и вашето възприемане на ситуацията.

— Справя се чудесно — казах. — Зашеметен е от радост.

— Как се справя с допълнителните си отговорности?

— Не му е лесно да свикне — казах. — Но разкри всички убийства, пред които се изправи.

Доктор Кроджър кимна важно. Зачудих се дали той и мадам Фрост упражняваха това изражение пред огледалото, за да го усъвършенстват, или то произтичаше естествено от осъзнаването какви задълбочени познания притежават, които аз просто все още нямах.

— Показвал ли е притеснения, че няма да се представи добре?

— Нима всички мъже не показват такива притеснения?

Доктор Кроджър се усмихна, но усмивката му изглеждаше принудена. За човек, който е толкова отпуснат и спокоен, не притежаваше кой знае какви чувство за хумор.

— Никой от управлението не ме е питал дали той е готов да бъде върнат на работа — каза д-р Кроджър.

— Пренебрегнат ли се чувствате?

Това беше доста щекотлив въпрос, и не бях изненадана, когато той ловко го отбягна. Но наистина ме изненада със следващия си коментар.

— Никой не ме е питал и за Франк, Синди или Джак — каза той.

— Те също ли са ваши пациенти?

— Първоначално от управлението бяха насочили и тримата към мен — каза д-р Кроджър. — Не мисля, че при нормални обстоятелства щяха да бъдат върнати на работа без положителен доклад от мен и разговор с надзорна комисия.

— Това не са нормални обстоятелства — казах.

— Но положението ще се нормализира, госпожице Тийгър. Полицията и градската управа се върнаха на масата за преговори. Не мога да не се тревожа какво ще стане с Ейдриън и останалите, след като този трудов спор бъде разрешен.

— Те са се доказали — казах. — Справедливото решение ще бъде да им позволят да останат там, където са сега.

— Животът рядко е справедлив — каза д-р Кроджър. — А политиката — още по-малко.

И с тази обнадеждаваща забележка той влезе в кабинета си, а аз запрелиствах последния брой на *Космополитън*. Но ми беше трудно да се съсредоточа върху Десетте тайни за живота в спалнята, които ще

подлудят вашия мъж, и то не защото нямах мъж, върху когото да ги изпробвам.

Почувствах напрежението в дежурната стая на отдел „Убийства“ още щом влязохме. Мнозина от „болните“ детективи се бяха върнали на работа, за да разследват убийството на полицаия, и се събираха в единия край на стаята, като хвърляха неприязнени погледи към Уайът, Чоу и Портър в другия.

Стотълмейър беше в кабинета си, заровен в документация, като не обръщаше внимание на демонстративните прояви на враждебност пред вратата си.

Джаспър, Арни и Спароу стояха в демилитаризираната зона около кафе машината.

Дишър седна на бюрото си и се опита да приближа към себе си чашата за моливи. Тя не помръдна.

— Кой е залепил чашата ми за моливи за бюрото? — настойчиво запита Дишър. — Това нечия представа за шега ли е?

Джаспър вдигна яката на самото си и се опита да стане невидим, докато останалите полицаи в стаята започнаха да откриват, че попивателната им хартия, телефоните и други неща по бюрата също са залепени неподвижно.

Всички от екипа на Монк се събраха около бюрото на Портър.

— Франк ни даде списък на петнайсетима възможни свидетели на убийството на Алегра — докладва Уайът. — Открихме нашия човек на третия опит. Казва се Тоно Бусок.

— Защо не е дошъл в полицията? — попита Монк.

— Продава пиратски записи на филми — каза Уайът. — В апартамента му имаше складирани петдесетина DVD записвачки. Страхуваше се, че ако отиде в полицията, пиратските му дейности ще излязат наяве и ще го арестуват, че е направил пиратско копие на *Първичен инстинкт 2*.

— И заради това дребно престъпление е готов да остави един убиец да се измъкне на свобода? — каза Монк. — Що за човек е?

— Споменах ли, че апартаментът му се намира в мазето на майка му? — попита Уайът. — Всичко, което трябваше да направя, беше да го заплаша, че ще го издам на ФБР, и той се предаде. Подробно ми

съобщи какво е видял в къщата на Алегра Дусет. Убийството е станало точно както ти ни го описа.

— Не точно — каза Чоу и се обърна към Монк. — Мадам Фрост не ви ли каза, първия път, когато се срещнахте с нея, че е познавала всички ключови фигури, организирали Лятото на любовта?

— Каза, че си е разменяла хапливи реплики с Тимъти Лиъри и се е движила в компанията на Джанис Джоуплин казах.

— Страхотно — рече Джаспър.

— Очевидно е какво всъщност се е случило тук — каза Чоу. — Мадам Фрост е била оперативен служител на МК-Ултра през шейсетте години. Снабдявала е представителите на младежката култура с ЛСД, превръщайки ги в лабораторни плъхове за провежданите от МК-Ултра експерименти за контрол на ума. Не е съвпадение, че Алегра Дусет се е преместила отсреща. Алегра е знаела коя и каква е мадам Фрост. И когато Алегра е разкрила твърде много за извънземната конспирация, от агенция „Омега“ са наредили на мадам Фрост да елиминира нея и хората, родени в резултат на кръстоски с извънземни.

— Значи мислите, че всички в списъка с хора, родени в Сан Франциско на двайсети февруари хиляда деветстотин шейсет и втора, са извънземни „бебета от епруветка“? — каза Спароу.

— Някои са — каза Чоу. Други — не. Ще видим кой ще е още жив след година, считано от този момент.

— Ами ние? — попита Портър. — Не трябва ли ние също да бъдем накарани да замълчим?

Чоу поклати глава:

— Вече не. С непредпазливостта си Монк им помогна да си изградят съвършеното прикритие. Всички вярват на историята на мадам Фрост, защото „звучи логично“. Никой не иска да се вгледа позадълбочено. Това е поредната победа за съставеното от космически пришълци правителство в сянка.

— Леле — рече Уайът. — Определено е хубаво да знам; че няма да ми се наложи непрекъснато да се оглеждам през рамо за извънземни.

Монк ги помоли да напишат докладите си по случаите с убийствата и отиде да види капитан Стотълмейър. Надникна в кабинета.

— Как върви, капитане? — попита Монк.

— Не много добре, Монк — каза Стотълмейър. — Разбрах, че снощи си приключил четири случая на убийство.

— Беше просто късмет — каза Монк. — Какво научихте за полицай Милнър?

— Приклекни — каза Стотълмейър.

Монк приклекна. Стотълмейър се надигна иззад бюрото си и погледна надолу към него.

— Какво, по дяволите, правиш, Монк?

— Приклякам — рече Монк.

— Това е просто израз — каза Стотълмейър. — Нищо не означава.

— Напълно съм сигурен, че означава да седиш на петите си — каза Монк. — Ето така.

Влезе Дишър, който носеше някаква папка.

— Какво правиш?

— Капитанът иска да приклекнем — каза Монк.

Дишър приклекна до него:

— Защо? Да не си е загубил някоя от контактните лещи?

— Ставайте — рече Стотълмейър. — И двамата.

Те се подчиниха.

— Под бюрото ви има кълба прах — каза Монк. — Това известно ли ви беше?

— Не, не ми беше известно — каза Стотълмейър и седна на стола зад бюрото си.

— Ако приклекнете точно ей тук. — Монк отново приклекна — можете да ги видите.

— Тогава недей да приклякаш — каза Стотълмейър.

— Но аз все още ще знам, че са там — каза Монк. — Вие също.

— Мога да го преживея — каза Стотълмейър, като погледна в дежурната стая. — Ставай, Монк.

— Ще донеса метла и лопатка — каза Монк и понечи да тръгне. — По-късно ще ми благодарите.

— Не — заяви Стотълмейър и спря Монк. — Не можеш да вземеш метла и да преметеш кабинета ми.

— Защо не? — попита Монк.

— Защото сега си капитан, и това ще внуши погрешното послание на редовите полицаи. — Стотълмейър посочи към

детективите отвън, които демонстративно се правеха, че не обръщат внимание какво става в кабинета, но явно беше точно обратното.

— Че кълбата прах са лошо нещо ли? — попита Монк.

— Че ти си ми подчинен — каза Стотълмейър. — Имаме един и същи чин.

— Полицайте ще загубят всякакво уважение към авторитета ти — каза Дишър.

— Точно — рече Стотълмейър. — Ранди, иди да ми донесеш метла и лопатка.

— Но, сър — каза Дишър, — това ще внуши погрешно послание на полицайте.

— Какво именно? — попита Стотълмейър.

Дишър сниши глас:

— Че съм ви подчинен.

— Ти наистина си ми подчинен, лейтенант — каза Стотълмейър.

— Не могат ли кълбата прах да почакаат? — каза Дишър с почти умолителен тон.

— Неслучайно ги наричат „кълба“ — сериозно рече Монк. — Търкалят се навсякъде. Скоро из цялата сграда ще гъмжи от такива кълба прахоляк и тогава положението става грозно. Много, много грозно. Не е нещо, което би искал да видиш, повярвай ми.

Стотълмейър въздъхна:

— Монк няма да е в състояние да мисли, докато под бюрото ми има кълба прахоляк, Ранди. А точно сега ми е нужно той да помисли.

— Слушам, сър. — Дишър пусна на бюрото на Стотълмейър папката, която държеше, и намусено излезе.

— За какво искате да помисля? — попита Монк.

Видях Дишър да се приближава до друг детектив и да му дава някакви нареждания — например да му донесе метла и лопатка.

— Убийството на полицай Милнър. Отидох да видя жена му — каза Стотълмейър. — Живеят в миниатюрен апартамент в Сан Матео. Тя кара осемгодишен „Нисан“. Ако имат пари, добре го прикриват. Малкият ми син има повече пари в касичката си, отколкото те — в сметката си. Тя няма представа какво друго може да е бил намислил Милнър, освен да работи колкото може по-упорито, за да издържа семейството си.

Видях как детективът, с когото Дишър беше говорил, се приближава до една полицайка и ѝ дава някакви нареждания. Имах доста добра представа какво нарежда да направи.

— Имал ли е врагове? — Монк се наведе, като държеше под око кълбата прах, в случай че решат да се затъркалят нанякъде. — Може би някой от арестуваните от него хора е искал да си отмъсти?

— Той беше новобранец. — Стотълмейър вдигна лист хартия и го подаде на Монк. — Това е списъкът с извършените от него арести. И това е всичко, само един лист. Виж сам. Нищо повече от обичайни пътни нарушения, няколко ареста на пияници, нарушаващи обществения ред, няколко дребни ареста за притежаване на малки дози наркотици. Задържаните от него да са изкарали най-много по една нощ зад решетките. Нищо, заради което някой да е готов на убийство.

Видях как полицаят се върна с метла и лопатка и ги занесе на детектива, който пък ги занесе на Дишър, а Дишър ги внесе в кабинета. Бях толкова заета да наблюдавам протичането на тази малка демонстрация на власт, че без малко да не забележа как Монк леко изправи гръб. Това движение беше издайническо. Монк беше попаднал на следа.

Стотълмейър също го забеляза.

— Какво?

— Тук пише, че преди осем месеца полицай Милнър е арестувал Бъртрам Грубър, докато купувал наркотици в онзи парк на Потреро Хил.

— Е, и какво от това? — попита Стотълмейър.

Монк вдигна поглед от листа и видя Дишър.

— Ей там са, до краката на бюрото.

Дишър раздражено бутна метлата под бюрото.

— Внимавай — каза Монк. — Едно погрешно движение, и ще се разпръснат, и играта ще приключи, приятелче.

— Монк — каза Стотълмейър, полагайки огромни усилия гласът му да не прозвучи ядосано. — Ако обичаш, може ли да се съсредоточим върху важните неща?

— Не бих могъл да бъда по-съгласен. — Монк дръпна метлата и лопатката от ръцете на Дишър. — Отдръпни се. Това е много деликатна процедура. Имам нужда от простор за действие.

Монк се наведе, пхна метлата под бюрото и смете кълбата прахоляк в лопатката, сякаш си имаше работа с нитроглицерин. По челото му изби пот. Той задъвка долната си устна. Цялата работа отне сигурно пет минути.

Стотълмейър се отпусна назад в стола си и разтърка слепоочията си.

Щом събра кълбата прахоляк в лопатката, Монк я вдигна бавно, като я държеше равно, внимавайки да не я наклони. Той предпазливо си проправи път до кофата за боклук, наведе лопатката над нея и я наклони, докато топките прах паднаха вътре. Мисията изпълнена.

Цялото му тяло се приведе и той рухна в един от столовете за посетители, изтощен.

— Отървахме се на косъм — каза.

Стотълмейър въздъхна.

— Мислиш ли, че сега можем да се върнем към убийството на полицай Милнър?

— Вода — обърна се Монк към мен.

Бръкнах в голямата си чанта да извадя бутилка „Сиера Спрингс“. Това е същата чанта, която използвах, когато Джули беше бебе и трябваше да мъкна със себе си памперси, мляко и мокри кърпички. Сега нося мокри кърпички, гумени ръкавици, херметични найлонови торбички и бутилки „Сиера Спрингс“ — единствената вода, която той пие.

Подадох бутилката на Монк, а той я отвори и отпи дълга глътка.

— Какво значение има дали преди осем месеца полицай Милнър е арестувал Бъртрам Грубър? — попита Стотълмейър.

— Грубър е свидетелят, който дойде в полицията и идентифицира *Удушвача от Голдън Гейт* — каза Монк.

— Известен още като *Кракомразеца* — каза Дишър.

— Благодаря — рече Стотълмейър.

— Грубър каза, че в сутринта на убийството отивал в общинската градина да си нагледа ягодите — каза Монк. — Твърдеше, че е видял Чарли Херин да излиза от парка с обувката на жертвата в ръце. Грубър дори ни съобщи част от регистрационния номер на колата на Херин.

— Това беше поредният късмет за теб — каза Стотълмейър. — Бог е свидетел, че определено получаваш повече, отколкото ти се полага.

— Грубър лъже — каза Монк. — Не е отглеждал ягоди. Това не е било подходящото време за саденето им.

Пак тези ягоди. Просто не можеше да се отърве от тази мисъл.

— Следователно е излъгал. Грубър вероятно е бил в парка с надеждата да пласира малко наркотици — каза Стотълмейър. — Не можеш наистина да очакваш да признае това пред полицията, нали? Важното е, че неговата информация свърши работа. Той направи каквото трябваше и ти помогна да заловиш един сериен убиец.

— Той е измамник — каза Монк.

— Какво? — рече Стотълмейър.

— Той е измамник — разпалено рече Монк. Стотълмейър ме изгледа. Свих рамене. Аз също не знаех какво има предвид Монк.

— Чудесно. Измамник е — каза Стотълмейър. — Какво общо има това с убийството на полицай Милнър?

— Много общо — каза Монк. — Защото Бъртрам Грубър го е убил.

21. Г-Н МОНК ИЗПУСКА ДРУГАТА ОБУВКА

Изявлението на Монк зашемети всички ни.

Стотълмейър потърка мустаците си и погледна Дишър, който погледна мен, а аз погледнах обратно към Стотълмейър. Не съм сигурна какво постигнахме с тази размяна на погледи, или какво бе посланието, предадено от нея, но я повторихме още веднъж, за да уравнилим нещата.

— Какво е могло да те наведе на мисълта, че Бъртрам Грубър е застрелял полицай Милнър? — попита Стотълмейър.

— Очевидно е — отвърна Монк.

— Само за теб — каза Стотълмейър.

— Ето го точно тук, в доклада за арестите. — Монк стана от мястото си и подаде на Стотълмейър списъка с извършените от Милнър арести: той набързо го прегледа.

— Все още не го виждам. — Стотълмейър подаде листа на Дишър, който го проучи задълбочено.

— Нито пък аз — каза Дишър, подавайки ми листа, все едно щях да разбера какво гледам. Прегледах го набързо, но всичко ми се струваше безсмислено.

— Полицай Милнър е арестувал Бъртрам Грубър преди осем месеца за това, че е купувал наркотици в същия парк, в който Чарли Херин е убил една жена миналата седмица — каза Монк.

— Да, каза това — рече Стотълмейър.

— Има го в списъка с извършените от него арести — каза Монк.

— Знам — каза Стотълмейър. — Мога да чета.

— Ами ето го — каза Монк.

— Кое?

— Не ви ли безпокои съвпадението?

— Какво съвпадение? — попита Стотълмейър.

— Че и тримата са били в парка в някакъв момент.

— Потреро Хил беше работният участък на полицай Милнър — каза Стотълмейър. — Бъртрам Грубър живее на Потреро Хил. Чарли

Херин е захвърлил едно тяло в район, където полицай Милнър работи, а Грубър купува наркотици. Не виждам съвпадение, а логично обяснение как са се пресекли житейските им пътища. Това, което не виждам, е какъв мотив е имал Бъртрам Грубър да убие полицай Милнър.

— Нито пък аз — каза Дишър. — Подкрепям капитана по този въпрос. Тоест, капитан Стотълмейър, не теб.

Бях съгласна със Стотълмейър и Дишър, но също така знаех, че Монк никога не греши за тези неща. По мое мнение те просто трябваше да излязат и да арестуват Бъртрам Грубър, и по-късно да се тревожат как Монк ще се справи с това. От опитите да следвам мислите на Монк получавах жестоко главоболие. Смятам, че ако мозъкът ви не действа по такъв особен начин като този на Монк — а чий ли мозък работи така? — опитите да мислите като него карат всичките ви неврони да се насочват в погрешна посока. Това може да е рисковано за умственото ви здраве.

— Милнър беше един от полицаите, които охраняваха местопрестъплението, след като тялото беше намерено в парка — каза Монк. — Два дни по-късно Бъртрам Грубър се яви в полицията, излъга, че е видял Чарли Херин в парка в сутринта на убийството, и спечели награда от двеста и петдесет хиляди долара за информация, довела до залавянето на *Удушвача от Голдън Гейт*.

— Не смяташ, че Чарли Херин е удушил онези жени, така ли? — попита Стотълмейър.

— О, определено го е направил — каза Монк. — Той е нашият човек.

— Много съм объркан — каза Дишър и седна.

— Тогава за какво е излъгал Грубър? — попита Стотълмейър.

— За това, че е бил в парка онази сутрин — каза Монк. — Не е бил там. Не е видял нищо. Той е измамник.

Главата ми се цепеше от болка.

— Тогава как Грубър се е сдобил с цялата информация за Чарли Херин?

— Полицай Милнър му е казал — рече Монк.

Стотълмейър, Дишър и аз отново си разменихме погледи. Това не помогна на главоболието ми. Зарових в голямата си чанта за няколко таблетки „Адвил“ или дървен чук.

— А полицаи Милнър откъде е знаел? — попита Дишър.

— Знаел е за обувката, защото е бил на местопрестъплението — каза Монк. — Не знам как е открил останалото.

— Ако предположим, че си прав — и това е предположение с библейски измерения — каза Стотълмейър, — защо Милнър не е арестувал сам Удушвача? Този арест щеше да му помогне да се издигне в кариерата си: щеше да получи цялата слава.

— Но нито пени от двеста и петдесет хиляди доларовата награда — рече Монк. — Като общински служител той не би имал право на нея. Вие сам го казахте, капитане: бил е зле с парите. Наградата е щяла да донесе на семейството му по-голяма полза от извършването на ареста.

— Затова е вербувал Грубър да стане негов представител, съобщил му е информацията, и са си поделили парите — каза Стотълмейър. — Само че Грубър се е полакомил и е решил да задържи всичко за себе си.

— Това е, което мисля — каза Монк. — А също и начинът, по който се е случило.

— Откъде знаеш? — попита Дишър.

— Списанията и брошурите в полицейската кола на Милнър — каза Монк. — Оглеждал е автомобили, жилища и почивки, които е било невъзможно да си позволи.

— Това ли е всичко, с което разполагаш? — попита Стотълмейър. — На това ли се основава цялата ти теория?

— До голяма степен — каза Монк. — И на онази история с ягодите.

— Коя история с ягодите? — попита Стотълмейър.

— Не ви трябва да знаете — казах, преглъщайки на сухо две таблетки „Адвил“.

— Освен това Грубър сбърка рождения ден на майка си — каза Монк.

— Моля? — попита Стотълмейър.

— Грубър твърдеше, че е запомнил частично номера на колата на Херин, защото съвпадал с рождения ден на майка му — „М-567“, като пети май хиляда деветстотин шейсет и седма, но за да е вярно това, тя трябва да го е родила, когато е била десетгодишна, което ми се струва твърде невероятно.

— Ами ако го е осиновила? — каза Дишър.

Стотълмейър ме погледна:

— Това „Адвил“ ли е?

Кимнах.

— Сметката пак не излиза — каза Монк. Ако майка му е родена през хиляда деветстотин шейсет и седма, е на четирийсет години. Той е на трийсет.

— Може би го е осиновила, когато е била на дваайсет години, а той е бил на десет — каза Дишър.

— Би ли ми подхвърлила шишенцето с хапчетата? — обърна се към мен Стотълмейър. Направих го.

— Пак не излиза — каза Монк.

— Не съм съвсем сигурен — рече Дишър. — Някой да има калкулатор?

Стотълмейър пхна няколко таблетки в устата си, прокара ги с глътка кафе и ми подхвърли обратно шишенцето с „Адвил“.

— Добре, Монк, ето как го виждам аз — каза Стотълмейър. — Не разполагаш с абсолютно нищо, което да свързва Бъртрам Грубър с убийството на полицай Милнър.

— Как можете да кажете това след всичко, което ви казах току-що?

— Защото в нищо от него няма смисъл — каза Стотълмейър.

— Не би могло да звучи по-смислено — каза Монк.

— Може би сега ставаме свидетели на исторически момент — каза Стотълмейър. — Това може да е първият път, когато грешиш за решението на едно убийство.

— Не греша — каза Монк.

— Хей, не е нужно да убеждаваш мен — каза Стотълмейър. — Вече не аз ти подписвам чековете със заплатата. Ти си капитан в това управление. Ако смяташ, че разполагаш с нещо, докажи го.

— Не искам да ви се натрапвам на разследването — каза Монк.

— Повярвай ми, не се натрапваш — рече Стотълмейър.

— Сигурен ли сте?

— Монк, гарантирам ти го. Случаят на Бъртрам Грубър е изцяло твой — каза Стотълмейър. — Вземай го с моята благословия.

— Добре. — Монк се отправи към вратата. — Ще го сторя.

Монк се върна в стаята за разпити, която бе преустроил в свой кабинет. Последвах го и затворих вратата. Той крачеше напред-назад пред бюрото си.

— Можеш ли да го повярваш? — каза Монк.

— Шокиращо е — казах.

— Не можеше да е по-ясно, дори ако самият Бъртрам Грубър стоеше пред мен в стаята и правеше признания.

Не казах нищо. Монк продължи да крачи още известно време.

— Фактите са неоспорими, а заключенията са логични и неизбежни.

Монк крачеше напред-назад. Аз си държах устата затворена.

— Как е възможно някой да слуша това обяснение и да не е напълно убеден, че съм прав?

След миг Монк спря и ме погледна:

— Ти си убедена, нали?

Надявах се, че няма да ми зададе този въпрос.

— Честно казано, господин Монк, не.

— Как е възможно? — възкликна той. — Кое не ти е ясно?

— Всичко след момента, в който казахте, че Бъртрам Грубър е убил полицай Милнър.

— Добре — каза Монк. — Ще го повтора отново.

Вдигнах ръце, в знак, че се предавам.

— Моля ви, недейте. Таблетката „Адвил“ още не е подействала, и се страхувам, че главата ми може да експлодира.

Монк кимна и отново закрачи, като броеше полугласно.

— Какво броят? — попитах.

— Крачките си — каза той.

— Защо?

— Искам да съм сигурен, че когато реша да спра, ще свърша на четно число — каза той.

— Защо просто не си изберете определен брой крачки, които да направите, и да свършите тогава?

— Това предполага, че предварително ще знам кога да престана да крача.

— А не знаете ли?

— Мисля — каза Монк. — Ще престана да крача, когато приключа с мисленето, и ще го направя, когато крачките са станали четен брой.

— Следователно може да се наложи да продължите да крачите и след момента, в който сте свършили с мисленето.

— Обикновено мога да изчисля момента така, че двете да се случат по едно и също време — каза Монк. — Просто вървя бавно или мисля по-бързо.

— Ясно — казах, и се опитах да преценя дали двете таблетки „Адвил“, които вече бях изпила, ще са достатъчни. — Как успявате да броите и в същото време да говорите с мен?

— Броя наум — каза той.

— Докато говорите — казах.

— Разбира се — рече гой. — Ти не можеш ли така?

— Не — казах. Всъщност почти не бях в състояние да мисля. Струваше ми се, че мозъкът ми се опитва да изскочи от черепа.

— Това обяснява защо не можа да проследиш моето просто разрешение на случая с убийството на полицай Милнър.

— Просто ли? — изпищях. Да, изпищях. Не се гордея с това.

— Просто — каза той.

— Откъде полицай Милнър е разбрал, че Чарли Херин е *Удушвачът от Голдън Гейт*?

— Не знам.

— Какво доказателство имате, че полицай Милнър и Бъртрам Грубър въобще са се виждали през последните осем месеца?

— Грубър не би могъл да научи по друг начин онова, което знаеше — рече Монк.

— Това не е доказателство — казах. — Това е догадка. Следователно как ще потвърдите, че полицай Милнър е разкрил убийствата, а после е съобщил на Грубър за това?

— Това е незначителна подробност.

— Не се обиждайте, господин Монк, но на мен това ми се струва важна подробност. Без нея, как е възможно да потвърдите какъв мотив е имал Грубър да убие полицай Милнър?

— Защо мислиш, че крача напред-назад?

— Единствените двама души, които могат да ви кажат онова, което имате нужда да узнаете, са полицай Милнър и Бъртрам Грубър

— казах. — Милнър е мъртъв, а Грубър не желае да говори. Така че къде ще намерите доказателствата?

Монк крачеше напред-назад. После пак.

— Трябва ми снимка на полицай Милнър. Можеш ли да ми намериш?

— Вероятно — казах. — Защо?

Монк отново закрачи напред-назад, а после спря.

— Двайсет и осем.

— Свършихте ли с мисленето?

— Да — изрече Монк с усмивка. — Сега е време за малко действие.

22. Г-Н МОНК ОТИВА В ЗАТВОРА

Напоследък посещенията в затвора доста прилича на това, да отидеш на летището, само че не ви позволяват да носите със себе си никакви лични вещи. Трябва да минете през металдетектор, но дори и да не задействате никакви аларми, все още има вероятност някой охранител да прокара палка по тялото ви и да ви опипа и претърси.

Освен ако не сте Ейдриън Монк.

Пазачите в окръжния затвор го познаваха и им беше известно силното му отвращение към всякакъв допир. Затова направиха нещо необичайно: позволиха му да се претърси и опипа сам.

Да, точно така. Той сам си направи цялостно претърсване, насред охранителния контролно-пропускателен пункт. И повярвайте ми, това беше гледка, която си заслужаваше да се види.

Той извиваше тяло насам-натам, пляскаше се по тялото, сякаш беше полазен от червени мравки, докато пазачите го наблюдаваха с каменни изражения.

Но той действаше задълбочено.

— О-хо. — Монк потупа джоба си. Бръкна бавно вътре, сякаш там можеше да има капан за мишки, за който да не знае, и извади една-единствена, лъскава монета от четвърт долар. — Какво съм си въобразявал, като съм внесъл подобно нещо в затвор?

— Какво може да навреди една двайсет и петцентова монета? — попитах.

Монк поклати глава и погледна пазачите:

— Тя е още нова в занаята. — Той погледна отново към мен. — От тази двайсет и петцентова монета може да се издялка мъничко, но смъртоносно, връхче за стрела.

— Чувала съм за затворници, които дялкат заострени трески, но не и метални върхове за стрели.

— Причината е, че неуморното старание на тези чудесни пазачи е попречило това да се случи. — Монк пусна четвъртдоларовата монета в кошничката, в която бяха портфейлът му и други лични вещи.

Един от едрите пазачи се приближи, за да ме претърси.

— Не мога ли да се претърся сама? — попитах.

Пазачът поклати глава.

— Но вие позволихте на господин Монк да го направи — казах.

— Той е специален случай — рече пазачът.

Не можех да възразя на това. Оставих се да ме претърсят.

Въведоха ни в стая за свиждане без прозорци, със сиви стени, в която имаше само метална маса и четири метални стола, всичките занитени към пода.

— Харесва ми какво са направили с това място — каза Монк.

Това не беше сарказъм. Наистина му харесваше. Масата беше в средата на стаята, четирите стола бяха на равно разстояние един от друг, създавайки напълно симетричен ансамбъл.

Монк обиколи масата няколко пъти, като ѝ се възхищаваше, докосвайки леко четирите ъгъла с пръсти, докато минаваше.

— Красиво е — каза Монк. — Прилича на скулптура. Чудя се дали мога да поръчам да сложат такава и в моята къща.

— Искате да обзаведете дома си като затвор?

— Напомни ми да взема името на дизайнера, преди да си тръгнем — каза той.

Вратата се отвори и пазачите въведоха Чарли Херин, който бе окован във вериги и носеше яркооранжев гащеризон. Отведоха го до един стол и заключиха веригите на краката му към една халка на пода.

— Това наистина ли е необходимо? — попита Монк.

— Убил е три жени с голи ръце — казах.

— Почукайте на вратата, ако ви потрябваме — каза един от пазачите. — Ще бъдем точно отпред.

Пазачите излязоха и затвориха вратата. Седнахме срещу Херин. Той ме гледеше похотливо.

— Здравсти — каза Монк. — Аз съм онзи същият, когото държахте като заложник онзи ден. Може и да не познаете, защото стояхте зад гърба ми и притискахте пистолет към главата ми.

— Помня ви — каза Херин, докато очите му шареха нагоре-надолу по тялото ми. — Тя коя е?

— Не му казвайте името ми — казах. — Не искам това чудовище да знае каквото и да било за мен.

Последното, което исках, беше да получавам писма или имейли или да приемам позвънявания от Херин и приятелчетата му в затвора.

— Тя е моя позната, която ме придружава на разни места — каза Монк. — Бих искал да ви задам няколко въпроса.

— Можете да задавате колкото си искате въпроси — каза Херин. — Но няма да отговоря на тях без примамка.

— Каква например? — попита Монк.

Херин ми се усмихна:

— Искам лявата ви обувка.

— Мечтай си — отрязах го.

— Точно това ми е проблемът — каза Херин. — Всичко, което имам, са мечтите ми. Взеха ми цялата колекция от сувенири. Имам нужди, които не се удовлетворяват тук.

— Това е идеята — казах.

Херин сви рамене:

— Няма обувка, няма отговори.

Монк ме погледна умолително:

— Дай му обувката си.

— Не — заявих.

— Това е стара обувка — каза той.

— Не ме интересува — казах.

— Цялата е протрита и мръсна — каза Монк.

— Не е там въпросът — казах. — Знаете защо иска тази обувка. Знаете какво означава за него тази обувка. Наистина ли искате да удовлетворите нездравите му, извратени желаниа?

— Искаш ли един убиец да се разхожда на свобода? — рече Монк.

Непременно трябваше да постави въпроса точно по този начин, нали? Посегнах, свалих си обувката и я пуснах на масата.

— Сега доволен ли сте? — попитах.

Херин я вдигна внимателно, сякаш беше стъклена пантофка, и я поднесе към носа си. Вдиша дълбоко и с наслада затвори очи.

Монк направи гримаса на отвращение и аз сторих същото.

— Боже мой — каза Монк. — Вие сте много, много болен.

— Може да mine дълго време, преди да се доближа толкова до друга обувка — каза Херин. — Искам да ѝ се насладя.

— Побързайте и задайте въпросите си — казах на Монк. —
Искам да се махна оттук.

— Аз също — каза Монк. — Дай му другата си обувка.

— Какво? — казах.

— Дай му другата си обувка — рече Монк.

— Не искам другата ѝ обувка — каза Херин.

— Все пак му я дай — каза Монк.

— Няма да му дам повече никаква обувка.

— Може да си я задържи — каза Херин.

— Обута си само с една обувка — обърна се Монк към мен. —
Бъди разумна. Не можеш да излезеш оттук само с една обувка.

— Да, мога — казах.

— Не, не можеш — настоя той.

— Няма да му дам другата си обувка — казах.

— Какво ще правиш само с една обувка? — каза Монк.

— Аз ще си я задържа, а той — не — казах.

— Не я искам — каза Херин.

— Тази обувка само ще ти напомня за обувката, която си му дала
— каза Монк. — Наистина ли искаш да ти се напомня за това?

Погледнах Херин, който влюбено душеше и галеше обувката ми.
Не, не исках да ми се напомня за това.

— Чудесно. — Свалих дясната си обувка и я треснах върху
масата. — Наслаждавай се, гадняр такъв.

— За какво ми е притрябвала дясна обувка? — Херин я плъзна
към мен. — Тя не може да се сравни с една лява обувка.

— Вземете я. — Монк плъзна обувката обратно към него с
върхчето на показалеца си.

— Не — отблъсна я Херин.

— Да. — Монк отново я плъзна към него.

— Не — отблъсна я Херин.

— Или ще вземете дясната обувка, или ще си прибера лявата —
каза Монк.

— Не, няма да го направите — каза Херин.

— Да, ще го направя — каза Монк.

— Тогава няма да отговоря на въпросите ви — каза Херин.

— Обувките вървят по чифтове! — Монк стовари юмрук върху
масата, скочи светкавично от мястото си и се вгледа в Херин с

изражение на истински гняв, което не бях виждала никога преди. — Това е естественият порядък на вселената. Достатъчно ужасно е, че сте убили три жени, но *няма* да нарушавате естествения порядък на вселената. Ясен ли съм?

Херин преглътна мъчително, притисна до гърдите си лявата ми обувка с едната си ръка, и неохотно взе дясната ми обувка с другата.

— Така е по-добре. — Монк се отпусна отново в стола си и си пое дълбоко въздух. Завъртя глава, оправи яката си, след това бръкна в джоба на якето си и извади снимка. — Виждали ли сте този човек преди?

Беше снимка на полицай Милнър.

Чарли Херин хвърли поглед към снимката и кимна:

— Да, виждал съм го.

Монк беше прав: *Наистина* имаше връзка между Милнър, Грубър и Херин.

— Знаете ли кой е? — попита Монк.

— Ченгето, дето ме спря — каза Херин. — За втори път си помислих, че ще ме хванат, но имах поредица от късметлийски дни.

— Какво искате да кажете?

— В събота пътувах с колата към къщи. Беше много мъгливо: трябваше да внимавам как карам, но обувката изцяло отвличаше вниманието ми. Трябваше непрекъснато да я докосвам, да я гледам, да я мириша... — каза Херин, правейки всичко това сега с някогашната ми обувка. — Кой би ме обвинил? Аз съм само човек.

— Не съм съвсем сигурна — промълвих с отвращение.

— Отклоних поглед от пътя само за секунда и без да искам, минах на червено — каза Херин. — Закачи ме оня тип, испанецът, докато минавах през пресечката. Само един ударен заден фар, нищо повече, но това можеше да е краят, още там, ако той се обадеше на ченгетата. Но той беше незаконно пребиваващ. Почти не говореше английски. И той като мен не искаше неприятности. И двамата си тръгнахме, все едно нищо не се беше случило.

— И къде се вмести полицай Милнър във всичко това? — попита Монк.

— В неделя отивам с колата на работа, и той ме спира. Държах в скута си онази невероятна обувка. Метнах я на задната седалка, но знаех, че са ме хванали. Знаех, че това е краят. Той се приближи до

колата, наведе се и надникна вътре през прозореца, и попита дали знам колко бързо карам. Каза ми, че превишавам скоростта, като шофирам с четирийсет и пет километра в зона, където ограничението за скоростта е четирийсет километра в час, и че ще ми напише талон за глоба — каза Херин. — Взе шофьорската ми книжка, върна се при колата си, и остана да седи там много дълго, взирайки се в мен.

Можех да си представя какви мисли са минавали през ума на Милнър, докато е седял в колата си, размишлявайки какъв подарък е спуснала палаво съдбата пред него.

В мига, в който е видял онази лява обувка на задната седалка на колата, е разбрал, че е спрял *Удушвача от Голдън Гейт* при една нищо и никаква рутинна проверка.

Какви шансове му давало *това*?

Но — по-важно — какво, по дяволите, щял да прави по този въпрос?

Милнър знаел, че негов дълг е да арестува убиеца. Този арест щял да му донесе издигане в кариерата, да вкара името му във вестникарските заглавия и да го превърне в национален герой.

През остатъка от живота си офицер Милнър щял да бъде известен като смелия млад полицаи, заловил със собствените си ръце *Удушвача от Голдън Гейт*.

Така че какво го спирало?

Наградата от двеста и петдесет хиляди долара. По право той трябвало да я получи, заедно със славата.

Но това нямало да стане.

Единственото, което щял да получи от кмета, било крепко ръкостискане и снимка, запечатваща този момент. Чекът щял да си остане в джоба на кмета.

Кметът бил готов да връчи чека на всяка отрепка от улицата, но не и на един полицаи, не и някой, който рискувал живота си всеки ден и работел извънредно само за да изкара достатъчно пари да плати за дребните си покупки.

Нима това не било безкрайно нечестно?

Определено можех да съчувствам на Милнър за нравствените му главоблъсканици.

Разкъсвал се между желанието да посегне към славата и желанието да вземе парите. И двете възможности били привлекателни

и бляскави.

Така че, докато Чарли Херин се потял от тревога, полицай Милнър седял в полицейската си кола, безмълвно борейки се с избор, който и в двата случая щял невъзвратно да промени живота му.

Накрая алчността надделяла над дълга.

Или, да се изразим по-милостиво, полицай Милнър не успял да устои на възможността веднага да осигури по-добър живот на семейството си, в сравнение с не толкова осезаемите, потенциални дългосрочни облаги, ако извърши ареста.

— Бях сигурен, че просто чака пристигането на подкрепление — каза Херин. — Но не, той излезе от колата, подаде ми шофьорската книжка, и ме пусна да си вървя, отправяйки ми само предупреждение. Можете ли да повярвате? Какъв късмет. Не видя обувката. Не разбра кой съм.

— Всъщност — каза Монк — знаел е.

— Тогава защо не ме арестува?

— Имал е двеста и петдесет хиляди причини да не го направи — каза Монк.

23. НА Г-Н МОНК МУ СТАВА ЛОШО

Пазачите не позволиха на Херин да си тръгне от стаята с обувките ми, но нямаше начин да ги взема обратно. Нямаше също и да ги докосна. Казах на пазачите да ги изхвърлят на боклука. Излязох от затвора и изминах целия път до колата си по чорапи.

В колата и двамата с Монк щателно дезинфекцирахме ръцете си с мокри кърпички, но щеше да е нужно много повече от това, та някой от нас отново да се почувства чист.

На връщане към управлението спряхме в един магазин за обувки с намаление, където си купих чифт спортни обувки за двайсет долара просто за да имам с какво да ходя през остатъка от деня, макар че като имах предвид колко лоша беше изработката им, се съмнявах дали ще изкарат толкова дълго.

Оттам отидохме право в кабинета на Стотълмейър и осведомихме него и Дишър за онова, което бяхме научили от Чарли Херин.

Стотълмейър слуша без прекъсване, докато Монк свърши, след това помоли Дишър да донесе личните вещи на полицай Милнър.

Дишър излезе от кабинета на Стотълмейър, за да ги вземе от стаята, където се съхраняваха веществените доказателства.

— Искаш ли да знаеш какво не проумявам? — рече Стотълмейър.

— Какво? — попита Монк.

— Нищо — каза Стотълмейър. — Как става така, че аз мога да гледам същото доказателство и да не видя абсолютно нищо, а ти виждаш кой е убиецът и какво е ял на закуска?

— Това е дарба и проклятие — каза Монк.

— Благодаря — каза Стотълмейър.

— Говорех за себе си — рече Монк. — Виждам твърде много. Вие можете да излезете навън и просто да се радвате на деня. Аз виждам всичко, което не си пасва, и не мога да го отмина.

— Това те прави адски добър детектив, Монк.

— Но пропускам много хубави дни.

Дишър се върна с кутия, пълна с найлонови торбички, в които бяха всички вещи, които полицаи Мичнър бе носил у себе си по времето на смъртта си.

Стотълмейър затършува из кутията и извади една торбичка, в която беше кочанът с талоните за глоба на Милнър. Той отвори торбичката и запрелиства актовете за глоба. Не му отне много време да намери онзи, който му трябваше.

— Ето го — каза Стотълмейър. — Така и не е дописал акта, и не го е предал, когато се е върнал след патрулното си дежурство. Но цялата информация е тук. Датата и часът на спирането за превишена скорост, марката, моделът, регистрационните номера и описанието на колата, дори името и адресът на Херин.

Стотълмейър подаде кочана с талоните на Монк, който погледна документа.

— Но все още не разполагаме с нищо, което да свързва Грубър с убийството на полицаи Милнър — каза Дишър. — Това доказва единствено, че полицаи Милнър се е срещал с *Кракомразеця*.

— Кой е *Кракомразецът*? — попита Стотълмейър.

— Чарлс Херин — каза Дишър.

— Той е *Удушвачът от Голдън Гейт* — каза Стотълмейър. — А не *Кракомразецът*.

— За мен е, сър. И съм напълно сигурен, че точно с това прозвище ще бъде запомнен в анализите на престъпността.

— Какви „анализи на престъпността“? — попита Стотълмейър.

— Онези, които всички четат — каза Дишър.

— Назови един — каза Стотълмейър.

— Хм — рече Дишър. — Анализите на престъпността.

— Никога не съм го виждал — каза Стотълмейър.

— Има го по всички вестникарски будки. Просто трябва да търсите много упорито, за да го намерите, горе-долу някъде зад *Дог Фенси* или *Ръбър Стъмп Джърнъл*.

— Да, ще го направя. — Стотълмейър отново насочи вниманието си към Монк. — Ранди е прав за едно: не си направил тази последна връзка. Не можеш да докажеш, че Милнър е съобщил на Грубър информацията за Херин, а без това, не разполагаш с мотив за убийство.

— Точно обратното, капитане. — Монк вдигна кочана с талоните за глоба. — Доказателството е точно тук.

Обадих се на Бърнард Грубър и му казах, че Монк трябва да му зададе още няколко въпроса, за да приключи разследването. Той се дърпаше, докато не му напомних, че едно от условията на наградата е той да сътрудничи изцяло на полицията, и че ако не го направи, рискува незабавно да му бъде отнето цялото възнаграждение, което беше получил. Това беше лъжа, но Грубър ни покани да се срещнем с него на малкото пристанище, където оглеждал спортна яхта, която възнамерявал да купи. Стотълмейър, Монк и аз отидохме да го видим.

Не ходя много често на пристанището, и това е наистина жалко, защото то е едно от най-живописните места в града. Приличащи на торти за рожден ден къщи с глазура от ярко оцветена гипсова мазилка се редят от двете страни на широкия булевард, който гледа към Марина Грийн — тревист парк, който лъкатуши покрай местата за закотвяне на лодките, бели полюляващи се мачти на фона на впечатляващия декор на моста Голдън Гейт. Хора, пускащи хвърчила, хора, бягащи за здраве, колоездачи и хора, правещи слънчеви бани изпълват парка целогодишно, независимо от времето, като му придават празнично усещане, което дори перспективата да видя Бъртрам Грубър не можеше да развали.

Стотълмейър, Монк и аз минахме по дъсчения мост от парка до дока. Монк стискаше дървения парапет, сякаш беше попаднал в свиреп ураган. Но дъсченият мост изобщо не се движеше. Движеше се *самият той*, полюшвайки се в такт с мачтите.

— Отпусни се, Монк — каза Стотълмейър. — Дори не сме на лодка.

— Прилошава ми само като ги гледам — изхленчи Монк.

— В такъв случай не ги гледайте — казах. Вървахме по дока, докато зърнахме Грубър, застанал под спойлера на дълга петдесет метра бяла спортна яхта. Тя имаше агресивен, извит дизайн, който я правеше да изглежда сякаш пори вълните с бясна скорост дори докато беше привързана на мястото си.

Грубър носеше бяла моряшка шапка със златно листо върху черната козирка, моряшка фланелка на бели и сини черти, широка

червена вратовръзка, яке от плътна материя, бели панталони и кафяви кожени гамаши с ресни над босите си крака. Изглеждаше нелепо, сякаш се беше подготвил за маскен бал.

— Ахой, приятелчета. Не е ли прекрасно това сладурче? — рече Грубър. — Трябва да я видите отвътре. Плазмен телевизор със сателитна антена, гранитни плотове, ръчно изработени шкафове, и тапицерия от най-фина кожа. Върхът е. Елате на борда.

— Наистина бихме предпочели да не го правим. — На Монк, изглежда, му прилошаваше само при мисълта за това. — Това е капитан Стотълмейър. Сега той участва в разследването.

Грубър слезе от лодката и дойде при нас на дока.

— Това означава, че и тримата сме капитани.

— Така ли? — рече Стотълмейър.

— Аз съм капитан Грубър, а това е моят плавателен съд. — Той погали гладкия корпус на яхтата, като в същото време ме гледаше. — Това е моята лейди. Наричам я *Яхтата на страстта*.

— Колко струва едно такова нещо? — попита Стотълмейър.

— Моля ви — простена Монк. — Може ли да побързаме с това?

— Почти двеста хиляди „гущерчета“ — рече Грубър.

— Това е доста голяма част от наградата ви — казах.

— Сега ще им заплатя само начална вноска — каза Грубър. — Но те знаят, че съм в състояние да изплатя останалото. Току-що предложих вълнуващата история на живота си на Ен Би Си Юнивърсъл.

— Браво на вас — рече Стотълмейър.

Монк се олюля и преглътна с усилие.

— Трябва да проверим отново няколко точки в твърденията ви. Можете ли да го повторите отново, колкото е възможно по-бързо?

— Отидох до градината да се погрижа за ягодите си. Видях онзи тип да излиза от парка с обувка в ръка. Качи се в един „Форд Таурус“ с ударен заден фар и вдлъбнатина на задната броня. Част от регистрационния му номер беше „М-567“.

— Има само един проблем с тази история — каза Монк, като направи пауза, за да се хване за стомаха и да си поеме дълбоко въздух. — Чарли Херин е счупил задната си светлина и ударил задната броня на колата си едва *след като* е напуснал парка.

— Няма начин. — Грубър тикна ръце в джобовете на якето си и поклати глава. — Знам какво съм видял.

— Не си видял нищо — каза Стотълмейър. — Просто повтаряше подробностите, които полицаи Милнър ти е съобщил, когато си се съгласил на неговия план за дял от наградата. Само че ти си решил да го убиеш и да вземеш всичко, нали, Бърт?

— Не може ли да продължим този разговор на улицата? — попита Монк. — Където вълните не са толкова бурни?

Докът беше по-твърд и стабилен от тротоара. Единственото движещо се нещо беше Монк.

— Докато си говорим тук, наши хора претърсват апартамента ти и отнасят дрехите ти в лабораторията, за да ги изследват за остатъци от барут — каза Стотълмейър. — Докато претърсваме дома ти, може дори да намерим оръжието на убийството.

— Няма да го намерите — каза Грубър.

Случи се толкова бързо, че не видях откъде се появи пистолетът. В един миг Грубър стоеше там, в следващия беше сграбчил Монк и притискаше пистолет към главата му. Сигурно през цялото време беше държал пистолета в джоба на якето си. Може би смяташе да го хвърли в морето.

Стотълмейър измъкна пистолета си почти толкова бързо, насочвайки го към Грубър. Вече не бях участничка в пиесата. Бях станала член от публиката. Всичко, което можех да направя, беше да гледам.

Беше странно преживяване. За Монк вероятно беше дори още по-странно.

— О, Господи — рече Монк. — Не отново.

— Отстъпете назад или той ще умре — каза Грубър на Стотълмейър.

— Не се чувствам особено добре — каза Монк.

— Това не беше много умен ход, Бърт — каза Стотълмейър.

— Дватамата с него се качваме на тази яхта и заминаваме — каза Грубър. — Само някой да ни последва, и той ще стане стръв за акулите.

— Никой да не мърда — рече Монк, който изглеждаше сякаш ще повърне. — Клатите палубата.

— Ти искаш Монк — рече Стотълмейър. — Вземай го.

Погледнах Стотълмейър:

— Не говорите сериозно.

— Какво мога да направя? — Стотълмейър прибра пистолета си обратно в кобура през рамото. — Той ни победи. Освен това мисля, че да остане натясно в една лодка с Монк и без друго може да се окаже по-лошо наказание за него, отколкото смъртната присъда.

Грубър отстъпи назад към лодката, като теглеше Монк със себе си.

— Качваме се на яхтата.

— Не мога — простена Монк.

— Искаш ли да умреш? — рече Грубър.

— Да — каза Монк. — Избавете ме от мъките ми. Моля ви.

Стотълмейър бавно се наведе и си завърза обувката. Не можех да повярвам колко небрежно и спокойно приемаше всичко това.

— Млъкни и се размърдай — каза Грубър.

— Не ме карайте да се движа — рече Монк. — Точно сега не мога дори да мисля за движение.

Грубър повлече Монк със себе си.

— Ще се качиш на проклетата лодка.

— Моля ви, някой да ме застреля — проплака Монк.

— Млъквай — рече Грубър.

Внезапно Монк се хвърли напред и повърна върху дока. Изненадан и отвратен, Грубър го пусна за миг. Стотълмейър светкавично измъкна малък пистолет от един скрит кобур на глезена си и простреля Грубър в рамото.

Ударната вълна запрати Грубър към яхтата и изби пистолета от хватката му. Той се хлъзна към дока, като скимтеше от болка, стиснал рамото си.

Той не беше единственият, който скимтеше. Същото правеше и Монк, който беше застанал на колене на ръба на дока и се давеше и кашляше над водата.

Отидох до него и започнах внимателно да го галя по гърба, докато престана да се задушавя. Беше много нещастен.

Стотълмейър грабна пистолета на Грубър, после се обади по клетъчния си телефон, за да повика линейка и подкрепление, но не беше необходимо. Стрелбата беше привлякла в парка тълпа, и вече чувах звука на приближаващи се сирени.

— Всичко свърши, господин Монк — казах.

— Знам — изхриптя той. — Можеш да намериш завещанието ми в най-горното чекмедже на нощното ми шкафче.

— Ще се оправите.

— Не ме залъгвай — рече той, треперейки. — Не виждаш ли, че съм в предсмъртни гърчове?

— Беше страхотен, Монк — каза Стотълмейър, като внимателно държеше Грубър под око. — Знаех, че ще предприемеш някакъв ход, и просто го чаках.

— Искан ми се Уайът да беше тук — рече Монк. — Той поне щеше да има любезността да ме застреля.

24. Г-Н МОНК ПОЛУЧАВА ЖИТЕЙСКИ УРОК

Монк не искаше парамедиците да се занимават с него. Не искаше изобщо да се движи, от страх, че от движението ще повърне отново. Предложи вместо това да се обадим на медицинския експерт и на погребален агент и да ги накараме да изчакат на паркинга, докато издъхне.

— Не би трябвало да отнеме много време — каза.

Дори за Монк това изглеждаше прекалено. Той се държеше като едно голямо бебе. Ако на Джули ѝ се гадеше дори съвсем леко, тя повръщаше със същата небрежност, с която някои хора кихат, и веднага след това ѝ ставаше по-добре. Аз предпочитах да ми се повдига с часове, отколкото да повърна. Но пак не беше голяма работа. На всеки се случва да повърне през живота си. На Монк със сигурност не му беше за първи път.

— Господин Монк, не реагирате ли малко пресилено? — казах.
— Никога преди ли не сте повръщали?

Той ми отправи унищожителен поглед:

— Ако бях, щяхме да водим този разговор над гроба ми.

Сантименталността на тази реплика не ми убягна, макар да не схванах напълно логиката.

Въпреки протестите на Монк, Стотълмейър нареди на парамедиците все пак да го отведат в болницата. Монк се задави още няколко пъти върху носилката и на път към болницата.

Докато стигнем в спешното отделение, той вече беше убеден, че от смъртта го делят броени секунди. Монк настоя да подпише формуляр с изискване „Да не се реанимира“, докато все още е с ясно съзнание.

Лекарите го включиха на интравенозно вливане, за да възстановят течностите, които беше изгубил, и му инжектираха нещо, за да спрат гаденето. Докторът ми каза, че е възможно Монк да е получил нещо като пристъп на морска болест, може би дори

хранително отравяне от нещо, което е ял, но било по-вероятно симптомите, от които страда, да са самовнушени, резултат от паническа атака. Каза, че мога да отведа Монк у дома веднага щом се успокоя.

На Монк не му беше нужно много време да се отпусне. Не знам дали причината беше в лекарствата, във факта, че вече не беше на кея, или в изтощението, но след по-малко от час той вече отново си беше същият като преди. Той седна на носилката на колела в стаята за прегледи и започна да обсъжда преживяното изпитание, след като то вече бе безопасно останало в миналото.

— Бил съм толкова близо до смъртта само веднъж преди — каза той, — когато бях погребан жив в един ковчег.

— Това си го спомням — потвърдих.

— Когато бях в ковчега, ми се яви образът на Труди — рече Монк. — Сякаш беше с мен, подготвяйки ме за пътуването ми към отвъдното. Това преживяване беше различно.

— Първо, вие не умирахте — казах. — Просто ви беше лошо на стомаха.

— Видях дълъг тунел с ярка светлина в края — обясни Монк. — Може да е бил Бог.

— Или някой влак — казах.

— Предполагам, че просто не ми е било дошло времето — рече Монк.

— Вероятно сте прав — съгласих се.

— Научих много важен житейски урок от това — каза Монк. — Ще вземам „Драмамин“, преди пак да изляза в открито море.

— Бяхте на десет метра от брега, господин Монк.

— Бях на вода — рече Монк.

— Кеят е закрепен към стълбове, забити дълбоко в дъното на залива — обясних. — В действителност не бяхте върху водата.

— Бях в Тихия океан — каза Монк. — Това беше *Перфектната буря*, разиграваща се върху един док.

Стотълмейър влезе в стаята за прегледи:

— Как се чувстваш, Монк?

— Имам късмет, че оживях — каза той.

Това поне беше вярно. Монк може и изобщо да не бе заплашен от опасността да умре от морска болест, но за известно време бе

съществувала реална възможност да получи куршум в главата.

— Има много ченгета, които биха искали да ти стиснат ръката — рече Стотълмейър. — Но не се тревожи — казах им да не го правят.

— Благодаря — каза Монк.

— Как е Грубър? — попитах.

— Ще доживее да излежи една хубава дълга доживотна присъда — обясни Стотълмейър. — Балистичната експертиза установи, че куршумът, изваден от тялото на полицай Милнър, е изстрелян от пистолета, който Грубър опря до главата на Монк.

— Случаят е приключен — казах.

— Имало ли е някога съмнение в това? — рече Монк.

— Едно нещо все още ме тревожи — каза Стотълмейър. — Съпругата на Милнър наистина ли е била в неведение за това, което е правел, или ни излъга?

— Няма значение. Съпругът ѝ загина — казах. — Страдала е достатъчно.

— Но да кажем, че Монк не беше получил това внезапно прозрение — каза Стотълмейър. — Ако е знаела истината и не ни е казала, Грубър щеше да се измъкне безнаказано, след като беше извършил убийството, и буквално да отплава към залеза.

— Тогава е добре, че Монк го разкри — добавих.

Точно в този момент ни навести един съвсем неочакван гост. Кметът Смитрович се втурна вътре, затръшвайки вратата зад гърба си. На челото му отново се бяха издули всички онези вени, което ми напомни за хората във филма *Скенери*, които можеха да накарат нечия глава да експлодира само като си помислеха за това.

— Кажете ми, че току-що не сте простреляли човека, за когото обявих по телевизията, че е страхотен гражданин и блестящ пример за това, какво означава да бъдеш жител на Сан Франциско — обърна се кметът към Стотълмейър.

— Направих го — гордо рече Стотълмейър.

— Човекът, на когото връчих двеста и петдесет хиляди долара от парите на данкоплатците, за да го възнаградя за смелостта му?

— Съшият — потвърди Стотълмейър.

— Какво ви е прихванало, за да сторите *това*?

— Убил е полицай — каза Стотълмейър. — Освен това опря пистолет в главата на господин Монк.

Кметът насочи яростта си към Монк:

— Как можяхте да позволите това да се случи?

— Бихте ли предпочели да не бях разкрил убийството? — попита Монк.

— Абсолютно ли сте сигурен, че е виновен? Не е ли възможно да сте допуснали ужасно глупава грешка?

— Не — каза Монк.

— Но това просто не е възможно — рече кметът, с почти умолителен тон. — Как е възможно човекът, който предаде на полицията един сериен убиец, в крайна сметка сам да се окаже убиец? Това *не* може да е вярно.

— Смешно нещо е съдбата — казах.

— Аз не се смея — изсъска ми кметът.

— Аз — да — каза Стотълмейър. — Но само мъничко. По-скоро се подсмиввам под мустак.

— Снимката, показваща ме как се ръкувам с този убиец на полицаи и му връчвам чек, ще бъде показана на централно място във всяка новинарска емисия, вестник, уебсайт и блог в страната.

— Може би в целия свят — казах.

Кметът Смитрович посочи обвинително към Монк.

— Още преди пресконференцията сте знаели за всичко, което са правели Грубър и Милнър. Устройте ми капан.

— Не, не съм — каза Монк.

— Не ми се правете на тъп. Ловко сте манипулирали събитията още от самото начало. — Кметът хвърли поглед към Стотълмейър. — През цялото време сте работели заедно с добрите си приятели в полицейския профсъюз. А аз се хванах.

Кметът беше дори още по-голям параноик от Синди Чоу, и също толкова умел в плетенето на сложни конспиративни теории. Не можех да реша коя от параноичните им конспирации бе най-безумната — вярата на Синди, че извънземните и ЦРУ провеждат експерименти за контрол на ума над нищо неподозиращи хора, или представата на Смитрович, че Монк е умел политически заговорник, който нарочно е подвел кмета, за да връчи на един убиец награда от двеста и петдесет хиляди долара. Едно беше ясно: и кметът, и Чоу трябваше да бъдат натъпкани с лекарства през цялото време.

— Няма да забравя това, Монк — каза кметът, намекът за заплаха се усещаше ясно.

— Съмнявам се, че и гласоподавателите ще го забравят — добави Стотълмейър.

Кметът се намръщи на всички ни и си тръгна още по-ядосан, отколкото беше при пристигането си. Ако главата му се канеше да експлодира, за негово добро се надявах това да се случи, докато още се намираше в болницата.

Монк въздъхна:

— Това е толкова тъжно.

— Защо смяташ така? — попита Стотълмейър.

— Той все още не си дава сметка, че онзи подиум го съсипа — каза Монк.

Тази вечер и на следващата сутрин в полицейското управление не се говореше за нищо друго, освен за тази новина.

Във всички новинарски емисии във вторник вечерта водеща новина беше историята, че Бъртрам Грубър, героят, отвел полицията до *Удушвача от Голдън Гейт*, е убил офицера от полицията Кент Милнър, и, както предсказа кметът Смитрович, за илюстриране на историята бяха използвани кадри от пресконференцията. Съобщиха също и че преговарящите от страна на полицията и на градската управа цяла нощ работели в хотел, чието име не бе назовано, за постигане на споразумение по продължаващия трудов спор.

На видно място на първата страница на броя на *Сан Франциско Кроникъл* от сряда сутринта имаше дописка от две колонки, със снимка на кмета Смитрович и Бъртрам Грубър, ръкуващи се над чека за двеста и петдесет хиляди долара. Този път обаче новината беше малко по-различна. Кметът Смитрович беше успял да извърти историята в поласкава и напълно измамна светлина.

КМЕТЪТ ПОМАГА НА ПОЛИЦИЯТА ПРИ ЗАЛAVЯНЕТО НА УБИЕЦ НА ПОЛИЦАЙ

Когато Бари Смитрович удостои Бъртрам Грубър с награда от двеста и петдесет хиляди долара за

предоставянето на информация, довела до арестуването на *Удушвача от Голдън Гейт*, кметът всъщност е играел роля в сложна измама, инсценирана от Полицейското управление на Сан Франциско, за да хване в капан един от своите.

„Това беше пресметнат риск, но бях щастлив да направя каквото мога, за да подпомогна прилагането на закона“, каза кметът в изявление, излъчено от кабинета му. „За нещастие, нещата се объркаха трагично.“

Кметът имаше предвид застрелването на офицера от полицията Кент Милнър, за когото се предполага, че е замислил заедно с Грубър план как да отмъкне с измама от града четвърт милион долара.

Полицейски източници разкриват, че в неделя Милнър спрял заподозрения като *Удушвача от Голдън Гейт* Чарлс Херин за дребно пътно нарушение. Милнър осъзнал, че се е натъкнал на серийния убиец, но вместо да арестува заподозрения, той дал на Грубър информацията, необходима му, за да предяви претенции за наградата, която щели да си поделят. Милнър бил общински служител и следователно нямал право сам да получи наградата.

От полицията били наясно с плана, но им липсвали доказателства, за да предприемат арести.

„Връчването на наградата на Грубър беше част от сложна игра на котка и мишка, за да съберем необходимите доказателства“, каза кметът в изявлението си. „Работих в тясно сътрудничество с полицията по тази изключително важна операция за прилагане на закона. Участвах, без изобщо да разсъждавам какви могат да бъдат краткосрочните лични или политически последствия за мен. Да се погрижа тази справедливост да бъде въздадена, беше единственият ми приоритет тогава и остава такъв и сега“.

Това, което полицията не е взела под внимание, е колко силна е алчността на престъпниците, които е преследвала. Преди полицията да успее да събере

доказателствата, Грубър вероятно е убил полицай Милнър, за да запази всичките пари за себе си.

Прегледах набързо останалата част от статията, търсейки цитат от някой в полицейското управление, отхвърлящ лъжите на кмета. Нямахме такъв.

Не съм политик или специалист по теория на конспирацията, но ми се струваше, че полицията е избрала да не противоречи на разказа на кмета за събитията. Неловкото положение, в което бе изпаднал кметът, може би беше предоставило на полицията значително преимущество в стаята за преговори.

Всички тези мисли се вихреха в ума ми, докато карах Монк към управлението в сряда сутринта за поредния работен ден. Първото, което забелязах, беше, че мястото беше пълно с полицаи. Изглежда, че повечето служители в управлението се бяха възстановили от пристъпа на *Син грип*.

Дежурната стая на отдел „Убийства“ беше претъпкана с детективи, като не оставаше място за хората от екипа на Монк, на които бяха отредили място за стоене в дъното. Но Чоу, Портър и Уайът не бяха обидени и отблъснати. Те разговаряха оживено с колегите си полицаи и се смееха заедно с тях.

Дишър зърна Монк и се провикна, за да надвика врявата от разговори, звънящи телефони и обичайната шумотевица в службата:

— Ето го!

Внезапно всички детективи се изправиха на крака, обърнаха се с лице към нас и заръкопляскаха. Монк беше стреснат и смутен от вниманието.

Стотълмейър излезе от кабинета си и ръкоплясканията утихнаха, за да може да говори.

— Всички искахме да ти благодарим за това, което направи за полицай Милнър — каза Стотълмейър. — Може и да си е имал недостатъци, но все пак беше един от нас.

— Щях да направя същото за всеки — каза Монк. — Никое убийство не бива да се разминава безнаказано.

И Батман не би могъл да го каже по-добре. Но Монк не спря дотам.

— Каквото съм постигнал, дължа го на моя екип от детективи: Синди Чоу, Франк Портър и Джак Уайът — каза Монк. — Можете да ми благодарите, като им покажете уважението и признанието, което заслужават.

Събралите се детективи се обърнаха и ентусиазирано изръкопляскаха на екипа на Монк. Прошепнах на Монк:

— Страхотна реч, господин Монк, и нямахте нужда от никакви бележки. Да се говори пред публика не е толкова трудно.

— Това не е публика — каза Монк, явно трогнат. — Това е семейство.

Стотълмейър даде знак на Монк и мен да влезем в кабинета му и затвори вратата зад нас, след като влязохме. Не покани Дишър да се присъедини към нас, а и лейтенантът не се опита да се вмъкне.

Това не беше добър знак.

25. Г-Н МОНК И СТАТУКВОТО

Монк, изглежда, не споделяше тревогата ми. Все още беше развълнуван от това, че бяха станали на крака и го бяха аплодирани.

— Това наистина беше страхотно — каза Монк.

— Да, беше — каза Стотълмейър. — Арестуването на убиеца на полицаия заличи много негативни чувства към теб и екипа ти.

— Много се радвам да чуя това — заяви Монк. — Сега всички можем да работим заедно в хармония.

— Не съвсем — каза Стотълмейър, като седна на ръба на бюрото си. — Държахме кмета в ръцете си по случая с Грубър, така че нашите профсъюзни представители използваша това в наша полза по време на преговорите. Снощи успяха да сключат споразумение, което е много близо до това, което искахме.

Знаех си. Това обясняваше защо всички се бяха върнали на работа и защо бяха в такова добро настроение — но не и защо водехме този разговор при закрити врати.

— Това е страхотно — рече Монк.

— За редовите полицаи — каза Стотълмейър. — Но не чак толкова за теб. Част от споразумението изисква управлението да дава детективски и други правомощия само на хора, работещи на щат в управлението.

Монк кимна:

— Значи вече не съм капитан. Мога да го преживея.

Стотълмейър въздъхна и ме погледна. Обзе ме чувството, че ме моли за подкрепа. Или може би за прошка? Преди да успее да разбере, той отмести погледа си отново към Монк.

— Изключително неприятно ми е да кажа това, Монк. Но също така вече не си и полицаи — каза Стотълмейър.

Монк не каза нищо. Не се и налагаше. Съкрушеността беше изписана на цялото му лице и в начина, по който се прегърби.

Стотълмейър ме погледна отново, но не откри онова, на което се надяваше. Това, което получи, бе отвращението ми. Как можеха да

причинят това на Монк след всичко, което направи за тях? Ако профсъюзът държеше кмета в ръцете си, това беше, защото Монк го бе поставил там. И така ли му се отблагодаряваха? Ама че семейство.

Но пък може би това беше дело на кмета. Може би да отнеме значката на Монк и да разбие мечтата му бе начинът на кмета да си върне на Монк за собственото си публично унижение.

Но полицията позволи на кмета да го направи.

— Трябва да минеш психологическата оценка и да отговориш на всички квалификационни тестове за възстановяване на работа, които кметът ти позволи да прескочиш — каза Стотълмейър. — Но дори да направиш всичко това, при положение че наемането на нови служители е замразено, пак не би могъл да се класираш. Съжалявам, Монк, наистина съжалявам.

— Борихте ли се изобщо за него? — попитах.

— С кога да се боря, Натали? Не бях в залата за преговори. Не участвах в ключването на споразумението, и определено не разполагам с нужната власт да променя което и да е от условията. Нямам думата в този случай.

— Благодаря адски много — казах.

— Не е честно — възропта Стотълмейър. — Не съм го направил аз.

— Вие не правите *нищо*, а това е по-лошо. Всички би трябвало да се срамуват от себе си.

Хвърлих гневен поглед към Дишър в дежурната стая. Той почувства гнева ми и се извърна. Нямаше причина да се измъкне невредим от тази история. Всичките бяха виновни.

Монк се прокашля, кимна към дежурната стая и попита тихо:

— Ами хората от екипа ми?

— Те също са уволнени — каза Стотълмейър.

— Знаят ли? — попита Монк.

Стотълмейър кимна.

— Казах им, преди да влезете. Вече предадоха значките си.

Монк бръкна в джоба си и извади значката си, подавайки я на Стотълмейър, без дори да я погледне.

— Чувствам се ужасно заради това, Монк.

— Аз също. — Монк излезе от кабинета, като тътреше крака.

Застанах пред Стотълмейър.

— Това не е правилно, капитане. Знаете го.

— Бъди реалистка, Натали. Онези мъже там навън може и да са му простили, защото залови убиеца на един полицай, но Монк и останалите все още са стачкоизменници. Никой няма да ги награди за това, че са пресекли кордон от постове, независимо дали наистина е имало такъв, или не. Просто така стоят нещата.

— Гадно е — казах.

— Наистина — рече Стотълмейър. — Но нека да бъдем честни — още от самото начало знаехме, че ще стане така.

Беше прав. Всички го виждахме — аз, доктор Кроджър и Стотълмейър, — но това ни най-малко не правеше реалността по-лесна за приемане, нито пък онова, което бяха причинили на Монк — по-малко несправедливо. Не трябваше да се случи по начина, по който знаехме, че ще стане.

Монк си свърши работата, доказа се като полицай и водач и вероятно заедно с това спаси живота на няколко души, а това нямаше значение за никого. Полицията и политиците го използваха, а не му дадоха нищо в замяна. Всъщност от него се очакваше да е благодарен, че никой не хранеше лоши чувства към *него*.

Можете ли да повярвате? Ами неговите чувства? Те за никого ли нямаха значение?

Очевидно не.

Излязох и намерих Монк да говори с Чоу, Портър и Уайът.

— Не очаквах да си получа обратно значката — каза Портър. — Но е дяволски хубаво да излезеш победител. Благодаря ти за това, Морт.

— Монк — каза Спароу.

— Къде? — рече Портър, оглеждайки се из цялата стая.

— Точно пред теб е, дядо — каза Спароу.

Портър погледна Монк, сякаш го виждаше в нова светлина.

— Още ли се страхуваш от прясно мляко?

— Ужасявам се от него — каза Монк с усмивка.

Чоу проговори:

— Благодарение на теб, Монк, отбелязахме важна победа срещу извънземното правителство в сянка. Могат да се опитат да потулят онова, което открихме, но истината си има начин да излезе с бълбукане на повърхността. Ще се погрижа това да стане.

Тя подаде на Монк миниатюрно електронно устройство, което приличаше на кръстоска между iPod и джобно фенерче.

— Какво е това? — попита Монк.

— С него се проверява за „бръмбари“ — каза Джаспър. — Това е като радарен детектор за аудио или видео устройства за наблюдение.

— Имате такова нещо? — попитах.

— Разбира се — каза Джаспър. — Вие нямате ли?

Започвах да се чудя дали е станал толкова откачен колкото Чоу, но след това той ми намигна и аз се почувствах много по-добре.

— Сега ще бъдете под наблюдението на агенция „Омега“ през остатъка от живота си — каза Чоу на Монк. — Смятайте го за почетна награда.

— Обещавам — каза Монк.

Уайът пристъпи напред и се намръщи на Монк.

— Ти си смотаняк.

— Да — каза Монк. — Такъв съм.

— Но в някои отношения като нищо може да си най-смелият човек, когото съм срещал. — Уайът подаде на Монк един куршум.

— За какво е това?

— Това е куршумът, който ми спести да не използвам — каза Уайът. — Макар че той така и не разкъса плътта ти, все още ми се струва, че ти принадлежи.

— Благодаря — каза Монк.

— Ела да ни посетиш някой път — каза Уайът.

— Кои „нас“? — попита Монк.

— Тримата откриваме детективска агенция — каза Чоу. — Там винаги ще има работа за теб, ако я искаш.

— Аз съм вълк единак — каза Монк. — Бунтовник. Самец. Свободен електрон.

— И аз си мислех, че съм такъв — обясни Уайът. — Но нещата се променят.

— Не си падам много по промените — каза Монк.

— В такъв случай това е добре — рече Уайът.

— Кое?

— Че не те върнаха на работа — каза Уайът. — Помисли си за всички промени, които щяха да настъпят в живота ти.

За миг Монк се замисли за това, а после цялото му поведение се промени. Той застана изпънат. Очите му се разтвориха широко. Усмихна се. Разочарованието, което изпитваше, изглежда, напълно се бе изпарило.

— Прав си — каза Монк. — Ох, какво облекчение.

Бесният Джак Уайът, вестител на щастие и просветление, и то без да даде дори един изстрел. Кой би го повярвал?

Тримата детективи се приготвиха да си тръгват. Сграбчих Джаспър за ръкава и дадох знак на Спароу и Арни да се оттеглят настрана заедно с мен за минутка.

— Нека да поддържаме връзка, става ли? — казах.

— Разбира се — рече Джаспър.

— Това ще бъде страхотно — каза Арни.

— Ще излезем на обяд — предложи Спароу.

Това, което искаха да кажат, беше: Няма да се видим никога повече.

— Не, наистина го мисля. Имам работа, която си мислех, че никой не разбира. Но после се запознах с вас. В основни линии всички вършим едно и също. Тук имаме естествена система за подкрепа. Ще бъде жалко да не се възползваме от нея сега. Можем наистина да си помогнем взаимно.

— Джаспър вече ми помага — каза Спароу с похотлива усмивка. Джаспър се изчерви. Арни ми хвърли многозначителен поглед.

— Нямам нужда от такава помощ, Арни.

— Аз съм щастливо женен мъж — заяви той възмутено.

— Хубаво — казах. — Да оставим нещата така.

— Ще поддържаме връзка — заяви Джаспър, и този път ми се стори, че наистина го мислеше.

Бях на косъм да спомена блестящата си идея да си сформираме наш собствен профсъюз — Международна асоциация на помощниците на детективи, — но не исках да ги изплаша и да вземат да се разбягат.

Тримата излязоха. — Спароу и Джаспър хванати за ръце, — вървейки след детективите, за които работеха. Аз обаче знаех, че отношенията между тях са нещо повече от тези между работодател и асистент, както беше за Монк и мен, и, предположих, също и за Стотълмейър и Дишър.

Всички имахме нужда от съдействие, дори помощниците.

Не знаех дали някога ще ги видя отново, но беше утешително да знам, че са там навън, ако ни потрябват.

26. Г-Н МОНК И ШОФЬОРСКИЯТ КУРС

Има някои неща в живота, които, напълно сигурна съм, всички мразят да правят, независимо от пола, расовата или религиозната си принадлежност или националността си — като например чистенето на зъбите с конец, чистенето на банята и посещаването на опреснителни шофьорски курсове. Можете да изберете кой да е човек от улицата и всеки ще се съгласи, че тези задачи са гадни.

Тоест, всеки, с изключение на Монк.

Той си чисти зъбите с конец на всеки час. Чисти банята си няколко пъти на ден. И макар да не шофира, настоя да ме придружи на опреснителните шофьорски курсове, против което изобщо не възразявах. И без друго щях да го накарам да ме придружи.

Единствената причина, поради която трябваше да посетя този урок, беше за да изтърпя наказанието си заради онази отвратителна глоба за превишена скорост, която ми наложиха, докато го разкарвах насам-натам с колата по време на *Синия грип*. Монк беше виновен, че ме глобиха, затова най-малкото, което можеше да направи, беше да изтърпи осемте мъчителни часа заедно с мен.

Урокът се провеждаше недалече от къщата ми, в едно остъклено помещение, където някога беше имало семейна туристическа агенция, докато интернет ги беше изтласкал от бизнеса. Стените, някога украсени със снимки на екзотични далечни места, сега бяха покрити с най-различни пътни знаци и плакати, убеждаващи хората да не шофират след употреба на алкохол. Три реда сгъваеми столове бяха поставени с лице към обикновено, тъмносиво метално бюро, два шкафа за папки и бяла дъска, върху която се пишеше с молив или маркер.

Щом пристигнахме, Монк започна да преподава столовете в четири редици, с четен брой столове във всяка. С мълчаливо свиване на рамене поднесох извиненията си на останалите курсисти, докато те стояха наоколо и нетърпеливо очакваха да заемат местата си.

Исках да седна отзад, където се надявах да поспя, но Монк настоя да седнем на първия ред.

— Не искам да пропусна нищо — каза Монк.

— На мен ми се ще да пропусна всичко — казах.

— Тогава няма да се поучиш от грешките си.

— Хората не идват тук да учат, господин Монк. Идват да си изтърпят наказанието.

— Наказание ли? — рече Монк. — Това е истинска прелест.

— Шегувате се, нали?

— Двойни жълти линии, пешеходни пътеки и платна, в които е разрешен само завой наляво. Ограничения на скоростта, светофари, и ясно определени зони за паркиране. Красиво е. Това е може би най-прекрасният израз на нашата човешка същност.

Втренчих се в него.

— Пътни платна и знаци „Стоп“. Значи според вас именно *това* изразява най-доброто у човечеството?

— Това е олицетворение на мир, ред и равенство — каза Монк.

— Само ако тротоарите и коридорите имаха отделни платна! Това щеше да означава край на хаоса.

— Какъв хаос?

— Виждала ли си как вървят хората?

Той кимна с глава към щастливите хора, които минаваха по обляната в слънце улица отвън. Точно там копнеех да бъда, а урокът дори още не беше започнал. На мен това не ми приличаше на хаос. Приличаше ми на свобода.

— Вървят нагоре-надолу, всеки в различна посока, вече никой не върви направо — каза той. — Всички лъкатушат и се промъкват, опитвайки се да избегнат сблъсък. Някои тичат; други се шляят бавно. Истинска анархия е. Но ако всички трябваше да вървим по платна, да се движим с определена скорост, и да сигнализираме намеренията си, това щеше да предизвика коренна промяна в обществото. Смея да кажа, че дори би могло да доведе до световен мир.

Погледнах го в очите. Мисля, че видях сълзи.

Предполагаше се, че това ще е ужасно преживяване и за *двама* ни. Не беше справедливо аз да прекарам мъчително целия ден, докато той беше изпаднал в пълно блаженство. Изкушавах се да направя нещо наистина злобно, като например да си сваля колана и да пропусна

една-две гайки на панталоните си, докато го слагам отново, само за да подлудя Монк за следващите осем часа. Но щях само да измъчвам себе си, тъй като именно мен щеше да тормози цял ден.

Още се опитвах да измисля как да направя това преживяване толкова кошмарно за него, колкото беше за мен, когато в дъното на стаята се отвори една врата и влезе преподавателят ни с осанката, внушителността и строгата тържественост на съдия от Върховния съд. Беше към петдесетгодишен, носеше сако от туид и папийонка, и носеше екземпляр от калифорнийския Правилник за движение по пътищата така, сякаш беше някакъв свещен текст.

Монк се изправи. Дръпнах го да седне отново на мястото си.

Преподавателят остави Правилника за движение по пътищата в Калифорния на бюрото си и се обърна към курсистите.

— Аз съм господин Барнаби Мериман, вашият инструктор по време на опреснителния шофьорски курс. Вие сте нарушили правилника за движение по пътищата. Тук сте, защото сте проявили незачитане към законите на пътя. Ако зависеше от мен, всички щяхте да излежавате присъди в затвора. Вместо това, благодарение на снизхождението на съда, вие сте тук в моята класна стая. Днес няма да си тръгнете оттук, докато не се уверя, че не само *познавате* закона, а го *въплъщавате*.

Монк изръкопляска. Мериман го изгледа гневно.

— Да бъдете забавен ли се опитвате? — попита Мериман.

— Не, сър — каза Монк. — Напълно съм съгласен с вас.

— Тогава защо нарушихте закона?

— Не съм. — Монк посочи към мен. — Тя беше.

— Карах с превишена скорост — казах. — Петдесет километра в час в зона, където разрешената скорост беше четирийсет и пет. Заклучете ме и изхвърлете ключа.

Мериман премести погледа си обратно към Монк.

— В такъв случай *вие* защо сте тук?

— За лично обогатяване — каза Монк. — От много време не съм имал възможност да разгледам задълбочена калифорнийския правилник за движение по пътищата.

Помислих, че Мериман ще предположи, че Монк е някакъв арогантен тип, който се прави на много умен, и ще го изхвърли от

класната стая. Той обаче не го направи. Сигурно беше видял неподправеното вълнение в очите на Монк.

— Много добре — каза Мериман. — Но без щуротии.

— Абсолютно не — рече Монк, сякаш полагаше клетва. Той презираше забавните неща.

Започнахме с попълване на тест с въпроси от закона за движение по пътищата, а след това прегледахме подробно отговорите, един по един, заедно с инструктора. Първият въпрос беше:

Ако някой пресича по средата на пресечката, трябва да спрете колата си:

а) Само ако лицето се намира на пешеходната пътека.

б) Само ако лицето носи бял бастун.

в) Когато това се налага заради безопасността на пресичащия.

— Кой е правилният отговор? — обърна се Мериман към курсистите.

Единствено Монк вдигна ръка. Мериман въздъхна и го посочи.

— „Д“ — каза Монк.

— Няма отговор „Д“ — каза Мериман.

— А би трябвало.

— Няма.

— Това е въпрос уловка — каза Монк.

— Не, не е — рече Мериман. — Правилният отговор е „В“, когато това се налага заради безопасността на пресичащия.

— Правилният отговор е „Д“ — да извършите граждански арест — каза Монк.

— За какво ви е да правите подобно нещо? — попитах.

— Човекът прекосява неправилно улицата — каза Монк. — Това е престъпление.

— Обсъждаме закона за движение по пътищата — обясни Мериман. — Не наказателния кодекс.

— Законът си е закон — каза Монк. — Седем години съм бил регулировчик на движението. Запомнете ми думите. Познавам опасните улици.

— Продължаваме нататък — заяви Мериман:

Ако колата ви започне да се върти на задните си колела, трябва да:

а) Насочите волана в същата посока, в която се въртят гумите.

б) Да задържите волана абсолютно изправен.

в) Да завъртите волана в посока, обратна на въртенето на гумите.

Монк вдигна ръка. Беше единственият. Отново. Мериман избра една тийнейджърка на втория ред, която полагаше всички усилия да остане незабелязана.

— Правилният отговор е „А“ — каза момичето.

— Грешка — каза Монк. — Правилният отговор е „Д“, моля.

Това беше повече, отколкото Мериман можеше да понесе. Той изхвърли Монк от класната стая, затвори вратата и я заключи.

О, как завиждах на Монк! Останах хваната като в капан в истинския ад на шофьорските курсове, докато той беше на свобода.

Той можеше да отиде навсякъде и да прави каквото поиска. Можеше да отиде на разходка. Да посети някой музей. Да чете някоя хубава книга. Да изяде фунийка сладолед. Да се влюби.

Вместо това Монк остана пред прозореца, щастливо направлявайки пешеходния трафик по тротоара, като разделяше хората в невидими платна за движение, и даваше своя малък принос за световния мир.

От време на време се усмихваше и ми махваше с ръка. Беше един много, много дълъг ден. Но наказанието подейства. Зарекох се никога вече да не превишавам скоростта.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.